

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРБАНИЗАМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НЕГОТИНСКОГ ВИНОГОРЈА

-НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА-

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN & SPATIAL PLANNING OF SERBIA

Ниш / Београд, 2025. године

**ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
НЕГОТИНСКОГ ВИНОГОРЈА**

Носилац израде:

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРБАНИЗАМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Обрађивачи:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

В.Д. Директора

Милан Милојевић, маг.инж.саоб.

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ

Директор

др Саша Милијић, научни саветник

GeoGIS konsultanti d.o.o.

Директор

Ђорђе Нинков

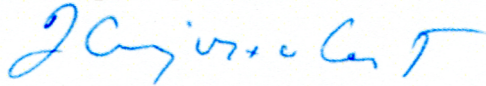
Ниш / Београд, 2025. године

РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
НЕГОТИНСКОГ ВИНОГОРЈА

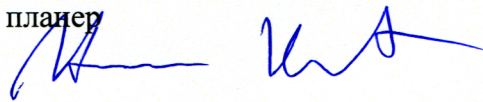
Руководни тим:

Одговорни планери:

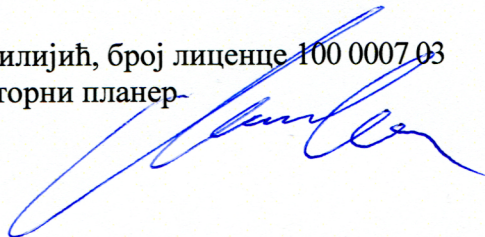
мр Дејан Стојановић, број лиценце 100 0151 10
дипл. просторни планер

др Никола Крунић, број лиценце 100 0189 11
дипл. просторни планер

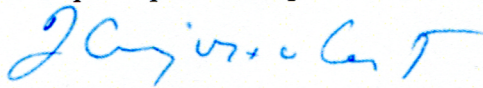

др Саша Милијић, број лиценце 100 0007 03
дипл. просторни планер

Одговорни урбаниста (детаљна разрада):

мр Дејан Стојановић, број лиценце 201 1057 08
дипл. просторни планер

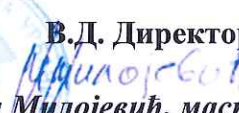
др Божидар Манић, број лиценце 200 1101 08
дипл. инж. арх.

<i>Синтезни тим:</i>	мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер Милан Милосављевић, дипл.инж.маш. Марија Марковић, дипл.инж.саоб. Иван Грмуша, дипл.инж.грађ. др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Божидар Манић, дипл. инж. арх. др Саша Милијић, дипл. просторни планер др Борис Радић, дипл. инж. пејз. арх. др Добрила Лукић, дипл. географ
<i>Шири радни тим:</i>	
<i>КОНЦЕПТ ОДРЖИВОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ</i>	мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Саша Милијић, дипл. просторни планер др Борис Радић, дипл. инж. пејз. арх.
<i>ДЕТАЉНА РАЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА</i>	мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер Милан Милосављевић, дипл.инж.маш. Марија Марковић, дипл.инж.саоб. Ђорђе Васковић, маст.инж.геод. др Божидар Манић, дипл. инж. арх. др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Ђорђе Алфировић, дипл. инж. арх. др Божидар Манић, дипл. инж. арх. др Александра Гајић Протић, дипл. просторни планер др Божидар Милосављевић, дипл. инж. арх.
<i>ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ, ПРЕДЕЛА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА</i>	Невена Петровић, дипл.инж.заш.жив.сред. мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер Александар Ристић, дипл.инж.арх. Божидар Васиљевић, дипл. географ др Борис Радић, дипл. инж. пејз. арх. Љубиша Безбрадица, МА дипл. инж шум. др Сузана Гавриловић, дипл.инж.пејз.арх. др Марина Ненковић Ризнић, дипл. просторни планер
<i>РАЗВОЈ ТУРИЗМА</i>	др Добрила Лукић, дипл. географ др Саша Милијић, дипл. просторни планер др Јелена Басарић, дипл. просторни планер Лазар Томовић, маст. просторни планер
<i>РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, МРЕЖА НАСЕЉА, СТАНОВНИШТВО И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ</i>	Биљана Павловић, дипл. економиста Радмила Буковац, дипл. социолог др Александра Гајић Протић, дипл. просторни планер Лазар Томовић, маст. просторни планер
<i>ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА (пољопривреда, шумарство и експлоатација минералних сировина)</i>	мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер др Александра Гајић Протић, дипл. просторни планер Божидар Васиљевић, дипл. географ Љубиша Безбрадица, МА дипл. инж шум. Олгица Бакић, дипл. просторни планер др Никола Крунић, дипл. просторни планер
<i>ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ</i>	Милан Милосављевић, дипл.инж.маш. Марија Марковић, дипл.инж.саоб. Весна Стојановић, дипл.инж.грађ. Јелена Златковић, дипл.инж.грађ. Марија Јанковић, дипл.инж.ел.

	мр Јасмина Крунић, дипл. просторни планер др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер
КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ЗА ОДБРАНУ И У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА	др Никола Крунић, дипл. просторни планер мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер
СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер др Наташа Живаљевић –Луксор, дипл. инж. арх. Марија Марковић, дипл.инж.саоб. др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Божидар Манић, дипл. инж. арх. др Саша Милијић, дипл. просторни планер др Небојша Стојановић, дипл. просторни планер
БАЗА ПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА (ГИС), РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА и КАРТЕ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ	мр Дејан Стојановић, дипл. просторни планер Ђорђе Васковић, маст.инж.геод. Зорица Голубовић, инж.геод. Јасмина Рашић, грађ.тех. др Александра Гајић Протић, дипл. просторни планер др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Божидар Манић, дипл. инж. арх. Олгица Бакић, дипл. просторни планер др Божидар Манић, дипл. инж. арх. др Борис Радић, дипл. инж. пејз. арх. Лазар Томовић, маст. просторни планер GeoGIS konsultanti d.o.o.

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

В.Д. Директора

 Милан Милојевић, маст.инж.саоб.

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ

Директор
 др Саша Милијић, научни саветник

GeoGIS konsultanti d.o.o.

Директор
 Ђорђе Нинков

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	2
1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	2
1.1. Територијални обухват подручја Просторног плана.....	2
1.2. Граница подручја Просторног плана	3
1.3. Границе целина и потцелина посебне намене.....	4
1.4. Посебне намене подручја Просторног плана	12
2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА	12
2.1. Просторни планови.....	12
2.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана Тимочке крајине	13
(„Службени гласник РС”, број 51/11)	13
2.3. Остали релевантни стратешки документи.....	13
2.4. Остали релевантни плански документи.....	13
3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	14
3.1. Посебне намене подручја	14
3.2. Друге намене на подручју Просторног плана	17
3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења (SWOT анализа).....	30
просторног развоја подручја посебне намене	30
II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	34
1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА.....	34
2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА.....	34
3. РЕГИОНАЛНИ ПОЛОЖАЈ И АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	36
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	39
1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ.....	39
1.1. Заштита и унапређење предеоних вредности.....	40
2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	48
2.1. Заштићена околина археолошког налазишта „Врело - Шаркамен“.....	49
3. ТУРИЗАМ.....	49
4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ.....	52
4.1. Природни ресурси.....	52

4.2. Развој насеља, демографски и социјални развој	55
4.3. Инфраструктурни системи	58
5. КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	68
IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА	70
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА У ОБУХВАТУ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	70
1.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде	70
1.2. Подела на карактеристичне целине са описом делова зона заштите.....	75
непокретних културних добара и споменика природе	75
1.3. Планирана намена простора и врста и намена објеката	76
1.4. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура	81
1.5. Остала инфраструктура на подручју детаљне разраде	86
1.6. Јавне службе	97
1.7. Спорт и рекреација	98
1.8. Зелене и слободне површине	100
1.9. Визиторски центар	101
1.10. Урбанистички услови и правила грађења за површине осталих намена	102
1.11. Смернице за спровођење плана у границама детаљне разраде	117
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	118
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	118
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	119
2.1. Смернице за спровођење Просторног плана у другим планским документима и однос према донетим планским документима	120
2.2. Смернице за спровођење просторног плана	120
у секторским плановима и програмима	120
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ	120
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	122
4.1. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ МЕРЕ	122
4.2. ОРГАНИЗАЦИОНЕ МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ	123
4.3. ПЛАНСКО-ПРОГРАМСКЕ МЕРЕ	124
4.4. НОРМАТИВНО-ПРАВНЕ МЕРЕ	125

Карте просторног плана:

1. Реферална карта 1. Посебна намена простора, у размери 1:25000,
2. Реферална карта 2. Мрежа насеља и инфраструктурни системи, у размери 1:25000,
3. Реферална карта 3. Природни ресурси, туризам, заштита животне средине и природних и културних добара, у размери 1:25000,
4. Реферална карта 4. Спровођење Просторног плана, у размери 1:25000,
5. Карта детаљне регулације 1. Планирана намена површина - комплекс Буковско Брдо, у размери 1:2500.
6. Карта детаљне регулације 2. Планирана намена површина – Смедовачке пивнице, у размери 1:2500.
7. Карта детаљне регулације 3. Планирана намена површина – Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“ – Царска палата, у размери 1:2500.
8. Карта детаљне регулације 4. Планирана намена површина – Рогљевске пивнице, у размери 1:2500.
9. Карта детаљне регулације 5. Планирана намена површина – Рајац село и Рајачке пивнице, у размери 1:2500.

Графички прилог и списак табела:

Графички прилог 1. Прегледна карта подручја Просторног плана

- Табела 1: Обухват подручја Просторног плана*
Табела 2: Обухват посебне намене Просторног плана
Табела 3: Промене у демографској величини насеља 1991–2022. г.
Табела 4: Пешачке стазе
Табела 5: Државни путеви на подручју Просторног плана
Табела 6: Списак дивљих депонија према КО
Табела 7: SWOT анализа
Табела 8: Упоредни преглед броја становника 2011. - 2022. године, са пројекцијама за 2027. и 2032. годину, по основу настављања тренда
Табела 9: Локације и потребни капацитети нових резервоара
Табела 10: Намена простора
Табела 11: Биланс површина посебне намене
Табела 12: Подела на карактеристичне целине детаљне разраде, са деловима који улазе у зоне заштите природе и споменика културе (ha).
Табела 13. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Комплекс Буковско брдо (ha)
Табела 14. Попис парцела за јавне намене - Комплекс Буковско брдо (ha)
Табела 15. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Смедовачке пивнице
Табела 16. Попис парцела за јавне намене - Смедовачке пивнице
Табела 17. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде Археолошко налазиште Врело - Шаркамен
Табела 18. Попис парцела за јавне намене
Табела 19. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Рогљевске пивнице (ha)
Табела 20. Попис парцела за јавне намене - Рогљевске пивнице (ha)
Табела 21. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Рајац село (ha)
Табела 22. Попис парцела за јавне намене – Рајац село (ha)
Табела 23. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Рајачке пивнице (ha)
Табела 24. Попис парцела за јавне намене - Рајачке пивнице (ha)

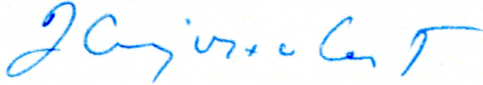
ИЗЈАВА

У складу са чл. 37 и 38. став 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10 – Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – Одлука УС, 50/13 – Одлука УС, 98/13 – Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и са чланом 27. став 2. тачка 2) Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19), изјављујемо да је: у домену надлежности и одговорности обрађивача планског документа, Нацрт Просторног плана подручја посебне намене Неготинског виногорја урађен у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона, да је Нацрт плана припремљен на основу званичних и релевантних података и подлога, да је Нацрт плана усклађен са условима ималаца јавних овлашћења, извештајем о обављеном раном јавном увиду, извештајем о обављеној стручној контроли и поновљеним стручним контролама, као и да је усклађен са планским и другим документима ширег подручја.

У Београду, 25.06.2025. године

одговорни планери:

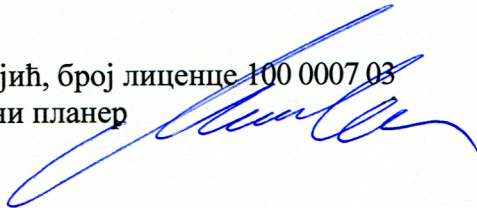
мр Дејан Стојановић, број лиценце 100 0151 10
дипл. просторни планер

др Никола Крунић, број лиценце 100 0189 11
дипл. просторни планер

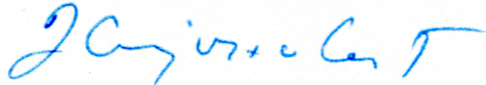

др Саша Милијић, број лиценце 100 0007 03
дипл. просторни планер

одговорни урбаниста (детаљна разрада):

мр Дејан Стојановић, број лиценце 201 1057 08
дипл. просторни планер

др Божидар Манић, број лиценце 200 1101 08
дипл. инж. арх.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Изради Просторног плана подручја посебне намене Неготинског виногорја (у даљем тексту: Просторни план), приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Неготинског виногорја („Службени гласник РС” број 65/22) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Неготинског виногорја на животну средину („Службени гласник РС”, број 51/22).

Просторни план се ради у складу са принципима/начелима планирања, коришћења, уређења и заштите простора утврђеним чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон и 9/20, 52/21 и 62/23) и начелима заштите и одрживог коришћења природних ресурса, вредности и добара утврђених чланом 5. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка и 14/16). За формулисање и утврђивање планских решења биће референтне и одредбе других законских и подзаконских аката Републике Србије који се непосредно или посредно односе на просторно планирање, заштиту природе, културна добра, туризам и одрживи развој подручја Просторног плана, а посебно: Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), Закона о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др. закон и 99/11 – др. закон), Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС”, бр. 129/21) Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 10/13 – др. закон и 101/16, 67/21 и др. закон и 114/21.), Закона о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 - др. закон, 93/2012 и 84/2015), Законима из области виноградарства и винарства (Законом о вину, „Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 93/12, и др.), Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-одлука УС и 14/16), Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19, 47/25), Правилника о рејонизацији виноградарских географских производних подручја Србије („Службени гласник РС”, број 45/15) и другим законима Републике Србије којима се дефинишу и одређују услови, начин и садржај израде пројектне документације.

Непосредни предмет израде Просторног плана представља обезбеђење услова за реализацију националних интереса на принципима одрживог развоја у области заштите природних и културних вредности Неготинског виногорја у складу са одредбама Закона о Просторном плану Републике Србије, као и других релевантних закона о развоју руралних и виноградарских подручја, туризма и др. Усклађивање и интеграција заштите природних и културних вредности и њихова презентација у функцији интегралног развоја, имаће позитивне ефекте на подизање нивоа конкурентности простора, развој локалне заједнице и динамику будућег развоја у ширем окружењу.

Просторни план садржати елементе детаљне регулације за делове Неготинског виногорја и то за Буковско брдо у чијем су обухвату манастир Буково, Пољопривредна школа са домом ученика „Рајко Боснић“, винарија „Аглаја Фрунза“ и винарија „Матаљ“, затим за насеље Смедовац са пивницама, Рогљевске пивнице, Рајачке пивнице, Рајац село, као и за археолошки локалитет „Врело – Шаркамен“. Овај коначан предлог обухвата детаљне регулације утврђен је уважавајући примедбе и сугестије пристигле током процедуре раног јавног увида, као и након накнадно обављених консултација са Републичким заводом за заштиту споменка културе Београд, стручним службама општинске управе Неготин, братством Манастира „Буково“, Удружењем произвођача вина са ознаком географског порекла Неготинска Крајина, и другим релевантним субјектима.

Саставни део документације Просторног плана чини и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Границе Просторног плана и подручја посебне намене приказане су на рефералним картама Просторног плана (1-4) и описане, према ситуацији на топографским картама (ТК) размере 1:25000 (Листови ТК25 ново издање: NL 34-12/7-1-4; 34-12/7-2-3; 34-12/7-2-4; 34-12/7-3-2; 34-12/7-3-4; 34-12/7-4-1; 34-12/7-4-2; 34-12/7-4-3; 34-12/7-4-4; и листови ТК25 старо издање: Бор 483-2-3 и 483-2-4; Неготин 484-1-3 и 484-1-4), као и дигиталној катастарско-топографској подлози у одговарајућој референтној размери 1:2500, те на основу ортофото снимака. У случају неслагања са текстом, меродавна је ситуација на рефералним картама и картама детаљне регулације.

За потребе детаљне разраде Просторног плана и утврђивања зона извршено је снимање терена из ваздуха мобилним мултиплексним ласерским скенирањем, а на основу добијених података урађен је топографски план хоризонталне тачности 3-5 cm и висинске тачности 5-7cm на основу чега су дефинисане границе зона детаљне регулације.

1.1. Територијални обухват подручја Просторног плана

Подручје Просторног плана простире се на деловима територије Зајечарског управног округа (града Зајечара) и Борског управног округа (општина Неготин) укупне површине 242,22 km². Границом подручја Просторног плана обухваћене су целе катастарске општине (површине од око 240,6 km²) и то на територији:

- 1) града Зајечара целе катастарске општине (2): Брусник и Кленовац;
- 2) општине Неготин целе катастарске општине (12): Јасеница, Карбулово, Мокрање, Рајац, Речка, Рогљево, Сиколe II, Смедовац, Тамнич, Чубре, Шаркамен и Штубик II и део катастарске општине (1): Неготин (површине од око 1,62 km²).

Граница Просторног плана пружа се спољним границама наведених катастарских општина, изузев дела границе кроз катастарску општину Неготин, где је граница дефинисана на нивоу катастарских парцела.

Табела 1: Обухват подручја Просторног плана

Јединица локалне самоуправе (ЈЛС)/Просторни план	Катастарске општине (КО)	Површина КО обухваћена Просторним планом, km ²	%
Град Зајечар	Брусник	23,87	9,85
	Кленовац	10,62	4,38
Општина Неготин	Јасеница	27,49	11,35
	Карбулово	21,38	8,83
	Мокрање	25,56	10,55
	Неготин (део)	1,62	0,67
	Рајац	12,92	5,33
	Речка	26,66	11,01
	Рогљево	8,83	3,65
	Сиколe II	0,64	0,26
	Смедовац	7,02	2,90
	Тамнич	19,59	8,09

Јединица локалне самоуправе (ЈЛС)/Просторни план	Катастарске општине (КО)	Површина КО обухваћена Просторним планом, km ²	%
	Чубре	32,18	13,29
	Шаркамен	22,49	9,28
	Штубик II	1,35	0,56
Просторни план		242,22	100

1.2. Граница подручја Просторног плана

Граница Просторног плана дефинисана је графички и описно, на следећи начин:

1) северна граница се простира дуж спољних северних граница КО Шаркамен и КО Неготин (општина Неготин). Од превоја Хајдучка глава, тј. тромеђе КО Штубик II, КО Плавна и КО Шаркамен, правцем истока, прелази преко Дрењара и Шаркаменске косе, пресеца државни пут I Б реда (Штубик-Буково) код Кадићевих ливада. Трасом повремениг водотока Јагњилског потока до ушћа у Јасеничку реку, јужно од села Видровац и Камените пољане до тромеђе КО Неготин, КО Видровац и КО Јасеница (општина Неготин)

2) источна граница иде дуж спољних источних граница КО Јасеница и КО Штубик (општина Неготин), залази делом у КО Неготин и наставља спољном источном границом КО Чубра, КО Мокрање, КО Рогљево и КО Рајац (општина Неготин). Од тромеђе КО Јасеница, КО Неготин и КО Видровац (општина Неготин), правцем југа иде ван села Бадњево, западним ободом Сувог брда до Расадника, где залази у КО Неготин, пресеца државни пут I Б реда (Неготин-Буково), западно од канала Водне заједнице и јужно од манастира Буково до тромеђе КО Неготин, КО Карбулово и Глоговица II. Са прелазом преко повремениг водотока Братујевачког потока, ободима Коса, преко Крушара, пресеца државни пут II Б реда (Салаш-Неготин), преко Калугаре до Чурбанске реке. Воденим појасом Чурбанске реке, пресеца државни пут I Б реда (Неготин-Вељково) до ушћа у реку Тимок. Наставља на југ воденим током реке Тимок, преко прелаза државне границе Брегово, до прелома на запад код Височког брда и хајдучког потока, да би се источно од Рогљевских пимница и села Рогљево, вратила воденим током реке Тимок и правцем југа до тромеђе КО Рајац, КО Александрово и КО Црномасница.

3) јужна граница се пружа дуж спољних јужних граница КО Рајац и КО Тамнич (општина Неготин) и КО Кленовац и КО Брусник (општина Зајечар). Од тромеђе КО Рајац, КО Александрово и КО Црномасница, правцем запада, прати водени појас реке Тимок, скреће код брда Раваништа и Лиљар до Ајдучке шуме. Од извора повремениг водотока Огашу Маре, трасом истог до Средњег рта и државног пута II Б реда (Салаш-Брусник).

4) западна граница се пружа дуж спољних западних граница КО Брусник и КО Кленовац (општина Зајечар) и КО Речка, КО Чубра, КО Карбулово, КО Јасеница и КО Шаркамен (општина Неготин). Од Средњег рта и државног пута II Б реда (Салаш-Брусник), правцем севера, трасом повремениг водотока Плочар, западним ободом Врбовца, Пландишта, Студенца и Шкробана, преко Богutowца, пресеца Чурбанску реку и наставља северно од села Брестовац. Пресеца регионалну саобраћајницу IB реда (Буково-Салаш) код Лапошевских ливада и вододелником слива Јасеничке реке, до ушћа Шаркаменске реке у Јасеничку реку. Повременим водотоком Ранкиног потока, са променом правца ка западу Шаркаменском реком и преко Трњанског брда до ушћа Селиштанске реке. Променом правца ка северу преко Кочишта, ободима Врела пресеца Врелску реку и наставља до превоја Хајдучка глава, који је уједно и тромеђа КО Штубик II, КО Плавна и КО Шаркамен.

1.3. Границе целина и потцелина посебне намене

Утврђена је граница целина и потцелина посебне намене на следећи начин:

1.3.1. Комплекс Буковско брдо

Најсевернија гранична тачка обухвата подручја, представља тромеђу к.п.бр. 5757, 5759, 9475/1 КО Неготин, одакле се простире у правцу југоистока, северном и источном границом к.п.бр. 5757, северном границом к.п.бр. 5756/2 КО Неготин до тромеђе к.п.бр. 5756/2, 5748/1 и 5759 КО Неготин. Пресеца к.п.бр. 5748/1 КО Неготин до $Y=7620322.45$, $X=4898728.90$ и наставља источном границом к.п.бр. 5748/1 КО Неготин, северном границом к.п.бр. 5745 КО Неготин до $Y=7620407.24$, $X=4898645.42$. Пресеца к.п.бр. 9469/2 КО Неготин до $Y=7620412.58$, $X=4898645.21$ и наставља источном границом к.п.бр. 9469/2 КО Неготин до тромеђе к.п.бр. 9469/2, 5741/32 и 9468 КО Неготин. Пресеца к.п.бр. 9468 КО Неготин до тромеђе к.п.бр. 9468, 6045 и 6044 КО Неготин и наставља источном границом 6044 КО Неготин, северном границом к.п.бр. 9478 КО Неготин, северном и источном границом к.п.бр. 6121 КО Неготин, источном границом к.п.бр. 9478 КО Неготин до $Y=7620811.11$, $X=4897805.78$. Пресеца к.п.бр. 9478 КО Неготин до тромеђе к.п.бр. 9478, 6105/1 и 6105/2 КО Неготин. Са преломом, у правцу запада, јужном границом к.п.бр. 6105/2, 6060, 6061, 6062, 6074 и 6102 КО Неготин, до тромеђе к.п.бр. 6102, 6115 и 9477 КО Неготин. Пресеца к.п.бр. 9477 КО Неготин до $Y=7620289.84$, $X=4897677.30$ и наставља јужном границом к.п.бр. 6103/22 КО Неготин, југоисточном и југозападном границом к.п.бр. 6103/19 КО Неготин, источном и југозападном границом к.п.бр. 6103/18 КО Неготин, источном границом к.п.бр. 12619 КО Неготин до тромеђе к.п.бр. 6103/39, 12619 и 9497 КО Неготин до граничне тачке КО Неготин и КО Карбулово. Јужном границом к.п.бр. 5769/9 и 8919/3 КО Карбулово, са прелазом у КО Чубра, пресеца к.п.бр. 9329 КО Чубра и наставља јужном границом к.п.бр. 1151/2 КО Чубра. Са прелазом у КО Карбулово, јужном границом к.п.бр. 5780/3 КО Карбулово. Са прелазом у КО Чубра, јужном границом к.п.бр. 1124/3 КО Чубра, пресеца к.п.бр. 9328 КО Чубра, прелазом у КО Карбулово јужном границом к.п.бр. 8920/3 и 5782/3 КО Карбулово, до $Y=7619193.44$, $X=4897398.02$. Пресеца к.п.бр. 5782/3 КО Карбулово до $Y=7619209.09$, $X=4897437.26$ и наставља западном границом планиране регулационе линије до $Y=7619356.30$, $X=4897560.90$. Правцем северозапада, границом КО Карбулово и КО Неготин до тромеђе КО Карбулово, КО Неготин и КО Штубик II ($Y=7618705.20$, $X=4898193.06$). Границом КО Неготин и КО Штубик II, правцем севера западном границом к.п.бр. 6033/1 КО Неготин, западном и северном границом к.п.бр. 9468 КО Неготин до $Y=7619089.08$, $X=4898660.14$. Са прелазом у КО Штубик II, северном границом к.п.бр. 274, 272 и 262 КО Штубик II до тромеђе к.п.бр. 261, 262 и 274 КО Штубик II. Пресеца к.п.бр. 274 КО Штубик II до тромеђе к.п.бр. 274, 638 и 639 КО Штубик II. Источном границом к.п.бр. 638 КО Штубик II, западном и северном границом к.п.бр. 641 КО Штубик II, западном границом к.п.бр. 680 и 679 КО Штубик II, западном, северном и источном границом к.п.бр. 678 КО Штубик II, северном границом к.п.бр. 638 и 684 КО Штубик II, западном и северном границом к.п.бр. 687 КО Штубик II, западном границом к.п.бр. 710/1 КО Штубик II, западном, северном и источном границом к.п.бр. 709 КО Штубик II, северном границом к.п.бр. 711 КО Штубик II, западном границом к.п.бр. 714, 713 и 705 КО Штубик II, западном и северном границом к.п.бр. 704 КО Штубик II, до граничне тачке КО Штубик II и КО Неготин ($Y=7619912.14$, $X=4898655.10$). Прелазом у КО Неготин, северном и источном границом к.п.бр. 6019 КО Неготин, северном границом к.п.бр. 6020/1 КО Неготин, западном границом к.п.бр. 12620/1 КО Неготин, до граничне тачке к.п.бр. 12620/1 и 6017/4 КО Неготин ($Y=7620126.63$, $X=4898777.29$). Пресеца к.п.бр. 12620/1 КО Неготин до тромеђе к.п.бр. 12620/1, 6017/6 и 9475/1 и наставља северном границом к.п.бр. 6017/6 и 5756/2 КО Неготин, западном границом к.п.бр. 5757 до најсеверније тачке обухвата подручја у тромеђи к.п.бр. 5757, 5759, 9475/1 КО Неготин.

1.3.2. Смедовачке пивнице

На улазу у село Смедовац, са којим су готово спојене, налазе се Смедовачке пивнице, сезонско насеље где се прерађује грозђе и држи вино и ракија. Првобитно насеље формирано је на Селишту као заселак Рогљева, одакле је почетком XVIII века премештено на данашњу локацију. Помиње се у време турске владавине. Становништво је српско (слави Ђурђевдан, Никољдан, Јованџан, Видовдан, идр., заветина Св. Јеремија), стариначко (пореклом са Косова) и досељено из Македоније, Тимочке Крајине, околних села и Бугарске.

Најсевернија гранична тачка обухвата, представља тромеђу к.п.бр. 898, 899 и 900 КО Смедовац, одатле се простире у правцу југа, северном и јужном границом к.п.бр. 899 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 899, 901 и 984 КО Смедовац. Пресеца к.п.бр. 984 КО Смедовац до граничне тачке к.п.бр. 984 и 1085 КО Смедовац ($Y = 7624390.73$, $X = 4887653.66$) и наставља јужном границом планиране регулационе линије, источном границом к.п.бр. 1086 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 1089 КО Смедовац, западном, северном и источном границом к.п.бр. 1094 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 3815 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1076, 1078 и 3815 КО Смедовац. Пресеца к.п.бр. 3815 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1097, 1104 и 3815 КО Смедовац и наставља источном границом к.п.бр. 1097, источном и јужном границом к.п.бр. 1098 КО Смедовац до $Y = 7624393.08$, $X = 4887459.27$. Источном границом планиране регулационе линије до $Y = 7624393.29$, $X = 4887439.62$, пресеца к.п.бр. 1110 КО Смедовац до $Y = 7624391.72$, $X = 4887436.52$. Јужном границом планиране регулационе линије до $Y = 7624374.49$, $X = 4887434.83$ и наставља јужном границом к.п.бр. 1110 КО Смедовац, источном границом к.п.бр. 1142 и 1141 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 1122 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1122, 1135 и 1136 КО Смедовац. Пресеца к.п.бр. 1122 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1122, 1161 и 1169 КО Смедовац и наставља источном, јужном и западном границом к.п.бр. 1161 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 1142, 1143 и 1110 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1110, 1144 и 1636 КО Смедовац. Пресеца к.п.бр. 1636 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1624, 1626 и 1636 КО Смедовац и наставља западном границом планиране регулационе линије, северном границом к.п.бр. 1636 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 1728 КО Смедовац, јужном границом планиране регулационе линије до $Y = 7624310.90$, $X = 4887537.13$. Јужном границом к.п.бр. 1728 КО Смедовац, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 1732 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 1733 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 1728 КО Смедовац, јужном и западном границом к.п.бр. 1742 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 1744 КО Смедовац, источном и јужном границом к.п.бр. 1745 КО Смедовац, јужном и западном границом к.п.бр. 1747 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 2072 КО Смедовац. Преломом на југозапад, источном и јужном границом к.п.бр. 1750 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 1755 КО Смедовац, источном и јужном границом к.п.бр. 1780 КО Смедовац, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 1784 КО Смедовац, источном границом к.п.бр. 1789 КО Смедовац, источном и јужном границом к.п.бр. 1797 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 1797, 1798 и 2052 КО Смедовац. Пресеца к.п.бр. 2052 КО Смедовац, до граничне тачке к.п.бр. 1800 и 2052 КО Смедовац ($Y = 7624110.22$, $X = 4887456.41$) и наставља јужном границом к.п.бр. 2052, 2039, 2038 и 2029 КО Смедовац, источном и јужном границом к.п.бр. 1827 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 1828 КО Смедовац, источном границом к.п.бр. 2025 КО Смедовац, источном и јужном границом к.п.бр. 2022 и 2016 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 2014 КО Смедовац. Источном границом к.п.бр. 2014 и 2010 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 2009 КО Смедовац, јужном и западном границом к.п.бр. 2008 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 1997 и 1996 КО Смедовац, источном границом к.п.бр. 1991 КО Смедовац, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 1990 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 2715/2 КО Смедовац, до тромеђе к.п.бр. 1973, 1974 и 2715/2 КО Смедовац. Пресеца к.п.бр. 2715/2 до тромеђе к.п.бр. 2707, 2708 и 2715/2 КО Смедовац и наставља западном границом к.п.бр. 2707 КО Смедовац, јужном и западном

границом к.п.бр. 2702 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 2701, 2702 и 3815 КО Смедовац и пресеца к.п.бр. 3815 КО Смедовац до граничне тачке к.п.бр. 3815 и 2222 КО Смедовац ($Y=7623511.97$, $X=4887427.70$). Преломом на североисток, северном границом к.п.бр. 3815 КО Смедовац, западном и северном границом к.п.бр. 2221/2 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 3815 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157 и 2158 КО Смедовац, јужном границом к.п.бр. 2159 КО Смедовац до граничне тачке к.п.бр. 2159 и 2220 КО Смедовац ($Y=7623750.98$, $X=4887576.35$). Пресеца к.п.бр. 2220 КО Смедовац, до граничне тачке к.п.бр. 2220 и 813 КО Смедовац ($Y=7623747.56$, $X=4887578.04$) и наставља западном границом к.п.бр. 2220 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 2219, 2218, 2217, 2216, 2215, 2210, 2209, 2207, 2206, 2205, 2192, 2193 и 2194 КО Смедовац, западном границом к.п.бр. 2195/1 КО Смедовац, западном и северном границом к.п.бр. 2204 до тромеђе к.п.бр. 834, 835 и 2204 КО Смедовац. Северном границом планиране регулационе линије до $Y=7624195.81$, $X=4887729.72$ и наставља северном границом к.п.бр. 2204 КО Смедовац до тромеђе к.п.бр. 857, 858 и 2204 КО Смедовац. Западном границом планиране регулационе линије до $Y=7624217.45$ $X=4887662.26$ и наставља северном границом к.п.бр. 863 и 864 КО Смедовац, западном, северном и источном границом к.п.бр. 868 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 869/1 КО Смедовац, северном и источном границом к.п.бр. 879/2 и 884 КО Смедовац, источном границом к.п.бр. 883 КО Смедовац, северном границом к.п.бр. 984 КО Смедовац, западном и северном границом к.п.бр. 900, до најсевернија граничне тачке обухвата подручја, који представља тромеђу к.п.бр. 898, 899 и 900 КО Смедовац.

1.3.3. Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“ - Царска палата

Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“ представља касноантичко утврђење квадратне основе, са масивним бедемима и монументалним полигоналним кулама и бројним пратећим објектима у непосредној околини међу којима се посебно издваја репрезентативни маузолеј. Ово утврђење резиденцијалног карактера грађено је почетком IV века. Монументалност, репрезентативност, разноврсност и број објеката, положај комплекса који пружа могућност презентације као и податак да једину аналогију на нашем простору овај комплекс има у Галеријевој царској палати у Ромулијани - Гамзиграду, указују на изузетан значај овог налазишта.

Најсевернија гранична тачка обухвата подручја, представља тромеђу к.п.бр. 192, 194/1 и 261 КО Шаркамен, одатле се простире у правцу југоистока, северном границом к.п.бр. 192, 193 и 194/3 КО Шаркамен, северном и источном границом к.п.бр. 198/2 КО Шаркамен, источном границом к.п.бр. 199/1 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 199/1, 199/2 и 6200 КО Шаркамен. Пресеца к.п.бр. 6200 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3144/1, 3144/2 и 6200 и наставља источном границом к.п.бр. 3144/2 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3144/1, 3144/2 и 6210 КО Шаркамен, пресеца к.п.бр. 6210 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3380, 3381 и 6210 КО Шаркамен. Јужном границом к.п.бр. 6210 КО Шаркамен, источном и јужном границом к.п.бр. 3369 КО Шаркамен, источном границом к.п.бр. 3366, 3365 КО Шаркамен, источном и јужном границом к.п.бр. 3364 КО Шаркамен, источном границом к.п.бр. 3356 КО Шаркамен, до тромеђе к.п.бр. 3356, 3358 и 3363 КО Шаркамен. Пресеца к.п.бр. 3358 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3350, 3351 и 3358 КО Шаркамен и наставља јужном границом к.п.бр. 3351 КО Шаркамен, источном и јужном границом к.п.бр. 3349 КО Шаркамен, јужном и западном границом к.п.бр. 3330 КО Шаркамен, јужном границом к.п.бр. 3329 КО Шаркамен, до тромеђе к.п.бр. 3325, 3329 и 6201 КО Шаркамен. Западном границом к.п.бр. 3329, источном границом к.п.бр. 3228 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3229, 3227/2 и 3228 КО Шаркамен. Пресеца к.п.бр. 3228 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3228, 3227/1 и 3224 КО Шаркамен и наставља западном границом к.п.бр. 3228 КО Шаркамен. Јужном границом к.п.бр. 3226, 3225, 3213, 3215/2, 3215/1, 3208, 3207, 3206 и 3205 КО Шаркамен, јужном и западном границом к.п.бр. 3200 КО Шаркамен, западном границом к.п.бр. 3199 КО Шаркамен, западном и северном границом к.п.бр. 3200 КО Шаркамен, западном границом

к.п.бр. 3201 КО Шаркамен, јужном границом к.п.бр. 6210 КО Шаркамен до $Y=7603334.37$, $X=4902860.99$. Пресеца к.п.бр. 6210 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3176, 3177 и 6210 КО Шаркамен и наставља северозападном границом к.п.бр. 3176 КО Шаркамен до $Y=7603343.16$, $X=4902874.70$. Јужном границом планиране регулационе линије до $Y=7603293.85$, $X=4902914.10$ и наставља северозападном границом к.п.бр. 3177 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 3177, 3178 и 6200 КО Шаркамен. Пресеца к.п.бр. 6200 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 102, 103 и 6200 КО Шаркамен. Западном и северном границом к.п.бр. 103 КО Шаркамен, северном границом к.п.бр. 106 и 108 КО Шаркамен, северном и западном границом к.п.бр. 109 КО Шаркамен, северном границом к.п.бр. 6200 КО Шаркамен, западном границом к.п.бр. 125, 124, 122 и 121 КО Шаркамен. Западном, северном и источном границом к.п.бр. 126/1 КО Шаркамен, северозападном границом к.п.бр. 130 КО Шаркамен, северозападном и североисточном границом к.п.бр. 66 КО Шаркамен, североисточном границом к.п.бр. 65 и 64 КО Шаркамен, северозападном и северном границом к.п.бр. 133 КО Шаркамен, северном границом к.п.бр. 134, 135 и 137, северозападном границом к.п.бр. 158 КО Шаркамен 158 и 159 КО Шаркамен. Западном границом к.п.бр. 177 КО Шаркамен до граничне тачке к.п.бр. 136 и 177 КО Шаркамен ($Y=7603936.12$, $X=4903183.32$). Пресеца к.п.бр. 177 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 177, 192 и 261 КО Шаркамен и наставља западном границом к.п.бр. 192 КО Шаркамен до тромеђе к.п.бр. 192, 194/1 и 261 КО Шаркамен.

1.3.4. Рогљевске пивнице

Рогљевске пивнице су сезонско насеље, објекти су грађени од камена у којима се прерађује грозђе и држи вино и ракија, у атару села Рогљево. Настале су у XIX веку. Комплекс је некада имао око 170 објеката (пивница) који су служили за производњу и чување вина, а у власништву становника Рогљева. Данас представљају значајан споменички комплекс, који је под заштитом државе као културно добро од изузетног значаја за Републику Србију. Њихов центар „Чаршија“ формиран је на пространом платоу, на коме се налази запис и наткривени бунар, место где су се мештани окупљали за славу села, и где су путници могли да застану и предахну. Некада је имао кафану, месару, пекару и друге садржаје неопходне за стални боравак, рад и друштвени живот. Спада у стара насеља. Становништво је српско (слави Никољдан, Јовањдан, Ђурђевдан, Петковицу, Св. Тому, Св. Стефана и др., заветина Тројице, староседелачко и досељено из Македоније (Тетово), околних села и др.

Најсевернија гранична тачка обухвата подручја, представља тромеђу к.п.бр. 2015, 2016 и 4706 КО Рогљево, одатле се простире у правцу истока, северном границом к.п.бр. 4706 КО Рогљево, западном и северном границом к.п.бр. 2059 и 2063 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 2064, 2074/1 и 2081 КО Рогљево, западном границом к.п.бр. 4709 КО Рогљево, до граничне тачке к.п.бр. 2060 и 4709 КО Рогљево ($Y=7625117.99$, $X=4888164.03$). Пресеца к.п.бр. 4709 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2099, 2110/3 и 4709 КО Рогљево и наставља северном границом к.п.бр. 2099 и 2109 КО Рогљево, западном границом к.п.бр. 2110/1 КО Рогљево, западном, северном и источном границом к.п.бр. 2116 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 2110/1 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2110/1, 2111 и 4718 КО Рогљево, пресеца к.п.бр. 4718 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2161, 2162 и 4718 КО Рогљево. Источном границом к.п.бр. 4718 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 2163 и 2164 КО Рогљево, северном и источном границом к.п.бр. 2165 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 2182 и 2299/2 КО Рогљево, до граничне тачке к.п.бр. 2183 и 2299/2 КО Рогљево ($Y=7625499.94$, $X=4888151.13$). Пресеца к.п.бр. 2299/2 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2299/2, 2297 и 2298 КО Рогљево и наставља источном границом к.п.бр. 2298 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 4706 КО Рогљево, северном и источном границом к.п.бр. 2292 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 4720 КО Рогљево до граничне тачке к.п.бр. 2291 и 4720 КО Рогљево ($Y=7625693.00$, $X=4887931.62$), пресеца к.п.бр. 4720 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3574, 3575 и 4720 КО Рогљево. Источном и јужном границом к.п.бр. 3574 КО Рогљево,

источном границом к.п.бр. 3570 и 3569 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 3567, 3568, 3577, 3578 и 3579 КО Рогљево, северном и источном границом к.п.бр. 3580 и 3581 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3581, 3582 и 3593/2 КО Рогљево. Пресеца к.п.бр. 3593/2 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3593/2, 3593/3 и 3593/4 КО Рогљево и наставља јужном границом к.п.бр. 3593/2 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 3593/5 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3593/4, 3593/5 и 4725 КО Рогљево, пресеца к.п.бр. 4725 КО Рогљево до граничне тачке к.п.бр. 3813 и 4725 КО Рогљево ($Y=7625856.06$, $X=4887629.30$). Источном границом к.п.бр. 4725 и 3815 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3815, 3817 и 4702 КО Рогљево. Пресеца к.п.бр. 4702 КО Рогљево до граничне тачке к.п.бр. 4021 и 4702 КО Рогљево ($Y=7625826.39$, $X=4887538.36$) и наставља источном границом к.п.бр. 4702 КО Рогљево, северном границом к.п.бр. 4697 КО Рогљево до граничне тачке к.п.бр. 4041 и 4697 КО Рогљево ($Y=7625780.29$, $X=4887359.34$), пресеца к.п.бр. 4697 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 4095/2, 4697 и 4703 КО Рогљево. Источном границом к.п.бр. 4703 КО Рогљево, северном, источном и јужном границом к.п.бр. 4100 КО Рогљево, источном и јужном границом к.п.бр. 4104 и 4108 КО Рогљево, источном границом к.п.бр. 4703 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 4110/1, 4698 и 4703. Пресеца к.п.бр. 4698 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3334, 4698 и 4704 и наставља јужном границом к.п.бр. 4698 КО Рогљево до граничне тачке к.п.бр. 3156 и 4698 КО Рогљево ($Y=7625571.01$, $X=4887049.55$), пресеца к.п.бр. 4698 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3052, 3055 и 4698 КО Рогљево и наставља западном границом к.п.бр. 3052 и 3345 КО Рогљево. Западном и северном границом к.п.бр. 3054 КО Рогљево, западном границом к.п.бр. 3345 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 4722 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3071, 3073 и 4722 КО Рогљево. Пресеца к.п.бр. 4722 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3030, 3049 и 4722 КО Рогљево и наставља северном границом к.п.бр. 4722 и 3050 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3049, 3050 и 3051 КО Рогљево, пресеца к.п.бр. 3051 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3051, 3373 и 3374 КО Рогљево и наставља северном границом к.п.бр. 3373 и 3372 КО Рогљево. Западном границом к.п.бр. 3370, 3369, 3368, 3349, 3350, 3351 и 3352 КО Рогљево, западном, јужном и северном границом к.п.бр. 3353 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 4697 и 2836 КО Рогљево, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 2833 КО Рогљево, јужном и западном границом к.п.бр. 2836 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 2844 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2835, 2844 и 3051 КО Рогљево. Пресеца к.п.бр. 3051 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 3019, 3020 и 3051 КО Рогљево и наставља јужном границом к.п.бр. 3051 КО Рогљево, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 3014 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 4721 КО Рогљево до граничне тачке к.п.бр. 2931 и 4721 КО Рогљево ($Y=7625194.94$, $X=4887644.30$), пресеца к.п.бр. 4721 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2891, 2909 и 4721 КО Рогљево и наставља западном границом к.п.бр. 2891 КО Рогљево. Југоисточном границом к.п.бр. 2893 КО Рогљево, југозападном и северозападном границом к.п.бр. 2896 КО Рогљево, северозападном границом к.п.бр. 2895 КО Рогљево, западном границом к.п.бр. 2881 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 4697 КО Рогљево, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 2899 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 4697 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2733, 2737 и 4697 КО Рогљево. Пресеца к.п.бр. 4697 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2709, 2710 и 4697 КО Рогљево и наставља западном границом к.п.бр. 2710 КО Рогљево, јужном границом к.п.бр. 4711 до граничне тачке к.п.бр. 2650 и 4711 КО Рогљево ($Y=7624706.39$, $X=4888102.78$), пресеца к.п.бр. 4711 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2008, 2638 и 4711 КО Рогљево и наставља западном границом к.п.бр. 2638 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2014, 2638 и 4706 КО Рогљево, пресеца к.п.бр. 4706 КО Рогљево до тромеђе к.п.бр. 2015, 2016 и 4706 КО Рогљево.

1.3.5. Рајац село

Рајац је виноградарско и ратарско-сточарско сеоско насеље збијеног типа, на (60-100 m) левој долињској страни Тимока, десне притоке Дунава, поред пута ка Неготину и железничке пруге Неготин-Зајечар, 22 km јужно од Неготина. Површина атара износи 1.291 ha. Спада у стара српска насељена насеља, па касније обновљена. Помиње се у време турске владавине. Становништво је српско (слави Никољдан, Јовањдан, Св. Врачеве, Св. Параскеву, Ђурђевдан, Трифундан, Св. Тирила и Методија, Видовдан и Аранђеловдан, заветина Тројице, стариначко (пореклом са Косова, Шумадије и Бугарске) и досељено у XVIII и XIX веку из Шумадије и Бугарске и др. Православни храм Вазнесења Господњег, подигнут је 1870. год.

Најсевернија гранична тачка обухвата представља граничну тачку к.п.бр.3177 и 4964 КО Рајац од ове тачке ка југоистоку прати североисточну границу к.п.бр.4964 до граничне тачке к.п.бр.3177 и 3178 пресеца к.п. бр.10057 у прелому на југозапад југоисточном границом к.п.бр.10057(пут) до граничне тачке к.п.бр.5634 и 5635. Одавде ка истоку северном границом к.п.бр.5634 у прелому на југоисток источном границом к.п.бр.5634, 5635, 5641, 5645, 5655 и 5672 ка југоистоку североисточном границом к.п.бр.5684 и 5682, југоисточном границом к.п.бр.5682, 5695, североисточном границом к.п.бр.5697/2, 5697/1 и 5571 до граничне тачке к.п.бр.5573 и 10049/1. Од ове тачке ка североистоку прати западну границу к.п.бр.10049/1, пресеца к.п.бр.1080 до граничне тачке к.п.бр.5407 и 5419, правцем северозапада западном границом к.п.бр.5419, јужном границом к.п.бр.5408, западном границом к.п.бр.5408 и 5412, северном границом к.п.бр.5412, координатама тачака $Y=7\ 625\ 893.73$, $X=4\ 884\ 682.56$; $Y=7\ 625\ 908.24$, $X=4\ 884\ 679.61$; пресеца к.п.бр.10049/1 (Железничка пруга Зајечар-Прахово). Одавде ка југозападу источном границом к.п.бр.10049/1 до граничне тачке к.п.бр.8793 и 8794, пресеца к.п.бр.10049/1 до граничне тачке к.п.бр.8759 и 8760 од ове тачке ка северозападу западном границом к.п.бр.10049/1, јужном границом к.п.бр.8765 до граничне тачке к.п.бр.5976 и 5977 у прелому на североисток прати западну границу к.п.бр.10080 до граничне тачке к.п.бр.5967 и 5968, планираном западном регулационом линијом до граничне тачке к.п.бр.5964 и 5965 и даље западном границом к.п.бр.10080 до граничне тачке к.п.бр.5534 и 5535. У прелому на југоисток северном границом к.п.бр.5534, западном границом к.п.бр.10049/1 и 5536/2, ка северозападу прати јужну границу к.п.бр.5537, 5936/1, 5939/1, 5939/2, 5940, југоисточну границу к.п.бр.5941 до граничне тачке к.п.бр.5941 и 5954, одавде ка југоистоку североисточном границом к.п.бр.5950, 5951/1, 5951/2, 5952, 5953, 5956, 5959, 5960, југоисточном границом к.п.бр.5960, пресеца к.п. бр.5967(пут), правцем северозапада планираном југозападном регулационом линијом пресеца к.п.бр.5993 и 5994 у прелому на југозапад југоисточном границом к.п.бр.5995, 6001, 6002, 6003, до граничне тачке к.п.бр.5987 и 6003. Од ове тачке ка југоистоку источном границом к.п.бр.10069 (Ул. Јована Милојевића) до граничне тачке к.п.бр.5983 и 5984 у прелому на југозапад прати јужну границу к.п.бр.6276, 6277, 6278, 6279, 6280, западну границу к.п.бр.6280, јужну границу к.п.бр.6293 до граничне тачке к.п.бр.6287 и 6293, одавде ка југозападу планираном југоисточном регулационом линијом пресеца к.п.бр.6287, 6288, 6289, 6290, 6292, 6291 до југозападне граничне тачке к.п.бр.6291.И даље правцем југозапада делом источном границом к.п.бр.10079 (Ул. Седмог јула), источном границом к.п.бр.8586, 8654, јужном и западном границом к.п.бр.8654 у прелому на југозапад делом јужном границом к.п.бр.8585, планираном јужном регулационом линијом пресеца к.п. бр. 8585, 8578 и 8581 планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.8581, 8580, источном границом к.п.бр.10079, планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.8568/1, 8567, 8569/3, 8571, 8572, 8573, 8574, 8707, ка југоистоку северном границом к.п.бр.8709 у прелому на североисток планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.8707 до тачке $Y=7\ 625\ 133.02$, $X=4\ 883\ 495.60$, пресеца к.п.бр.10080 до граничне тачке к.п.бр.8728 и 10049/1. Од ове тачке ка југозападу источном границом к.п.бр.10080, планираном источном регулационом линијом

пресеца к.п.бр.9632 и 9635 до граничне тачке к.п.бр.9635 и 10080 , јужном и делом западном границом к.п.бр.10080 до граничне тачке к.п.бр.8336 и 10079, одавде ка северозападу западном границом к.п.бр.10079 до граничне тачке к.п.бр.8680 и 8681, планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.8681, 8683, 8684 и даље истим правцем западном границом к.п.бр.10079, планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.8661, 8660, 8657, 8656, 8655, 8458, 8470, 8471, 8472, 8473/2, делом западном границом к.п.бр.10079, планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.8566, 8564, 8560, 8559, 8558, 8557, 8551, 8550, делом западном границом к.п.бр.10079 до граничне тачке к.п.бр.8544 и 8547. Одавде скреће на запад јужном границом к.п.бр.8544, 8543, правцем севера прати западну границу к.п.бр.8543, 6331, 6328, 6324, 6323, 6322, 6321, 6320, југозападну границу к.п.бр.6380, 6306, 6379, 6382, до граничне тачке к.п.бр.6378 и 6382 у прелому на југозапад јужном, западном и северном границом к.п.бр.6275 до граничне тачке к.п.бр.6237 и 6238, југозападном и северозападном границом к.п.бр.6238, југозападном границом к.п.бр.6239, југоисточном и југозападном границом к.п.бр.6236/1 , 6234 и даље правцем севера прати западну границу к.п.бр.6233, 6232, 6231, 6230, 6229, 6228, 6224, 6222, 6221, северну границу к.п.бр.6221, 6220, 6219, северозападну границу к.п.бр.6214, 6216, западну границу к.п.бр.10069 до граничне тачке к.п.бр.6205 и 6210. Од ове тачке ка североистоку пресеца к.п.бр.10069, наставља северозападном границом к.п.бр. 6175, 6178, 6190, 6189, ка западу јужном границом 10065/1(пут) до граничне тачке к.п.бр.6195 и 6196, пресеца к.п.бр.10065/1 правцем североистока планираном источном регулационом линијом пресеца к.п.бр.6105, северном границом к.п.бр.6105, северозападном границом к.п.бр.6108, 6109, 6093, 6087, југозападном границом к.п.бр. 6086 и 6085, пресеца к.п.бр.6084 ка североистоку планираном северозападном регулационом линијом пресеца к.п.бр.4960, до граничне тачке к.п.бр.6083 и 6084, северном и источном границом к.п.бр.6083, северном границом к.п.бр.6077, 5778, планираном западном регулационом линијом пресеца к.п.бр.5777 и 5776. У прелому на исток прати јужну границу к.п.бр.4963/1 до тачке $Y=7\ 625\ 472.52$, $X=4\ 884\ 809.06$; пресеца к.п.бр.10063 правцем североистока југоисточном границом к.п.бр.3176 до почетне тачке.

1.3.6. Рајачке пивнице

Рајачке пивнице су сезонско насеље у коме се прерађује грозђе и држи вино и ракија. Представљају физиономску целину, односно јединствен архитектонски комплекс винских подрума, 2 km северно од села Рајац, на брежуљку званом Бели брег, поред Тимока. Настале су у периоду од друге половине XVIII века до краја 40-тих година XX века. Комплекс је некада имао око 270 објеката, грађених од камена и дрвета, који служе за производњу и чување вина, у власништву становника Рајца. Данас су под заштитом државе и представљају значајно непокретно културно добро, као просторну културно-историјску целину од изузетног значаја за Републику Србију.

Најсевернија гранична тачка обухвата подручја, представља тромеђу к.п.бр. 225, 226 и 3898 КО Рајац, одатле се простире у правцу југоистока, северном границом к.п.бр. 3898 КО Рајац до тромеђе к.п.бр. 227, 3898 и 10050 КО Рајац. Пресеца к.п.бр. 10050 КО Рајац до тромеђе к.п.бр. 3768, 3769 и 10050 КО Рајац и наставља северном границом к.п.бр. 10050 КО Рајац до тромеђе 3724, 3725 и 10050 КО Рајац. Пресеца к.п.бр. 10050 КО Рајац до тромеђе к.п.бр. 4963/4, 4963/5 и 10050 КО Рајац и наставља источном границом к.п.бр. 4963/5 КО Рајац до тромеђе к.п.бр. 4963/4, 4963/5 и 10048 КО Рајац. Пресеца к.п.бр. 10048 КО Рајац до граничне тачке к.п.бр. 4965 и 10048 ($Y=7624340.94$ $X=4885054.36$) и наставља северном границом к.п.бр. 4956 КО Рајац, северном и јужном границом к.п.бр. 4957 КО Рајац, источном границом к.п.бр. 10065/1 КО Рајац. Северном и источном границом к.п.бр. 4962, до граничне тачке к.п.бр. 4962 и 10065/1 КО Рајац ($Y=7624340.94$, $X=4885054.36$). Пресеца к.п.бр. 10065/1 КО Рајац до граничне тачке к.п.бр. 6196 и 10065/1 КО Рајац ($Y=7624694.90$ $X=4884503.83$) и наставља јужном и западном границом к.п.бр. 10065/1 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 10066 КО Рајац, јужном и западном границом к.п.бр. 4862 КО Рајац,

западном границом к.п.бр. 4863, 4864, 4674 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4673 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 10066 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 4669 КО Рајац. Источном границом к.п.бр. 4677, 4670, 4671, 4672, 4865/1, 4857, 4856, 4855, 4854, 4853 КО Рајац, источном и јужном границом к.п.бр. 4852 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 4851 КО Рајац, југоисточном границом к.п.бр. 4845 и 4842 КО Рајац, источном границом к.п.бр. 4841, 4819, 4818, 4817, 4816, 4815, 4814, 4795, 4792, 4790, 4787, 6440, 6444, 6445, 6446, 6447, 6448, 6449, 6450, 6451, 6452, 6453 КО Рајац. Североисточном и југоисточном границом к.п.бр. 6458 КО Рајац, југоисточном границом к.п.бр. 6460/1, 6463, 6464, 6465, 6469, 6470 и 6471 КО Рајац, југоисточном и западном границом к.п.бр. 6473 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 6480 КО Рајац, јужном и западном границом к.п.бр. 6481 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 6481, 6487/1 и 10067 КО Рајац. Пресеца к.п.бр. 10067 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 6557, 6558 и 10067 КО Рајац и наставља западном границом к.п.бр. 10067 КО Рајац, јужном и западном границом к.п.бр. 4475 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4476, 4477 и 4478 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 4471 КО Рајац, јужном и западном границом к.п.бр. 4470 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4469 КО Рајац. Западном границом к.п.бр. 4468 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4467 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4481 и 4482 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4483 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4485 и 4495 КО Рајац, јужном и западном границом к.п.бр. 4497 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4498 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4499 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4513 КО Рајац. Јужном и западном границом к.п.бр. 4516/1 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4517/1 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4559, 4558, 4557, 4556, 4555, 4554, 4553, 4552, 4551, 4542, 4538 и 4537 КО Рајац, западном и северном границом к.п.бр. 4534 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 4536 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 4535, јужном и западном границом к.п.бр. 4530 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 4529, 4530 и 10066 КО Рајац. Пресеца к.п.бр. 10066 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 4115, 4116 и 10066 КО Рајац и наставља јужном и западном границом к.п.бр. 4116 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 4117 и 4118 КО Рајац, источном и јужном границом к.п.бр. 4121 и 4122 КО Рајац, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 4124/1 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 4124/1, 4125 и 4113 КО Рајац, пресеца к.п.бр. 4113 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 4109/1, 4109/2 и 4113 КО Рајац. Западном границом к.п.бр. 4109/2 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 10087 и 10048 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 4088/3, 4089, 10048 КО Рајац. Пресеца к.п.бр. 10048 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 3788, 3789 и 10048 КО Рајац и наставља западном границом к.п.бр. 3788, јужном границом к.п.бр. 10050, 3811 и 3812 КО Рајац, источном, јужном и западном границом к.п.бр. 3814 КО Рајац, јужном границом к.п.бр. 3817, 3818 и 3819 КО Рајац. Источном и јужном границом к.п.бр. 3821 КО Рајац, јужном и западном границом к.п.бр. 3829 КО Рајац, западном границом к.п.бр. 3828 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 3835, 3828 и 3898 КО Рајац, пресеца к.п.бр. 3898 КО Рајац до тремеђе к.п.бр. 225, 226 и 3898 КО Рајац.

Табела 2. Обухват посебне намене Просторног плана

Јединица локалне самоуправе (ЈЛС)	Површина обухваћеног дела територије ЈЛС, km ²	зоне-локалитети посебне намене*	%
Град Зајечар	34,49	0	0
Општина Неготин	207,73	3,648	1,7
Укупно:	242,22	3,648	1,5

* од чега око: Рогљево 47,75 ha, Смедовац 19,4ha, Рајачке пивнице 14,6 ha, Рајац село 55,5 ha Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“ (Царска палата) 47,28 ha и Комплекс Буковско брдо 180,37 ha.

1.4. Посебне намене подручја Просторног плана

У обухвату просторног плана и његовом непосредном окружењу заступљене су и следеће посебне намене: делови подручја Геопарка „Ђердап“, хидроенергетског и пловидбеног система (ХЕПС) „Ђердап“ (акумулационо језеро ХЕ Ђердап 2 са системом уређења приобаља и управљања пловидбом), коридори постојећих државних путева IB реда број 33 и број 35 који су планирани као инфраструктурни системи државних путева I реда на правцима Голубац- Доњи Милановац-Брза Паланка-Кладово/Неготин, и Параћин-Зајечар-Неготин, коридор планираног гасовода као дела система мреже магистралних и разводних гасовода источне Србије, делови коридора далековода 400kV и 110kV од ХЕ „Ђердап 2“ до Бора и Зајечара, делови граничног појаса ка Републици Бугарској и републици Румунији и др.

Делови ових посебних намена обрађени су одговарајућим просторним плановима подручја посебне намене који су на снази и који су у изради и то:

- 1) Просторни план подручја посебне међународног водног пута Е 80 - Дунав (паневропски Коридор VII) („Службени гласник РС”, број 14/15.);
- 2) Просторни план подручја посебне намене НП „Ђердап“, („Службени гласник РС”, број 117/22.);
- 3) Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора ДП IB реда Параћин Зајечар-Неготин (израда у току);
- 4) Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора брзих саобраћајница IB реда на правцима Голубац-Доњи Милановац-Брза Паланка и Кладово-Неготин (израда у току);
- 5) Просторни план подручја посебне намене мреже магистралних и разводних гасовода источне Србије са елементима детаљне регулације (израда у току);
- 6) Просторни план подручја посебне намене за мрежу електроенергетских водова на потесу ХЕ „Ђердап 1“, ТЕ „Дрмно“, производни рударски системи у Мајданпеку и Бору (израда у току).

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Просторни планови

2.1.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Успешан просторни развој Републике Србије, захтева достизање групе основних циљева, међу којима су најважнији: уравнотеженији регионални развој и унапређена социјална кохезија; регионална конкурентност и приступачност; просторно-функционална интегрисаност у окружење; заштићена и унапређена животна средина; и заштићено и одрживо коришћено природно и културно наслеђе, као и предеоне вредности. Као кључни проблем истиче се угрожен демографски потенцијал. Обнова укупне демографске структуре је виђена као приоритет кроз мобилисање економских развојних пројеката. Нарочита пажња се придаје развоју инфраструктурних коридора и побољшању саобраћајне приступачности и заштити природних и створених вредности. Развојни правац пољопривреде је, имајући у виду постојеће природне потенцијале – земљиште, географски положај, континентална клима и сл, у ратарству, сточарству и виноградарско-воћарској производњи. Једна од смерница за

разраду и примену просторно диференцираних мера подршке заштити и одрживом коришћењу пољопривредног земљишта је: на брдовитим и другим теренима с традицијом у воћарској производњи треба подржавати искоришћавање местимичних погодности за развој органске производње, док је примена метода строго контролисаног прихрањивања и интегралне заштите нужни услов опстанка и даљег развоја воћарства уопште, у спрези с усвајањем савремених стандарда квалитета у преради и пласману, унапређивањем маркетинга и оснивањем произвођачких асоцијација; традиционална виногорја захтевају свестрану, конзистентну и синхронизовану подршку просторне, аграрне и инвестиционе политике, ради очувања њихових предеоних, туристичких и економских вредности, унапређивањем агротехничких услова узгајања винове лозе, технологије производње вина и маркетинга, у складу са стандардима ЕУ; заштита шума значајних за биодиверзитет, одрживост и функционисање предела; очување и унапређење карактера културних предела као идентитета локалног становништва и традиционалних делатности. У ППРС је посебно утврђено да подручје Неготинских пивница спада у приоритетна културна подручја која треба да уживају посебан третман, без обзира на статус у оквиру службе заштите.

2.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана Тимочке крајине („Службени гласник РС”, број 51/11)

Регионалним просторним планом Тимочке крајине је утврђено да је Вински ризорт-виногорје са пивницама (винским подрумима грађеним крајем XVIII и почетком XIX века када је Неготинска Крајина била светски позната дестинација по производњи вина) у селима Рајац, Рогљево, Смедовац и др., значајан антропогени туристички ресурс који ће се развијати као специјализован етнолошки комплекс туристичких активности, уз услов интегрисања са туристичком понудом окружења (посебно Неготина, са селима Рајац, Рогљево и др, као организационог језгра понуде, као и Зајечара са туристичким вредностима, дела виногорја, у селима Кленовац, Брусник и др.). Дугорочни циљ развоја традиционалних виногорја Тимочког виноградарског рејона дефинисан је као целовито ревитализовање у смислу очувања њихових предеоних, туристичких и економских вредности и унапређивања асортимана и агротехничких услова узгајања винове лозе и технологије производње вина.

2.3. Остали релевантни стратешки документи

За формулисање и утврђивање планских решења биће референтне следеће стратегије развоја: Стратегија развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС”, број 98/16) којом је општина Неготин је препозната као једна од значајнијих туристичких дестинација Републике Србије коју треба развијати у оквиру туристичког простора Доње Подунавље; Национална архитектонска стратегија за период од 2023. до 2035. године („Службени гласник РС”, број 48/23); Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14);

2.4. Остали релевантни плански документи

Подручје Просторног плана обухвата делове локалних самоуправа који су покривени просторним плановима града/општине, и то: Просторни план територије града Зајечара („Службени лист града Зајечара”, број 15/12) и Просторним планом општине Неготин („Службени лист општине Неготин”, број 16/11).

Од посебног значаја за израду овог Просторног плана јесу:

1. План детаљне регулације за заштићена културна добра и њихову околину у оквиру: „Рајачких пивница”;
2. План детаљне регулације за заштићена културна добра и њихову околину у оквиру: „Рогљевских пивница”;

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. Посебне намене подручја

3.1.1. Заштита природе, природних вредности и предела

Природне вредности

У границама подручја Просторног плана, налази се једно природно добро које сходно одредбама Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18 – др. закон и 71/21) има статус заштићеног подручја и истовремено представља еколошки значајно подручје (ЕЗП) на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) као и једно неформално установљено ЕЗП:

1. Општи резерват природе „Буково“, установљен уредбом Владе 2007. године („Службени гласник РС”, број 104/07) на површини 10,42 ха, на територији општине Неготин, КО Неготин, катастарске парцеле 6017/2 – део, 6017/7 – део, 6034/3, 6038 – део и 6040 – део, у својини манастира Буково. Резерват обухвата долину потока испод манастира Буково и представља најниже станиште мезијске букве у Србији (на надморској висини 70 m) на коме се очувала полидоминантна мешовита брдска шумска заједница реликтног карактера са доминацијом букве и ораха (*Fagetum submontanum silicicolum mixtum juglandetosum*). Од реликтних врста, осим ораха (*Juglans regia*) значајна је клокочика (*Staphylea pinata*). На заштићеном подручју уредбом о заштити установљен је режим заштите I степена а самом резервату одређена је II категорија у којој су природна добра великог значаја, док је управљање поверено ЈП „Србијашуме“. Прва заштита резервата успостављена је 1961. године решењем Завода за заштиту природе и научно проучавање природних реткости НР Србије, којим је на основу тадашњег Закона о заштити споменика културе и природних реткости стављен под заштиту државе део шумске површине у неуређеној мешовитој састојини букве (*Fagus moesiaca*), храста китњака (*Quercus sessilis* Ehrh.), граба (*Carpinus betulus*), белог јасена (*Fraxinus excelsior*), планинског бреста (*Ulmus montana*), липе (*Tilia argentea*), клена (*Acer campestre*), и других врста, на месту званом „Буково“ уз прописивање режима тзв. апсолутне заштите. Флора резервата је разноврсна и садржи већи број дрвенастих и зељастих биљака. У спрату дрвећа се налазе буква (*Fagus moesiaca*), горски јавор (*Acer pseudoplatanus*), клен (*Acer campestre*), орах (*Juglans regia*), бели јасен (*Fraxinus excelsior*), црни јасен (*Fraxinus ornus*), граб (*Carpinus betulus*), сребрна липа (*Tilia tomentosa*), ситнолисна липа (*Tilia cordata*), крупнолисна липа (*Tilia platyphyllos*), дивља трешња (*Prunus avium*), храст цер (*Quercus cerris*), храст китњак (*Quercus petraea*), јасика (*Populus tremula*), брдски брест (*Ulmus glabra*), млеч (*Acer platanoides*) и др. Жбуње је, поред подмлатка букве, граба, клена, липе, јавора и јасена, представљено врстама *Cornus mas*, *Crataegus monogyna*, *Sambucus nigra*, *Ligustrum vulgare*, *Clematis vitalba*, *Rosa arvensis*, *Staphylea pinnata*, *Corylus avellana* и др. а призмину флору чине зељасте биљке *Lathyrus vernus*, *Geum urbanum*, *Pulmonaria officinalis*, *Helleborus odorus*, *Polygonatum multiflorum*, *Asperula taurina*, *Rubus hirtus*, *Viola hirta*, *Euphorbia amygdaloides*, *Glechoma hirsuta*, *Lithospermum purpureo-coeruleum*, *Galium sylvaticum*, *Agrimonia agrimonoides*, *Heracleum sphondylium*, *Melica uniflora*, *Tamus communis*, *Poa nemoralis*, *Helleborus odorus*, *Salvia glutinosa*, *Arum maculatum*, *Galanthus nivalis* и др.

Пандан некадашњем општем резервату природе према Закону о заштити природе је строги резерват природе, при чему усаглашавање још није формално спроведено. За резерват је донет законом прописани десетогодишњи план управљања за период 2021-2030. године. Сходно Закону о заштити природе, режим заштите I степена не дозвољава коришћење природних ресурса и изградњу објеката и ограничава радове и активности на научна истраживања и праћење природних процеса, контролисану посету у образовне,

рекреативне и општекултурне сврхе, као и спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина, уз сагласност министарства надлежног за заштиту животне средине. Из тих разлога, активности на уређењу, одржавању и презентацији резервата углавном се свode на обележавање граница, постављање табли различите намене (статусне, информативне, упућујуће и упозоравајуће) и клупа за одмор на приступним путевима и стазама, као и чишћење појаса око резервата од корова и отпада. Према плану управљања, у резервату се спроводе различита шумарска и еколошка истраживања и мониторинг, као и посета у циљу едукације. С обзиром да је земљиште на коме је установљен резерват у спроведеном поступку реституције поново преведен у посед СПЦ односно манастира Буково, ово је веома редак пример у Србији да се на земљишту које није у јавној својини одржава режим строге заштите (првог степена).

2. Еколошки значајно подручје Буково, под бројем 45. у списку Уредбе о еколошкој мрежи, које у ствари обухвата ОРП „Буково“ као место чији је приоритетни циљ заштите очување биодиверзитета.
3. ИБА подручје „Тимочко побрђе“ је део нове мреже ИБА подручја, која је на предлог Друштва за заштиту и проучавање птица Србије, прихваћена у октобру 2020. године као стручно релевантна од стране међународног програма/партнерства *Bird Life International (BLI)*. Ово ИБА подручје има површину око 6340 ha а његов део у границама Просторног плана је 1715 ha. Нова ИБА подручја још нису формално потврђена Уредбом о еколошкој мрежи.

На подручју Просторног плана није регистровано постојање станишта значајних врста (биљака и птица) и типова станишта од приоритетног значаја за заштиту. У решењу о условима заштите природе, које је за потребе овог плана издало Министарство заштите животне средине на основу стручне основе Завода за заштиту природе Србије та се станишта не наводе нити картографски приказују у смислу чл. 15. и 16. Закона о заштити природе.

Предеоне вредности

Територија Просторног плана припада макро предеоној целини која је идентификована на националном нивоу а чија је генеза и форма везана за геоморфолошке услове сложеног система Карпатских планина источне Србије (Мироч, Дели Јован, Хомољске и Кучајске планине и др), алувијалних равни Дунава и других водотокова подслива Тимока. На овом нивоу, природни и природи блиски предеони елементи остварују највећи ниво повезаности чиме граде матрицу предела – нарочито у хипсометријски вишим подручјима преко 300m. У нижим областима, доминација ових елемената престаје, те се остварује структурно јединство са екстензивним формама пољопривредне производње, као и са елементима воћњака и винограда, чиме се формира кохерентна слика руралног предела.

Морфолошка и структурна сложеност макро предеоне целине се региструје и на регионалној, односно мезо просторној размери те је на територији Просторног плана резултанта различитих рељефних форми источних и југоисточних падина планине Дели Јован, односно лонгитудиналних и латералних карактеристика речних долина које гравитирају према Дунаву. Поред овога, близина градског насеља Неготин као и државних путева IB реда (бројеви 33 и 35) су изазвали неравномерни демографски развој као и делатност локалног становништва и другачијим односом према природним ресурсима што је приметно у појави мање или више изражених варијантни карактера предела на регионалним и локалном нивоу. На регионалном нивоу, на територији Просторног плана идентификују се следеће предеоне целине: Неготинска област и Рајачка област. Оправдање за идентификацију ових области се поред карактеристика регионалног карактера предела проналази и у виноградарској рејонизацији Неготинске крајине на Неготинско и Рогљевско-рајачко виногорје.

Карактер предела Неготинске области обухвата нешто мањи део територије Просторног плана (око 40%). Предео је претежно изграђен од благо дисецираних источних падина и брежуљака планине Дели Јован са системом кратких водотокова који се уливају у Шаркаменску, Јасеничку и Чубранску реку које су део непосредног слива Дунава. Зоне узких алувијалних равни и хидрографске мреже повремених водотокова су заправо једини простори линеарних енклава лишћарских шума. Широки платои вододелница и благих падинских страна су отворени са високим степеном учешћа обрадивих површина, винограда и воћњака. Мањи блокови шума у аграрном делу повећавају степен мозаичности али ипак недовољно заступљени да би ублажили доминантност обрадивих површина као матрице предела. Источни део територије Просторног плана додирује ободне делове пространог и сложеног предела Неготинске равни као дела меандра Дунава, система речних тераса и остатка дунавских спрудова. Иако експлицитно не припада територији Плана, простор Неготинске равни треба третирати као структурни и функционални али и аутентичан визуелни просторни контекст ове предеоне целине. Централна осовина предела Неготинске области је државни пут који спаја Зајечар, Неготин и Кладово. Поред чињенице да је структура предела у широј зони државног пута под сталним притиском промена различитог карактера, на територији плана пут заузима вододелницу сливова Чубранске и Јасеничке реке што омогућава добру сагледивост овог и околног предела. У овој области се налазе рурална насељена места Шаркамен, Јасеница, Карбулово и Чубра. Насеља су претежно збијеног типа, налазе се у долинама мањих водотокова и датирају најмање из периода XVII века. Становништво се у прошлости доминантно бавило ратарством и виноградарством што се делимично задржало и данас. Структура предела централних делова сеоских атара је са доминацијом уситњених обрадивих површина док су у периферним деловима неправилно распоређене енклаве шума различите величине и виногради.

Карактер предела Рајачке област обухвата већи део територије Просторног плана (око 60%). Формирана је од југоисточних падина планине Дели Јован са нешто мање наглашеним рељефним карактеристикама али са израженијим системом дужих водотокова у горњим деловима сливова. Највећи водоток је Сиколска река која је део слива реке Тимока и која у доњем делу слива формира релативно ширу алувијалну раван. У централном делу је узвишење Алија чије јужне падине формирају простор који је изолованији и чије се предеоне карактеристике унеколико разликује од околне области; пре свега по појави већег броја краћих водотокова који се непосредно уливају у Тимок и сложенијем рељефу. У зони узвишења се налази већа енклава површине под шумом са изразито фракталним ивицама која има значај за ловство. У овој области се налазе рурална насељена места Мокрање, Речка, Рогљево, Смедовац, Рајац, Тамнич, Брусник и Кленовац. Насеља су збијеног типа, налазе се углавном на хипсометријски вишим долинама мањих водотокова и локално заравњеним деловима падина. Ова насеља су једна од најстаријих у Неготинској Крајини и датирају из периода пре XVII века. У прошлости се становништво ове области бавило ратарством и сточарством а доминантно виноградарством. Као резултат депопулације, слаб траг традиционалне делатности локалног становништва се данас региструје у слабо читљивој структури предела коју доминантно чине фрагментисане форме шума и утрине различитог нивоа сукцесије. Као резултат овог процеса, природни елементи као матрица предела структурно и функционално доминирају.

3.1.2. Заштита непокретних културних добара

Према условима Републичког завода за заштиту споменика културе, допис број: 20-76/2023-3 од 22.08.2023. године, допис број: 20-76/2023-6 од 08.01.2025. године и Завода за заштиту споменика културе Ниш, допис број: 1307/2-03 од 25.8.2023. године, у обухвату Просторног плана подручја посебне намене Неготинско виногорје налазе се следећа непокретна културна добра, чије су одлуке о утврђивању са списком заштићених катастарских парцела приложене у оквиру документационе основе:

- Комплекс Рајачких и Рогљевских пивница, просторно културно-историјска целина, непокретно културно добро од изузетног значаја;
- Старо сеоско гробље, Рајац, споменик културе у оквиру Комплекса Неготинских пивница, непокретно културно добро од изузетног значаја;
- Комплекс пивница у Штубику, просторно културно-историјска целина, непокретно културно добро од изузетног значаја;
- Кућа првоборца Момчила Ранковића у селу Рајац, споменик културе;
- Старо сеоско гробље у Рогљеву, споменик културе;
- Манастир Буково, споменик културе;
- Спомен дом и Спомен музеј на Стеванским ливадама, знаменито место;
- Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“; и
- Археолошко налазиште „Мокрањске Стене“.

На планском подручју постоји и већи број добара која уживају претходну заштиту, а чији је тачан број надлежним службама непознат с обзиром да није вршено систематско рекогносцирање терена. У процедури је утврђивање села Смедовац и гробља у Корбулову за непокретно културно добро, док су пројектом „Атлас народног градитељства“ евидентирани: Кућа Николаја Стојића у селу Рајац, Кућа Топлице Ђорђевића у селу Речка, Кућа Благоја Милановића у селу Чубра, Кућа Милице Пејић у селу Шаркамен, Кућа Милоја Икића и Кућа Ђорђа Долкушића у селу Штубик, као и гробља у селима Штубик, Мокрање, Тамнич, Шаркамен и Кленовац. Такође, места са посебним значајем за локално становништво попут камених крстова, надстрешница, записа (освештано дрвеће), камених записа, заветних крстова, чесама, лековитих извора, гробља, и сл. је неопходно третирати као добра под претходном заштитом.

Са циљем валоризације непокретног културног наслеђа на планском подручју и увођења добара са споменичким својствима у законски поступак утврђивања за непокретна културна добра Завод за заштиту споменика културе Ниш ће у оквиру своје основне делатности, а под покровитељством Министарства надлежног за послове културе, извршити проспекцију и израдити студију непокретног културног наслеђа.

3.2. Друге намене на подручју Просторног плана

3.2.1. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

На основу елемената природне средине, на подручју Просторног плана може се издвојити агроеколошка, физиономска целина „Побрђе“, која се издиже изнад равничарског дела понтоског басена, обухватајући ниже и више делове површи. Ниско побрђе обухвата простор од Неготинске депресије на истоку, алувијалне равни Тимока на југоистоку и Дунава на северу, у висинском појасу од 150-200 m, прелазећи постепено у више побрђе до 300 m н.в. ка западу и северозападу (предели Неготинске области). Рашчлањено је бројним речним долинама (Дупљанска, Јасеничка, Мала, Сиколска и Чубранска река), чије су стране експонираније ка истоку и југоистоку, што уз повољне педолошке карактеристике представља добру подлогу за гајење виноградарских и воћарских култура. Ниско побрђе наставља се на нешто више до 300m, које је представљено широким заравнима дисецираним речним токовима на долине и брежуљке (предели Рајачке области).

Тај део површи прекривен је земљиштем лошијег квалитета, углавном смоницама, пескушама, гајњачама и црницом. Смонице су образоване на благо нагнутим језерским наслагама површи. Смонице доминирају и представљају основу пољопривредне производње, док се јављају и гајњаче. Померајући се ка западу, у педолошком покривачу све више учешће узимају подзол (КО Карбулово), оподзољене и скелетоидне гајњаче, смеђа скелетоидна

земљишта, у вишим брдским теренима. Брдско подручје заузима највећи део Просторног плана, а такви педолошки и орохидрографски услови повољни су за гајење винове лозе на нижим деловима побрђа, али могу добро успевати и ратарске културе, док се у вишем побрђу, услед заступљености земљишта лошијег квалитета и неопходности примене агромеритивних захвата, становништво махом бави ратарством и сточарством. Пољопривредне површине зарастају у шикаре и шуме услед све присутнијег процеса депопулације. Са аспекта пољопривредне производње нарочито је важно што није дошло до већег смањења површина.

Пољопривредно земљиште на подручју Просторног плана погодно је за развој виноградарства, производњу крмног биља и индустријски гајеног лековитог биља, али и јагоде, купине, малине и других високоаккумулативних култура. Гајење винове лозе и производња вина и ракије је још једна традиционална делатност у овом делу Србије.

Пашњаци су добра основа за развој сточарства и пчеларства, али и организованог сакупљања и прераде лековитог биља.

Постоје врло добри предуслови за развој производње био хране који још увек нису ни изблиза искоришћени, а сама пољопривредна производња би требало да се заснива на еколошким принципима.

Шуме и шумско земљиште

Око једне трећине површине Просторног плана покривено је шумом. Изражен је тренд повећања површине под шумама због депопулације и напуштања пољопривредне производње чиме се развијају елементи и природни комплекси који припадају природно потенцијалној вегетацији. Постоји велика разноликост у погледу врста дрвећа. На територији Просторног плана се налазе природне састојине врба, цера, шуме брезе, јасике и багрема, сладуна, букве, липе, граба, као и вештачки подигнуте састојине мешовитих лишћара и четинара (црног бора и смрче). Хипсометријски виши делови обрасли су буковим шумама, док се у зони испод јављају шуме храстова. Шикаре граба и храста честе су на плитким и сувим земљиштима а на најсиромашнијим земљиштима се развијају шуме црног граба. У низијским деловима терена, очувани су остаци шума врбе. Степен угрожености шума од пожара обухвата I, II, IV, V и VI степен угрожености, у зависности од састојине. Територија Просторног плана обухвата шуме високе заштитне вредности HCVF - 4 (заштита земљишта од ерозије, стална заштита шума) и представљају подручја која пружају основне природне користи у критичним ситуацијама. Основна намена шума је производња дрвета, ловно-узгојни центар крупне дивљачи, заштита земљишта од ерозије и стална заштита шума (изван газдинског третмана). Поред несумњивих еколошких и могућих привредних потенцијала, шуме на територији Просторног плана, имају туристички и спортско-рекреативни потенцијал. Државне шуме се налазе у већим комплексима. Највећим делом су настале национализацијом сеоских заједничких шумских простора. Данас њима газдује ЈП „Србијашуме“, преко шумског газдинства „Тимочке шуме“ Бољевац. На територији Просторног плана се налазе делови газдинских јединица: „Врашка чука - Баба Јона - Трећи врх“ и „Алија - Буково - Вратна“.

Као део шумског земљишта, у склопу ливадске вегетације присутан је велики број врста лековитог биља, односно врста које представљају сировину за производњу лекова и козметичких препарата (пелен, велебиље, хајдучица, камилица, кичица, кантарион...). У неким сеоским подручјима постоји традиција сакупљања ових природних ресурса, али се осећа недостатак прерадних капацитета (сушара или погона за екстракцију) као и институционална препознатост и уређеност ове делатности.

У обухвату Просторног плана се налази ловиште „Алија“ на простору око села Рогљева, Мокрања, Речке и Смедовца, укупне површине око 2.600ha где преовлађују шуме којима газдује ЈП „Србијашуме“ (1.425ha). Ловиште је отвореног карактера и по надморској висини и конфигурацији терена спада у брдска ловишта. Унутар ловишта налази се ограђени део

површине 300 ha где се лове муфлон, срна, јелен лопатар, дивља свиња, зец и друге. Трајно заштићене врсте дивљачи ловишта су шарени творац и барска шљука бекасина. Проблеми који су везани за ловство се огледају у неусклађеним односима између ловачких организација и „Србијашума“, које, преко својих организационих јединица газдују овим ловиштима. Иако су делови ловишта ограђени, чести су упади заштићене дивљачи на пољопривредне поседе.

Такође, у обухвату Просторног плана је и део рибарског подручја „Дунав“ које је дато на коришћење ЈП „Србијашуме“. Ово рибарско подручје користи се за привредни и рекреативни риболов и то риболовне воде реке Дунав користе се за привредни риболов и рекреативни риболов, а остале риболовне воде за рекреативни риболов.

Воде и водно земљиште

Водно земљиште, на територији Просторног плана јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.

Водно земљиште текуће и стајаће воде, јесу корито за велику воду, приобално земљиште (појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама) и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште на подручју Просторног плана обухвата и напуштена корита и пешчане и шљунчане спрудове, које вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Од површинских вода хидролошки, најзначајнији је Тимок, река која је само својим најнизоводним делом у обухвату Просторног плана.

Од осталих токова требало би поменути: Балановачки поток, Белобречки поток, Братујевачки поток, Бреснички поток, Бучки поток, Водице, Врбовац, Врсавачки поток, Дубоки поток, Јабучки поток, Карбуловски поток, Криволучки поток, Крилатовачки поток, Куси поток, Мала река, Мачки поток, Овчарски поток, Орачки поток, Пивнички поток, Плочар, Саставци, Селичански поток, Сиколска река, Таманички поток, Турски поток, Црни поток, Чапљинац и Чубранска река, које настају углавном на крајњем западу испод врхова Мироча, Великог Гребена и Дели Јована и дренирајући око 90 % простора уливају се у Тимок и Дунав.

Такође је битно поменути постојање забарених површина на територији КО Чубра, Брусник и Шаркамен. Генерално подручје Просторног плана није богато водним земљиштем.

Геолошки ресурси

На простору који је обухваћен Просторним планом, Министарство рударства и енергетике, Сектор за геологију и рударство утврдило је оверене резерве подземних вода на локалитетима: КСМ – 1, Б- 1, „Алија“, КСМ -1, КСМ – 2 и „Божја кућа“.

3.2.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Становништво

Демографске прилике су изузетно неповољне на подручју Просторног плана. Према подацима Пописа из 2022. године, на подручју Просторног плана живи 3.360 становника у 1.615 домаћинстава. У периоду 1948-2022., број становника је смањен за 80,4% (36,5% у односу на 2011.), док је број домаћинстава, у истом периоду, смањен за 59,6% (20,1% у последњем пописном периоду). Смањена је и просечна величина домаћинстава, и то са 4,29

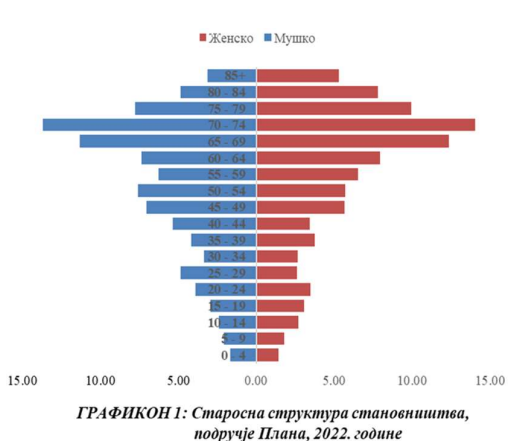
ст./дом. у 1948. години на 2,08 ст./дом. у 2022. години (2,57 ст./дом. у 2011. години). Просечна релативна густина насељености је јако ниска и износи око 13 ст./km². У свим насељима је забележена изузетно ниска густина насељености, испод 20 ст./km², а најмању густину насељености имају насеља: Чубра око 6 ст./km², Тамнич око 7 ст./km², Речка и Шаркамен око 8 ст./km².

Процес депопулације је веома изражен и према индексу кретања становништва у периоду од 1948-2022. године, подручје Просторног плана се налази у фази „предзавршне депопулације“ и износи 19,6. Већина насеља се налази у фази „предзавршне депопулације“ (индекс мањи од 25), и прети им демографско гашење, док се свега 3 насеља налазе у фази „забрињавајуће депопулације“ (индекс између 25 и 50), и то: Јасеница (30,9), Карбулово (29,4) и Штубик (31,9).

Полна структура становништва указује на нешто веће учешће мушког становништва (50,65%) у односу на женску популацију (49,35%). У структури женског становништва, популација женског становништва у фертилном раздобљу је заступљена са свега 24,4%, тако да је ниска могућност природне обнове и пораста становништва (12,4% укупног становништва).

Старосна структура становништва је изузетно неповољна. Изражен је процес старења становништва чије је основно обележје смањење учешћа становништва млађег од 19 година у укупној популацији, (које износи свега 9,0% популације), односно повећање учешћа старог становништва, старијег од 65 година (45,2% укупне популације), које је готово изједначено са популацијом радно-способног становништва (45,8%). Просечна старост становништва је изузетно висока и износи око 50 година, и према стадијуму демографске старости подручје Просторног плана карактерише „најдубља демографска старост“. При томе, најмању просечну старост становништва имају насеља Карбулово (50,7 године) и Јасење (51,5), док најстарије становништво насељава насеља Смедовац (71,9) и Тамнич (65,9 година).

Старосна пирамида структуре становништва на подручју Просторног плана има изузетно регресивна обележја. Основица пирамиде је знатно сужена у односу на све остале

старосне групе становништва, а испупчење је у горњем делу пирамиде са тенденцијом померања према врху, односно, пирамида је најиспупченија у делу старосне групе становништва између 65 и 70, односно 70 и 74 година старости, што нам указује на веома изражене процесе старења, сенилизације и депопулације становништва.

Мрежа насеља

Мрежу насеља на подручју Просторног плана чини 14 (статистичких) насеља, доминантно руралног карактера, која су делимично или у целини у обухвату Просторног плана, односно 15 катастарских општина, 2 катастарске општине на подручју града Зајечара (Брусник и Кленовац) и 13 катастарских општина на подручју општине Неготина (Јасеница, Карбулово, Мокрање, Неготин део, Рајац, Речка, Рогљево, Сиколe II, Смедовац, Тамнич, Чубре, Шаркамен и Штубик II).

У мрежно-хијерархијској структури преовлађују примарна сеоска насеља, претежно аграрног типа, са неповољном демографском структуром, недовољно опремљена основном инфраструктуром (водоводом и канализацијом) и међусобно саобраћајно лоше повезана.

Просторна и функцијска трансформација мреже насеља на подручју Просторног плана одвијала се највише под утицајем пољопривреде, пре свега под утицајем развоја виноградарства и винарства. Према „величинској“ категорији на подручју Просторног плана доминирају патуљаста (до 250 становника) и мала насеља (200 до 500 становника). Савремене

промене у мрежи насеља резултат су негативних демографских трендова, због чега је повећан број патуљастих насеља и малих насеља, а смањен број средњих насеља.

Табела 3: Промене у демографској величини насеља 1991–2022. г.

Тип насеља/ Број становника	1991		2022	
	Број насеља	Број становника (кумулативни збир)	Број насеља	Број становника (кумулативни збир)
Патуљаста насеља (до 250)	1	225	9	1386
Мала насеља (250-500)	4	1637	4	1373
Средња мања насеља (500-750)	4	2445	1	601
Средња велика насеља (750-1000)	2	1575	0	0
Велика сеоска насеља (>1000)	3	3424	0	0
Градска насеља (>3000)	0	0	0	0

Извор: Израчунато на основу података Републичког завода за статистику

Осим сеоских насеља, на подручју Просторног плана се издвајају и засебни комплекси винарија са виноградима на подручју брда Буково, надамак Неготина, са развијеним пољопривредним, привредним, туристичким, верским и образовним функцијама, као и насеља у близини којих се налазе својеврсни винско-виноградарски комплекси објеката за прераду и чување вина (Рајачке пивнице, Рогљевске пивнице, Штубичке пивнице, Смедовачке пивнице и Братујевачке пивнице), који се налазе у близини насеља, са развијеним привредним, културно-историјским и туристичким функцијама, а међу њима се посебно издвајају насеља Рајац и Рогљево.

На основу просторних, демографских, функционалних и физиономских детерминанти насеља и степена развијености јавно-социјалних служби и установа, на територији Просторног плана идентификовано је више микрофункционалних јединица у чијим средиштима су центри који их, колико толико, интегришу. У циљу смањења просторнофункционалних диспаритета мрежу насеља је потребно вертикално и хоризонтално издиференцирати.

Јавне службе

Већину услуга јавних служби становништво са подручја Просторног плана задовољава у општинском центру Неготин и градском центру Зајечар. На подручју Просторног плана предшколско образовање реализује се у насељу Брусник (Град Зајечар). Мрежу објеката основног образовања чине матична осморазредна школа у насељу Рајац, са издвојеним нижим одељењима у насељима Смедовац и Тамнич. Четвороразредна настава се одвија и у издвојеним одељењима у насељима Јасеница, Карбулово (матична школа ОШ „Вук Караџић“ Неготин), Чубра (матична школа ОШ „Бранко Радичевић“ Неготин), Мокрање, Речка (матична школа ОШ „Вера Радосављевић“ Неготин), Шаркамен (матична школа ОШ „Хајдук Вељко“ Штубик) на територији општине Неготин и Брусник (матична школа ОШ „Јован Јовановић Змај“ Салаш) на територији Града Зајечара. Школе за децу са посебним потребама постоје у Неготину и Зајечару. У овим центрима постоје и ниже музичке школе.

Потребе средњошколског образовања обављају се у центрима јединица локалне самоуправе у Неготину и Зајечару. У насељу Буково основна је прва државна пољопривредна школа за воћарство и виноградарство, која функционише од 1928. године (Пољопривредна школа „Рајко Боснић“ је претеча Школа за винодеље и воћарство Буково основане 1891. године). Пољопривредна школа „Рајко Боснић“, поседује и Дом ученика (капацитета 95 места) и у свом поседу има око 120ха укупне површине коју чине оранице, баште и луцеришта, виногради, воћњаци, вештачке ливаде, пашњаци, шуме, трстици, баре и канали, рибањак. Све наведене површине служе за извођење практичне наставе ученика, а добијени

производи користе се даље као сировина производњу и за обезбеђивање хране ученика смештених у интернату.

Објекти вишег и високог образовања нису заступљени, због чега становништво углавном мигрира ка већим универзитетским центрима Београду и Нишу.

Мрежу објеката примарне здравствене заштите, поред здравствених центара у општинском и градском центру чине здравствене станице и амбуланте на руралном подручју. У планском обухвату се налази здравствена станица у Штубику, здравствене амбуланте у насељима Рајац, Сиколe, Мокрање, Речка, Чубра, Шаркамен, Јасеница и Карбулово.

Социјална заштита се у обухвату Плана остварује преко центара за социјални рад у Неготину и Зајечару.

Мрежа спортско-рекреативних објеката на подручју Просторног плана није адекватна. Спортски терени у насељима су заступљени махом као травнати фудбалски терени, мултифункционална спортска игралишта и фискултурне сале у склопу школских дворишта. У обухвату Просторног плана не постоји адекватна атлетска стаза, уређена пешачка стаза, бициклическа стаза, отворени терен за одбојку, тениски терен, базен и слично. Фискултурну салу има једино сеоска школа у Рајцу.

У већини сеоских насеља постоје наменски грађени објекти за потребе културе (домови културе), који су углавном у лошем стању и слабо се користе.

3.2.3. Туризам

Многобројни и садржајни природни и културни (створени) потенцијали подручја Просторног плана, повољан положај између Републике Румуније (на северу) и Републике Бугарске (на истоку), са гравитационим центрима у окружењу (Београд, Ниш, Софија, Видин) близина према коридорима VII (Дунав) на северу, X на западу и IV на истоку, представљају основ развоја винског, планинског, излетничког, културног, сеоског, ловног и других видова туризма и рекреације. Постоје могућности и за развој алтернативних видова туризма као што су гео и екотуризам. Неуједначено су активирани туристички садржаји пивница, археолошких локалитета, културно-историјских знаменитости као и општинског центра Неготин. Постојећа туристичка и рекреативна понуда, није довољно развијена и афирмисана, а још мање организована и повезана, како на подручју Просторног плана, тако и са суседним општинама у Србији, као и у Румунији и Бугарској. Иако постојећа туристичка инфраструктура укључује музеје и галерије, културне центре, смештајне капацитете, обележене планинарске и бициклическе руте, као и спортске и рекреативне објекте, потенцијали за развој туризма активирани су делимично, претежно локалном иницијативом, без веће подршке локалне самоуправе. Такође, потенцијали су недовољно мотивски и организационо повезани са винским, планинским, излетничким, сеоским, културним и другим видовима туризма. Природне и створене вредности нису у довољној мери комерцијализовани, што захтева бољу маркетинг понуду, промоцију појединачних и интегралних вредности карактера предела Неготинског виногорја, развој целогодишње туристичке понуде уз функционалну интеграцију више видова туризма како на подручју Просторног плана тако и са непосредним окружењем. Неопходан услов је и развој комуналне и туристичке инфраструктуре, као и туристичког информационог система. Као резултат стагнације туристичких активности и недовољних инвестиција у модернизацију и изградњу туристичких објеката, укупни смештајни капацитети су изузетно скромни са различитим нивоом туристичке услуге и садржаја. Укупан број посетилаца 2022. године, у општини Неготин било је 6.317 туриста, од тога 5.310 домаћих и 1.007 иностраних туриста. Они су товарили укупно 19.323 ноћења, од тога 16.160 домаћи и 3.163 инострани туристи. Просечан број ноћења туриста је 3 дана. Низак ниво остварених броја ноћења указује како на неискоришћеност атракција и потенцијала, тако и на недостатак смештајних капацитета. Туристички производи нису у довољној мери комерцијализовани на домаћем, а посебно на иностраном тржишту. Развој туризма највише зависи од адекватног маркетинга и анимирања

комерцијалне туристичке и рекреативне тражње као и подизања конкурентности видова туризма које ово подручје може да понуди. Доминантнија је домаћа туристичка тражња а већи део групних туристичких посетилаца су ђачке екскурзије и удружења. Иностранци посетиоци су, углавном, индивидуални гости. Њихови примарни мотиви доласка су најчешће пословна путовања, обилазак родбине и пријатеља и други обиласци. Интерес иностране туристичке тражње неће бити масовније привучен само наведеним потенцијалима, већ првенствено побољшањем квалитета смештаја, услуга као и целогодишње туристичко-рекреативне понуде у простору у комбинацији са мотивима очуване природе и културне баштине, етно-баштине сеоских средина и органске хране.

Најзначајнији облици туризма заступљени на подручју Просторног плана и његовој непосредној околини су:

- **Вински туризам.** Обухвата Рајачке, Смедовачке, Рогљевске и Штубичке пивнице. Представљају јединствену просторно-амбијенталну целину а од 18 комплекса пивница, остало је свега неколико. Ови вински подруми налазе се на Прелиминарној листи светске културне баштине Унеско, као заштићене просторне амбијенталне целине (UNESCO Tentative List, Negotinske Pivnice (15/04/2010), www.whe.unesco.org).
- **Геотуризам.** Геотуризам је везан за постојање система пешачких стаза који промовишу интегралну вредност карактера предела састављеног од археолошких, планинских, културолошких и еколошких вредности. Потенцијалне туристичке туре, поред упознавања специфичних елемената карактера предела, имају рекреативни и образовни карактер. Даљи развој овог вида туризма захтева додатне садржаје (приступе путеве, паркинг места, постављање информативних табли са видљивим едукативним информацијама као и правилима понашања и одговорном приступу локацији у циљу обезбеђења сигурности посетилаца).
- **Излетнички и купалишни туризам.** Мокрањске стене су излетиште и купалиште мештана околних села и Неготинаца, на Сиколској реци. Овде се такође налази и истоимени археолошки локалитет чији се значај односи за период од праисторије до средњег века.

Табела 4. Пешачке стазе

Пешачка стаза	Дужина у km
Стаза здравља, Неготин - Енолошка станица - Буково манастир	3,33
Манастир Вратна - Мала капија - Велика капија - Видиковац	0,98
Велика капија - сува капија са кањоном	3,00
Велика капија - видиковац - десном обалом до Суве капије	3,93
Манастир Вратна - Краку Богдан - Корњет - Сува капија (левом обалом)	5,07
Манастир Вратна - Краку Богдан - Траилов Шот - Бигер	5,50
Велика капија - Кањон Соје	1,68
Јабуковац - Суви корњет - Кањон Соје - Велика прераст	7,74
Велико ливађе - Река Замна - Дудићева и Цанетова пећина - Прераст (Рајска)	6,12
Стеванске ливаде - Мали Дели Јован - Велики Дели Јован - ТВ репетитор	7,80
Поповица - Црна глава - Црни врх - ТВ репетитор	9,20
Село Мокрање - Мокрањске стене (ограда и камењар)	1,62
Село Мокрање - Алија - Рогљевске пивнице	8,28
Рогљевске пивнице - Рајачке пивнице	8,13
Село Шаркамен - Локалитет Врело	5,51
<i>Укупно:</i>	<i>77,89</i>

- **Планински туризам и рекреација.** Од природних туристичких вредности овде се издваја и река Дунав која на територији општине Неготин тече на дужини од 31 km и планина Дели Јован са надморском висином од 1138 m. На простору Неготинског виногорја постоји 15 планинарских стаза различитих дужина, уређених и обележених за

пешачење. Стазе пролазе кроз подручја карактера предела високих вредности и преко већег броја видиковаца који представљају визурне тачке сагледавања елемената и целине културног предела, што збирно представља посебан темељни феномен територије просторног плана.

- **Ловни туризам.** Природне и еколошке карактеристике, богатство флоре и фауне омогућиле су веома повољне услове за развој и узгој свих врста ловне дивљачи. Ловишта су опремљена ловно-техничким и ловно-узгојним објектима. О туристима и ловцима брину стручни водичи опремљени одговарајућим теренским возилима за обилазак ловишта. Постоје и ловачки домови за смештај и исхрану ловаца.
- **Културни туризам.** Заснива се на бројним културно-историјским вредностима. Музеј Крајине располаже са око 15 хиљада предмета, од којих су многи у сталним поставкама и представљају за себе културна добра. Музеј чине три репрезентативна објекта: Археолошки музеј, Родна Кућа Стевана Мокрањца и Музеј хајдук Вељка. Музеј своју делатност обавља и на два археолошка налазишта: Резиденцијално меморијални комплекс Врело Шаркамен (III век) и комплекс манастира Короглаш (XIV век). Манастир Буково има, према архитектонским и стилским карактеристикама, сличност са моравским стилем градње који је карактеристичан за период српске деспотовине (XIV век). Од црква, издвајају се Саборна црква Вете Тројице која својом монументалношћу и архитектонским вредностима даје посебан визуелни ефекат старом градском језгру Неготина и која је стављена под заштиту државе, као и црква Рождества Пресвете Богородице из 1803. године. Потенцијали и могућности културног туризма су вишеструки, од оригиналне презентације наслеђа на локалитетима Врело-Шаркамен и Мокрањске стене до споменика културе, етно-вредности традиционалних села (кружне туре и друго), уз функционалну интеграцију туристичке понуде окружења.
- **Сеоски туризам.** У Неготинском виногорју сеоска домаћинства нуде разноврсне садржаје као што су понуда је традиционалне кухиње, дегустација чувених крајинских црних и белих вина, разгледање винских подрума и производње. У селима се негују и стари народни обичаји, занати и домаћа радиност. Има потенцијале целогодишње понуде уз садржаје: винског, планинског, еко и етно-туризма, ловног туризма, производње еко-хране и етно-занатских производа и др. Иако има добру традицију, неопходно је унапређење стандарда смештаја, стална едукација угоститеља и наставак комуналног опремања насеља и локалитета.
- **Стационарни туризам** се константно развија. Општина Неготин располаже са 57 смештајних објеката према подацима из 2023. године, који имају 225 смештајне јединице и 499 лежаја. У новије време примећује се знатно улагање у отварање нових туристичких објеката који су изграђени уз поштовање високих стандарда и који су опремљени тако да пружају услуге савременом туристи.
- **Манифестациони туризам** углавном је оријентисан на спорт, рекреацију и културу. Од туристичких манифестација издвајају се „Крајинска берба“ у Рогљеву, где посетиоци могу видети традиционалне обичаје одласка у виноград али и да учествују у берби; манифестација „Смедовачке божоле“; „Мокрањчеви дани“ су манифестација у спомен Мокрањцу, на којој поред фолклорних група наступају домаћи и инострани пијанисти и хорови, а као пратећи програм манифестације одржавају се изложбе слика, промоције књига, књижевне вечери и излети до туристичких дестинација у околини Неготина; манифестација „Свети Трифун“ у Рајачким пивницама; интернационални фестивал влашке музике; међународни сајам меда и вина који окупља посетиоце из Србије, Румуније и Бугарске; манифестација „Крајински обичаји“ и др.
- **Школски и образовни туризам**, уз организацију екскурзија, рекреативних настава, едукације и настава у природи и др.; као и омладински туризам усмерен ка младима да се едукују, баве спортом и различитим рекреативним активностима. За спорт и рекреацију користи се Рекреациони центар, терени за фудбал, рукомет, кошарку и одбојку, олимпијски базен и дечије игралиште.

- **Пословни туризам** уз организацију конгреса и едукације, уз посете и презентацију културно-историјских и природних вредности.

3.2.4. Инфраструктурни системи

Друмски саобраћај

Путну мрежу на подручју Просторног плана чине државни, општински и некатегорисани путеви. Према Уредби о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 87/23, 24/24) и важећем Референтном систему мреже државних путева Републике Србије (верзија април 2024, ЈП Путеви Србије), на територији Просторног плана се простиру следећи државни путеви (у даљем тексту ДП):

Табела 5. Државни путеви на подручју Просторног плана

Државни пут, број	Дужина, km	Број деонице државног пута, чвор од – до	Стационажа државног пута (улаза/излаз)
ИБ33	10,2	03319, од чвора 3317 Штубик, km170+455 (ван Плана) до лвора 3509 Буково, km185+334 (у Плану)	km 175+117/ km 185+334
ИБ35	11,2	03508, од чвора 3508 Неготин (улаз), km63+927 (ван Плана) до чвора 3509 Буково, km67+297 (у Плану) и 03509 до чвора 3510 Салаш, km87+256 (ван Плана)	km 65+366/ km 76+570
ПА169	14,5	16901, од чвора 3320 Вељково, km0+000 (у Плану) до чвора 3515 Зајечар (Велики Извор), km56+394 (ван Плана)	km 14+500
ПБ398	20,4	39803, од чвора 3510 Салаш, km18+085 (ван границе) до чвора 3318 Неготин (Брусник), km18+085 (ван Плана)	km 22+970/ km 43+340

Деонице наведених државних путева на подручју Просторног плана су изграђене, са асфалтним коловозним застором. Неке деонице државних путева захтевају реконструкцију и доградњу због елемената који не задовољавају законом прописане параметре за ранг пута.

Од великог значаја за повезивање насеља међусобно и њихову повезаност са општинским центром имају општински путеви. На подручју Просторног плана неопходно је развијати мрежу општинских путева.

Железнички саобраћај

На подручју Просторног плана налази се регионална једноколосечна железничка пруга (Ниш) – Црвени Крст – Зајечар – Прахово пристаниште. Стање железничке пруге није у складу са значајем овог саобраћајног правца и не одговара нивоу услуге које захтевају корисници, тако да није конкурентна друмском саобраћају.

Енергетика и енергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана у надлежности „Електромержа Србије“ а.д. Београд се налазе трасе далековода:

- ДВ 110 kV бр. 147/2 ТС Бор 2 – ТС Неготин;
- ДВ 110 kV бр. 165 ТС Неготин – ТС Прахово;
- ДВ 110 kV бр. 1165 РП Ђердап 2 – ТС Неготин;
- ДВ 110 kV бр. 1204 РП Ђердап 2 – ТС Зајечар 2;
- ДВ 110 kV бр. 1186 РП Ђердап 2 - ТС Сип;
- ДВ 110 kV бр. 1166/1 РП Ђердап 2 – ПРП Велики Кривељ 2;
- ДВ 400 kV бр. 402 ТС Бор 2 – РП Ђердап 1; и

електродистрибутивни објекти (ЕЕО) у надлежности Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Зајечар, Погон Неготин:

- ТС 35/10 kV Брусник на кп. бр. 5166/2 КО Брусник;
- надземни далековод ДВ 35 kV Неготин II – Брусник;
- надземни далековод ДВ 35 kV Брусник – Салаш;
- надземни далековод ДВ 35 kV Брусник – ХЕ Соколовиц;а
- ТС 10/0,4 kV и надземни далеководи 10 kV;
- нисконапонске мреже.

На подручју Просторног плана нема изведених топловодних и гасоводних мрежа, али спада у подручја са великим бројем сунчаних дана у току године и великом просечном дневном енергијом глобалног сунчевог зрачења, што представља велики потенцијал за експлоатацију сунчеве енергије.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Просторног плана износи од 4 до 4.2 kWh/m² (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4.6 до 4.8 kWh/m² (мерна површина под углом 30° према југу), што наводи на закључак да имамо повољне услове за експлоатацију енергије сунца.

Коришћење ветра као алтернативног извора енергије условљено је пре свега снагом ветра, али и локацији и економској исплативости транспорта те енергије до потрошача.

Подручје захвата Просторног плана спада у подручја са великом годишњом снагом ветра од 200-300 W/m² на висини од 100m (годишња енергија 1800-2700kWh/m²), што га сврстава у подручја са добрим капацитетима за производњу енергије коришћењем снаге ветра.

Водопривредна инфраструктура

Према Водопривредној Основи Републике Србије општина Неготин висококвалитетну воду за пиће обезбеђује из локалних изворишта експлоатацијом подземних вода, као и из Тимочког регионалног система водоснабдевања, подсистем Бор – Зајечар, чију окосницу чини планирана акумулација „Боговина“ на Црном Тимоку и подсистем акумулације Грлиште, град Зајечар. Реално је, у планском периоду, да ће се проблем водоснабдевања решавати из постојећих и перспективних локалних изворишта на територији општине. Просторним планом општине Неготин предвиђена је израда "Генералног пројекта снабдевања водом за пиће насеља општине Неготин", којим би се дугорочно усмерио будући одржив и интегралан начин водоснабдевања свих 39 насеља, па тако и насеља у обухвату овог документа. С обзиром да до данас није урађен Генерални пројекат, остаје обавеза његове израде у будућем периоду. Тренутно, организован систем водоснабдевања постоји само на подручју манастира Буково, који се састоји од изворишта, резервоара и сабирних и дистрибутивних цевовода. Остала насеља снабдевају се из индивидуалних бунара. Насеља Брусник и Кленовац припадају систему водоснабдевања општине Зајечар којим газдује ЈКП „Водовод“ Зајечар. За примарни (магистрални) цевовод до насеља Брусник и одвојка за Кленовац издата је грађевинска дозвола.

Захватање подземних вода регулисано је Законом о водама, Законом о рударству и геолошким истраживањима. Мерење захватања вода обавезно је за јавно снабдевање водом, пољопривреду/наводњавање, индустрију и флаширање воде. Свако захватање вода подлеже издавању водне дозволе, осим за потребе сопственог домаћинства, уколико вода извире на његовом земљишту, али не отиче изван његове границе, као и у случају да се подземне воде захваћене на његовом земљишту користе за пиће, напајање стоке и санитарне потребе.

Једино извориште у планском обухвату за које постоји документација је извориште манастира Буково, сва остала је потребно евидентирати и предузети мере заштите у складу са законом (израда Елабората о зонама санитарне заштите изворишта водоснабдевања на основу којих ће Министарство здравља донети решења и успоставити зоне санитарне

заштите, израда елабората о утврђеним резервама и квалитету подземних вода и овера билансних резерви подземних вода).

С обзиром на нове трендове сагледавања потреба за водом у смислу третирања воде као ограниченог ресурса тако да се вода високог квалитета користи за водоснабдевање становништва и индустрије која захтева овакав квалитет, узрокује мању специфичну потрошњу у прорачунима. Према Плану управљања водама до 2027. године, специфична потрошња од 200 L/кор./дан је задовољавајућа за плански период. Ефикасни инструмент за управљање потражњом за водним услугама је тарифна структура, тако да се плаћа већа цена за потрошњу воде која премашује званичну дефиницију рационалне потрошње воде, која износи 5m³ месечно по члану домаћинства.

Постојећи резервоари евидентирани су на подручју водоводног система манастира Буково и насеља Мокрање али нема података о капацитету. Локација је дефинисана на основу топографске карте размере 1:25000, тако да је треба узети са резервом.

Планско подручје карактерише разбијен тип насеља, малих густина тако да није прихватљив систем централизованог сакупљања и пречишћавања отпадних вода, већ ће свако насеље развијати локални сеоски канализациони систем.

Ширење непропусних површина на сливу као последица урбанизације је примарни покретач хидролошких промена и доводи до повећања и убрзања отицаја атмосферских вода, као и погоршања његовог квалитета. Отицање у урбаним срединама разликује се од отицаја у природним срединама. У природним срединама највећи део вода инфилтрира се у подземље док код урбаних средина површине различите намене (објекти, саобраћајнице, паркиралишта и друге водонепропусне површине) мењају основне компоненте отицања, тако што се мањи део вода инфилтрира у подземље, ниво подземне воде опада, смањује се површинско и подземно отицање, а због недостатка зеленила смањује се и количина палих вода која испарава у атмосферу. Примена планирања у управљању атмосферским водама је једно од важнијих питања коме се мора приступити са више аспеката чиме се мора сагледати промена климе, глобално загревање а самим тим и повећање количине атмосферских вода, повећање интензитета падавина који мора да буде сагледан у планирању и пројектовању. У последње две деценије промењен је приступ планирању и управљању атмосферским водама. Савремени трендови проблематику одводње атмосферских вода решавају интегрално, мултидисциплинарним тимским радом и применом низа административних и техничких мера које имају за циљ смањење негативних утицаја измењеног хидролошког режима отицаја и загађења које атмосферске воде носе у водопријемнике.

По одлуци о утврђивању Пописа вода I реда („Сл. гласник РС“ бр.83/2010), на територији Просторног плана водотоци I реда су река Тимок и Јасеничка река док су остали водотоци дефинисани као водотоци II реда: Сиколска река и Чубранска река са својим притокама.

Подручје плана припада водном подручју Дунав, у складу са чл. 27. Закона о водама и Правилником о одређивању граница подсливова („Службени гласник РС“, бр. 54/2011). Предметни простор плана се налази на подручју водне јединице број 12, „Дунав и Тимок - Неготин“ и водне јединице 13 „Тимок - Зајечар, према Правилнику о одређивању водних јединица и њихових граница („Сл. гласник РС“ бр.8/2018).

Електронске комуникације и поштански саобраћај

Према подацима добијеним од телекомуникационих оператора, постојећа електронска комуникациона мрежа, на подручју Просторног плана чине објекти фиксне приступне и транспортне мреже (оптички и бакарни каблови, надземни кабинети) и бежичне мреже (базне станице и РР коридори).

Постојећа мрежа фиксних електронских комуникација на подручју просторног плана и његовом непосредном окружењу састоји се од објеката комуникација, транспортне мреже и

приступних мрежа. Подручје плана покривено је сигнаlima сва три оператора мобилне телефоније: „Телеком Србија – МТС“, „Yettel“ и „А1“.

Покривеност сигнаlima је углавном добра у свим насељима. Потребно је доградити постојећу мрежу тако да се постигне потпуна покривеност територије и омогући увођење свих нових услуга.

Подручје Просторног плана покривено је радио и ТВ дифузним сигналом преко више емисионих станица Рајац, Рогљево које се налазе на подручју плана и Дели Јован ван подручја плана.

На предметном подручју у систему мобилне телефоније Телеком Србија има активних базних станица на више локација. У периоду очекиваног важења плана може се очекивати вишеструко увећање броја базних станица. Предвиђа се могућност постављања базних станица на објектима или новим антенским стубовима.

Према подацима ЈП „Пошта Србије“, у раду су јединице поштанског саобраћаја у насељима Брусник (Општина Зајечар) и Штубик, Сиколe, Рајац, Мокрање и Рогљево (Општина Неготин). Број и просторни распоред поштанских јединица је задовољавајући а развој будућих капацитета ће зависити од динамике будуће градње и развоја привреде, односно од тражње корисника за поштанским услугама.

Третман комуналног отпада

Прикупљање комуналног отпада са територија у обухвату Просторног плана је једним делом у надлежности ЈКП „Бадњево“ Неготин.

На подручју Рајачких, Рогљевских и Штубичких пивница ЈКП „Бадњево“ Неготин је поставио мрежу контејнера за евакуацију отпада, чије се пражњење редовно врши. Постоје услови да ЈКП „Бадњево“ врши сакупљање, транспорт, депоновање и збрињавање отпада са подручја Смедовачких и Братујевачких пивница, док на подручју археолошког локалитета из римског периода Врело-Шаркамен не постоје могућности за реализацију евакуације због неприступачности терена.

Општинска несанитарна депонија отпада налази се на излазу из града Неготина, на месном путу за село Радујевац, а на 5km од села Прахово, ван граница Плана.

На територији Просторног плана, према Мапи депонија јавних комуналних предузећа и дивљих и старих депонија (Агенција за заштиту животне средине)¹ евидентирано је 37 депонија и то: 33 на територији општине Неготин () и 4 на територији града Зајечара ().

Град Неготин је 2015. године усвојио План управљања отпадом.

Табела 6. Списак дивљих депонија према КО

Општина/град	Назив катастарске општине	Број дивљих/несанитарних депонија
Неготин	Александровац	3
	Чубра	1
	Јасеница	5
	Карбулово	3
	Мокрање	4
	Рајац	2
	Речка	4
	Рогљево	2
	Шаркамен	5
	Смедовац	2
	Тамнич	2
	Брусник	2
Зајечар	Кленовац	2

¹ Мапа дивљих и старих депонија Агенције за заштиту животне средине РС
<http://www.sepa.gov.rs/index.php?menu=207&id=1007&akcija=showExternal&Lang=Latinica>

Општине источне Србије (Зајечар, Бор, Неготин, Мајданпек, Кладово, Књажевац, Бољевац) успоставиле су међуопштинску сарадњу са циљем да заједнички реше проблеме управљања чврстим отпадом и одабрана је локација „Халово“ за регионалну депонију која је на територији општине Зајечар. Нацрт регионалног плана управљања отпадом за град Зајечар и општине Бољевац, Бор, Кладово, Мајданпек, Неготин и Књажевац израђен је 2018. године.

Не постоје званични статистички подаци јавних комуналних предузећа о количини прикупљеног отпада на територији Плана, те је, за потребе анализе и детерминисања укупне количине отпада на територији Просторног плана узет у обзир Попис становништва из 2022. године и апроксимације дате Програмом управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године, према којима је просек дневне створене количине отпада око 1,17 kg/становник/дневно. На основу ових података процењено је да укупна годишња количина отпада који се произукује на подручју Просторног плана износи око 1435 t годишње.

Отпад из пољопривредне производње (гајења винограда) за сада се нетретиран депонује или на месту стварања или на дивљим депонијама. Потенцијални органски отпад на засадама виноградима и у производњи вина чине: остаци од резивања (стабла винове лозе захтевају периодично резивање ради оптималног раста и производње вина), лишће и гранчице (дрво винове лозе сезонски одбацује лишће и гранчице, креирајући органски отпад у засаду), кожица и коштице са плодова винове лозе (након бербе и током процес производње вина стварају се значајне количине отпада који се може користити као сировина у прехрамбеној и козметичкој индустрији) и амбалажни отпад: који у највећој мери чине стаклене боце од дегустације и затварачи за боце (плута).

Количина производње органског отпада зависи од: старости винове лозе; сорте грождја; организације засада; и може варирати. Искуства и процене сугеришу да је просечна количина пољопривредног отпада од резидбе 1,5 kg по лози/биљци годишње. Имајући у виду тренутне засаде винограда на површини од око 202 ha, којима може бити засађено и до милион чокота винове лозе, апроксимирана количина износи око 1.500t органског отпада од резидбе.

Количину осталих врста органског отпада из пољопривреде је тешко проценити, али је претпоставка да у односу на процењене количине винове лозе и тржишну вредност производа који се од њих могу произвести, као и могућност прављења компоста и ова врста органског отпада има значајан потенцијал.

Количина амбалажног отпада зависи од концепта винарија и нивоа развоја винског туризма, али указује на потребу рециклаже ове врста отпада.

На подручју Просторног плана не произукује се опасни отпад, осим у случајевима одлагања батерија, акумulatora и електронског отпада.

3.2.5. Заштита животне средине

На подручју Просторног плана не врши се континуирани мониторинг животне средине, тако да се оцена главних показатеља стања животне средине изводи посредно, на основу расположивих података на основу којих се закључује да је стање квалитета животне средине релативно добро, без већих притисака, тј. без значајних прекорачења законом прописаних граничних вредности. Може се констатовати да је на планском подручју и ширем окружењу релативно очувана природа и животна средина.

Квалитет ваздуха је у зони урбанизованих насеља задовољавајући. Основни идентификовани загађивачи на планском подручју могу се сврстати у: тачкасте (индивидуална ложишта, привреда – индустријске тоне), линијски (саобраћај на државним путевима I и II реда и регионалном једноколосечном железничком пругом (Ниш) - Црвени Крст - Зајечар - Прахово пристаниште).

На основу прелиминарне анализе постојећих загађивача, процењује се да на подручју општине Неготин и града Зајечара постоје активности које су у незнатној мери загађују ваздух, али нема прекорачења ГВЕ. С обзиром на локалне климатске карактеристике

(магловитост, низак ваздушни притисак, тишине/калме-без ветра и сл.), емисије штетних супстанци могу имати кумулативно и синергијско дејство на квалитет ваздуха.

Квалитет вода (река Тимок, Јасеничка река и Сиколска река. Река Тимок и Јасеничка река и Сиколска река), може бити нарушен неконтролисаним испуштањем отпадних вода (индустријске/технолошке, фекалне/канализације, атмосферске), неконтролисаним одлагањем отпада у близини водених токова, приобаљу и у речним коритима, отпадне воде из индустрије и са фарми. Мерења квалитета вода врше се ван планског подручја, тако да нису од значаја за овај Просторни план.

Квалитет земљишта, у односу на присуство загађујућих, штетних и опасних материја, сличан је као квалитет вода, али су притисци последица хемизације у пољопривреди и неадекватног поступања са отпадом на предметној територији због чега се јавља значајан број санитарно неуређених депонија (сметлишта).

Бука и вибрације у животној средини јављају се махом дуж саобраћајница (линијских извора буке) и у близини привредних погона.

У погледу јонизујућег зрачења, извор зрачења су далеководи и радио-базне станице. На основу увида у податке Агенције за заштиту животне средине и Извештаја о систематском испитивању нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини, на територији планског обухвата нису вршења мерења нивоа зрачења.

Према евиденцији Министарства заштите животне средине Републике Србије (Регистар СЕВЕСО постројења у Републици Србији²) утврђено је да се у оквиру предметног обухвата не налазе севесо постројења/комплекси.

3.2.6. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и у ванредним ситуацијама

На подручју Просторног плана налазе се „перспективни” комплекси специјалне намене са зонама заштите који су неопходни за функционисање система одбране земље. Ови комплекси обрађени су у посебном делу – Анексу Просторног плана који није доступан јавности у складу са одредбама Закона.

Подручје Просторног плана је изложено потенцијалној опасности од елементарних непогода, у првом реду сушом, олујним ветром, затим краткотрајним интензивним кишним и снежним падавинама, као и другим атмосферским непогодама, а посебно опасностима од бујичних поплава, одрона, клизања земљишта, ветролома, ветроизвала, и др. Опасност од шумских пожара је релативно ниска.

Присутна је одређена опасност од земљотреса с обзиром да је интензитет сеизмичког hazarda на подручју Просторног плана, за повратни период од 475 година, у VII-VIII категорији (према EMC скали, EMS-European macroseismic scale). Ове вредности указују да је највећи део подручја угрожен земљотресима који могу изазвати значајна оштећења објеката. У периоду од 1895. до 1991. године забележене су вредности земљотреса између 4,3 и 4,8 MW (MW- скала моментне магнитуде).

3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене (SWOT анализа)

Основни потенцијали за развој су:

- Богато културно-историјско наслеђе, а посебно манастир Буково, затим комплекси Рајачких и Рогљевских пивница, Старо сеоско гробље, Рајац, и археолошка налазишта „Врело - Шаркамен“; и „Мокрањске Стене“;
- Аутентична вредност структуре, функције и слике карактера предела који граде природни и створени елементи уз присуство атрактивних визурних тачака;

² https://www.ekologija.gov.rs/sites/default/files/2024-01/registar_seveso_postrojena_na_teritoriji_republike_srbije_0.pdf

- Изражен степен природности са очуваним нивоом биодиверзитета (нарочито у резервату природе и еколошки значајном подручју Буково и ИБА подручје „Тимочко побрђе“), геолошко наслеђе и геодиверзитет, као и вредних природних и природи блиских зелених и плавих коридора;
- Могућности развоја интегралне туристичке понуде у којој се прожимају предеоне, природне, културне и историјске вредности подручја и која може привући туристе и рекреативце како из Србије тако и из иностранства;
- Могућности формирања туристичко-рекреативних садржаја која својом формом, обиму и начину спровођења неће угрозити елементе и склоп карактера предела;
- Тематске планинарске и шетне стазе са презентацијом винограда, винарија, историјског и културног наслеђа и др.;
- Могућности развоја образовног туризма кроз презентацију и популаризацију природних и других вредности заштићених подручја (путем публикација, сарадњом са туристичким, планинарским и другим удружењима, организацијом посета и др);
- Солидна приступачност подручја државним путевима IБ;
- Близина урбаних центара Неготина, Зајечара, Мајданпека и Бора туристичке дестинације Ђердапска клисура и других туристичких мотива у окружењу и центара у суседним државама Румунији и Бугарској;
- Развијена мрежа објеката образовања и задовољавајући капацитети у складу са демографским трендовима, могућност за функционалну трансформацију здравствене заштите базиране на организовању и развој мобилних здравствених служби.

Основна ограничења за развој су:

- Континуирана депопулација и старење становништва, смањено учешће младог становништва у укупној популацији, неравномеран размештај корисника јавних служби, лоше стање појединих објеката који су у функцији, демографско уситњавање и разбијена морфолошка структура насеља;
- Недовољна саобраћајна повезаност између насеља на подручју посебне намене;
- Недовољно развијен рурални туризам у односу на могућности;
- Слаба саобраћајна доступност појединих делова подручја Просторног плана, неравномеран размештај корисника и ниска густина изграђености и насељености у сеоским подручјима, привредна неразвијеност највећег дела подручја, лоше стање грађевинског фонда (дотрајалост) и опремљености већине објеката јавних служби на руралном подручју.

На основу анализе потенцијала и ограничења подручја Просторног плана и сагледавања концепције развоја посебне намене, издвојене су основне снаге, слабости, могућности и претње.

Табела 7. SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
- постојање природних вредности (Општи резерват природе „Буково“ Еколошки значајно подручје Буково, ИБА подручје „Тимочко побрђе“); - постојање културних вредности (комплекс Рајачких и Рогљевских пивница, просторно културно-историјска целина, непокретно културно добро од изузетног значаја; Старо сеоско гробље, Рајац, споменик културе у оквиру Комплекса Неготинских пивница, непокретно културно добро од изузетног значаја; Комплекс пивница у	- негативни демографски процеси, број становника у континуираном паду (негативна природна и механичка компонента у укупном расту, неповољна старосна и образовна структура становништва); - мрежа спортско-рекреативних објеката на није адекватна; - у већини сеоских насеља постоје наменски грађени објекти за потребе културе (домови културе), који су углавном у лошем стању и слабо се користе;

Штубику, просторно културно-историјска целина, непокретно културно добро од изузетног значаја; Старо сеоско гробље у Рогљеву, споменик културе; Манастир Буково, споменик културе; Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“; и Археолошко налазиште „Мокрањске Стене“); - постојање различитих рељефних форми; - пољопривредно земљиште погодно је за развој виноградарства, производњу крмног биља и индустријски гајеног лековитог биља, јагоде, купине, малине и других високоаккумулативних култура; - гајење винове лозе и производња вина и ракије је традиционална делатност у овом делу Србије; - постојање винско-винаградарских комплекса за прераду и чување вина (Буковско брдо, Рајачке пивнице, Рогљевске пивнице, Штубичке пивнице, Смедовачке пивнице и Братујевачке пивнице); - пашњаци су добра основа за развој сточарства и пчеларства, али и организованог сакупљања и прераде лековитог биља, односно врста које представљају сировину за производњу лекова и козметичких препарата (пелен, велебиље, хајдучица, камилица, кичица, кантарион); - шуме високе заштитне вредности НСВФ - 4 (заштита земљишта од ерозије, стална заштита шума); - поред несумњивих еколошких и могућих привредних потенцијала, шуме имају туристички и спортско-рекреативни потенцијал; - постојање ловишта „Алија“ и рибарског подручја „Дунав“; - оверене резерве подземних вода на локалитетима: КСМ – 1, Б- 1, „Алија“, КСМ -1, КСМ – 2 и „Божја кућа“; - близина градског насеља Неготин као и државних путева ІБ реда (бројеви 33 и 35) ; - очувана животна средина; - туристички потенцијали (очуваност подручја, атрактивност природних и културних вредности, и др.);	- заосталост, девастираност и неразвијеност подручја у односу на друге делове Србије; - уситњеност пољопривредних поседа; - низак ниво конкурентности - високи трошкови пословања, ниска економичност продуктивности; - низак ниво предузетничке културе и предузетничког духа; - недовољна и неадекватна туристичка валоризација и презентација природних, културних и створених вредности; - постојећа туристичка и рекреативна понуда, није довољно развијена и афирмисана, а још мање организована и повезана; - потенцијали за развој туризма активирани су делимично, претежно локалном иницијативом, без веће подршке локалне самоуправе и недовољно су мотивски и организационо повезани са винским, планинским, излетничким, сеоским, културним и другим видовима туризма; - природне и створене вредности нису у довољној мери комерцијализовани; - укупни смештајни капацитети су изузетно скромни са различитим нивоом туристичке услуге и садржаја; - - недовољна и неадекватна опремљеност подручја укупном инфраструктуром; - низак ниво комуналне опремљености руралних подручја; - неопремиљеност сеоских гробаља комуналном инфраструктуром; - неопремиљеност зеленим и сточним пијацама и ветеринарским станицама; - одлагање отпада на дивља несанитарна сметлишта; - лоша санитација насеља;
--	---

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
- природне и културне вредности, омогућују развој науке, образовања и културе и представљају основу за развој одрживог туризма, пољопривреде и других комплементарних активности; - развој органске пољопривредне производње; - знатне пашњачке и ливадске површине које омогућују развој сточарства, пчеларства, производњу ароматичног и лековитог биља; - формирање прерађивачких погона у оквиру неискоришћеног грађевинског фонда насеља (погони за производњу вина и ракије, погони за производњу здраве хране, мини фарме специфичних производа, сушаре, хладњаче и друго.); - коришћење обновљивих извора енергије; - активирање млађег становништва за разне видове привредних активности (нарочито пољопривреда, шумарство и туризам) и заштите и управљања природним добром; - развој специфичних туристичких и других функција насеља у мрежи насеља; - развој неаграрних делатности у сеоским насељима; - изградња и реконструкција инфраструктурних система и мрежа; - увођење стандарда ЕУ у области управљања отпадом; - изградња визиторских центара; - интегрисана заштита и презентација културног и природног наслеђа	- подручје Просторног плана је изложено потенцијалној опасности од елементарних непогода, у првом реду сушом, олујним ветром, затим краткотрајним интензивним кишним и снежним падавинама, као и другим атмосферским непогодама, а посебно опасностима од бујичних поплава, одрона, клизања земљишта, ветролома, ветроизвала, и др; - присутна је одређена опасност од земљотреса; - даље угрожавање и девастирање природних и културних система и ресурса (антропогеним активностима); - недостатак инвестиција и одрживих извора финансирања; - гравитациона привлачност Неготина и прекомерна концентрација активности и становништва су узрок продуженог тренда демографског пражњења и депопулације руралних средина; - повећање незапослености и сиромаштва, нарочито руралног становништва; - настајање нових дивљих сметлишта; - недостатак планске и пројектне документације за коришћење домаћих и страних наменских фондова; - неинформисаност становништва о природним и културним вредностима, које су од великог значаја за укупан развој овог подручја; - недовољно финансирање у развој саобраћајних и других инфраструктурних система; - нерационална потрошња енергената (непостојање система гасификације и топлификације, слаба промоција примене обновљивих извора енергије);

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана јесу:

- одржива животна средина;
- очување и унапређење градивних елемената карактера предела;
- заштита и одрживо коришћење природног и културног наслеђа;
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса;
- унапређење територијалне кохезије;
- повећање уређености, конкурентности и ефикасности територије;
- просторно–функционална интегрисаност и трансгранично повезивање са окружењем;
- полицентрични територијални развој (посебно јачање везе села и градских насеља);
- унапређење саобраћајне приступачности и доступности информацијама и знању;
- развој културног и регионалног идентитета;
- принцип субвенционисаности и јавно–приватног партнерства;
- принцип веће транспарентности у доношењу одлука;
- перманентна едукација грађана и администрације и учешће јавности у одлучивању;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Утврђују се следећи **општи циљеви** заштите, уређења и одрживог развоја подручја:

- ревитализација виноградарства и производње вина на датом подручју као и подршка развоју мултифункционалне пољопривреде засноване на традиционалној производњи високовредних локалних производа и пружању агроеколошких услуга, у складу са специфичним захтевима заштите и одрживог коришћења природних и културних вредности, биолошке и предеоне разноврсности;
- утврђивање и именовање карактера предела на регионалном и локалном нивоу као прилога и допуне ознакама географског порекла којима се означавају природни, пољопривредни, прехрамбени индустријски као и производи домаће радиности чиме се унапређује аутентичност и компетитивност локалних производа на националном и иностраном тржишту.
- обезбеђење трајне и интегрисане заштите и презентације предеоних, природних и културних вредности (нарочито непокретних културних добара пивница и римског локалитета) и њиховог одрживог коришћења за презентацију аутентичних вредности простора али и унапређивање туризма, рекреације, едукације, научних истраживања и комплементарних активности;
- обезбеђење планских могућности за унапређење коришћења постојећих и пажљиво увођење нових садржаја, који треба да у свему буду подређени карактеру предела и јединственом амбијенталном окружењу;
- дефинисање јавног интереса и правила уређења простора који обезбеђују заштиту, инфраструктурно опремање и афирмацију просторно културно историјске целине Неготинских пивница као културног добра великог значаја;
- стварање планских услова за изградњу нових и реконструкцију старих приступних саобраћајница;
- стварање планских услова за реконструкцију постојећих и изградњу нових објекта пивница и комплементарних садржаја, са одговарајућом инфраструктуром;

- очување и унапређење елемената и целине карактера предела Неготинског виногорја;
- заштита околног простора од деградације услед дејства природних и антропогених фактора;
- јачање регионалног идентитета подручја посебне намене;
- обезбеђење заштите и унапређења квалитета животне средине;
- санација последица неповољних утицаја/промена које су настале као последица „туристификације“ подручја;
- успостављање принципа одрживог развоја на подручју пивница и околног простора;
- снажан развој туристичке привреде стварањем услова за одмор, рекреацију и едукацију посетилаца о природним и културним вредностима подручја, организовањем садржајно заокружене туристичке понуде усклађене са режимима заштите и интегрисане у понуду туристичке дестинације Доње Подунавље;
- афирмација функционално-развојне интеграције јединица локалне самоуправе непосредном окружењу заштићеног добра;
- унапређење задовољења социјалних потреба и решавање проблема грађана кроз подизање квалитета услуга од јавног интереса.
- активна имплементација политике учешће јавности у поступку израде и доношења Просторног плана, а нарочито у погледу утицаја на избор појединих планских решења, као и већа транспарентност код одлучивања;
- поштовање заштите јавног интереса, јавних добара и јавног простора; као и развој јавно-приватног партнерства, посебно у погледу реализације и коришћења туристичких садржаја и презентације културних вредности на подручју плана;
- обезбеђење услова за задржавање и насељавање становништва вишим квалитетом живљења и привређивања, заштитом егзистенцијалних интереса локалних заједница и становништва ревитализацијом сеоских насеља;
- привредни опоравак и остваривање одрживог привредног раста у делатностима комплементарним посебним наменама подручја;
- успостављање ефикасног система управљања заштитом и развојем подручја са посебним наменама.

Посебни, оперативни циљеви су:

- омогућавање остварења одрживог развоја пољопривредне производње, нарочито виноградарства и производње вина;
- утврђивање планских решења којима се резервише простор за заштићена културна добра и добара под претходном заштитом, утврђује посебан режим заштите, обезбеђују услови за очување и унапређење квалитета животне средине;
- инфраструктурно опремање споменичких целина и локалитета културних добара – према приоритетима у погледу категорије, значаја и степена опремљености културног добра, а посебно изолованих локалитета изван подручја насеља;
- стимулисање обнове појединачних објеката пивница (пре свега у оквиру просторних културно-историјских целина Рајачких, Рогљевских и Штубичких пивница, али и сличних комплекса);
- заштита непокретних културних добара у категорији културни предео за територије „Културног предела Буковског виногорја“ (опциони назив: „Културни предео Братујевачког виногорја“) и „Културног предела виногорја Рајца и Рогљева“.
- утврђивање локација туристичких садржаја и дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима; укључивање објекта културног наслеђа у афирмисане културне и туристичке манифестације;
- унапређење саобраћајне повезаности, доступности и комуналне опремљености насеља и туристичких комплекса, као и унапређење туристичке сигнализације;
- информисање и едукација локалне заједница и посетилаца кроз различите програме, манифестације, публикације и акције, ради неговања и развијања свести о вредностима Неготинског виногорја и значају културне баштине; и

- стварање планског основа за спровођење Просторног плана (индиректно или директно) за комплексе споменичких целина.
- Унапређење капацитета и квалитета јавних служби кроз капиталне инвестиције и одржавање објеката и опреме, унапређење стручних и професионалних капацитета и модернизација у друштвеном сектору, унапређење програма рада – увођење нових услуга и модернизација постојећих.

3. РЕГИОНАЛНИ ПОЛОЖАЈ И АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје Просторног плана налази се у Региону Јужне и Источне Србије на подручју Тимочке крајине, у обухвату Борског и Зајечарског управног округа на делу територије општине Неготин и града Зајечара. У физичко-географском погледу обухвата део Доњег Подунавља и долине Тимока. То је простор ослоњен на реку Дунав на северу и истоку, прожет са трансдржавним системом Карпатских планина и ограђен Кучајским планинама и Бељаницом на западу. Подручје Просторног плана има изузетан потенцијал за регионални развој и трансгранично повезивање и умрежавање.

Везе са ширим окружењем се претежно остварују мрежом државних путева I и II реда и мањим обимом регионалном железничком пругом. Највећи значај за саобраћајну доступност, интеграцију и трансгранично повезивање подручја Просторног плана са окружењем имају путеви IB реда бр. 33 преко ког се остварују везе са Пожаревцем, државним путем A1 (Коридор X), Београдом и државном границом са Бугарском (гранични прелаз Мокрање) и IB реда бр. 33 преко ког се остварују директне везе са такозваном „Ђердапском магистралом“, Румунијом, и урбаним центрима Зајечар, Ниш и Приштина. Државним путем ПА реда бр. 169 (веза са државним путем 33 - Вељково-Шипиково) остварује се веза са тимочком развојном осом и регионалним центром Зајечаром. Државним путем ПА реда бр. 398 (Лука-Салаш-Брусник-Речка-Неготин) подручје Просторног плана повезано је са градским центром Неготин. У источном и југоисточном делу пролази железничка пруга регионалног значаја бр. 219, која повезује ово подручје са Зајечаром, Нишем и Праховом - Пристаништем (веза са пловним путем Дунав). Непосредна близина коридора VII који представља окосницу српске мреже унутрашњих пловних путева је потенцијално од великог значаја за подручје Просторног Плана.

Велики значај за регионални развој и просторно-функционално повезивање подручја Просторног плана имаће завршетак изградње планираног ДП М8 (Кладово-Неготин-Зајечар) и планираног ДП IB реда чиме ће се заокружити систем саобраћајница IB реда које обједињују подручје Подунавља (Ђердапске клисуре) и источне Србије (делови Тимочке крајине), и повезује га са коридором X (национални пут IA реда A1).

Просторна и функционална трансформација подручја Просторног плана одвија се под утицајем општинског центра Неготин. Према Просторном плану Републике Србије из 2010. године, приоритетну улогу у мрежа урбаних насеља у Источној Србији имају Бор и Зајечар, али и Неготин који остварује међусобне утицаје са подручјем Просторног плана. Урбани центри Бор и Зајечар, са развијеним привредним комплексима експлоатације минералних сировина, енергетике, комплементарне индустрије, сектора услуга и услуга високог образовања, здравства и културе имају изузетан регионални значај. Важан је и утицај београдског метрополитенског подручја и Ниша, као урбаних агломерација високе атрактивности услед концентрације капитала, инвестиција и расположивости радних места, чиме се врши велики утицај на демографску и социоекономску трансформацију подручја Просторног плана и Србије у целини. Урбани центар Неготин, ком административно припада већина насеља у обухвату Плана, у другој је хијерархијској равни урбаних центара у Борском округу. Његова улога у функционалној организацији, односно у функционалном повезивању и умрежавању насеља има изузетан општински, а делимично регионални значај.

Интегрисање подручја Просторног плана у шири регионални контекст подразумеваће уважавање најважнијих европских докумената којим је дефинисан просторни развој, као и примену њихових препорука за остваривање међународне, а посебно прекограничне сарадње. Међународна сарадња првенствено ће се односити на развој инфраструктурних система, очување природних ресурса и одрживи развој, заједнички наступ пред организацијама Европске уније и других релевантних међународних асоцијација за реализацију развојних програма, привредне и друге сарадње и јачање партнерства на нивоу локалних власти. Посебан значај за регионални и рурални развој као и просторно-функцијску интеграцију подручја Просторног плана имаће даља промоција и афирмација винског туризма и развој комплементарних садржаја и делатности.

4. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Просторни план представља плански основ за обезбеђење просторних услова за остварење посебне намене подручја – очување, унапређење, презентацију и одрживо коришћење виногорја, културних вредности Неготинских пивница, као и осталих непокретних културних и природних вредности на подручју плана или окружењу, као и других културно-историјских вредности уз развој осталих постојећих и нових функција подручја у мери и на начин који је сагласан/компатибилан циљевима очувања/заштите.

На подручју Неготинских пивница утврђене планске пропозиције заштите, коришћења и уређења простора у складу са режимима заштите културног добра од изузетног значаја. Поред тога, утврђене су и друге планске пропозиције заштите, коришћења и уређења простора у складу са режимима заштите (археолошки локалитет и др.).

Главне активности уређења простора односе се на очување вернакуларног предеоног обрасца и непосредног амбијенталног окружења пивница и њихове ревитализације у смислу очувања народног градитељског наслеђа и уређења елемента културног предела као једног од основних културолошких обележја простора, а које представља угроженији део културне баштине подручја. Планске активности односе се на унапређење туристичко-рекреативне опремљености простора, а изван граница заштићених подручја на унапређење комуналне опремљености насеља и боље повезаности села на приступну путну мрежу. Туристичке вредности виногорја и просторне амбијенталне целине Неготинских пивница и њихов значај као заштићене светске културне баштине потребно је ставити у функцију креативног туристичког производа који ће обухватати винске подруме појединачно, читав заштићен просторни комплекс сваке од пивница: Рајачке, Рогљевске, и Смедовачке, читавих истоимених села и њиховог ширег окружења као културног предела који одражава симбиозу човека и природе. С тим у вези, планско опредељење је потреба за враћање првобитне намене објектима, уз њихово додатно активирање кроз туристичку, образовну и културну намену и адекватну презентацију, очување изграђене матрице насеља као и ревитализацију кардиналних елемента културног предела.

Просторним планом се дефинишу општа правила уређења и изградње која су усмерена како на простор у оквиру комплекса самих пивница и локалитете где су оне девастиране или потпуно порушене, тако и на простор атара села око којих се оне налазе, уз поштовање правила традиционалне градње, подизање стандарда живота на селу, подстицање виноградарства и производње вина и у вези с тим винског туризма као и очување и унапређења елемената карактера културног предела. Могућа решења треба тражити у пословном партнерству урбаног становништва и домаћина у селима, кроз заједничка улагања заснована на уговору о временском закупу/коришћењу пивница и осталих сеоских објеката и старању о заштити и одрживом коришћењу на добробит свих.

Просторним планом утврђује се концепција развоја и заштите Неготинског виногорја, којим се обезбеђује очување, уређење, обнова, функционисање и презентацију пивница као и елемента и склопа аутентичног карактера винског културног предела. Туристички

потенцијали Неготинских пивница огледају се у перспективи за развој винског туризма као дела гастрономског и културног туризма. Концепција је да вински туризам генерише значајне социјалне и економске бенефите, као и да има важну улогу у очувању и унапређењу природних и културних ресурса руралних подручја, односно, да заустави или ублажи депопулацију овог простора, као и да подстакне виталност села у целини у економском, социјалном и културном смислу. Умереним развојем винског туризма вршиће се постепена просторна трансформација Неготинског виногорја у правцу утврђивања, обликовања и промоције винског културног предела као туристички атрактивне дестинације руралног туризма која имају катализаторски ефекат на унапређење локалног предузетништва у смислу побољшања туристичких и рекреативних капацитета. Све наведено ће утицати и на развој других видова туризма као што су: културни, манифестациони, гастрономски, екскурзиони, омладински, верски, транзитни итд. Планирани туристички садржаји ће се реализовати уз правило да се уклопе у специфични тип карактера предела и карактеристике постојећег амбијента, тако да се обезбеди несметано функционисање у смислу производње и складиштења вина.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

Заштита ЕЗП Буково у потпуности се обезбеђује применом прописаног режима заштите I степена у резервату природе. На ИБА подручју „Тимочко побрђе“, као прелиминарном новоутврђеном ЕЗП, до доношења нове уредбе о еколошкој мрежи примењују се мере заштите из постојеће уредбе, и то:

1. забрана уништавања и нарушавања станишта као и уништавања и узнемиравања дивљих врста; забрана промене намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.) и промене морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност ИБА подручја;
2. очување и унапређење природних и полуприродних елемената простора у складу са предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја кроз адекватно планирање намене површина и активним мерама заштите; стимулисање традиционалне видова коришћења простора који доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;
3. предузимање мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања природе и животне средине;
4. унапређење еколошких коридора унутар грађевинских подручја успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора; на местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста;
5. забрана изградње изван зоне становања насеља објеката чија намена није директно везана за воду на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока.

Планска решења не индикују непожељне промене стања природе, односно вредности живог света, геонаслеђа и предела. Планирани просторни развој основне намене подручја као пољопривредно-туристичког (угоститељског) комплекса не изазива у значајном обиму и интензитету уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, неповољне промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја. У спровођењу просторног плана обавезна је примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа прописаних Законом о заштити природе и подзаконским актима, као и другим законима који регулишу заштиту и коришћење природних ресурса, пре свега шума и (ловне) дивљачи.

Сходно Закону о заштити природе, уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност налазач је дужан да о налазу обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

Обавезно је поштовање законом забрањених радњи у шумама као што су сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа, самовољно заузимање шума, уништавање или оштећење шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама, одлагања смећа, отровних супстанци и осталог опасног отпада у шуми, на шумском земљишту на удаљености мањој од 200 m од руба шума, као и изградња објеката за складиштење, прераду или уништавање смећа, преузимање других радњи којима се слаби приносна снага шума или угрожавају функције шума, одводњавање и извођење

других радова којима се водни режим у шуми мења тако да се угрози опстанак виталности шуме. Сходно Правилнику о шумском реду („Службени гласник РС“, бр. 38/11, 75/16, 94/17 и 87/21) сеча стабала, израда, извоз, изношење и привлачење дрвета и други начини померања дрвета са места сече, врше се у време и на начин којим се обезбеђује најмање оштећење околних стабала, подмлатка, земљишног покривача, остале флоре, фауне и објеката, као и спречавање загађивања земљишта органским горивима и моторним уљем. Дозвољени радови у шуми и на шумском земљишту обављају се уз сагласност или знање ЈП „Србијашуме“.

Овим просторним планом се сходно одредба члана 42. Закона о заштити природе покреће иницијатива за проглашење заштићеног подручја у својству предела изузетних одлика под прелиминарним називом Буково. То заштићено подручје ће обухватити Манастир Буково и Пољопривредну школу са домом ученика „Рајко Боснић“ као објекте споменичког карактера и културно-историјског значаја, заштићену површину резервата „Буково“ и на њега непосредно наслоњен комплекс храстове шуме као природни и полуприродни екосистем, зграде и главне винограде винарија Матаљ и Фрунзе као пример напредног развоја једне традиционалне гране пољопривреде неготинске крајине и друге винограде и пољопривредне површине са местимичним објектима сталног и викенд становања. У склопу израде студије заштите надлежни заводи за заштиту природе и споменика културе детаљно ће проучити и вредновати садржаје, предеоне елементе и границе овог подручја на основу одредби Закона о заштити природе и Закона о културном наслеђу како би се коначно определили категорија и модел заштите (локална или национална, културни или природни предео) и модел очувања и управљања. Пољопривредна школа „Рајко Боснић“, чија је претеча Школа за винодеље и воћарство Буково основана 1891. године и манастир Буково, са црквом Св. оца Николаја Чудотворца, конацима и другим зградама веома су скромно присутни у стручној, научној и широј јавности, без обзира на несумњиве вредности у нашој култури, историји и образовању. Посебан је значај обе ове институције у чувању и гајењу винове лозе и прављењу квалитетног вина. Несумњиви је јавни интерес да се поједини стари објекти школе сачувају и рестаурирају, да им се омогући нови живот у склопу винарске традиције и других одговарајућих намена. Такође, у нашој земљи готово да нема примера тако богате и разноврсне сарадње једне црквене и једне образовне установе, као што је сарадња манастира и школе.

Планираним развојним садржајима максимално ће се чувати постојећа вегетација, посебно шуме, групе и појединачна стабла, као и где год је то могуће сачување се живице на међама, ливаде и пашњаци, односно сви екосистеми са очуваном или мало измењеном дрвенастом и травном вегетацијом. Размотриће се могућност подизања вишеспратног заштитног зеленила са аутохтоним врстама дрвећа и жбуња поред постојећих и нових саобраћајница.

1.1. Заштита и унапређење предеоних вредности

У односу на регионални ниво идентификоване су предеоне целине, које су резултат генезе и стања структурних карактеристика Неготинске и Рајачке области, дефинишу се опште смернице заштите предела које су неопходне у поставци планских решења и спровођењу просторног плана и које се униформно односе на целу територију Просторног плана:

- Очување и унапређење карактера предела, његове структуре и процеса које синтезно дефинишу функције предела и граде аутентичну слику руралног предела Неготинске крајине;
- Очување карактеристичне структуре предела која је резултат традиционалне локалне и регионалне форме коришћења и обраде земљишта;

- Артикулација структурне и функционалне интеграције природних вредности кроз карактер предела као материјализованог израза локалног и регионалног традиционалног и културолошког идентитета локалног становништва.
- Очување односа изграђеног и отвореног простора и типа изградње (регулација грађења и уређивања простора у складу са карактером предела и традицијом грађења; усклађивање изградње инфраструктурних коридора и објеката са карактером и капацитетом предела; стимулисање коришћења постојећег грађевинског фонда);
- Очување и афирмација карактеристичних културних и природних елемената у структури и слици предела: пре свега шумских и пољопривредних површина, винограда, линијских коридора, група стабала, међа, кошаница, ливадских и травних површина, као и других природних и природи блиских станишта чиме се обезбеђује очување и унапређење биолошке и предеоне разноврсности;
- Очување постојећих елемената зелене инфраструктуре (природни и природи блиски елементи) као структурних и функционалних делова система локалних еколошких коридора која утврђује и унапређује регионалну и националну еколошку мрежу (нарочито у контексту остваривања конективности еколошки значајног подручја Дели Јована са Тимоком и Дунавом);
- Идентификација еколошки значајних линијских елемената зелене инфраструктуре (зелени и плави коридори) као основа за системско повезивање постојећих и планираних елемената зелене инфраструктуре ради очувања и повећања климатске резилијентности и биодиверзитета;
- Креирање нових просторних „икона“, репера и симбола;
- Креирање културних стаза као инструмената унапређења и промоције природних и културних вредности карактера предела (повезивање значајних културних и природних елемената на локалном нивоу и регионалним нивоу);
- Креирање позитивног архитектонског идентитета насеља у руралним пределима, који треба заснивати на очувању и ревитализацији традиционалне архитектуре и постојећег квалитетног грађевинског фонда, као и на изградњи која уважава специфични рурални карактер физичке структуре насеља;
- Нове елементе зелене инфраструктуре лоциране око и у изграђеним површинама уредити по пројекту озелењавања у коме композиција пејзажноархитектонског уређења треба да је у сагласности са амбијенталним карактеристикама, у функцији намене и садржаја планираних објеката и аутентичности простора ради очувања карактера локалног предеоног обрасца;
- Приликом формирања планираних елемената зелене инфраструктуре тежити остварењу веза између карактеристичног типа предела и планираних садржаја афирмишући регионални и локални карактер подручја.

Специфичност предеоних карактеристика територије Просторног омогућава идентификацију детаљнијих типова који указују на вредности карактера на локалном нивоу те су том контексту издвојени следећи типови:

Агрошумски предео Шаркамена и Јасенице

Тип предела је лоциран на деловима источних падинских страна планине Дели Јован које гравитирају ка Јасеничкој реци; територија типа је хипсометријски распрострањена у висинској зони од 100 до 380 метара. Предео обухвата територије КО Шаркамен, део КО Јасенице и мањи део КО Карбулово. Тип предела је умереног структурног диверзитета у коме преобладавају елементи листопадних шума и обрадивих површина. Елементи шума су дистрибуирани дуж водотокова који чине компактну хидрографску мрежу и доприносе већем уделу ових природних и природи блиских елемената. Шуме се јављају у биоморфној и спонтано развијеној форми, са већим степеном међусобне повезаности што представља манифест вишег степена природности као и значај за очување стабилности процеса и

функција предела. Шуме већих површина су заступљене дуж притока Јасеничке реке (Рујевачки, Јагњилски, Чамљенски и Плаветнички поток) и дуж притока Шаркаменске реке (Матејев, Јасенички, Дубоки, Дејин и Рајков поток) са спорадичним чистинама које чине елементи ливадских и обрадивих површина као и мањих винограда дистрибуираних углавном у источном делу типа. Визуелном аспект посебно доприносе обрадиве парцеле мањих површина дистрибуираних у непосредном окружењу насеља градећи мозаичну слику предела. Са визуелног аспекта је значајно и присуство жбунастих формација које се јављају углавном на прелазу између елемената шуме и обрадивих површина чинећи умекшану слику предела. Насеља су збијеног типа у којима су куће на стрмијим теренима више збијене и дистрибуиране у близини река. На територији типа су заступљена два сеоска насеља ратарско-сточарског типа; насеље Шаркамен поред Шаркаменске, Врелске и Поповичке реке и насеље Јасеница чији се већи део атара налази на левој страни истоимене реке, односно њене притоке Селтског потока. Са аспекта културног наслеђа на простору овог типа се налази значајан археолошки локалитет Врело-Шаркамен из IV века (површине око 25 хектара) позициониран на падини у правцу долине Врелске реке које окружују узвишења Рт и Корицан на десној обали, и брдима Церје и Хајдучка Главица на левој обали Врелске реке.

Очување предеоних вредности	– Очување биоморфне ивице предеоних елемената шуме на територији атара насеља Шаркамен. – Очување структуре приречне вегетације плаво-зелених коридора мреже сталних водотокова на територији атара насеља Шаркамен (Врелска река) и повремених водотокова на територији атара насеља Јасеница (Рујевачки и Јасенички поток). – Очување традиционалне форме збијених руралних насеља и линијских елемената плаво-зелених коридора у оквиру насеља који су умрежени са шумама око насеља и другим деловима атара.
Управљање предеоним вредностима	– Ревитализација “прекинутих” сегмената приречних шума које изграђују плаво-зелене коридоре Шаркаменске и Јасеничке реке. – Третман природи блиских предеоних елемената као дела система локалне еколошке мреже која унапређује биодиверзитет. – Обнова структуре и функције обрадивих површина за потребе традиционалне ратарске делатности уз очување површина и ивица околних природних и природи блиских елемената.
Унапређење предеоних вредности	– Уређење непосредног окружења Царске палате Шаркамен у складу са карактером предела уз очување визура на сам археолошки локалитет. – Формирати и видно обележити пешачко-бициклистичку културну стазу до Неготина преко насеља Карбулово, Јасеница и Шаркамена до Царске палате Шаркамен.

Аграрни предео Карбулова и Чубре

Тип предела се налази у непосредној близини града Неготина и заузима простор сливова Јасеничке и Чубранске реке где централну осовину типа чини вододелница на којој је позициониран државни пут IB реда (број 35). Тип предела обухвата територије КО Неготин, КО Штубик 2, КО Сиколе 2, делове КО Карбулово, КО Чубра и КО Јасеница. Структура предела формира хетероген и динамичан систем који је већином задржао елементе традиционалног начина коришћења те се може сматрати територијом са елементима вернакуларног предела. Централним делом предела доминира државни пут који повезује Зајечар, Неготин и Кладово који поред несумњивог регионалног и локалног

инфраструктурног значаја, представља фактор фрагментације континуума кохерентне слике предела. Државни пут је позициониран на вододелници што пружа простирање дугих визура и добру визуелну сагледивост овог али и околних типова предела. Основна структурна карактеристика је садржана у израженој мозаичности предела коју доминантно изграђују елементи обрадивих површина, винограда и воћњака као и дифузно позиционираних или линијски распрострањених дуж водотокова. Већи број мањих енклава шума говори о постојаном степену фрагментације предела као резултат активне пољопривредне делатности. Посебно се издваја енклава полидоминантне мешовите шуме реликтног карактера и станишта мезијске букве на најнижој надморској висини у Србији (од 70 метара), која је заштићена као Резерват природе „Буково“. Елементи обрадивих површина су присутни у виду континуалног мозаика који је распоређен у оквиру неправилне и дифузно оријентисане парцелације. Композицију предела надопуњују елементи винограда који још увек одражавају традиционалан начин виноградарства и доминантно се везују за падине Букова, Братујевца и непосредног окружења Штубичких и Сиколских пивница. Као и већина насеља ове области, типолошки се категоризују као збијена ратарско-сточарска села лоцирана на долинским странама водотокова, Карбулово се налази на долинској падини Јасеничке реке, док је Чубра везана за истоимену реку. На падини Братујевачке косе налази се манастир Буково, позициониран на узвишењу тако да се из манастирске порте пружа поглед преко целе долине Неготина. У прилог вернакуларном карактеру овог предела говоре и делимично очуване пивнице: Штубичке пивнице које су заштићене као просторна културно-историјска целина и знатно мање очуване Сиколске пивнице. За разлику од Рајачких и Рогљевских пивница, Штубичке су знатно мање и грађене као приземни објекти са тремом од дрвета или као спратне са доксом, где је подземни део од камена а стамбени део од чатме са кровом покривеним ћерамидом.

Очување предеоних вредности	– Очување правилне геометријске матрице обрадивих површина као основног просторног медијума предела. – Очување специфичне структуре предела, односно просторне шеме поља пољопривредних површина, винограда и ливада са предеоним елементима шума и збијеним формама насеља Карбулово и Чубра. – Очување изолованих предеоних елемената шума у оквиру обрадивих површина и винограда. – Очување визура на околни предео; нарочито на правцу саобраћајне комуникације Зајечар-Неготин-Кладово (државни пут IB реда, број 35).
Управљање предеоним вредностима	– Ревитализација “прекинутих” сегмената приречних шума које изграђују плаво-зелене коридоре Чубранске и Јасеничке реке. – Третман природи блиских предеоних елемената као дела система локалне еколошке мреже која унапређује биодиверзитет. – Обнова структуре и функције обрадивих површина за потребе традиционалне ратарске делатности уз очување површина и ивица околних природних и природи блиских елемената. – Приликом формирања нових саобраћајница тежити њиховој интеграцији у предео; формирати линијске елементе зелене инфраструктуре у путном појасу на такав начин да се ублажи утицај пута на али и очувају визуре на околни предео.
Унапређење предеоних вредности	– Формирање нових линијских предеоних елемената шума у зони државног пута IB реда (број 35) у функцији заштите околног простора од негативних утицаја саобраћајнице. Заштитно зеленило треба да буде састављено од елемената ниске и средње дрвенасте вегетације како се

	не би угрозила визуелна перцепција овог и околних типова предела. – Приликом формирања нових саобраћајница тежити њиховој интеграцији у предео; формирати линијске елементе зелене инфраструктуре у путном појасу на такав начин да се ублажи утицај пута на али и очувају визуре на околним предео. – Покретање иницијативе за проглашење дела територије овог типа као културног предела под прелиминарним називом „Културни предео Братујевачког виногорја“ (или „Културни предео Буковског виногорја“). – Формирати и обележити пешачко-бициклическу културну стазу која представља интегрални део мреже културних стаза на ширем просторном обухвату и у овом типу повезује манастир Буково, општи резерват природе „Буково“, пољопривредну школу „Рајко Боснић“, просторе постојећих и несталих пивница (Штубичке, Братујевачке, Сиколске), винарије „Матаљ“ и „Фрунза Аглаја“ и др. – Креирати систем одморишта дуж културне стазе која су адекватне опсервационе тачке на предеоној вредности овог и околних типова.
--	--

Посебан територијални део овог типа предела, који се може тумачити као посебна амбијентална целина, је резултат специфичне и аутентичне интеграције културних и природних вредности које су обједињене кроз препознатљив карактер предела. Темељни феномен ове целине је посед манастира Буково који представља вишевековни верски, национални и културолошки епицентар који има немерљив значај и утицај на простор и становништво Неготинске крајине. Предеоној вредност је кумулативни резултат међусобног деловања активности монаха манастира Букова из домена управљања пољопривредним земљиштем (нарочито виноградарство) и шумским земљиштем али и делатности локалног становништва које се на овој територији традиционално бави виноградарством у контексту специфичног природног окружења пре свега геоморфолошких, педолошких и вегетацијских карактеристика. На основу расположиве архивске грађе, територија ове амбијенталне целине је у прошлости била под скоро 30% винограда. Према садашњој структури предела се може констатовати да су ови простори били изграђени од већег броја углавном неправилно просторно дистрибуираних парцела винограда које су у одређеном проценту запуштене и препуштене природној сукцесији. Иако су ове површине данас знатно мање, један део се и даље користи за узгајање винове лозе уз појаву нових површина (виногради винарија „Буково“, пољопривредне школе „Рајко Боснић“, „Матаљ“, „Фрунза Аглаја“ и др.) што треба тумачити као изузетно позитиван тренд.

Амбијентална целина одражава традиционални начин коришћења земљишта кроз култивацију грожђа и представљају културолошки израз и специфичну интеракцију локалног становништва и предела у коме делује и која показује елементе развоја виноградарства. Овај простор има потенцијал да буде препознат као културни предео вернакуларног типа и у том смислу Просторним планом се сходно Закону о културном наслеђу покреће иницијатива за проглашење културног предела под прелиминарним називом „Културни предео Буковског виногорја“ или „Културни предео Братујевачког виногорја“. Предложена територија културног предела је резултат просторне синтезе локација историјских винограда, поседа манастира Буково и пољопривредне школе, заштићеног природног подручја, целовитих енклава шумских површина, винограда постојећих винарија као и визуелно опсервационог поља са позиција зоне државног пута и других релевантних репера на предложени културни предео али и на друге околне предеоној целине.

Шумовити предео слива Сиколске реке

Тип предела заузима простор слива Сиколске реке, леве притоке Тимока, на теренима од 90 до 250 метара надморске висине. Тип предела обухвата територије КО Речка, делове КО Мокрање, КО Чубра и мање делове КО Тамнич, КО Рогљево и КО Смедовац. У структури типа предела заступљен је већи удео листопадних шума које се углавном јављају у форми целовитих и повезаних елемената. Посебно се издваја већи, компактан елемент шуме у источном делу на узвишењу Алија, који је истоимено ловиште од ког се зракасто распростиру издужени фрагменти шуме углавном дуж притока Сиколске и Мале реке, Врсавачког, Балановачког и Пивничког потока. Ловиште „Алија“ површине око 2600 хектара (заузима око 40% површине) намењено је за лов муфлона, јелена лопатара, сrneће дивљачи и дивље свиње. Поред шума, у структури предела је значајан удео пољопривредних површина које репрезентују традицију ратарске делатности. Обрадиве површине су ситније гранулације дистрибуиране претежно у западном делу на простору КО Речка, распоређене између фрагментираних остатака шума. Визуелну слику предела надопуњују виноградни у атару виноградарско-ратарског села Речке, који су у прошлости били далеко више заступљени. Поред села Речке, овај тип предела обухвата и ратарско село Мокрање, које по својој форми припада збијеном типу. Насеља овог типа су позиционирана на долињским странама Сиколске реке, окружене заталасаним, брдовитим тереном. Посебно значајан простор овог типа предела представљају Мокрањске стене, вишеслојни археолошки локалитет са материјалним остацима који се везују за период од праисторије до средњег века. Локалитет Мокрањске стене је лоциран на узвишењу у доњем делу кањона Сиколске реке, која се надовезује на водопад и језеро.

Очување предеоних вредности	– Очување континуалне форме предеоног елемента шуме као матрице и основног идентификатора типа предела. – Очување отворених ливадских површина у централном делу компактне шумске целине на брду Алија. – Конверзија предеоних елемената шума састављених од изданаčkih шума и реконструкција девастираних шума у форме квалитетне високе шумске састојине са јасније структурираном ивицом чиме би се повећао степен читљивости предела.
Управљање предеоним вредностима	– Ревитализација плаво-зелених коридора Сиколске реке у деловима где су нарушене и “прекинуте” везе приречних шума. – Третман природи блиских елемената предела, нарочито на подручју Мокрањске стене и узвишења Алија као дела система локалне еколошке мреже која унапређује биодиверзитет. – Обнова традиционалних пољопривредних површина, њихове структуре и функције на подручју Мокрања које гравитира ка Тимоку као најпродуктивнијем земљишту овог типа и на подручју Речке уз очување површина и ивица околних природних и природи блиских елемената.
Унапређење предеоних вредности	– Формирати и обележити пешачко-бициклическу културну стазу која представља интегрални део мреже културних стаза на ширем просторном обухвату и повезује Мокрање и Мокрањске стене са Неготином, непосредно окружење манастира Буково, Рајац, Рогљево, Смедовац. Једна од културних стаза би на регионалном нивоу требало да повезује Мокрањске стене са другим античким утврђењима, ка југу са Гамзиградом и ка западу са утврђењима на Дунаву.

	– Уређење непосредног окружења археолошког локалитета Мокрањске стене у складу са карактером предела уз очување јединственог природног амбијента водопада и језера и визура ка околном пределу. – Унапређење рекреативних функција и потенцијала купалишта и излетишта Мокрањске стене.
--	--

Агрошумски предео падина реке Тимок

Тип предела заузима простор од релативно уске алувијалне равни Тимока, која представља и јужну границу типа, постепено гравитирајући ка хипсометријски вишим брдским деловима у правцу узвишења Алија на северу и у правцу падина Дели Јована на западу. Предео се распростире делом у Зајечарском, а делом у Борском округу и обухвата КО Брусник и веће делове КО Рајац, КО Рогљево, КО Смедовац, КО Тамнич и КО Кленовац. Тип предела се одликује специфичним структурним диверзитетом и јединственим културним наслеђем што га издваја као посебну амбијенталну вредност са елементима етнографског предела. Хетерогена структура предела се огледа у високом диверзитету елемената и комплекснијој мозаичној конфигурацији са приметном диференцијацијом варијетета у источном (зајечарском) и западном (борском) делу типа предела. У структури предела присутно је учешће пољопривредних површина и винограда, уз значајну заступљеност елемената листопадних шума, а у мањем проценту и елемената мешовитих и зимзелених шума. Виногради као идентификатори овог предела који су некад били знатно заступљенији говоре у прилог варијабилности источног и западног, односно зајечарског и борског дела предела. Разлике у дистрибуцији и пропорцији елемената винограда се огледају у присуству површински већих и компактнијих винограда у источном делу који се везују за просторе Рајачких и Рогљевских пивница у односу на површински знатно мање елементе винограда дифузно распоређених у западном делу где су се некад налазиле Брусничке и Тамничке пивнице. Елементи шуме су комплекснијих, биоморфних форми и самим тим са већом укупном дужином ивица дистрибуираних уз водотокове, а елементи шуме већих површина су присутни на стрмијим теренима, пре свега рајачког и рогљевско побрђа, односно западног дела што додатно илуструје варијабилност и хетерогеност типа предела. Елементи жбунасте и ливадске вегетације се јављају у већем проценту као последица напуштања ратарске и виноградарске делатности. Оваква генеза жбунасте вегетације резултира умекшаним прелазима између предеоних елемената што деградира читљивост слике предела. Високом структурном диверзитету предела доприносе и влажна станишта у приобалној зони Тимока. Сва насеља су збијеног типа и позиционирана на обалама левих притока Тимока. Насеља Брусник и Кленовац припадају Зајечарском округу и налазе се уз Бруснички поток, док су остала насеља у Борском округу. Насеље Тамнич се распростире уз Тамнички поток, насеље Рогљево уз Бучки поток, Смедовац уз Белобрешки поток и Рајац у долини саме реке Тимок.

Очување предеоних вредности	– Очување шеме пољопривредних поља ситне гранулације изразито неправилне дистрибуције у зракастој позицији локалних саобраћајница и линијским елементима плаво-зелених коридора у зони спајања алувијалних равни Сиколске реке и Тимока (локалитет Лунка). – Очување визура на околни предео; нарочито ка десним падинским странама слива Тимока из позиција брдских насеља.
Управљање предеоним вредностима	– Постојеће енклаве високог степена природности превести из изданаčkih шума у виши узгојни облик шуме уз потенцирање јасних ивица предеоних елемената за потребе унапређења читљивости и квалитета слике предела (нарочито у хипсометријски вишим деловима атара

	насеља Рогљево, Смедовац и Брусник). – Мрежу локалних водотокова (Хајдучки, Бучки, Овчарски, Тамнанички, Бруснички потоци) одржавати натуралним формама регулације уз природи блиско управљање приречних енклава вегетације како би се унапредила зелена инфраструктура типа предела и обезбедила еколошка конективност овог типа са осталим. – Постојећим површинама винограда управљати на начин да се уклапају у постојећи карактер предела.
Унапређење предеоних вредности	– Ревитализовати структуру и функцију запуштених винограда на такав начин да у расположивим могућностима указују на традиционалну структуру и слику предела виногорја Рајца и Рогљева. – Уређење ширег окружења насеља, пивница и гробаља као елемента који указују на вишевековну делатност локалног становништва на такав начин да се уклапају у карактер предела уз поштовање постојећих смерница заштите просторних културно-историјских целина. – Формирати и видно обележити пешачко-бициклистичку културну стазу која повезује насеља Мокрање, Вељково, Рогљево, Смедовац, Рајца, Тамнич, Кленовац и Брусник као рекреативну и спознајну трајекторију у функцији промоције вредности овог типа предела. – Покретање иницијативе за проглашење дела територије овог типа као културног предела под прелиминарним називом „Културни предео виногорја Рајца и Рогљева“.

Територијални део овог типа предела, који се може тумачити као посебна амбијентална целина, је резултат структурних трагова аутентичне делатности локалног становништва као и природних вредности који обједињено формирају препознатљив карактер предела. Спецификум овог простора одражава елементе етнографског предела који се “читају” кроз присуство традиционалних пивница и аутентичних сеоских насеља насталих уз винограде која на овим просторима датирају још из античког периода. Садејство природних услова која погодују узгајању винове лозе и културних утицаја доводе до препознавања посебне амбијенталне целине која се може тумачити као експонент препознатљивог карактера културног предела. На основу расположиве архивске грађе, утврђено је да је територија овог типа предела у прошлости била под скоро 40% винограда. Према садашњој структури предела се може констатовати да су ови простори били изграђени од већег броја мањих просторно збијених парцела винограда које су данас препуштене природној сукцесији због чега је присутан већи удео елемената жбунасте формације и изданаčkih шума. На падинама благо заталасаног, брдовитог терена, између долина Тимока и њених притока прекривене елементима приречне вегетације, позиционирани су комплекси традиционалних пивница што овом типу даје посебан културолошки и визуелни карактер. Наиме, оваква структурна организација и позиција пивница отвара бројне визуре, од којих се посебно издваја визура са Рајца ка тимочној заравни и ка другим типовима предела. Традиционална секундарна насеља, Рајачке, Рогљевске, Смедовачке пивнице се налазе недалеко од примарних села, што је пружало локалном становништву могућност за узгој калемљених сорти винове лозе које пружају веће приносе, али и захтевају више обраде. Из ових разлога, у другим деловима Неготинске крајине где су пивнице знатно удаљеније од села, долазило је до конверзије винограда у обрадиве површине услед немогућности локалног становништва да се у потпуности посвете виноградарству. Рајачке, Рогљевске, Смедовачке пивнице су по својој генези новијег датума, грађене на местима старих пивница од тесаног камена. Пивнице су у форми груписаних у низу или блоковима приземних или двоспратних објеката, ређе у форми самостојећих објеката. Код Рајачких пивница може се

издвојити два подтипа објеката у зависности да ли су позиционирани на стрмијим нагибима формираних између два сокака и објекти који се налазе око централног трга и главних раскрсница. Рогљевске пивнице су формиране на заравни и са позицијом објеката дуж два пута који прате контуру терена због чега имају издужену форму. Рајачке, Рогљевске пивнице су заштићене као културно-историјске целине од изузетног значаја. Поред јединственог стила етно-градитељства секундарних насеља, на овим просторима су се развили и архаични обичаји, посебно везани за погребне обреде у пивницама, који се данас могу тумачити и на основу других елемената етнографског предела, као што је Старо гробље у Рајцу. Старо гробље у Рајцу, заштићено као споменик културе, сведочи о значају виноградарства за локално становништво које се није сахрањивало поред места пребивалишта, већ крај пивница.

Амбијентална целина одражава спој традиционалних насеља и начина коришћења земљишта који представљају културолошки израз и специфичну интеракцију локалног становништва и предела у коме делује а која је нажалост изузетно рањива под утицајем процеса депопулације и напуштања традиционалних делатности. Због наведеног, овај простор има потенцијал да буде препознат као културни предео реликтог типа и у том смислу Просторним планом се сходно Закону о културном наслеђу покреће иницијатива за проглашење културног предела под прелиминарним називом „Културни предео виногорја Рајца и Рогљева“. У овом контексту неопходна је израда студије заштите карактера предметног културног предела која би пре свега дефинисала територијални оквир заштићеног предела, идентификовала културне и природне елементе карактера предела који формирају слику реликтог културног предела и утврдила смернице за њихову ревитализацију и рестаурацију и евентуалну реконструкцију предела.

2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Општи услове заштите непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту су:

1. Очувати интегритет и споменичка својстава непокретних културних добара, односно добара која уживају претходну заштиту;
2. Непокретна културна добра и добра под претходном заштитом не смеју се користити у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до њиховог оштећења;
3. Непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту могу се користити у својој изворној, или одговарајућој намени, на начин који неће ни у чему угрозити њихова основна споменичка својства;
4. Власник, корисник, или други субјект који по било ком основу располаже непокретним културним добром, или добром под претходном заштитом дужан је да га чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава;
5. Забрањује се извођење било каквих радова на заштићеним добрима и у њиховој заштићеној околини, који могу променити њихов садржај, природу или изглед, без претходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе;
6. Све интервенције које се на ма који начин односе на непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, могу се предузимати само под посебним конкретним условима које утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе;
7. Завод за заштиту споменика културе посебним правним актом утврђује конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера заштите за свако поједино непокретно културно добро или добро под претходном заштитом. Акт о мерама техничке заштите, прибавља се пре израде пројеката за локацијске дозволе. Пројектна документација доставља се надлежном заводу на сагласност;

8. Успоставити хармоничан просторни склад у амбијентима са споменичким вредностима пројектовањем у контексту, ослањањем на споменичке вредности наслеђа у окружењу и другим методама које доприносе остваривању виших домета и унапређењу градитељског стваралаштва.
9. Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
10. Инвеститор објекта дужан је да обезбеди услове средства за истраживање, заштиту, чување, публикување и излагање добра које ужива претходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта - до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите;
11. Извођењу радова на простору за који је утврђено да обухватају непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту, нису дозвољени пре обављања заштитних археолошких истраживања; и
12. У обухвату археолошких локалитета неопходно је археолошко праћење извођења земљаних радова

2.1. Заштићена околина археолошког налазишта „Врело - Шаркамен“

Заштићена околина археолошког налазишта (19,67 ha) обухвата катастарске парцеле бр. 3200, 3205, 3206, 3207, 3208, 3215/1, 3215/2, 3213, 3225, 3226, 3228, 3329, 3330, 3349, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3358, 3364, 3365, 3366, 3369, 3144/2, 199/1, 198/2, 195/3, 198/4, 198/2, 194/3, 197/3, 193, 192, 160, 159, 161, 158, 157, 137, 135, 134, 133, 64, 65, 66, 130, 126/1, 121, 122, 123, 124, 125, 3173, 3203, 3201, 3202 и 3199, све у К.О. Шаркамен.

Утврђују се следеће мере заштите заштићене околине археолошког налазишта: 1) забрана градње објеката привредног или стамбеног карактера; 2) забрана отварања копова или изградње саобраћајница.

3. ТУРИЗАМ

Основна опредељења дугорочног концепта развоја туризма и рекреације су:

1. на основу природних и створених потенцијала, развој туризма и рекреације засниваће се на интегрисаној целогодишњој туристичко-рекреативној понуди пивница, села, Дели Јована, културно историјских знаменитости Неготина и околине, манастира Буково, ловишта, излетишта, манифестација и др.;
2. туризам ће представљати основну или алтернативну делатност локалном становништву;
3. активираће се развој комплементарних активности и структура (села, производња органске хране и аутентичних етно-производа, традиционалних заната, јавних служби и објеката, инфраструктуре и друго) и унапредиће се заштита и презентација природних и културних вредности;
4. постојећа туристичка понуда биће унапређена, техничко-технолошки, организационо и функционално заокружена, посебно у погледу уређења и интерпретације садржаја, уз повећање стандарда и капацитета туристичког смештаја, са целогодишњом туристичко-рекреативном понудом у простору, а у складу са међународним стандардима и трендовима у туризму и хотелијерству;
5. развијаће се атрактивни и профитабилни програми туристичке понуде за привлачење домаћег и иностраног капитала.

Према природним и створеним туристичким ресурсима планског подручја и критеријумима тражње ширег круга туристичке и рекреативне клијентеле, понуда туристичког подручја засниваће се на доминантним видовима туризма, од којих се издвајају:

1. Вински туризам као културно аутентичан представља основ за многе манифестације посвећене вину, утиче на архитектуру насеља. Такође, едукативног је карактера јер нуди могућност учења о технологији производње вина, врстама вина, оцењивању вина итд. Подразумева посету винаријама и винским манифестацијама, а његов основни мотив је дегустација вина, хране и специјалитета. Вински туризам може бити основа за развој винских путева који имају за циљ представљање региона са изразитом винском производњом, заштићеним и специфичним сортама винове лозе. Секундарни мотиви поред дегустације и куповине, су посете културним догађајима посвећене вину, обиласци винограда и винарија и боравци у сеоским срединама, упознавање са произвођачима вина, учење о вину и производњи вина, активности, одмор и сл.
2. Планински туризам и рекреација заступљени на деловима планинских сектора на подручју Просторног плана и непосредном окружењу (Дели Јован) уз вински, културни, сеоски, ловни, екотуризам и друге специјализоване видове туризма.
3. Културни туризам као један од селективних видова туризма чија ће понуда бити базирана на културној баштини одређеног краја. Као значајне туристичке атракције издвајају се: природне и културно-историјске вредности, традиција и обичаји живота и рада, знамените личности, историјски догађаји, манифестације, културни и верски објекти.
4. Сеоски туризам са целогодишњом понудом који ће се допуњавати уз вински туризам, еко и етно туризам, ловни туризам, производњу еко-хране и етно-занатских производа.
5. Спортски и рекреациони туризам који ће обухватати одморе, кружне туре, лов, панорамске путеве, манифестације, и бити допуна културном, винском, сеоском и другим видовима туризма.
6. Градски туризам у Неготину са целогодишњом понудом (са акцентом на летњој сезони) везаном за рекреацију, манифестациони, конгресни и пословни туризам и др., уз функционално интегрисање са туристичком понудом насеља у окружењу.
7. Туризам специјалних интересовања засниваће се на авантуристичким и истраживачким турама, обиласцима прерасти, бициклизму, планинарењу и пешачењу, параглајдингу, панорамским путевима, геотуризму и др.) уз функционално интегрисање са другим видовима туризма.
8. Геотуризам који integriше различита интересовања и посете локалитетима Геопарка и авантуристичке активности (алпинизам, спелеолошки аматеризам, трекинг и сл.) где се акценат ставља на заштиту и промоцију геодиверзитета, едукацију и интерпретацију геонаслеђа, побољшање социо-економског статуса локалне заједнице и унапређење заштите животне средине.
9. Екотуризам који ће бити усмерен ка одговорној посети пределима недирнуте природе, уз презентацију, очување и заштиту геодиверзитета и биодиверзитета. Екотуризам има низак утицај посетилаца на животну средину, омогућава активну улогу сеоског становништва, као и велику могућност обуке локалних водича.
10. Ловни туризам поседује бројност и разноликост дивљачи са развијеним пратећим садржајима и опремом.
11. Школски и образовни туризам који ће се заснивати на организацију екскурзија, рекреативних настава, едукације и наставе у природи и др.
12. Омладинском туризам који ће бити усмерен ка младима у смислу едукације и бављења спортским и рекреативним активностима.
13. Пословни туризам подразумеваће организацију конгреса и едукације, уз посете и презентацију културно-историјских и природних вредности Неготинског виногорја.

Планско опредељење је да се делови туристичке дестинације Неготинско виногорје организују преко три туристичке зоне и три туристичка локалитета који се прожимају представљајући сегменте специфичне туристичке понуде и то:

1. **Зона пивница.** Главни мотив ове туристичке зоне јесу пивнице које су саграђене крајем XVIII и почетком XIX века у непосредној близини винограда, изван села у сачуваној природној средини.

- *Рајачке пивнице* са око 230 подрума и *Рогљевске пивнице* са око 150 подрума су делимично активне. Проглашене су за културно добро од изузетног значаја за Републику Србију и просторно културно-историјске целине које представљају аутентично рурално наслеђе (Службени гласник СРС 28/83).
- *Гробље у Рајачким пивницама*. Поред основне функције, пивнице су представљале специфична социо-културолошка места, па је из тог разлога гробље у Рајачким пивницама, проглашено за културно добро 1980. године.
- *Смедовачке пивнице* са око 30 подрума су делимично активне.
- *Штубичке пивнице* са око 40 подрума које су већ дуже време напуштене, такође су проглашене за културно добро од изузетног значаја и просторно културно-историјску целину.

Ову зону могу употпунити и пивнице које се налазе ван територије просторног плана: *Братујевачке пивнице* код села Глоговица које су без садржаја и напуштене су.

2. Зона манастира Буково. У овој туристичкој зони могуће је развијати верски културни, вински, омладински туризам и др. Главни туристички мотиви ове зоне су:

- *Црква манастира Буково* која је посвећена Светом Николи. То је једнобродна базилика са основом у облику крста, грађена од тесаног камена, без куполе, са хорским апсидама и касније дозиданом припратом. Припада специјалној варијанти моравске архитектонске школе сакралног градитељства.
- *Порта манастира Буково* окружена је са јужне стране потпорним бедемом, са северне стране потпорним бедемом и кулом звоником, са источне стране манастирским гробљем, а са западне стране зградама манастирске економије и виноградом површине 2 ha. Манастир има два конака. У оквиру манастира постоје кројачка, столарска, иконописачка радионица и пчелињак. Манастир се бави производњом меда и осталих производа на бази истог.
- *Прва виноградарска школа* која је основана 1891. године и прва је државна пољопривредна школа за воћарство и виноградарство. Школа има и дом ученика, чија је зграда подигнута 1883. године и може представљати својеврсан културни објекат. Пољопривредна школа располаже са око 120 ha укупне површине коју чине: оранице, баште и луцеришта (80 ha), виногради (7 ha), воћњаци (6,5 ha), вештачке ливаде (5,5 ha), пашњаци (1,6 ha), шуме (7,3 ha), трстици, баре и канали (1,3 ha), рибњак (1 ha). Наведене површине служе за извођење практичне наставе ученика, а добијени производи користе се као сировина за даљу производњу и за обезбеђивање хране за потребе ученика смештених у интернату.
- *Подрум Пољопривредне школе* изграђен је у периоду од 1892. до 1895. године, који такође има могућност да прерасте у вредан културни објекат. Поседује просторије за чување посебних сорти вина, од који су нека аутентична. Посетиоцима се нуди разгледање подрума школе и дегустација вина која производе школа и манастир Буково.

3. Зона реке Вратне. У близини Неготина је и река Вратна која је позната по прерастима, природним каменим мостовима, а које представљају остатке пространих пећина. Обухвата Велику, Малу и Суву прераст. Прерасти су законом заштићене и представљају објекте геонаслеђа. У близини се налази и манастир Вратна и богато ловиште.

Од туристичких локалитета издвајају се:

- 1. Врело Шаркамен.** На око 20 km северозападно од Неготина, на падинама Дели Јована западно од села Шаркамен налази се римско налазиште Врело. Окружено је брдима Церје, Хајдучка Главица, Рт и Корицан. Врело је римско утврђење. Новија истраживања откривају више објеката на левој и десној обали Врелске реке: утврђење царске резиденције, царски маузолеј, консекративни тумул, платформа од камених плоча уз западну страну маузолеја, касноантички објекат уз јужну кулу западне капије утврђења, металуршка радионица западно од меморијалног комплекса, објекат квадратне основе западно од тумула, економски објекат на десној обали Врелске реке, велика грађевина на

левој обали Врелске реке и економски објекат северозападно од утврђења. Локалитет представља мотив за развој културног туризма.

2. **Локалитет Мокрањске стене** представља најбоље документовано археолошко налазиште на подручју Неготинске Крајне. Топографија откривених објеката, у првом реду фортификација, показује да је у питању археолошки комплекс кога чине три локалитета, Мокрањске стене-каменолом, Мокрањске стене-поткапина и јужна падина Соколице. Сваки од локалитета поседује специфичну стратиграфију. Ово насеље је настало у средњем бакарном добу и живело је кроз епохе позног бакарног доба, средњег бронзаног, старијег и млађег гвозденог доба, а у новој ери током Рима и Византије. Локалитет представља мотив за развој културног туризма.
3. **Градско насеље Неготин** са бројним културним садржајима и објектима као што су: Мокрањчева родна кућа која претворена у музеј, спомен обележје Вељку Петровићу, тврђава, народни музеј са богатом археолошком збирком, зграда бивше педагошке школе, црква, општина и градски парк. Од културних догађаја издваја се музичка манифестација “Мокрањчеви дани”. У ширем окружењу Неготина налазе се и туристички ресурси који могу бити интегрисани у туристичку понуду као што су река Дунав, затим подручје Ђердапске клисуре са делом Ђердапског језера и планинским масивима, затим заштићено подручје Националног парка „Ђердап“ (које обухвата RAMSAR, EMERALD, IBA, IPA и РВА подручје), Геопарк “Ђердап” и др. На територији општине Зајечар, то су Народни музеј са богатом археолошком збирком, етнографски музеј, стари делови града, излетиште Краљевица, Гамзиградска бања, Felix Romuliana и др. Простор представља ресурс за развој градског, омладинског, конгресног, манифестационог, културног туризма и сл.

4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

4.1. Природни ресурси

4.1.1. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде

Основна планска решења у погледу коришћења и заштите пољопривредног земљишта као природног ресурса су ослоњена на следеће пропозиције:

- заштита најквалитетнијег пољопривредног земљишта као природног ресурса и потенцијала за развој пољопривреде;
- одрживо коришћење пољопривредног земљишта на целом планском подручју уз производњу вина, здраве хране и еколошки вредних и брендираних пољопривредних производа;
- забрана пренамене у непољопривредне сврхе;
- подизање нивоа техничке опремљености и увођење агротехничких мера у циљу повећања продуктивности;
- успостављањем контроле коришћења минералних ђубрива и средстава за заштиту биља у пољопривреди и промовисањем метода њихове примене спречити негативне утицаје пољопривредне производње на животну средину;
- земљишта на којима је установљен извесан степен загађености, треба преусмерити на производњу култура које ослобађају земљиште од опасних и штетних материја, најчешће непољопривредних производа (украсно биље, цвеће и сл).

У односу на природне факторе, економске и инфраструктурне услове за развој пољопривредне производње, издваја се агроеколошка, физиономска целина „побрђе“ и зона заштићених природних и културних добара.

Зона побрђа се прожима на вишим, благо нагнутим и осунчаним деловима рељефа. Због изванредне сложености орографских и других физичко - географских карактеристика, јако је

хетерогена и у погледу агроеколошких услова. На нижим терасама ове зоне се простиру ораничне површине, где се претежно гаје жита, док њене више и присојне стране представљају област винограда и воћњака. За винограде на територији ове зоне подобност простора је далеко већа од постојећег коришћења, као и то да су те површине углавном на топлим и полутоплим странама. На терену су заступљени виногради, воћњаци, ливаде, пашњаци, а један део су и оранице. Оптимална комбинација на овој територији њених производних структура треба да буде развој виноградарства и воћарства, крмне базе и сточарства. У сточарској производњи тежиште треба ставити на интензивнији развој говедарства и овчарства тј. производњу млека и мяса са ослоном на веће коришћење крмне базе, пашњака као и на ширење производње крмних култура на ораницама. Многе пољопривредне површине које се за сада из било којих разлога не обрађују треба привести култури тако да све расположиве површине од плодносног тла буду ангажоване за одређене видове пољопривредне производње. Посебан значај треба дати мерама уређења постојећих пољопривредних површина.

У зони побрђа као значајна планска решења издвајају се:

- спречавање даљег уситњавања пољопривредних парцела стимулацијом укрупњавања земљишних поседа;
- очување традиционалних аграрних садржаја руралних предела од посебне природне, културно-историјске и научне вредности и
- привођење култури запуштеног и деградираног пољопривредног земљишта.
- У зони заштићених природних и културних добара у смислу заштите, одржавања, уређивања и развоја издвајају се следећа планска решења:
- развијати одређене пољопривредне системе који неће стварати нежељене утицаје на животну средину. Овде се првенствено мисли на сточарство, које би уз коришћење природних, пашњачких и ливадских површина за испашу и косидбу, било строго контролисано и оптимизовано у односу на оптерећење животне средине и
- будући развој пољопривредне делатности потребно је заснивати на употреби одговарајуће технологије у циљу заштите и одржавања плодности земљишта и добијања здравих и квалитетних производа, са превентивним мерама за очување биолошке разноврсности у постојећим агроекосистемима.

4.1.2. Заштита и коришћење шума и шумског земљишта

У складу са Законом о шумама („Службени гласник РС” бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 - др.закон), у Просторном плану се штите и унапређују шуме и шумско земљиште.

На шумском земљишту није дозвољена промена састава шумских састојина и њихова неконтролисана експлоатација.

У шумама могу да се граде објекти у складу с плановима газдовања шумама и посебним прописом којим се уређује област дивљачи и ловства.

Минимално дозвољена изградња је у функцији побољшања стања шума или њене боље приступачности и квалитетнијег коришћења. Под само плански одређеним условима (у складу са основом газдовања шумама и овим Планом) може се врло ограничено мењати основна намена шумског земљишта, уз претходно добијену сагласност корисника.

Концепција развоја шумарства је заснована на заштити и унапређењу стања постојећих шума, уз рационализацију коришћења потенцијалних могућности станишта и уз максимално коришћење природног подмлађивања, како би се елиминисале категорије деградираних и разређених шума.

Једна од мера уређења предела треба да буде и очување постојећег стања шумског комплекса према важећим прописима и мерама газдовања шумама. Ту не сме да се занемари чињеница да су контролисане сече шума такође вид неге и унапређења природних предела, а не експлоатација природног ресурса. Овакве мере се примењују искључиво у циљу

унапређења предела, а не ширења индустријских и других делатности које угрожавају предео.

У оквиру постојећих шума у приватној својини потребно је радити на:

- конверзији изданаčkih шума у високе;
- пошумљавању шибљака и голети.

У оквиру постојећих шума у државној својини потребно је, у циљу развоја и заштите:

- попуњавање високих разређених шума;
- реконструкција високих деградираних шума;
- конверзија изданаčkih у високе шуме;
- реконструкција изданаčkih шума у високе;
- попуњавање вештачки подигнутих састојина.

Постепено повећање шумских површина (пошумљавање необраслог шумског земљишта, пошумљавањем пољопривредних површина VI, VII и VIII бонитетне класе):

- сво планско земљиште које није издвојено као погодно за насељавање и пољопривреду (у нагибу већем од 25% треба уређивати и користити као шумско земљиште;
- шумско земљиште у власништву сопственика (у нагибу већем од 25%) може се користити и у воћарству уколико већ није пошумљено;
- постојеће шумско земљиште на равнијим теренима планинских висоравни, погодним за пољопривредну производњу, уколико не представља посебно вредан шумски фонд и није у зони туристичке намене, може се постепено претварати у пољопривредно;
- у зони туристичке намене равније шумско земљиште се мора уређивати као парк шума.

Уређење и експлоатација шумских подручја, које може да се користи у сврхе одмора и рекреације не сме да буде условљено и подређено само шумско-привредном интересу, што је до сада било уобичајено и што је још врло присутно, али с друге стране, задовољавање све више потреба рекреације и туризма за шумским амбијентима, не би смело да пренебрегава потребе шумарства као таквог и најосновнијих интереса шумске привреде, ако се они могу задовољавати без опасности од еколошких поремећаја средине.

Свака шумска средина, као уосталом и сваки предео уопште, без обзира на његову основну намену и друге видове искоришћавања, мора да буде под одређеним режимом заштите. Тај режим, који мора да буде веома изнијансиран, треба да обезбеди одржавање динамичке равнотеже конкретне шумске заједнице и њеног станишта, њихових биолошких рекреативних потенцијала и истовремено њихове продуктивности као шуме и њених непосредних економских вредности.

Планираним радовима требају се елиминисати категорије деградираних шума, а разређене шуме свести на најмању могућу меру.

Ради очувања шума забрањена је сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа; самовољно заузимање шума; уништавање или оштећење шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама; одлагање смећа, отровних супстанци и осталог опасног отпада у шуми, на шумском земљишту на удаљености мањој од 200 м од руба шуме, као и изградња објеката за складиштење, прераду или уништавање смећа; предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожавају функције шуме; одводњавање и извођење других радова којима се водни режим у шуми мења тако да се угрожава опстанак или виталност шуме. Сходно Правилнику о шумском реду („Сл. гласник РС“, бр. 38/11, 75/2016, 94/2017 и 87/2021) сеча стабала, израда, извоз, изношење и привлачење дрвета и други начин померања дрвета са места сече, врше се у време и на начин којим се обезбеђује најмање оштећење околних стабала, подмлатка, земљишног покривача, остале флоре, фауне и објеката, као и спречавање загађивања земљишта органским горивима и моторним уљем. За било коју активност у шуми и на шумском земљишту потребно је да се испоштују одредбе Правилника о шумском реду и прибави сагласност ЈП „Србијашуме“.

4.2. Развој насеља, демографски и социјални развој

4.2.1. Демографски развој

Демографски потенцијал је веома неповољан (неповољна старосна структура, мало учешће жена у фертилном раздобљу, неповољна миграторна кретања и др.), па је важно да се предузимају адекватне популационе мере са циљем обнове становништва. Уколико дође до активирања расположивих ресурса и отварања могућности за запошљавање и приходавање могуће је очекивати оживљавање демографских токова и виталних демографских карактеристика. Планска концепција демографског развоја на подручју Просторног плана заснива се на концепту полицентричног развоја. Примена овог концепта развоја заснива на предузимању активних мера популационе, економске и социјалне политике које треба да доведу до ублажавања даљих процеса депопулације, сенилизације, денаталитета и дефертилитета демографског потенцијала, као и до ублажавања негативних миграционих кретања и пружања могућности за останак и повратак популације радно-способног становништва.

Концепт развоја демографског потенцијала заснива се на:

- предузимању мера економске политике са циљем покретања привредних активности (подршка развоју и унапређењу пољопривредне производње, прехранбене индустрије из области агроиндустрије, развоју туризма, занатства и домаће радиности, и др., применом активних мера пореске политике (пореских олакшица за новоосноване микро и мини-породичне фирме из области виноградарства и винарства и др.), политике цена (утврђивање гарантоване цене, увођењем прага увозних цена и минималних извозних цена вина и других производа од грожђа) и инвестиционо-кредитне политике;
- предузимању мера аграрне политике са циљем заштите земљишта и развоја руралне економије (подршка процесу оптимизације производних и економских ефеката у виноградарству и винарству предузимањем мера земљишне политике заштите и побољшања квалитета земљишта, економских и организационо-институционалних мера аграрне политике (унапређење образовања пољопривредних произвођача, примена најсавременијих агро- и ампело-техничких мера у пољопривредној производњи, унапређење пољопривредне саветодавне службе, пружање подршке удруживању пољопривредних произвођача, обнови и развоју задругарства, и др.)
- предузимању мера социјалне и здравствене политике (усмерене нарочито према посебним категоријама становништва као што су: деца, жене, старији грађани, нарочито старачка самачка и двочлана домаћинства и др.);
- побољшање просторне ревитализације сеоских насеља унапређењем инфраструктурног опремање насеља, односно предузимањем мера за обнову и изградњу локалне недостајуће саобраћајне и комуналне инфраструктуре;
- побољшање квалитета живота у руралним насељима функционалним садржајима и базичним услугама (побољшање система образовања, птт услуга, интернет и сл.) у оном нивоу који је довољан да смањи привлачну снагу околних општинских центара, градова и иностранства. На овај начин је могуће створити услове за задржавање млађег и женског (нарочито фертилно способног) становништва;
- развој дневних миграција на релацијама село-град, односно село-центар заједнице насеља, односно село-велике винарије и секундарна насеља „пивнице“ (привредни комплекси на подручју Просторног плана).

Овако постављену демографску политику није могуће остварити у кратком року, већ дугорочно и постепено, и то заједничким деловањем економске и социјалне политике уз развој инфраструктуре и базичних услуга, чијим је синергичким деловањем могуће утицати на пораст наталитета, привредног раста и запошљавања, што за крајњи резултат треба да има ублажавање даљег смањења становништва.

Пројекција становништва на подручју Просторног плана израђена је за период 2022 - 2032. године по основу настављања тренда из последњег пописног периода, тј. периода од 2011 до 2022 (извор: Републички завод за статистику Србије) и дефинише оквире могућег пораста становништва, планску пројекцију, односно прогнозу.

На основу извршене анализе стања демографског потенцијала и трендова кретања становништва, у планском периоду се може очекивати даље демографско пражњење подручја Просторног плана:

- становништво ће се постепено смањивати са 3.360 становника у 2022. години, на 1.688 становника у 2032., што, за читав плански период, чини смањење од чак 1.672 становника, односно за 49,76%;
- уколико се настави тренд кретања становништва 2011-2022., не постоји ни једно насеље на подручју Просторног плана у коме се може очекивати пораст становништва;
- најдрастичније демографско пражњење може се очекивати је у насељима: Смедовац, Чубра и Тамнич на подручју општине Неготин, односно насеља Кленовац на подручју општине Зајечар.

Табела 8: Упоредни преглед броја становника 2011. - 2022. године, са пројекцијама за 2027. и 2032. годину, по основу настављања тренда

ЈЛС	Насеље	2011. год.	2022. год.	Пројекција 2027. год.	Пројекција 2032. год.	Индекс раста ст. у %
Зајечар	Брусник, Кленовац	487	275	179	82	-70,1
Неготин	Јасеница, Карбулово, Мокрање, Рајац, Речка, Рогљево, Сиколe, Смедовац, Тамнич, Чубра, Шаркамен, Штубик	4719	3085	2342	1060	-47,9
Укупно (подручје Просторног плана)		5206	3360	2521	1688	-49.76

Извор: Републички завод за статистику Србије

Разлози овом негативном тренду су многоструки, а предњаче разлози економске, социјалне, образовне, психолошке, биолошке и културне природе. Као најзначајнији разлози могу се навести: одлазак биолошки репродуктивног становништва са подручја Просторног плана, тзв. „одлив мозгова“, касније ступање у брак, већи број нежења, одлагање рађања и пораст броја породица са једним дететом или без деце, економски фактори (неизвесност тржишта рада, распрострањеност тзв. „сиве економије“, висока стопа незапослености, ниска и неизвесна примања, нарочито жена са средњим и нижим образовањем, нерешено стамбено питање младих брачних парова, и др.), старење популације и изражена сенилизација становништва, вишедеценијски изражен проблем „беле куге“ итд.

Због свих ових тенденција, потребно је да локалне самоуправе донесу низ планских мера са циљем деловања на демографски развој подручја Просторног плана, а које обухватају низ:

1. економских мера – као што су: подстицаји и финансијска помоћ рађању деце и подршке породици, стипендирање надарених ђака и ђака који су спремни да упишу смер винарства у средњој пољопривредној школи „Рајко Воснић“ Буково, подршка развоју привреде и приватног предузетништва, подршка samozapošljavanju и др.;
2. социјалних мера – побољшање социјалних давања за становништво испод границе сиромаштва, побољшање опремљености здравствених установа и боља и доступнија социјална и здравствена заштита руралног становништва, побољшање система образовања и његово прилагођавање потребама привреде, формална подршка за децу испод три године старости и сл.;
3. као и низ активности и мера у циљу равномерне просторне доступности и побољшања нивоа базичних услуга, комуналне и саобраћајне инфраструктуре и др.

Планска решења треба да допринесу ублажавању негативних демографских токова стварањем бољих просторних услова живота, стварањем повољнијих услова за рад и веће доходавање становништва. Резултат оваквих планских решења довео би до смањивања неповољних миграција на релацији село-град и ван граница земље и задржавања младог становништва и повољније стопе природног прираштаја, до перманентног смањивања стопе незапослености, побољшања образовне структуре становништва и смањења броја неписмених.

Поред ових мера, решавање проблема демографског развоја и ревитализације подручја Просторног плана немогуће је спровести без међусекторског приступа и координације мера различитих политика на државном нивоу. Синергијом популационе политике (родитељски додатак и накнаде зараде за породиље), економске политике (рад и запошљавање), политике образовања, социјалне политике и здравствене заштите постиже се укрштање циљева свих ових политика на републичком нивоу и дефинисања адекватних мера и активности а са циљем задовољења потреба породица и ублажавања демографских проблема, што за крајњи циљ треба да има постизање одрживог демографског развоја како на републичком нивоу, тако и на подручју Просторног плана.

4.2.2. Плански концепт мреже насеља

Плански концепт мреже насеља заснива се на принципу полицентричне структуре развоја насеља и јачању просторно-функционалних веза између насеља унутар подручја Просторног плана, а са циљем успостављања уравнотеженог просторног развоја. Развој мреже насеља у великој мери ће зависити и од развоја просторно-функционалних односа и веза са центрима развоја у ближем и ширем окружењу подручја Просторног плана, као и од развоја просторно-функционалних веза на националном нивоу и кроз трансграничну сарадњу. У том смислу, препознају се следећи нивои утицаја:

- утицаји Београда и Ниша, који ће и у будућности имати снажан утицај на подручје Просторног плана, исказан, пре свега, селективном емиграцијом млађег и образованог контингента становништва;
- утицај регионалног центра Зајечара и локалног општинског центра Неготина;
- утицај могућих трансграничних веза са насељима на румунској и бугарској обали Дунава (пре свега са градовима Дробета-Турну Северин, у Румунији, Видин Брегово у Бугарској).

Развој мреже насеља на подручју Просторног плана, у оквиру система насеља у локалним самоуправама (Неготин и Зајечар), засниваће се на следећој функционалној хијерархији и функционалним везама обухваћених насеља:

1. Насеље Рајац - центар заједнице насеља, насеље са ограниченим функцијама централитета, опремљено комуналном инфраструктуром и мрежом објеката јавних служби.
2. Насеља са специфичним функцијама, секундарна насеља, тзв. „Пивнице“, односно својеврсни винско-виноградарски комплекси објеката за прераду и чување вина – Рајачке пивнице, Рогљевске пивнице, Штубичке пивнице, Смедовачке пивнице и Братујевачке пивнице, које представљају специфичне и јединствене заштићене просторно амбијенталне целине, са добрим условима за развој примарних делатности, значајним привредним и туристичким ресурсима (нарочито Рајачке и Рогљевске пивнице), са развијеним јавним, привредним и туристичким функцијама, које захваљујући томе могу да прерасту у значајне привредне, туристичке, образовне и културне центре на планском подручју, са великим значајем за развој винског туризма и презентацију природних и културних вредности.
3. Примарна сеоска насеља – без функција централитета, претежно аграрног тима, са неповољном демографском структуром, недовољно опремљена основном инфраструктуром (водовод, канализација и др.). У оквиру грађевинских подручја насељених места, присутни су и објекти јавних служби.

Главни предуслови за очување појединих насеља и даљи развој мреже насеља на подручју Просторног плана су развој саобраћајне и комуналне инфраструктуре, развој туристичке инфраструктуре и унапређење туристичке понуде, организација и унапређење културних манифестација у функцији развоја винарства, виноградарства и винског туризма.

4.2.3. Јавне службе

Развој мреже јавних служби заснива се на постојећој мрежи објеката јавних служби, очекиваним демографским променама и на развоју насељских функција. У том контексту једно од основних планских опредељења је побољшање доступности и квалитета услуга који су прилагођени потребама корисника и то: унапређењем инфраструктурних капацитета у области социјалне и здравствене заштите (реконструкција амбуланти у обухвату Просторног плана, изградња инфраструктуре прилагођене особама са инвалидитетом, набавка медицинске опреме и слично), унапређењем инфраструктурних капацитета у области образовања (радови на одржавању основних школа, набавка школске опреме, набавка школског аутобуса за потребе Пољопривредне школе у Букову и др.), унапређење инфраструктурних капацитета у области спорта и културе (санација сеоских домова културе, реконструкција спортских терена са пратећим садржајима и др.). Треба тежити ка приближавању услуге месту становања, где се мобилне услуге и службе прилагођавају потребама мањег броја корисника који живе у насељима диспергованог типа и могу да покрију велики спектар услуга у основном образовању, програмима доквалификације или преквалификације, превентивној и примарној здравственој заштити, социјалној заштити, култури и другим областима.

Просторним плановима јединица локалне самоуправе ближе се утврђује развој мреже објеката и услуга јавних служби за сва насеља која се налазе на подручју Просторног плана.

4.3. Инфраструктурни системи

4.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Друмски саобраћај

Основно концепцијско опредељење јесте саобраћајно отварање и повећање доступности подручја, у првом реду рехабилитацијом, реконструкцијом и доградњом постојеће мреже као и квалитетним повезивањем са мрежом државних путева Републике Србије изградњом нових путних праваца у циљу развоја руралних и виноградарских подручја и побољшање приступачности до постојећих и потенцијалних туристичких дестинација и културних добара.

Мрежа државних путева у границама предметног плана посебне намене се у принципу задржава као у постојећем стању уз допуну нових, високо капацитетних саобраћајница на правцима појединих постојећих државних путева. Основна допуна државне путне мреже односи се на изградњу ауто-пута до Неготина и у наставку мотопута до Кладова у коридору постојећег ДП број 35.

Планирано је подизање квалитета саобраћајног повезивања подручја изградњом следећих путних праваца:

- Коридора аутопута (европска ознака Е-771), који прати трасу ДП I реда бр. 35 на правцу Ниш – Зајечар – Неготин (Граница према Румунији) и којим ће бити остварена квалитетна веза целог подручја на правцу приближно југоисток – север;
- Изградња државног пута II реда – мотопута број М8: Кладово-Неготин-Зајечар (у складу са важећом уредбом о категоризацији државних путева) чији се планирани коридор делимично или у потпуности поклапа са коридором постојећег ДП II реда број 35 на овом потезу;

За планирани ауто-пут Ниш – Зајечар – Неготин дефинисан је коридор (ширине 500m) који се чува и у току је израда пројектно – техничке документације.

За изградњу мотопута М8, заједно са мотопутем број М7 (који је ван границе предметног плана) на правцу Голубац – Доњи Милановац – Брза Паланка и Кладово – Неготин урађен је Генерални пројекат и у току је даља процедура израде документације.

Путна мрежа на подручју Просторног плана биће употпуњена и новим општинским путевима у складу са плановима јединице локалне самоуправе. Највећа допуна општинских путева (кроз изградњу нових, најчешће по коридорима постојећих некатегорисаних путева) планирана је на територији општине Неготин. Поред изградње нових, планирана је и реконструкција и модернизација постојећих општинских путева којима би се повећала саобраћајна доступност и повезаност центара у мрежи насеља, привредних потенцијала, туристичке понуде у простору и руралних рејона, као и изградња бициклистичких и пешачких коридора дуж државних и општинских путева, према планираном развоју туризма..

Железнички саобраћај

За развој предметног подручја и његову повезаност са суседним регионима значајну улогу има и железничка пруга Ниш – Зајечар – Прахово пристаниште. Неопходна је ревитализација и модернизација са електрификацијом железничке пруге како би била конкурентна друмском саобраћају.

Стационарни саобраћај

На подручју Просторног плана неопходно је обезбедити капацитете за паркирање возила, како путничких тако и аутобуса. Капацитете за паркирање возила неопходно је обезбедити у постојећим и планираним туристичким центрима, у близини културних добара. Паркирање возила у туристичким објектима типа сеоског туризма, је на индивидуалним припадајућим парцелама. Капацитете за паркирање туристичких аутобуса планирати на приступима заштићеним локалитетима и поред заштићених природних и културних добара.

4.3.2. Енергетска инфраструктура

Основно концепцијско опредељење развоја електроенергетске инфраструктуре јесте реконструкција и модернизација мреже и објеката; ширење система у перспективно развојним привредним и туристичким зонама; и израда Студије могућности и оправданости формирања ветроелектрана, соларних електрана и коришћења биомасе, са могућим зонама и локацијама.

Према Плану развоја преносног система „Електромрежа Србије“ а.д. Београд, планирано је:

- реконструкција ДВ 110 kV бр. 147/2 ТС „Бор 2“ – ТС „Неготин“ у двосистемски са опремањем једног система и уградња OPGW заштитне ужади;
- изградња једносистемског ДВ 110 kV РП „Ђердап 2“ – ТС „Мосна“;
- адаптација ДВ 110 kV бр. 1186 РП „Ђердап 2“ – ТС „Сип“; и
- адаптација ДВ 110 kV бр. 165 ТС „Неготин“ – ТС „Прахово“.

Планирана је и реконструкција постојећих електроенергетских објеката напонских нивоа 35 kV, 10 kV и 0,4 kV.

Локације и број ТС 10/0,4 kV треба одабрати према енергетским потребама објеката који се планирају. Трансформаторске станице 10/0,4 kV треба да буду слободно стојеће, типске, монтажне бетонске, лоциране што ближе центру потрошње и тако да им је могуће приступити теретним возилом са јавне саобраћајнице.

Водове 10 kV ван насеља треба градити надземно, на армирано бетонским стубовима,

са Al/Ћ проводницима. Водове 10 kV и сву електродистрибутивну инфраструктуру кроз насеља, а нарочито у пивницама и сличним амбијенталним целинама, изводити подземно, кабловима. Трасе каблова треба да буду у јавној површини, у тротоарском делу саобраћајница.

Нисконапонску мрежу предвидети као подземну кабловску мрежу или надземну на бетонским стубовима. У самим пивницама нисконапонска мрежа треба да буде изведена подземно, кабловски.

За Рајачке пивнице планирана је реконструкција трансформаторских станица, кабловске нисконапонске мреже и прикључака, док је за Рогљевске пивнице планирана изградња трансформаторских станица, кабловске нисконапонске мреже и прикључака.

Просторним планом подручја посебне намене мреже магистралних и разводних гасовода источне Србије утврдиће се режими коришћења и уређења простора зона заштите гасовода. Начелно, утврђују се следећи појасеви заштите: појас непосредне заштите (обухвата експлоатациони појас цевовода, у складу са димензијама гасовода), појас уже заштите гасовода (успоставља се између појаса непосредне заштите и појаса шире заштите, а обухвата у највећем делу појас дуж цевовода укупне ширине 60m - по 30m са обе стране осе цевовода) и појас шире заштите који се успоставља између спољне границе појаса уже заштите и границе енергетског коридора 170m (мерено од границе појаса уже заштите, тј 200m мерено од гасовода). Просторним планом подручја посебне намене мреже магистралних и разводних гасовода утврдиће се правила уређења и грађења унутар ових појасева магистралне гасоводне инфраструктуре.

При укрштању или паралелном вођењу инфраструктурних водова са осталим инфраструктурним мрежама и објектима потребно је уважити захтеве власника инсталација и одредбе важећих закона и правилника. Инфраструктурне мреже и објекте градити у складу са техничком документацијом и важећим прописима и стандардима.

Грејање и хлађење објеката

На предметним локацијама обухваћеним детаљном разрадом нема изведених топлотних и гасоводних мрежа. Хлађење и грејање објеката може се обезбедити топлотним пумпама, вентилатор конвекторима, котловима на биомасу, радијаторским грејањем или другим одговарајућим термотехничким системом који ће се прецизно дефинисати техничком документацијом. Укупна потребна количина енергије ће се обезбедити прикључком на постојеће инфраструктурне мреже и системе који се налазе унутар или у непосредној близини објеката, у складу са будућим решењем које ће бити дефинисано техничком документацијом. Све радове на термотехничким инсталацијама изводити у складу са техничком документацијом и важећим прописима.

Као примарни извор топлоте у већим пољопривредним газдинствима треба планирати котлове на биомасу. У процесу пољопривредне производње настаје велика количина отпадне биомасе која се може користити за загревање индивидуалних објеката и производних хала. На подручјима на којима је груписан већи број великих произвођача, могућа је изградња заједничких котларница и дистрибутивних топловода за потребе грејања свих корисника.

Поједини елементи термотехничких инсталација (спољне јединице, вентилатори и сл.) могу се, уколико је то неопходно, налазити и изван габарита планираног објекта (монтажа на фасади, крову, на тлу уз објекат и сл.).

Технички блок пројектовати у складу са важећим прописима и обезбедити неопходне прикључке на постојећу и планирану инфраструктуру.

Обновљиви извори енергије

Подручје у захвату Плана спада у подручја са великим бројем сунчаних дана у току године и великом просечном дневном енергијом глобалног сунчевог зрачења, што представља велики потенцијал за експлоатацију сунчеве енергије.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату плана износи од 4 до 4.2 kWh/m² (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4.6 до 4.8 kWh/m² (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

Потребно је урадити техноекономске анализе и мерења које ће показати исплативост инвестиција у производњу електричне енергије из енергије сунчевог зрачења на територији у обухвату Плана као и за то погодне локације.

Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима је један од начина једноставног и ефикасног коришћења сунчеве енергије. У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика употребом соларних колектора.

Коришћење ветра као алтернативног извора енергије условљено је пре свега снагом ветра на подручју обухваћеном границама Плана, али и локацији и економској исплативости транспорта те енергије до потрошача. Подручје захвата Плана спада у подручја са великом годишњом снагом ветра од 200-300 W/m² на висини од 100m (годишња енергија 1800-2700kWh/m²), што га сврстава у подручја са добрим капацитетима за производњу енергије коришћењем снаге ветра.

Потребно је извршити детаљна мерења интензитета ветра и урадити студије које ће показати евентуалну исплативост изградње ветрогенератора, као и најповољније локације за изградњу у захвату плана. Ветропаркови се могу градити на одговарајућим локацијама у захвату Плана уколико испуњавају услове у складу са важећим прописима.

Као неопходан предуслов изградње ветрогенератора треба предвидети њихово прикључење на преносну мрежу одговарајућег капацитета.

Биомаса представља биоразградив део производа и остатака у пољопривреди (биљне и животињске супстанце), отпада и остатака у воћарству и шумарству, као и биоразградиви део градског и индустријског отпада. Подразумева се да ови отпаци не садрже штетне и опасне материје у себи. Због трошкова транспорта биомасу на овом простору треба користити углавном у непосредној близини настанка ових сировина ради задовољавања енергетских потреба објеката пољопривредне производње. Поред овога, прерађена биомаса у виду брикета и пелета може се ефикасно користити у котларницама као замена за друге врсте енергената.

Мере енергетске ефикасности изградње

Сви планирани објекти морају да задовољавају све прописе везане за енергетску ефикасност објеката. (Правилник о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“, бр. 61/2011)).

Овим правилником ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте.

Правилник се примењује на:

- изградњу нових зграда;
- реконструкцију, доградњу, обнову, адаптацију, санацију и енергетску санацију постојећих зграда;
- реконструкцију, адаптацију, санацију, обнову и ревитализацију културних добара и зграда у њиховој заштићеној околини са јасно одређеним границама катастарских парцела и културних добара, уписаних у Листу светске културне баштине и објеката у

заштићеним подручјима, у складу са актом о заштити културних добара и са условима органа, односно организације надлежне за послове заштите културних добара;

- зграде или делове зграда које чине техничко-технолошку или функционалну целину.

Одредбе овог правилника не примењују се на:

- зграде за које се не издаје грађевинска дозвола;
- зграде које се граде на основу привремене грађевинске дозволе, као и зграде које се граде на основу грађевинске дозволе за припремне радове;
- радионице, производне хале, индустријске зграде које се не греју и не климатизују;
- зграде које се повремено користе током зимске и летње сезоне (мање од 25% времена трајања зимске односно летње сезоне).

Енергетска ефикасност зграде је остварена ако су обезбеђени минимални услови комфора садржани у Правилнику, а при томе потрошња енергије за грејање, хлађење, припрему топле санитарне воде, вентилацију и осветљење зграде не прелази дозвољене максималне вредности по m^2 садржане у прилозима истог Правилника.

При пројектовању термотехничких система потребно је предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности.

4.3.3. Водна и водопривредна инфраструктура

У циљу смањења ризика од штетног дејства вода, уређење водотока ће и у наредном периоду представљати неопходну активност за очување стабилности и спречавање деформације речног корита као и обезбеђење пропусне моћи корита. Стратегија управљања водама такође прецизира широк спектар мера за управљање ризиком од поплава које укључују регулисање малих и великих водотока, где је то неопходно како би се осигурала заштита становништва и инфраструктуре, унутар и изван насеља, истовремено смањујући хидроморфолошке промене, поштујући услове и критеријуме за заштиту животне средине и примењујући, колико је то могуће, принципе "природне регулације". Кључна мера у овом контексту је мера природног задржавања воде, мада су мере у вези са управљањем у сектору вода (административни и правни алати) такође неопходне. Такође, мере побољшања базе знања којом се смањује неизвесност везано за поплавне догађаје и друге релевантне мере такође треба подстицати и примењивати на основу процене случаја, нпр. идентификовањем „жаришних тачака“ (тзв. „hot spots“).

Земљиште дуж водотокова може се користити на начин којим се не угрожава спровођење одбране од поплава, водно земљиште може се користити, без водне сагласности само као пашњак, ливада и ораница; посебно је недопустиво затворити протицајни профил због повећања грађевинског земљишта.

Код траса нерегулисаних делова водотока у зонама грађевинских реона, због непознавања и неизучености водног режима, те и немогућности одређивања резервних појасева и коридора регулисаних корита, не планирати и не дозволити изградњу било каквих објеката у зонама речних долина, без претходно обезбеђених хидролошко-хидрауличких подлога и прорачуна, студија, генералних, идејних и свих других за то неопходних техничких решења.

Наводњавање пољопривредних култура је далеко највећи неповратни потрошач воде (у вегетационом периоду 0,3-0,5 L/s по ха, зависно од примењене методе наводњавања), па за задовољење ових потреба треба користити превасходно површинске воде, а уколико ове нису доступне за рационално коришћење, могу се користити и подземне воде, под условом да њихова експлоатација не угрожава задовољавање потреба за водом приоритетних корисника и природну средину.

Изградњу система за одводњавање пољопривредног земљишта треба вршити у склопу комасације, а у супротном, приоритети се утврђују уз поштовање критеријума прописаних законом, при чему је први критеријум обезбеђена заштита од спољних вода подручја на коме

се систем гради. Неповољне ефекте високих нивоа подземних вода треба отклањати и изградњом хоризонталне цевне дренаже.

4.3.3.1 Водоснабдевање и одвођење отпадних вода

Нови резервоари планирани су на простору насеља Брусник, и то „Брусник 1“ запремине 75 m³ и „Брусник 2“, запремине 50 m³ (преузето из техничке документације достављене од стране ЈКП "Водовод" Зајечар). За сва остала насеља потребно је урадити Генерални пројекат водоснабдевања и након тога урбанистичко-техничком документацијом дефинисати локације и потребне капацитете нових резервоара. Оријентационо, у односу на положај насеља, простор за резервоаре треба тражити на следећим котама терена:

Табела 9: Локације и потребни капацитети нових резервоара

Насеље	Висински положај [мнм]	Оријентациона кота резервоара [мнм]
Шаркамен	200 – 230	255
Јасеница	170 – 220	245
Карбулово	180 – 240	265
Чубра	100 – 135	160
Речка	130 – 170	195
Мокрање	80 – 100	125
Тамнич	80 – 120	145
Смедовац	140 – 180	205
Рогљево	70 – 120	145
Рогљевске пивнице	130 – 160	185
Рајац	50 – 100	125
Рајачке пивнице	150 – 210	235

Планско подручје карактерише разбијен тип насеља, малих густина тако да није прихватљив систем централизованог сакупљања и пречишћавања отпадних вода, већ ће свако насеље развијати локални сеоски канализациони систем са локалним ППОВ. За поједина специфична подручја која према намени и положају имају сличне карактеристике отпадних вода и гравитирају истом водотоку, као што су две винарије, манастир Буково и пољопривредна школа, потребно је испитати могућност јединственог колекторског система и постројења за пречишћавање отпадних вода. Постројење лоцирати ван зона санитарне заштите изворишта манастира Буково. Сви канализациони системи реализоваће се на основу урбанистичко-техничке документације.

Квалитет вода, које се упуштају у реципијент, морају бити у складу са Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Сл.гласник РС", бр.74/2011), Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Сл.гласник РС", бр.67/11, 48/12 и 1/16), Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање ("Сл.гласник РС", бр.24/2014) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Сл.гласник РС", бр.50/12). Мерење количина отпадних вода треба вршити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр.33/2016).

За сеоска насеља се препоручује примена савремених "пакетних уређаја", код којих се све фазе одигравају у једној или више комора истог уређаја. Локације ових уређаја као и канализационих мрежа сваког насеља, дефинисаће се приликом израде урбанистичко техничке документације. Након третмана, пречишћене отпадне воде увести у реципијент

површинске воде (није дозвољена евакуација вода у тзв. упојне бунаре, упојне ретензије и др.), како би се спречила свака могућност инфилтрације у подземље

За индивидуална домаћинства, која нису прикључена на сеоски канализациони систем, се препоручује изградња савремених, водонепропусних септичких јама са организованим пражњењем и одвозом садржаја од стране правних лица регистрованих и овлашћених за ту делатност. Септичке јаме морају бити изграђене без испуста и прелива у околни терен с водонепропусним дном и зидовима, о чему треба приложити атест правног лица које управља јавном канализацијом.

Отпадне воде са сточних фарми обавезно прикупљати у прописане отоке и третирати пре упуштања у систем, или их прописно евакуисати. "Црвену воду" из кланица скупљати у предвиђене специјалне септичке јаме и евакуисати по пропису.

Сви објекти у којима се обавља производња и постоје отпадне технолошке воде (кланице, млекаре, хладњаче и др.), морају имати посебно издата водна акта (услови, сагласности и дозволе), којима се регулишу услови, квалитет отпадне воде и њено упуштање у канализацију или природни реципијент. Није дозвољено испуштање оваквих употребљених вода без претходног пречишћавања у подземне воде, водотокове, језера, бунаре или јавну канализацију.

Отпадне воде, које имају карактеристике технолошких и термичких отпадних вода, морају да прођу кроз предtretман пре упуштања у канализацију комплекса или насеља.

Забрањено је испуштање у јавну канализацију свих отпадних вода које садрже хазардне супстанце изнад прописаних вредности, које могу штетно деловати на могућност пречишћавања вода из канализације, које могу оштетити канализациони систем и постројење за пречишћавање отпадних вода.

Одводњавање атмосферских вода вршити, према природном начину отицања, применом децентрализованих локалних система управљања кишним отицајем који укључују системе за задржавање воде на сливу, инфилтрацију, поновно коришћење кишнице, а само вишкови ће се испуштати у животну средину, под условима који неће угрозити водопријемник.

4.3.3.2. Заштита изворишта манастира Буково

Извориште манастира Буково налази се у порти манастира који је лоциран на удаљености од око 2 км од Неготина, на надморској висини око 140 мнм, што указује да је реч о прелазу брдовито-брежуљкастог рељефа у Неготинску низију. У порти манастира налази се више објеката који су у служби захватања подземне воде: "Виша каптажа" је формирана хипсометријски изнад "Старе каптаже" и њом се захвата део преливних вода на изворишту манастира. "Стара каптажа" која је и даље у функцији водоснабдевања, правоугаоног је облика, у основи димензија 8x2 m и висине око 2,5 m, са водопријемним делом који чине 9 правоугаоних отвора ширине 10 cm и висине 30 cm на међусобном растојању од по 70 cm; "Нова каптажа" који представља санационо решење услед процуривања "Старе каптаже", правоугаоног је облика, у основи димензија 1,5 m x 1,2 m, висине 4 m, са дном хипсометријски постављеним на већој дубини у односу на дно „Старе каптаже“ за око 1 m. Сва вода из изворишта сакупља се у сабирном резервоару „Нове каптаже“ одакле се разводи ка чесми на улазу у порту манастира, ка потрошачима у манастиру и ка потрошачима у пољопривредној школи „Рајко Боснић“ која се налази на око 350 m источно од манастира. Сумарна количина воде која се захвата износи 5 L/s.

Решење о одређивању зона санитарне заштите донело је Министарство здравља (број:530-01-211/2016-10 од 21.06.2016. године) на основу Елабората о зонама санитарне заштите изворишта манастира Буково, који је урадио Рударско-геолошки факултет из Београда. Зоне санитарне заштите приказане су графички на Рефералној карти бр.2, Мрежа насеља и инфраструктурни системи.

Зона I је ограђена и дозвољен је приступ само овлашћеним лицима. Изузетно, приступ се може дозволити лицима која се у оквиру стручног усавршавања упознају са радом система и о истом се мора водити строга евиденција.

У ужој зони (Зони II) дозвољено је коришћење земљишта у пољопривредне сврхе, уз строго контролисано коришћење хербицида, пестицида и ђубрива. Ужа зона заштите чини површину земљишта под санитарним надзором на којој није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршења радњи које могу на било који начин загадити воду.

У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

1. трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
2. производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
3. комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата;
4. испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
5. изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
6. експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
7. неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
8. неконтролисано крчење шума;
9. изградња и коришћење ваздушне луке;
10. површински и подповршински радови, минирање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
11. одржавање ауто и мото трка.

У зони II поред наведеног за зону III, не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

1. стамбена изградња;
2. употреба хемијског ђубрива, течног и чврстог стајњака;
3. употреба пестицида, хербицида и инсектицида;
4. узгајање, кретање и испаша стоке;
5. камповање, вашари и друга окупљања људи;
6. изградња и коришћење спортских објеката;
7. изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;
8. продубљивање корита и вађење шљунка и песка;
9. формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих.

У зони I поред наведеног за зоне II и III, не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

1. постављање уређаја, складиштење опреме и обављање делатности који нису у функцији водоснабдевања;
2. кретање возила која су у функцији водоснабдевања ван за то припремљених саобраћајница, прилаз возилима на моторни погон која нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води и купање људи и животиња;
3. напајање стоке;
4. узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

4.3.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај

Концепција развоја комуникационих система се везује за реконструкцију постојеће ТК мреже, њено ширење према корисницима и покривање постојећих просторних и функционалних дефицита, а може се исказати кроз:

- развијање и покривање територије општине мобилном телефонијом, изградњом нових базних станица;
- Развијање и ширење савремених телекомуникационих система и услуга, изградњом оптичких каблова;
- модернизацију и реализацију постојеће ТТ мреже и објеката, како би се покрио дефицит бројева у фиксној телефонској мрежи, изградњом МСАН-а (Мултисервисних приступних чворова или Приступних чворова за вишеструке услуге);
- замену постојећих система комутације широкопојасним уређајима најновије генерације;
- децентрализацију мреже (претплатничка петља мања од 1,5км);
- замену свих бакарних каблова, на спојним путевима оптичким;
- увођење оптичких каблова у приступну мрежу (до већих пословних корисника и у све веће стамбене објекте).

Стратегија развоја телекомуникација и поштанског саобраћаја у Србији прати светске трендове развоја и модернизације ових система што за предметни простор подразумева:

- задржавање постојећих пошта, евентуално отварање нових у насељима и зонама са већим бројем корисника и отварање "уговорних пошта" у оквиру трговинско-угоститељско-сервисно-туристичких објеката у селима;
- у оквиру телекомуникација физичким приближавањем корисницима путем МСАН-а. Систем се технички и експлоатационо развија путем МСАН-а, који заузимају мањи простор, а даје могућност квалитетног коришћења свих комутационих услуга.

Електронска комуникациона мрежа омогућава пренос сигнала помоћу жичних, радио, оптичких и других електромагнетних средстава, и на подручју обухвата постоји као: фиксна, мобилна мрежа и радиодифузна мрежа.

Плановима развоја „Телеком Србија” а.д. планирано је даље осавремењавање телекомуникационих чворишта у циљу пружања нових сервиса корисницима. Поред постављања нових телекомуникационих уређаја и проширења постојећих који су лоцирани у објектима у власништву или закупу Телекома. Планира се и даље постављање мултисервисних приступних платформи, као и друге телекомуникационе опреме у уличним кабинетима у склопу децентрализације телекомуникационе мреже. Локација уличног кабинета треба да буде на јавној површини. Локације нових уличних кабинета су условљене планираном изградњом на самом подручју и биће дефинисане када постојећа телекомуникациона инфраструктура не буде могла да задовољи потребе корисника.

Кабловско - дистрибутивни систем (КДС) у својој основној улози врши пренос, емитовање и дистрибуцију радио и ТВ програма али се са развојем технологија омогућио и развој нових допунских сервиса. КДС поред основних обезбеђује својим корисницима и следеће сервисе: интернет, телеметрију, видео на захтев, видео-надзор, говорни сервис и др.

Кабловски дистрибутивни систем по правилу градити подземно (кабловски) у рову потребних димензија који се налази у тротоарском простору постојећих и планираних саобраћајница, а у складу са техничким прописима. Уколико је због техничких услова, услова власника постојећих и планираних инфраструктурних система или простора самог тротоара немогуће КДС мрежу положити подземно, изузетно се дозвољава и изградња ваздушне мреже на планираним и постојећим стубовима уз одговарајућу техничку документацију. Извођење радова на КДС објектима се регулише члановима 144. и 145. Закона о планирању и изградњи.

4.3.5. Третман комуналног отпада

Подручје Просторног плана припада депопулационој територији те се очекује и смањење комуналног отпада и то са 1435t у 2022. години на 720t у 2032. години. Евантуално интензивирање туристичке понуде може довести до повећања једновремених корисника због чега је могуће очекивати и мањи пораст дневне количине отпада. С обзиром на постојеће капацитете комуналне инфраструктуре (број камиона, број посуда за евакуацију) они ће моћи у потпуности да задовоље планирано повећање капацитета корисника простора.

На основу Програма управљања отпадом, у оквиру регионалног система управљања отпадом, а на основу међуопштинског споразума предвиђена је изградња трансфер станице на територији општине Неготин. Пројектована регионална депонија у Зајечару у будућности треба да буде једина депонија на коју би се одлагао комунални отпад генерисан на територији општина Борског и Зајечарског округа, па самим тим и општине Неготин, уз неопходно унапређивање постојеће праксе, начина сакупљања и транспорта отпада, али и обнављање возног парка свих комуналних предузећа општина региона.

У области управљања отпадом на планском подручју примењиваће се следећи принципи: смањење количине отпада (превенција стварања отпада, поновна употреба производа за исту или другу намену); рециклажа отпада, ради добијања сировина за производњу истог или другог производа; искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, коришћење енергије из отпада и др.); безбедно одлагање отпада на регионалну депонију и др.

Планска решења се разликују за период до изградње и за период функционисања регионалног центра за управљање комуналним отпадом Халово. У периоду до изградње регионалног центра за управљање комуналним отпадом се: унапређује организовано сакупљање и транспорт отпада са планског подручја, уз повећање броја становника/једновремених корисника обухваћеног сакупљањем отпада; подстиче сепарација, поновна употреба и рециклажа отпада; санирају подручја нелегалних депонија и места неадекватног одлагања отпада, пре свега оних које угрожавају квалитет вода и изворишта.

Неопходно је зауставити досадашњи тренд или појаве просторне дисперзије депонија дуж државних путева I и II реда, као и општинских путева и речних токова и у близини сеоских насеља и то кроз имплементацију пројеката изградње рециклажних дворишта (центара за сакупљање са кратким временом складиштења) у границама Просторног плана и ослањање на планиране трансфер станице ван граница планског обухвата.

Управљање отпадом на просторима посебне намене мора се одвијати у складу са захтевима за третман преовлађујућег типа отпада насталог као резултат пољопривредне производње (виноградарства) и у складу са новим тенденцијама које подразумевају могуће енергетско искоришћење пољопривредног отпада. У том случају неопходно је детаљне анализа могућих утицаја оваквог начина третмана отпада кроз процене утицаја на животну средину.

Поред тога, управљање отпадом треба да се заснива и на организованом прикупљању и одвожењу отпада на места примарне селекције, спровођењу забране одлагања свих врста отпада (комуналног, грађевинског, амбалажног, опасног и другог) уклањању и санитацији тзв. „дивљих депонија”.

Концептуално опредељење је установљивање децентрализованог система управљања отпадом који би сеоским насељима и будућим туристичким пунктовима (Рајачким, Смедовачким и Рогљевским пивницама, комплекс Вратне, Вратњанске прерасти, река Вратна, манастир Вратна са селом и Мокрањске стене) омогућио индивидуално прикупљање органског и неорганског отпада, прераду органског отпада на локалном нивоу и даљу дистрибуцију неорганског отпада крајњим корисницима, тј. откупљивачима секундарних сировина. Један од начина решавања наведеног проблема је изградња рециклажног дворишта, у коме би се обављала сепарација отпада на органске и неорганске компоненте.

Органске компоненте би биле даље одвожене на компостирање, док би се органске компоненте балирале и возиле до места коначне прераде или одлагања.

Ради ефикаснијег спровођења система управљања отпадом, приоритет има санација и рекултивација постојећих несанитарних одлагалишта идентификованих у табели 6. и других неевидентираних дивљих депонија која су у процесу затварања утврђивањем: механизма санације на основу детаљних анализа еколошке угрожености земљишта и квалитета подземних вода у непосредној близини сваке дивље депоније; и начина рекултивације земљишта ради привођења новим наменама (а према постојећој планској и пројектној документацији), која би (заједно са истраживањима) требало да се обави у периоду од 1 до 3 године након затварања несанитарних одлагалишта.

С друге стране, посебну пажњу треба обратити на планирани третман пољопривредног отпада, који се може користити у процесима: производње енергије: Остаци од резивања могу се користити за производњу пелета, односно производњу енергије кроз процесе као што су сагоревање биомасе или гасификација, обезбеђујући обновљиви извор енергије за потребе винарија или чак за испоручивање у електромрежу, производње производа у козметичкој и прехранбеној индустрији: кожица са плодова винове лозе може се користити у производњи козметичких производа, док се коштице користе за производњу уља о семена грожђа. поновне употребе: боце од вина могу се поновно користити или простим прање или рециклажом стакла, док се плута од затварача винских боца може такође користити у производњи енергије.

За одрживо коришћење и управљање отпадом из виноградарства као ресурсом, предлажу се следеће мере и активности: интегрисано управљање отпадом кроз имплементацију интегрисаног система који комбинује компостирање, производњу енергије, производа и поновне употребе, како би се максимално искористио сав органски отпад; удруживање винарија у региону како би се централизовало искоришћење отпада из виноградарства и постигла што боља економска корист; микро лоцирати постројења за компостирање (поставити канте за компостирање, машине или системе за окретање и сл.) на парцелама (или у близини засада) како би се органски отпад, претворио у компост богат хранљивим материјама. Компост користити за побољшање плодности и структуре земљишта и тако смањити потребу (али и трошкове) за синтетичким ђубривима; сагледати техничке могућности за производњу енергије коришћењем органског отпада од резидбе као сировине и могућност инсталације система за сагоревање биомасе за добијање (обновљиве) енергије (биогаз) коју је могуће искористити за интерне потребе, или је усмерити у локалну електро мрежу.

5. КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Употреба простора на подручју Просторног плана (површине око 242,2 km²) има следећу структуру:

- Пољопривредно земљиште (виногради, воћњаци, ливаде, пашњаци и оранице са око 140 km² (57,8%));
- Шуме, шумско земљиште и жбунаста вегетација са око 91,2 km² (37,7%);
- Грађевинско земљиште са око 10,5 km² (4,3%); и
- Водно и остало земљиште (неплодне и водене површине) око 0,5km² (0,9%).

У обухвату подручја посебне намене не планира се значајнија пренамена земљишта, већ успостављање режима заштите природних и културних добара, односно околине археолошког налазишта. Планирана изградња објеката намењених становању, и у мањој мери туризму одвијаће се првенствено у оквиру постојећих домаћинстава. Инфраструктурни системи формираће се првенствено у коридорима постојећих саобраћајница.

Табела 10: Намена простора

катастарска општина/ Просторни план	пољопривредно земљиште		шумско земљиште		грађевинско земљиште		водно и остало земљиште		укупно
	(km ²)	%	(km ²)	%	(km ²)	%	(km ²)	%	
Брусник	14,86	6,14	7,91	3,26	0,86	0,36	0,24	0,65	23,87
Кленовац	7,54	3,11	2,74	1,13	0,32	0,13	0,02	0,43	10,62
Јасеница	18,95	7,82	6,95	2,87	1,57	0,65	0,02	0,43	27,49
Карбулово	13,45	5,55	6,64	2,74	1,26	0,52	0,02	0,44	21,38
Мокрање	11,27	4,65	13,21	5,45	1,05	0,43	0,03	0,44	25,56
Неготин (део)	0,33	0,14	0,98	0,40	0,31	0,13	0,01	0,41	1,62
Рајац	6,00	2,48	6,29	2,60	0,62	0,26	0,01	0,42	12,92
Речка	15,45	6,38	10,56	4,36	0,62	0,26	0,03	0,45	26,66
Рогљево	4,05	1,67	4,34	1,79	0,43	0,18	0,01	0,42	8,83
Сиколe II	0,45	0,19	0,19	0,08	0,00	0,00	0,00	0,41	0,64
Смедовац	3,76	1,55	3,06	1,26	0,19	0,08	0,00	0,42	7,02
Тамнич	12,05	4,97	6,96	2,87	0,56	0,23	0,02	0,44	19,59
Чубра	17,10	7,06	13,93	5,75	1,11	0,46	0,04	0,45	32,18
Шаркамен	13,78	5,69	7,27	3,00	1,42	0,59	0,02	0,43	22,49
Штубик II	0,99	0,41	0,19	0,08	0,17	0,07	0,00	0,41	1,35
Просторни план	140,03	57,81	91,22	37,66	10,49	4,33	0,48	0,89	242,22

Табела 11: Биланс површина посебне намене

Посебна намена	Катастарска општина	Површина КО	Површина ПН		Учешће у односу на ПН	Учешће у односу на КО	Учешће у односу на ПП
		(km ²)	(km ²)	ha	(%)	(%)	(%)
1. Комплекс Буковско брдо	Карбулово	21,38	0,1	9,2	2,5	0,4	0,0
	Штубик II	1,35	0,1	7,6	2,1	5,6	0,0
	Неготин (део)	1,62	1,6	161,7	44,3	99,8	0,7
	Чубра	32,18	0,0	1,8	0,5	0,1	0,0
2. Смедовачке пивнице	Смедовац	7,02	0,2	19,4	5,3	2,8	0,1
3. Археолошко налазиште Врело - Шаркамен	Шаркамен	22,49	0,5	47,3	13,0	2,1	0,2
4. Рогљевске пивнице	Рогљево	8,83	0,5	47,7	13,1	5,4	0,2
5. Рајац село	Рајац	12,92	0,6	55,5	15,2	4,3	0,2
6. Рајачке пивнице	Рајац	12,92	0,1	14,6	4,0	1,1	0,1
Укупно посебна намена			3,648	364,876	3,6	364,9	3,6

ПН-посебна намена

КО-катастарска општина

ПП-Просторни план

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА У ОБУХВАТУ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде

Укупна површина обухвата подручја детаљне разраде је 364,876 ha, на подручју катастарских општина Карбулово, Штубик II, Неготин (део), Чубра, Рајац, Рогљево, Смедовац и Шаркамен, на територији општине Неготин и приказана је на рефералним картама Просторног плана. Границе обухвата појединих целина приказане су на картама детаљне разраде. Уколико се јави неслагање пописа обухваћених катастарских парцела са стањем приказаним на картама, меродавна је ситуација приказана на рефералним картама, у размери 1:25000, и картама детаљне разраде, у размери 1:2500. Детаљном разрадом обухваћена су три целине: 1. Комплекс Буковско брдо, 2. Смедовачке пивнице и 3. Археолошко налазиште Врело - Шаркамен.

1.1.1. Комплекс Буковско брдо

Границе обухвата детаљне разраде одговарају границама посебне намене утврђеним у делу I „Полазне основе“, глава 1. „Обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене“, одељак 1.3. „Границе целина и потцелина посебне намене“, пододељак 1.3.1. Комплекс Буковско брдо.

У обухвату ове детаљне разраде налазе се следеће катастарске парцеле:

КО Чубра: к.п.бр. 1124/2, 1124/3, 1126, 1127/2, 1151/2, 9328, 9329;

КО Карбулово: к.п.бр. 5726, 5729, 5730, 5731, 5732, 5733, 5734, 5735, 5736, 5737, 5738, 5739, 5740/1, 5740/2, 5741, 5742, 5743, 5744, 5745, 5746, 5769/1, 5769/4, 5769/6, 5774, 5775, 5776, 5777, 5778, 5779, 5780/1, 5780/3, 5781, 5782/1, 5782/3, 8900, 8919/2, 8919/3, 8920/2, 8920/3;

КО Неготин: к.п.бр. 5745, 5746, 5747/1, 5747/2, 5748/1, 5750, 5752, 5753/1, 5753/2, 5756/1, 5756/2, 5757, 6017/1, 6017/2, 6017/3, 6017/5, 6017/6, 6017/7, 6019, 6020/1, 6020/2, 6020/3, 6020/4, 6023, 6024, 6025, 6026, 6027, 6028/1, 6028/2, 6028/3, 6028/4, 6032, 6033/1, 6033/2, 6033/3, 6033/4, 6034/1, 6034/2, 6034/3, 6034/4, 6035, 6037, 6038, 6039, 6040, 6042, 6044, 6052, 6055, 6056, 6060, 6061, 6062, 6063, 6064, 6065, 6066, 6068, 6069, 6070, 6071, 6072, 6073, 6074, 6083, 6088, 6090, 6091, 6102, 6103/1, 6103/10, 6103/11, 6103/18, 6103/19, 6103/2, 6103/20, 6103/21, 6103/22, 6103/33, 6103/34, 6103/4, 6103/57, 6103/61, 6103/7, 6105/2, 6121, 9468, 9469/2, 9477, 9478, 9497, 12619, 12620/1; и

КО Штубик II: 262, 272, 274, 635, 636, 637, 638, 641, 678, 679, 680, 681/1, 681/2, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 704, 705, 709, 710/1, 710/2, 711, 713, 714, 715, 716, 717/1, 717/2, 717/3, 717/4, 717/5, 717/6, 717/7, 717/8.

1.1.2. Смедовачке пивнице

Границе обухвата детаљне разраде одговарају границама посебне намене утврђеним у делу I „Полазне основе“, глава 1. „Обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене“, одељак 1.3. „Границе целина и потцелина посебне намене“, пододељак 1.3.2. Смедовачке пивнице.

У обухвату ове детаљне разраде налазе се следеће катастарске парцеле, КО Смедовац: : к.п.бр. 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869/1, 879/2, 880, 881, 882, 883, 884, 899, 900, 984, 1086, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1110, 1122, 1141, 1142, 1143, 1161, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648,

1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666/1, 1666/2, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1732, 1733, 1742, 1744, 1745, 1746, 1747, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1827, 1828, 1990, 1991, 1996, 1997, 2008, 2009, 2010, 2014, 2015, 2016, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077/1, 2077/2, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120/1, 2120/2, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138/1, 2138/2, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149/1, 2149/2, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183/1, 2183/2, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195/1, 2195/2, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221/2, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2715/2 и 3815.

1.1.3. Археолошко налазиште Врело - Шаркамен

Границе обухвата детаљне разраде одговарају границама посебне намене утврђеним у делу I „Полазне основе“, глава 1. „Обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене“, одељак 1.3. „Границе целина и потцелина посебне намене“, пододељак 1.3.3. Археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“ - Царска палата.

У обухвату ове детаљне разраде налазе се следеће катастарске парцеле, КО Шаркамен: к.п.бр. 64; 65; 66; 103; 106; 108; 109; 121; 122; 123; 124; 125; 126/1; 126/2; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 177; 178; 179; 180; 181; 182; 183; 184; 185; 186; 187; 188; 189; 190; 191; 192; 193; 195/1; 194/3; 195/2; 196/1; 195/3; 196/2; 197/1; 197/2; 198/2; 199/1; 198/3; 198/4; 3144/2; 3146; 3147; 3148; 3149; 3150; 3151; 3152; 3153; 3154; 3155; 3156; 3157; 3158; 3159; 3160; 3161; 3162; 3163; 3164; 3165; 3166; 3167; 3168; 3169; 3170; 3171; 3172; 3173; 3174; 3175; 3176; 3199; 3200; 3201; 3202; 3203; 3204; 3205; 3206; 3207; 3208; 3209; 3210; 3211; 3212; 3213; 3214; 3215/1; 3215/2; 3225; 3226; 3228; 3329; 3330; 3349; 3351; 3352; 3353; 3354; 3355; 3356; 3358; 3364; 3365; 3366; 3367; 3368; 3369; 6200; 6210.

1.1.4. Рогљевске пивнице

Границе обухвата детаљне разраде одговарају границама посебне намене утврђеним у делу I „Полазне основе“, глава 1. „Обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене“, одељак 1.3. „Границе целина и потцелина посебне намене“, пододељак 1.3.4. Рогљевске пивнице.

У обухвату ове детаљне разраде налазе се следеће катастарске парцеле: КО Рогљево: к.п.бр. 2056; 2057; 2059; 2060; 2061; 2062; 2063; 2064; 2065; 2066; 2067; 2068; 2069; 2070; 2071; 2072; 2073; 2075; 2076; 2077; 2078; 2079; 2080; 2081; 2082; 2083; 2084; 2085; 2086; 2087; 2088; 2089; 2090; 2091; 2092; 2093; 2094; 2095; 2096; 2097; 2098; 2099; 2100; 2101;

2102; 2103; 2104; 2105; 2106; 2108; 2109; 2114; 2115; 2116; 2162; 2163; 2164; 2165; 2166; 2167;
2168; 2169; 2170; 2171; 2172; 2173; 2174; 2175; 2176; 2177; 2178; 2179; 2180; 2181; 2182; 2183;
2291; 2292; 2297; 2298; 2300; 2301; 2302; 2303; 2304; 2305; 2306; 2307; 2310; 2312; 2313; 2314;
2315; 2316; 2317; 2318; 2319; 2320; 2321; 2322; 2323; 2324; 2325; 2326; 2327; 2328; 2329; 2330;
2331; 2332; 2333; 2334; 2335; 2336; 2337; 2338; 2339; 2340; 2341; 2342; 2343; 2344; 2345; 2346;
2347; 2348; 2349; 2350; 2351; 2352; 2353; 2354; 2355; 2356; 2357; 2358; 2359; 2361; 2362; 2363;
2364; 2365; 2366; 2367; 2368; 2369; 2370; 2371; 2372; 2373; 2374; 2375; 2376; 2377; 2378; 2379;
2380; 2381; 2382; 2383; 2384; 2385; 2386; 2387; 2388; 2389; 2390; 2391; 2392; 2393; 2394; 2395;
2396; 2397; 2398; 2399; 2400; 2401; 2402; 2403; 2404; 2405; 2406; 2407; 2408; 2409; 2410; 2411;
2412; 2413; 2414; 2415; 2416; 2417; 2418; 2419; 2420; 2421; 2422; 2423; 2424; 2425; 2426; 2427;
2428; 2429; 2430; 2431; 2432; 2433; 2434; 2435; 2436; 2437; 2438; 2439; 2440; 2441; 2442; 2443;
2444; 2445; 2446; 2447; 2448; 2449; 2450; 2451; 2452; 2453; 2454; 2455; 2456; 2457; 2458; 2459;
2460; 2461; 2462; 2463; 2464; 2465; 2466; 2467; 2468; 2469; 2470; 2471; 2472; 2473; 2474; 2475;
2476; 2477; 2478; 2479; 2480; 2481; 2482; 2483; 2484; 2485; 2486; 2487; 2488; 2489; 2490; 2491;
2492; 2493; 2494; 2495; 2496; 2497; 2498; 2499; 2500; 2501; 2502; 2503; 2504; 2505; 2506; 2507;
2508; 2509; 2510; 2511; 2512; 2513; 2514; 2515; 2516; 2517; 2518; 2519; 2520; 2521; 2522; 2523;
2524; 2525; 2527; 2528; 2529; 2530; 2531; 2532; 2533; 2534; 2535; 2536; 2537; 2538; 2539; 2540;
2541; 2542; 2543; 2544; 2545; 2546; 2547; 2548; 2549; 2550; 2551; 2552; 2553; 2554; 2555; 2556;
2557; 2558; 2559; 2560; 2561; 2562; 2563; 2564; 2565; 2566; 2567; 2568; 2569; 2570; 2571; 2572;
2573; 2574; 2575; 2576; 2577; 2578; 2579; 2580; 2581; 2582; 2583; 2584; 2585; 2586; 2587; 2588;
2589; 2590; 2591; 2592; 2593; 2594; 2595; 2596; 2597; 2598; 2599; 2600; 2601; 2602; 2603; 2604;
2605; 2606; 2607; 2608; 2609; 2610; 2611; 2612; 2613; 2614; 2615; 2616; 2617; 2618; 2619; 2620;
2621; 2622; 2623; 2624; 2626; 2627; 2628; 2630; 2631; 2632; 2633; 2634; 2635; 2636; 2637; 2638;
2639; 2640; 2641; 2642; 2643; 2644; 2645; 2646; 2709; 2710; 2711; 2712; 2713; 2747; 2748; 2749;
2750; 2751; 2752; 2753; 2754; 2755; 2756; 2757; 2758; 2759; 2760; 2761; 2762; 2763; 2764; 2765;
2766; 2767; 2768; 2769; 2770; 2771; 2772; 2773; 2774; 2775; 2776; 2777; 2778; 2779; 2780; 2782;
2783; 2784; 2785; 2786; 2787; 2788; 2789; 2790; 2791; 2792; 2794; 2795; 2796; 2797; 2798; 2799;
2800; 2801; 2802; 2803; 2804; 2805; 2806; 2807; 2808; 2809; 2810; 2811; 2812; 2813; 2814; 2815;
2816; 2817; 2818; 2819; 2820; 2821; 2822; 2825; 2826; 2827; 2828; 2829; 2830; 2831; 2832; 2833;
2835; 2836; 2837; 2838; 2839; 2840; 2841; 2842; 2843; 2844; 2845; 2846; 2847; 2849; 2850; 2852;
2853; 2854; 2855; 2856; 2857; 2858; 2859; 2860; 2861; 2862; 2863; 2864; 2865; 2866; 2867; 2868;
2869; 2870; 2871; 2872; 2873; 2874; 2875; 2876; 2877; 2878; 2879; 2880; 2881; 2882; 2883; 2884;
2885; 2887; 2888; 2889; 2890; 2891; 2892; 2893; 2894; 2895; 2896; 2897; 2898; 2899; 2900; 2905;
2906; 2909; 2931; 2936; 2937; 2939; 2940; 3005; 3012; 3013; 3014; 3050; 3051; 3052; 3054; 3335;
3336; 3337; 3338; 3339; 3340; 3341; 3342; 3345; 3347; 3348; 3349; 3350; 3351; 3352; 3353; 3354;
3355; 3356; 3368; 3369; 3370; 3371; 3372; 3373; 3374; 3390; 3391; 3392; 3393; 3394; 3395; 3396;
3397; 3398; 3399; 3400; 3401; 3402; 3403; 3404; 3405; 3406; 3407; 3408; 3409; 3410; 3411; 3412;
3413; 3414; 3415; 3416; 3417; 3418; 3419; 3420; 3421; 3422; 3423; 3424; 3425; 3426; 3427; 3428;
3429; 3430; 3431; 3432; 3433; 3434; 3435; 3436; 3437; 3438; 3439; 3440; 3441; 3442; 3443; 3444;
3445; 3446; 3447; 3448; 3449; 3450; 3451; 3453; 3454; 3455; 3456; 3457; 3458; 3459; 3460; 3461;
3462; 3464; 3465; 3466; 3467; 3468; 3469; 3470; 3471; 3472; 3473; 3474; 3475; 3476; 3477; 3478;
3479; 3480; 3481; 3482; 3483; 3484; 3485; 3486; 3487; 3488; 3489; 3490; 3491; 3492; 3493; 3494;
3495; 3496; 3497; 3498; 3499; 3500; 3501; 3502; 3503; 3504; 3505; 3506; 3507; 3508; 3509; 3510;
3511; 3512; 3513; 3514; 3515; 3516; 3517; 3518; 3519; 3520; 3521; 3522; 3523; 3524; 3525; 3526;
3527; 3528; 3529; 3530; 3531; 3532; 3533; 3534; 3535; 3536; 3537; 3538; 3539; 3540; 3541; 3542;
3543; 3544; 3545; 3546; 3547; 3549; 3550; 3551; 3552; 3553; 3554; 3555; 3556; 3557; 3558; 3559;
3560; 3561; 3562; 3563; 3564; 3565; 3566; 3567; 3568; 3569; 3570; 3571; 3572; 3574; 3577; 3578;
3579; 3580; 3581; 3582; 3585; 3586; 3813; 3815; 3816; 3817; 4100; 4104; 4105; 4106; 4107; 4108;
4697; 4698; 4702; 4703; 4706; 4709; 4711; 4718; 4720; 4721; 4722; 4725; 5001; 5002; 2053/2;
2058/1; 2058/2; 2074/1; 2074/2; 2107/1; 2107/2; 2110/1; 2110/2; 2110/3; 2117/2; 2299/1; 2299/2;
2308/1; 2308/2; 2308/3; 2308/4; 2309/1; 2309/2; 2311/1; 2311/2; 2360/1; 2360/2; 2526/1; 2526/2;
2625/1; 2625/2; 2629/1; 2629/2; 2714/1; 2714/2; 2781/1; 2781/2; 2793/1; 2793/2; 2823/1; 2823/2;

2824/1; 2824/2; 2834/1; 2834/2; 2848/1; 2848/2; 2851/1; 2851/2; 2886/1; 2886/2; 3452/1; 3452/2; 3463/1; 3463/2; 3548/1; 3548/2; 3593/2; 3593/4; 3593/5; 3593/6; 3593/7; 3593/8; 3593/9.

1.1.5. Рајац село

Границе обухвата детаљне разраде одговарају границама посебне намене утврђеним у делу I „Полазне основе“, глава 1. „Обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене“, одељак 1.3. „Границе целина и потцелина посебне намене“, поделељак 1.3.5. Рајац село.

У обухвату ове детаљне разраде налазе се следеће катастарске парцеле, КО Рајац: к.п.бр. 3176; 3177; 3178; 3179; 3180; 3181; 3182; 4960; 4964; 4965; 4966; 4967; 4968; 4969; 4970; 4971; 4972; 4973; 5354; 5408; 5412; 5415; 5416; 5417; 5418; 5419; 5420; 5530; 5531; 5532; 5533; 5534; 5537; 5538; 5539; 5542; 5543; 5548; 5549; 5552; 5553; 5554; 5555; 5556; 5557; 5558; 5559; 5561; 5570; 5571; 5573; 5589; 5633; 5634; 5635; 5636; 5637; 5638; 5639; 5640; 5641; 5642; 5645; 5646; 5647; 5648; 5649; 5650; 5651; 5652; 5653; 5654; 5655; 5656; 5657; 5658; 5659; 5660; 5661; 5662; 5664; 5665; 5666; 5667; 5668; 5669; 5670; 5671; 5672; 5682; 5684; 5685; 5686; 5687; 5688; 5689; 5690; 5691; 5692; 5693; 5694; 5695; 5699; 5700; 5701; 5702; 5703; 5704; 5705; 5706; 5707; 5708; 5709; 5710; 5711; 5712; 5713; 5714; 5715; 5716; 5717; 5718; 5720; 5721; 5722; 5723; 5724; 5725; 5726; 5727; 5728; 5729; 5730; 5731; 5732; 5733; 5734; 5735; 5736; 5737; 5738; 5739; 5740; 5741; 5742; 5743; 5744; 5745; 5747; 5748; 5749; 5750; 5751; 5752; 5753; 5754; 5755; 5756; 5757; 5758; 5759; 5760; 5761; 5762; 5763; 5764; 5765; 5766; 5767; 5768; 5769; 5770; 5771; 5772; 5773; 5774; 5775; 5776; 5777; 5778; 5779; 5780; 5781; 5782; 5783; 5784; 5785; 5786; 5787; 5788; 5789; 5790; 5791; 5792; 5793; 5794; 5795; 5796; 5797; 5798; 5799; 5800; 5801; 5802; 5803; 5804; 5805; 5806; 5807; 5808; 5809; 5811; 5812; 5813; 5814; 5815; 5816; 5817; 5818; 5819; 5820; 5821; 5822; 5823; 5824; 5825; 5826; 5827; 5828; 5829; 5830; 5831; 5833; 5834; 5835; 5836; 5837; 5838; 5839; 5840; 5841; 5842; 5843; 5844; 5846; 5847; 5848; 5850; 5851; 5852; 5858; 5861; 5862; 5863; 5864; 5865; 5866; 5867; 5868; 5869; 5870; 5871; 5873; 5874; 5875; 5876; 5877; 5880; 5881; 5882; 5883; 5884; 5885; 5886; 5887; 5888; 5889; 5890; 5891; 5892; 5893; 5894; 5895; 5896; 5897; 5898; 5899; 5900; 5901; 5902; 5903; 5904; 5905; 5906; 5907; 5908; 5909; 5910; 5911; 5912; 5913; 5914; 5915; 5916; 5917; 5918; 5919; 5920; 5921; 5922; 5923; 5924; 5925; 5926; 5927; 5928; 5930; 5932; 5933; 5934; 5935; 5937; 5940; 5941; 5942; 5943; 5944; 5945; 5946; 5947; 5948; 5949; 5950; 5952; 5953; 5956; 5958; 5959; 5960; 5963; 5964; 5967; 5968; 5976; 5987; 5993; 5994; 5995; 5996; 5997; 5998; 5999; 6000; 6001; 6002; 6003; 6004; 6005; 6006; 6007; 6008; 6009; 6010; 6011; 6012; 6013; 6014; 6015; 6016; 6017; 6018; 6019; 6020; 6021; 6022; 6023; 6025; 6026; 6027; 6028; 6029; 6030; 6031; 6032; 6033; 6034; 6035; 6036; 6037; 6038; 6039; 6041; 6043; 6044; 6045; 6046; 6047; 6048; 6049; 6050; 6051; 6052; 6053; 6054; 6055; 6056; 6057; 6058; 6059; 6060; 6062; 6063; 6064; 6065; 6066; 6067; 6068; 6069; 6070; 6071; 6072; 6073; 6074; 6075; 6076; 6077; 6083; 6084; 6085; 6086; 6087; 6088; 6089; 6090; 6091; 6092; 6093; 6105; 6106; 6107; 6108; 6109; 6110; 6111; 6112; 6113; 6115; 6116; 6117; 6118; 6119; 6120; 6121; 6122; 6123; 6124; 6125; 6126; 6127; 6128; 6129; 6130; 6131; 6132; 6133; 6134; 6135; 6136; 6137; 6138; 6139; 6140; 6141; 6142; 6143; 6144; 6145; 6147; 6148; 6149; 6150; 6151; 6152; 6153; 6154; 6155; 6156; 6157; 6158; 6159; 6160; 6161; 6162; 6163; 6164; 6165; 6166; 6167; 6168; 6169; 6170; 6171; 6172; 6173; 6174; 6175; 6176; 6177; 6178; 6179; 6180; 6181; 6182; 6183; 6184; 6185; 6186; 6187; 6188; 6189; 6190; 6191; 6196; 6214; 6215; 6216; 6217; 6218; 6219; 6220; 6221; 6222; 6223; 6224; 6225; 6227; 6228; 6229; 6230; 6231; 6232; 6233; 6234; 6235; 6238; 6239; 6240; 6241; 6242; 6243; 6244; 6245; 6246; 6247; 6248; 6249; 6250; 6251; 6252; 6253; 6254; 6255; 6256; 6257; 6258; 6259; 6261; 6262; 6263; 6265; 6266; 6267; 6268; 6269; 6270; 6271; 6272; 6273; 6274; 6275; 6276; 6277; 6278; 6279; 6280; 6287; 6288; 6289; 6290; 6291; 6292; 6293; 6294; 6295; 6296; 6297; 6298; 6299; 6300; 6301; 6302; 6303; 6304; 6305; 6306; 6307; 6308; 6309; 6310; 6311; 6312; 6313; 6314; 6315; 6316; 6317; 6318; 6319; 6320; 6321; 6322; 6323; 6324; 6325; 6326; 6327; 6328; 6329; 6330; 6331; 6343; 6344; 6379; 6380; 6381; 6382; 6383; 6384; 6385; 6386; 8458; 8470; 8471; 8472; 8543; 8544; 8550; 8551; 8557; 8558; 8559; 8560; 8564; 8566; 8567; 8571; 8572; 8573; 8574; 8578; 8580; 8581; 8582; 8583; 8584; 8585; 8586; 8587; 8588; 8611;

8612; 8654; 8655; 8656; 8657; 8660; 8661; 8681; 8683; 8684; 8707; 8709; 8710; 8711; 8718; 8719; 8765; 8766; 8767; 8768; 8769; 8770; 8771; 8772; 8773; 8785; 8793; 9632; 9635; 10048; 10057; 10058; 10062; 10063; 10064; 10068; 10069; 10079; 10080; 10081; 10049/1; 10049/2; 10049/3; 10049/4; 10065/1; 10065/2; 10082/1; 4963/1; 5358/1; 5358/2; 5536/1; 5536/2; 5663/1; 5663/2; 5697/1; 5697/2; 5698/1; 5698/2; 5719/1; 5719/2; 5746/1; 5746/2; 5810/1; 5810/2; 5832/1; 5832/2; 5845/1; 5845/2; 5849/1; 5853/1; 5853/2; 5872/1; 5872/2; 5878/1; 5878/2; 5929/1; 5929/2; 5936/1; 5939/1; 5939/2; 5951/1; 5951/2; 6024/1; 6024/2; 6040/1; 6040/2; 6040/3; 6042/1; 6042/2; 6061/1; 6061/2; 6114/1; 6114/2; 6146/1; 6146/2; 6146/3; 6226/1; 6226/2; 6236/1; 6236/2; 6264/1; 6264/2; 6387/1; 8473/2; 8568/1; 8569/3.

1.1.6. Рајачке пивнице

Границе обухвата детаљне разраде одговарају границама посебне намене утврђеним у делу I „Полазне основе“, глава 1. „Обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене“, одељак 1.3. „Границе целина и потцелина посебне намене“, пододељак 1.3.6. Рајачке пивнице.

У обухвату ове детаљне разраде налазе се следеће катастарске парцеле, КО Рајац: к.п.бр. 225; 226; 227; 3727; 3728; 3731; 3733; 3734; 3737; 3738; 3784; 3785; 3786; 3787; 3788; 3789; 3790; 3795; 3796; 3799; 3802; 3803; 3804; 3805; 3806; 3807; 3809; 3810; 3811; 3812; 3813; 3814; 3815; 3817; 3818; 3819; 3820; 3821; 3822; 3823; 3824; 3825; 3826; 3827; 3828; 3829; 3830; 3833; 3834; 3898; 4055; 4056; 4089; 4090; 4094; 4095; 4096; 4097; 4099; 4101; 4102; 4104; 4105; 4110; 4111; 4112; 4113; 4114; 4115; 4116; 4117; 4118; 4119; 4120; 4121; 4122; 4123; 4454; 4457; 4460; 4461; 4464; 4466; 4467; 4468; 4469; 4470; 4471; 4472; 4473; 4474; 4475; 4476; 4477; 4478; 4480; 4481; 4482; 4483; 4484; 4485; 4486; 4487; 4488; 4489; 4490; 4491; 4492; 4493; 4494; 4495; 4496; 4497; 4498; 4499; 4500; 4501; 4502; 4503; 4504; 4505; 4506; 4507; 4508; 4509; 4510; 4512; 4513; 4514; 4518; 4519; 4522; 4523; 4524; 4525; 4530; 4531; 4532; 4533; 4534; 4535; 4536; 4537; 4538; 4539; 4540; 4541; 4542; 4543; 4544; 4545; 4546; 4547; 4548; 4549; 4550; 4551; 4552; 4553; 4554; 4555; 4556; 4557; 4558; 4559; 4560; 4561; 4562; 4563; 4564; 4565; 4566; 4567; 4568; 4569; 4570; 4571; 4572; 4573; 4574; 4575; 4576; 4577; 4578; 4579; 4580; 4581; 4582; 4583; 4584; 4585; 4586; 4587; 4588; 4589; 4590; 4591; 4592; 4593; 4594; 4595; 4596; 4597; 4598; 4599; 4600; 4601; 4602; 4603; 4604; 4606; 4607; 4608; 4609; 4610; 4611; 4612; 4613; 4614; 4615; 4616; 4617; 4618; 4619; 4620; 4621; 4622; 4623; 4624; 4625; 4626; 4627; 4628; 4629; 4630; 4631; 4632; 4633; 4634; 4635; 4636; 4637; 4638; 4639; 4640; 4641; 4642; 4643; 4644; 4645; 4646; 4647; 4648; 4649; 4650; 4651; 4652; 4653; 4654; 4655; 4656; 4657; 4658; 4659; 4660; 4661; 4662; 4663; 4664; 4665; 4666; 4667; 4668; 4669; 4670; 4671; 4672; 4673; 4674; 4675; 4676; 4677; 4678; 4679; 4680; 4681; 4682; 4683; 4684; 4685; 4686; 4687; 4688; 4689; 4690; 4691; 4692; 4693; 4694; 4695; 4696; 4697; 4698; 4699; 4700; 4701; 4702; 4703; 4705; 4706; 4707; 4708; 4709; 4710; 4711; 4712; 4713; 4714; 4715; 4716; 4717; 4718; 4719; 4720; 4721; 4722; 4723; 4724; 4725; 4726; 4727; 4728; 4729; 4730; 4731; 4732; 4733; 4734; 4735; 4736; 4737; 4738; 4739; 4740; 4741; 4742; 4743; 4744; 4745; 4746; 4747; 4748; 4749; 4750; 4751; 4752; 4753; 4754; 4755; 4756; 4757; 4758; 4759; 4760; 4761; 4762; 4763; 4764; 4765; 4766; 4767; 4768; 4769; 4770; 4771; 4772; 4773; 4774; 4775; 4776; 4777; 4778; 4779; 4780; 4781; 4782; 4783; 4784; 4785; 4786; 4787; 4788; 4789; 4790; 4791; 4792; 4793; 4794; 4795; 4796; 4797; 4798; 4799; 4800; 4801; 4802; 4803; 4804; 4805; 4806; 4807; 4808; 4809; 4810; 4811; 4812; 4813; 4814; 4815; 4816; 4817; 4818; 4819; 4820; 4821; 4822; 4825; 4826; 4827; 4828; 4829; 4830; 4833; 4839; 4840; 4841; 4842; 4843; 4844; 4845; 4846; 4847; 4848; 4849; 4850; 4851; 4852; 4853; 4854; 4855; 4856; 4857; 4858; 4859; 4860; 4861; 4862; 4863; 4864; 4866; 4868; 4869; 4870; 4872; 4873; 4874; 4875; 4876; 4877; 4878; 4879; 4880; 4881; 4882; 4883; 4884; 4885; 4886; 4887; 4888; 4889; 4890; 4891; 4892; 4893; 4894; 4895; 4896; 4897; 4898; 4899; 4900; 4901; 4902; 4903; 4904; 4905; 4906; 4907; 4908; 4909; 4910; 4911; 4912; 4913; 4914; 4915; 4916; 4917; 4918; 4919; 4920; 4921; 4922; 4923; 4924; 4925; 4926; 4927; 4928; 4929; 4930; 4931; 4932; 4933; 4934; 4935; 4936; 4937; 4938; 4939; 4940; 4941; 4942; 4943; 4944; 4945; 4946; 4947; 4948; 4949; 4950; 4951; 4952; 4954; 4955; 4956; 4957; 4958; 4959; 4960; 4962; 6196; 6439; 6440; 6441; 6442; 6443; 6444;

6445; 6446; 6447; 6448; 6449; 6450; 6451; 6452; 6453; 6457; 6458; 6459; 6461; 6462; 6463; 6464; 6465; 6466; 6467; 6469; 6470; 6471; 6472; 6473; 6474; 6479; 6480; 6481; 6482; 6558; 10048; 10050; 10066; 10067; 10070; 10072; 10087; 10065/1; 3777/2; 4088/3; 4108/2; 4109/1; 4109/2; 4124/1; 4124/2; 4456/2; 4458/1; 4479/1; 4479/2; 4511/1; 4511/2; 4516/1; 4516/2; 4517/1; 4517/2; 4605/1; 4605/2; 4605/3; 4831/1; 4831/2; 4832/1; 4832/2; 4834/1; 4834/2; 4835/1; 4835/2; 4835/3; 4836/1; 4836/2; 4837/1; 4837/2; 4838/1; 4838/2; 4865/1; 4865/2; 4871/1; 4871/2; 4953/1; 4953/2; 4963/5; 6460/1; 6460/2; 6487/1.

1.2. Подела на карактеристичне целине са описом делова зона заштите непокретних културних добара и споменика природе

Табела 12: Подела на карактеристичне целине детаљне разраде, са деловима који улазе у зоне заштите природе и споменика културе (ha).

Ознака	Назив целине	Површина обухвата детаљне разраде	Површина на целине	Археолошко налазиште НКД	Заштићена околина НКД	Еколошка мрежа	Ван зона/ режима заштите
I	Комплекс Буковско брдо	180,3	16,0	-	-	16,0	
II	Смедовачке пивнице						164,3
III	Археолошко налазиште „Врело – Шаркамен“ – Царска палата	19,4	19,4	-	-	-	
IV	Рогљевске пивнице						19,4
V	Рајац село	45,4	43,1	23,3	19,7	-	
VI	Рајачке пивнице						2,3

Услови заштите, чувања и коришћења културног наслеђа и непокретних културних добара биће утврђени у Студији заштите непокретног културног наслеђа. Студија треба да садржи детаљну анализу објеката, њихову просторну дистрибуцију, идентификацију специфичних вредности и потенцијале простора. Студијом ће се дефинисати и амбијенталне зоне ван проглашеног културног добра, које би требало сачувати, као и мере заштите које би обезбедиле очување културног наслеђа неготинског виногорја, аутентичне, вредне објекте и културни идентитет простора.

Утврђују се следеће мере заштите археолошког налазишта:

1. Забрана градње објеката привредног или стамбеног карактера;
2. Забрана изградње копова или саобраћајница;
3. Забрана вађења: песка, шљунка, камена или земље за прављење цигле и копање канала за наводњавање;
4. Забрана сађења високе вегетације и пошумљавања простора на коме се налази археолошко налазиште;
5. Забрана обраде земљишта дубоким орањем, риголовањем земљишта за винограде, воћњаке и слично до дубине веће од 0,30 м;
6. Забрана неовлашћеног прикупљања покретних археолошких површинских налаза;
7. Забрана просипања, одлагања и привременог или трајног депоновања отпадних и штетних материја - хемијски агресивних, експлозивних, отровних, радиоактивних.

Уз судију заштите непокретног културног наслеђа потребно је урадити и студију заштите археолошког наслеђа са превентивним археолошким истраживањима, као и студију заштите ратних меморијала са припадајућом евиденцијом.

Смедовачке пивнице налазе се изван утврђених зона заштите природе и споменика културе. Према подацима из услова Републичког завода за заштиту споменика културе, у току је израда одлуке о утврђивању села Смедовац за непокретно културно добро.

1.3. Планирана намена простора и врста и намена објеката

Комплекс Буковско брдо

Табела 13. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Комплекс Буковско брдо (ha)

јавне службе	5,49
становање са пословањем	7,51
пољопривредне површине	40,79
шумско земљиште	101,63
верски објекти	3,66
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	20,89
паркирање	0,31
УКУПНО (ha)	180,28

Табела 14. Попис парцела за јавне намене - Комплекс Буковско брдо (ha)

Комплекс Буковско брдо	
јавне службе	КО Неготин, целе и делови катастарских парцела бр. 6103/22, 6074, 5750, 6066, 6088, 6090, 6091
паркирање	КО Неготин, целе и делови катастарских парцела бр. 6102, 9477, 6035
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	КО Чубра, целе и делови катастарских парцела бр. 1140, 1141, 1148, 1149, 1150, 1152, 1153, 9328, 9329, 1124/1, 1124/2, 1124/3, 1127/1, 1142/2, 1151/1, 1151/2. КО Карбулово, целе и делови катастарских парцела бр. 5726, 5729, 5730, 5733, 5738, 5739, 5773, 5774, 5777, 5781, 8900, 5740/1, 5748/2, 5769/1, 5769/2, 5769/5, 5769/6, 5770/1, 5780/1, 5780/2, 5780/3, 5782/1, 5782/3, 8919/1, 8919/2, 8919/3, 8920/2, 8920/3. КО Неготин, целе и делови катастарских парцела бр. 5745, 5746, 5750, 6019, 6025, 6027, 6032, 6035, 6037, 6038, 6039, 6040, 6042, 6044, 6045, 6052, 6055, 6056, 6061, 6062, 6065, 6066, 6068, 6069, 6070, 6071, 6072, 6073, 6074, 6088, 6090, 6119, 6121, 6122, 9468, 9477, 9478, 9497, 12619, 12620/1, 5741/32, 5744/2, 5747/1, 5747/2, 5748/1, 5753/2, 5756/2, 6017/1, 6017/2, 6017/3, 6017/4, 6017/6, 6017/7, 6020/1, 6020/2, 6020/4, 6028/1, 6028/2, 6028/3, 6033/1, 6033/2, 6033/3, 6033/4, 6034/2, 6034/3, 6103/1, 6103/10, 6103/11, 6103/18, 6103/20, 6103/21, 6103/22, 6103/24, 6103/33, 6103/34, 6103/35, 6103/36, 6103/39, 6103/4, 6103/42, 6103/58, 6103/61, 6103/7, 6105/2, 9469/2. КО Штубик 2, целе и делови катастарских парцела бр. 262, 272, 273, 274, 275, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 641, 671, 679, 682, 685, 686, 704, 705, 713, 714, 715, 716, 720, 681/1, 681/2, 710/1, 710/2, 717/1, 717/2, 717/3, 717/5, 717/6, 717/7, 717/8.

Смедовачке пивнице

Табела 15. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Смедовачке пивнице

јавне службе	0,24
комуналне делатности	1,07
становање са пословањем	14,99
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	2,37
паркирање	0,69
УКУПНО (ha)	19,36

Табела 16. Попис парцела за јавне намене - Смедовачке пивнице

јавне службе	КО Смедовац, целе катастарске парцеле бр. 880, 1086, 2109 и део катастарске парцеле бр. 2023
гробља	КО Смедовац, целе катастарске парцеле бр. 1141, 1142, 1143, 1161 и део катастарске парцеле бр. 1122
паркирање	КО Смедовац, део катастарске парцеле бр. 2702
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	КО Смедовац, целе и делови катастарских парцела бр. 813, 814, 826, 834, 835, 858, 862, 863, 864, 865, 880, 882, 883, 884, 888, 889, 984, 1078, 1080, 1081, 1085, 1086, 1087, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1097, 1098, 1101, 1102, 1110, 1139, 1140, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1148, 1626, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1644, 1645, 1647, 1648, 1649, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1661, 1663, 1664, 1668, 1669, 1670, 1671, 1673, 1674, 1675, 1677, 1678, 1680, 1681, 1682, 1694, 1706, 1719, 1720, 1727, 1728, 1729, 1740, 1741, 1742, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1780, 1781, 1783, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1800, 1801, 1802, 1803, 1825, 1827, 1828, 1975, 1990, 1992, 1996, 1997, 1999, 2008, 2009, 2010, 2014, 2015, 2022, 2023, 2024, 2028, 2029, 2030, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2057, 2059, 2060, 2061, 2064, 2065, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2086, 2087, 2088, 2090, 2092, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2113, 2114, 2115, 2117, 2118, 2119, 2121, 2123, 2124, 2126, 2127, 2128, 2130, 2131, 2134, 2137, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2147, 2148, 2150, 2151, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2165, 2166, 2167, 2169, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2184, 2188, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2200, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2222, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 3815, 3826, 1666/1, 1666/2, 2077/1, 2077/2, 2120/1, 2120/2, 2149/1, 2149/2, 2183/1, 2183/2, 2195/1, 2221/1, 2221/2, 2715/2, 890/2.

Археолошко налазиште Врело - Шаркамен

Табела 17. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде Археолошко налазиште Врело - Шаркамен

угоститељство, туризам, инфо-пункт	коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	паркирање	водно земљиште	заштићена околина	археолошко налазиште	УКУПНО (ha)
0,348	0,234	0,432	0,89	19,87	23,66	45,434

Табела 18. Попис парцела за јавне намене

водно земљиште	КО Шаркамен, део катастарске парцеле бр. 6210
паркирање	КО Шаркамен, делови катастарских парцела бр. 103, 106, 108, 109.
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	КО Шаркамен, делови катастарских парцела бр. 103, 106, 108, 109, 3175, 3176, 3177, 6200.

Рогљевске пивнице

Табела 19. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Рогљевске пивнице (ha)

визиторски центар	0,156
јавне службе	0,161
комуналне делатности	1,067
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	10,178
спорт и рекреација	0,105
паркирање	0,04
зелене и слободне површине јавне намене	0,285
зелене и слободне површине остале намене	9,523
пољопривредне површине	5,865
становање са пословањем	20,365
УКУПНО (ha)	47,745

Табела 20. Попис парцела за јавне намене - Рогљевске пивнице (ha)

Рогљевске пивнице	
визиторски центар	КО Рогљево, делови катастарских парцела бр. 2308/3; 2308/2; 2308/1.
дом здравља	КО Рогљево, цела катастарска парцела бр. 2856.
гробље	КО Рогљево, делови катастарских парцела бр. 3050; 3373.
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	КО Рогљево, целе и делови катастарских парцела бр. 2059; 2070; 2071; 2072; 2076; 2082; 2083; 2084; 2085; 2086; 2087; 2096; 2098; 2099; 2100; 2106; 2108; 2109; 2111; 2116; 2161; 2162; 2166; 2169; 2170; 2176; 2177; 2178; 2179; 2180; 2181; 2182; 2183; 2291; 2292; 2295; 2296; 2297; 2298; 2302; 2304; 2305; 2306; 2307; 2310; 2312; 2313; 2314; 2315; 2316; 2317; 2318; 2319; 2320; 2321; 2322; 2324; 2327; 2328; 2329; 2332; 2335; 2336; 2337; 2338; 2344; 2349; 2362; 2363; 2364; 2365; 2366; 2367; 2368; 2369; 2372; 2373; 2374; 2376; 2377; 2380; 2385; 2386; 2387; 2389; 2395; 2398; 2404; 2405; 2406; 2407; 2408; 2410; 2411; 2412; 2413; 2417; 2418; 2420; 2421; 2422; 2423; 2424; 2425; 2426; 2427; 2428; 2434; 2435; 2436; 2437; 2438; 2441; 2442; 2443; 2446; 2447; 2448; 2450; 2452; 2453; 2454; 2455; 2456; 2457; 2459; 2460; 2461; 2464; 2466; 2467; 2468; 2469; 2470; 2471; 2473; 2474; 2475; 2476; 2477; 2478; 2479; 2480; 2481; 2482; 2483; 2484; 2485; 2487; 2491; 2492; 2493; 2501; 2507; 2512; 2513; 2516; 2518; 2519; 2522; 2523; 2525; 2527; 2528; 2529; 2530; 2531; 2532; 2533; 2534; 2536; 2537; 2538; 2539; 2540; 2541; 2542; 2543; 2544; 2545; 2546; 2547; 2548; 2549; 2550; 2551; 2552; 2553; 2554; 2555; 2556; 2557; 2558; 2559; 2560; 2561; 2562; 2563; 2564; 2565; 2566; 2567; 2568; 2573; 2574; 2575; 2576; 2577; 2578; 2579; 2580; 2581; 2582; 2583; 2585; 2586; 2587; 2588; 2589; 2590; 2591; 2592; 2594; 2595; 2596; 2597; 2598; 2599; 2600; 2601; 2602; 2603; 2604; 2605; 2606; 2607; 2608; 2609; 2610; 2611; 2612; 2613; 2620; 2621; 2622; 2627; 2628; 2631; 2633; 2635; 2637; 2638; 2639; 2641; 2642; 2643; 2644; 2645; 2646; 2712; 2713; 2747; 2748; 2752; 2753; 2754; 2757; 2758; 2761; 2762; 2763; 2764; 2765; 2766; 2767; 2768; 2769; 2771; 2772; 2775; 2776; 2778; 2779; 2780; 2782; 2783; 2786; 2788; 2792; 2794;

	2795; 2796; 2797; 2798; 2799; 2800; 2801; 2802; 2803; 2804; 2805; 2806; 2807; 2809; 2810; 2811; 2812; 2813; 2814; 2815; 2816; 2817; 2820; 2821; 2822; 2825; 2826; 2827; 2828; 2829; 2830; 2831; 2832; 2835; 2836; 2838; 2839; 2840; 2841; 2842; 2843; 2844; 2845; 2846; 2847; 2849; 2852; 2853; 2855; 2858; 2859; 2862; 2863; 2864; 2865; 2866; 2867; 2869; 2870; 2871; 2872; 2873; 2876; 2877; 2878; 2879; 2880; 2881; 2888; 2891; 2895; 2897; 2898; 2899; 2900; 2901; 2902; 2903; 2904; 2905; 2906; 2909; 2931; 2936; 2937; 2939; 3004; 3008; 3009; 3013; 3014; 3018; 3049; 3050; 3051; 3052; 3055; 3068; 3069; 3070; 3071; 3073; 3156; 3334; 3335; 3336; 3337; 3338; 3339; 3340; 3341; 3342; 3345; 3347; 3348; 3353; 3354; 3355; 3356; 3357; 3358; 3359; 3360; 3361; 3362; 3363; 3364; 3365; 3370; 3371; 3373; 3374; 3383; 3384; 3385; 3386; 3387; 3388; 3389; 3390; 3391; 3396; 3397; 3398; 3399; 3413; 3415; 3416; 3426; 3427; 3428; 3436; 3438; 3439; 3442; 3443; 3444; 3455; 3465; 3466; 3467; 3468; 3469; 3470; 3479; 3480; 3481; 3482; 3483; 3484; 3485; 3487; 3492; 3500; 3501; 3502; 3504; 3505; 3506; 3508; 3509; 3531; 3532; 3533; 3534; 3535; 3536; 3537; 3538; 3539; 3540; 3541; 3542; 3543; 3544; 3545; 3547; 3549; 3550; 3551; 3552; 3553; 3554; 3555; 3556; 3557; 3558; 3562; 3563; 3565; 3566; 3571; 3574; 3577; 3578; 3581; 3582; 3813; 3814; 3815; 4021; 4022; 4023; 4024; 4025; 4026; 4027; 4028; 4031; 4032; 4037; 4038; 4041; 4100; 4104; 4105; 4106; 4107; 4108; 4109; 4111; 4114; 4697; 4698; 4702; 4703; 4704; 4706; 4709; 4711; 4718; 4720; 4721; 4722; 4725; 5001; 5002; 2053/2; 2110/1; 2110/2; 2110/3; 2299/1; 2299/2; 2308/1; 2308/2; 2308/3; 2308/4; 2309/2; 2311/1; 2360/2; 2526/1; 2526/2; 2625/1; 2714/2; 2781/1; 2781/2; 2793/1; 2793/2; 2823/1; 2823/2; 2824/1; 2848/1; 2851/2; 2886/1; 3548/1; 3548/2; 3593/2; 3593/3; 3593/4; 3593/5; 3593/6; 3593/9; 4095/2; 4110/1; 4158/1;
спорт и рекреација	КО Рогљево, цела катастарска парцела бр. 3487.
зелене и слободне површине јавне намене	КО Рогљево, целе и делови катастарских парцела бр. 2093; 2094; 2095; 2096; 2098; 2108; 2171; 2442; 2468; 2484; 2493; 2495; 2501; 2508; 2509; 2510; 2512; 2528; 2529; 2531; 2532; 2533; 2554; 2562; 2563; 2565; 2566; 2587.
паркирање	КО Рогљево, делови катастарских парцела бр. 2308/3; 2308/2; 2308/1.

Рајац село

Табела 21. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Рајац село (ha)

јавне службе	0,531
становање са пословањем	43,192
верски објекти	0,174
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	11,189
паркирање	0,431
УКУПНО (ha)	55,517

Табела 22. Потпис парцела за јавне намене – Рајац село (ha)

Рајац село	
школа	КО Рајац, цела катастарска парцела бр. 5682;
музеј	КО Рајац, целе катастарске парцеле бр. 5804; 5805
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	КО Рајац, целе и делови катастарских парцела бр. 3176; 4960; 4964; 4967; 4969; 4971; 4973; 5344; 5354; 5408; 5412; 5418; 5419; 5420; 5525; 5527; 5530; 5532; 5537; 5538; 5539; 5542; 5543; 5545; 5547; 5548; 5549; 5552; 5553; 5554; 5555; 5556; 5557; 5558; 5559; 5561; 5563; 5568; 5570; 5571; 5572; 5573; 5578; 5597; 5602; 5636; 5637; 5650; 5651; 5654; 5656; 5661; 5662; 5664; 5665; 5668; 5669;

	5670; 5671; 5672; 5682; 5686; 5689; 5694; 5696; 5699; 5701; 5708; 5710; 5711; 5712; 5713; 5716; 5717; 5718; 5721; 5727; 5728; 5729; 5730; 5731; 5732; 5739; 5740; 5741; 5742; 5743; 5745; 5747; 5750; 5758; 5759; 5760; 5761; 5762; 5766; 5767; 5771; 5772; 5773; 5775; 5776; 5777; 5778; 5779; 5780; 5781; 5783; 5784; 5787; 5791; 5793; 5794; 5797; 5800; 5802; 5804; 5821; 5830; 5833; 5834; 5836; 5842; 5850; 5864; 5865; 5866; 5867; 5869; 5870; 5871; 5873; 5874; 5875; 5876; 5877; 5880; 5881; 5883; 5884; 5885; 5886; 5887; 5888; 5889; 5890; 5892; 5893; 5894; 5895; 5896; 5897; 5900; 5901; 5902; 5903; 5904; 5905; 5906; 5907; 5908; 5909; 5910; 5911; 5912; 5913; 5914; 5915; 5919; 5920; 5923; 5927; 5928; 5930; 5933; 5934; 5935; 5937; 5940; 5941; 5942; 5943; 5946; 5947; 5948; 5949; 5950; 5953; 5958; 5963; 5964; 5967; 5968; 5974; 5993; 5994; 5995; 5996; 6000; 6006; 6009; 6012; 6015; 6016; 6017; 6018; 6025; 6029; 6037; 6038; 6045; 6046; 6047; 6052; 6053; 6054; 6055; 6057; 6058; 6059; 6062; 6066; 6070; 6071; 6072; 6073; 6074; 6075; 6076; 6077; 6083; 6084; 6085; 6087; 6090; 6092; 6105; 6106; 6107; 6111; 6115; 6119; 6120; 6131; 6132; 6134; 6136; 6137; 6141; 6143; 6147; 6150; 6155; 6156; 6157; 6158; 6163; 6164; 6165; 6167; 6169; 6170; 6171; 6172; 6179; 6182; 6183; 6184; 6185; 6189; 6218; 6219; 6225; 6227; 6232; 6233; 6235; 6239; 6240; 6244; 6245; 6249; 6250; 6252; 6254; 6256; 6269; 6272; 6274; 6275; 6287; 6288; 6289; 6290; 6291; 6292; 6293; 6294; 6298; 6325; 6326; 6327; 6328; 6330; 6384; 8458; 8470; 8471; 8472; 8550; 8551; 8557; 8558; 8559; 8560; 8564; 8566; 8567; 8571; 8572; 8573; 8574; 8578; 8580; 8581; 8582; 8583; 8584; 8585; 8586; 8587; 8588; 8654; 8655; 8656; 8657; 8660; 8661; 8681; 8683; 8684; 8707; 8709; 8710; 8711; 8718; 8719; 8760; 8765; 8766; 8767; 8768; 8769; 8770; 8771; 8772; 8773; 8785; 8793; 9632; 9635; 10048; 10057; 10058; 10061; 10062; 10063; 10064; 10068; 10069; 10079; 10080; 10081; 10049/1; 10049/2; 10049/3; 10049/4; 10065/1; 10065/2; 10082/1; 4963/1; 5536/1; 5697/2; 5698/1; 5698/2; 5719/1; 5719/2; 5746/2; 5832/1; 5849/1; 5853/1; 5872/1; 5878/1; 5878/2; 5929/1; 5936/1; 5936/2; 5939/1; 5939/2; 5951/1; 5951/2; 6024/1; 6024/2; 6146/3; 6264/1; 6387/1; 8473/2; 8568/1; 8569/3;
паркирање	КО Рајац, делови катастарских парцела бр. 5934; 5935; 6105.

Рајачке пивнице

Табела 23. Приказ биланса намена простора на подручју детаљне разраде- Рајачке пивнице (ha)

визиторски центар	0,061
комуналне делатности	2,281
коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	3,113
паркирање	0,07
зелене и слободне површине јавне намене	0,314
зелене и слободне површине остале намене	2,251
пољопривредне површине	3,766
становање са пословањем	2,751
УКУПНО (ha)	14,607

Табела 24. Потпис парцела за јавне намене - Рајачке пивнице (ha)

Рајачке пивнице	
визиторски центар	КО Рајац, целе и делови катастарских парцела бр. 4950; 4951; 4952; 4954; 4953/1; 4953/2;
гробље	КО Рајац, целе и делови катастарских парцела бр. 4467; 4468; 4469; 4470; 4471; 4475; 4476; 4477; 4478; 4480; 4481; 4482; 4483; 4484; 4485; 4488; 4479/1; 4479/2.
јавни тоалет	КО Рајац, део катастарске парцеле бр. 4866.

коридори за саобраћајну и осталу инфраструктуру	КО Рајац, целе и делови катастарских парцела бр. 224; 225; 226; 227; 228; 1172; 1173; 3726; 3727; 3728; 3729; 3731; 3732; 3733; 3734; 3735; 3736; 3737; 3738; 3739; 3740; 3747; 3765; 3766; 3782; 3783; 3784; 3785; 3786; 3787; 3788; 3789; 3791; 3792; 3793; 3794; 3795; 3796; 3799; 3802; 3803; 3804; 3805; 3806; 3807; 3809; 3811; 3822; 3823; 3824; 3825; 3826; 3827; 3828; 3835; 3898; 4095; 4096; 4097; 4098; 4099; 4101; 4102; 4103; 4104; 4105; 4110; 4111; 4112; 4113; 4114; 4115; 4116; 4118; 4121; 4122; 4125; 4466; 4467; 4468; 4469; 4470; 4475; 4477; 4478; 4481; 4482; 4483; 4484; 4485; 4486; 4487; 4488; 4489; 4490; 4491; 4492; 4494; 4495; 4505; 4507; 4508; 4509; 4510; 4529; 4530; 4535; 4543; 4544; 4545; 4547; 4548; 4549; 4560; 4561; 4563; 4566; 4567; 4570; 4571; 4572; 4573; 4574; 4576; 4579; 4580; 4581; 4582; 4584; 4587; 4588; 4589; 4590; 4591; 4592; 4593; 4595; 4596; 4597; 4598; 4607; 4609; 4610; 4611; 4612; 4613; 4614; 4615; 4616; 4617; 4618; 4619; 4620; 4622; 4623; 4624; 4626; 4627; 4628; 4630; 4631; 4632; 4633; 4634; 4637; 4638; 4639; 4642; 4645; 4649; 4650; 4653; 4654; 4655; 4656; 4657; 4661; 4662; 4666; 4667; 4668; 4669; 4670; 4671; 4672; 4673; 4674; 4675; 4676; 4677; 4678; 4679; 4680; 4682; 4683; 4684; 4685; 4687; 4688; 4689; 4690; 4692; 4694; 4695; 4696; 4697; 4698; 4699; 4700; 4702; 4705; 4707; 4708; 4709; 4711; 4712; 4713; 4714; 4715; 4716; 4717; 4718; 4719; 4720; 4721; 4725; 4727; 4728; 4729; 4730; 4731; 4733; 4734; 4735; 4736; 4737; 4739; 4741; 4742; 4743; 4744; 4745; 4746; 4747; 4748; 4750; 4756; 4758; 4759; 4760; 4761; 4762; 4763; 4764; 4765; 4767; 4771; 4772; 4773; 4776; 4777; 4778; 4779; 4780; 4781; 4782; 4783; 4784; 4785; 4786; 4787; 4789; 4790; 4791; 4792; 4795; 4796; 4797; 4798; 4799; 4800; 4801; 4802; 4803; 4804; 4805; 4806; 4807; 4810; 4812; 4813; 4814; 4815; 4816; 4817; 4818; 4819; 4820; 4822; 4825; 4826; 4827; 4829; 4830; 4833; 4839; 4841; 4842; 4843; 4844; 4845; 4846; 4847; 4848; 4849; 4850; 4851; 4852; 4853; 4858; 4859; 4860; 4861; 4862; 4863; 4864; 4866; 4868; 4869; 4872; 4873; 4874; 4884; 4885; 4886; 4887; 4892; 4893; 4894; 4895; 4896; 4898; 4899; 4901; 4903; 4904; 4905; 4906; 4907; 4908; 4909; 4910; 4911; 4913; 4914; 4917; 4919; 4922; 4927; 4928; 4929; 4931; 4933; 4934; 4935; 4939; 4940; 4941; 4942; 4943; 4944; 4945; 4946; 4948; 4949; 4950; 4951; 4952; 4954; 4955; 4956; 4957; 4959; 4960; 4962; 6196; 6439; 6442; 6446; 6447; 6448; 6449; 6450; 6451; 6452; 6453; 6459; 6463; 6464; 6465; 6469; 6470; 6471; 6472; 6480; 6558; 10048; 10050; 10054; 10066; 10067; 10070; 10072; 10087; 10065/1; 3777/1; 3777/2; 4108/1; 4108/2; 4109/1; 4109/2; 4479/2; 4605/1; 4605/2; 4605/3; 4831/2; 4832/2; 4834/1; 4834/2; 4835/2; 4835/3; 4836/1; 4836/2; 4837/2; 4838/1; 4838/2; 4865/1; 4865/2; 4871/1; 4953/1; 4953/2; 4963/5; 6460/1.
зелене и слободне површине јавне намене	КО Рајац, целе и делови катастарских парцела бр. 4780; 4787; 4788; 4789; 4790; 4792; 4793; 4794; 4795; 4796; 4797; 4814; 4815; 4816; 4817; 4818; 4819; 4841; 4842; 4843; 4844; 6439; 4865/1.
паркирање	КО Рајац, делови катастарских парцела бр. 4866; 4868; 4960; 10065/1.

1.4. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Комплекс Буковско брдо

Кроз подручје детаљне разраде пролазе деоница Државног пута IB реда број 33 (веза са државним путем A1 - Пожаревац - Кучево - Мајданпек - Неготин - државна граница са Бугарском (гранични прелаз Мокрање)), деоница Државног пута IB реда број 35 (државна граница са Румунијом (гранични прелаз Ђердап) - Кладово - Неготин - Зајечар - Књажевац - Сврљиг - Ниш - Меровина - Прокупље - Куршумлија - Подујево - Приштина - Липљан - Штимље - Сува Река - Призрен – државна граница са Албанијом (гранични прелаз Врбница)) и деоница општинског пута од укрштаја са државним путевима до комплекса манастира Буково и даље према Неготину.

Државни путеви унутар границе детаљне разраде имају формирану парцелу осим у делу денивелисаног укрштаја два државна пута са општинским путем.

Изградња, реконструкција, одржавање, заштита и начин коришћења путева врши се у складу са важећом регулативом на јавном грађевинском земљишту.

Елементи трасе пута и раскрсница морају бити урађени у складу са важећим законима, прописима за ту врсту објеката и важећим Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС”, број 50/11).

Минимална ширина коловоза државних путева IB реда, не укључујући траке за укључење/искључење, треба да износи 7,70 m (без издигнутих ивичњака), односно 7,00 m (са издигнутим ивичњацима), односно у складу са рачунском брзином према важећој законској регулативи. У садржај попречног профила државног пута IB број 33 улази и бицикличка стаза, па је приликом израде пројектно-техничке документације неопходно предвидети је у континуитету. Заштитни појас државних путева IB реда налази се на минималној удаљености од 20,00 m од границе путног земљишта.

На државни пут IB реда број 33 планиран је прикључак за насеље на стационажи 184+695 са леве стране пута у смеру раста стационаже. На државни пут IB реда број 35 планиран је прикључак на стационажи 68+944 са десне стране у смеру раста стационаже. Приликом израде пројектно-техничке документације, ширину коловоза планираних саобраћајница које се укључују на државне путеве, пројектовати за двосмерно кретање возила са минималном ширином од 5,50 m. Повезивање постојећих и планираних садржаја врши се у складу са чл. 41-44 Закона о путевима. На раскрсници државног пута са другим путем или улицом, морају се обезбедити зоне потребне прегледности у складу са важећим прописима. У зонама потребне прегледности забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете, материјале, постављати постројења и уређаје и градити објекте, односно вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута. Елементи профила државног пута, геометрија прикључака, полупречници закривљења, увођење траке за лева скретања или траке за укључење/искључење, хоризонтална и вертикална сигнализација, биће прецизно дефинисани приликом издавања услова за пројектовање у поступку издавања локацијских услова.

Ширина коловоза општинског пута планира се минималне ширине 6,00 m за одвијање двосмерног саобраћаја. Приликом израде пројектно-техничке документације и реконструкције општинског пута у садржај попречног профила планирати и бицикличку стазу. У зони манастира Буково, са северне стране пута, планиран је простор за паркирање возила.

Нивелација, примењени радијуси кривина, подужни нагиб и остали пројектни елементи саобраћајница усклађују се са граничним вредностима пројектних елемената из важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Одводњавање се решава гравитационим отицањем површинских вода (подужним и попречним падом саобраћајница). Попречни нагиб саобраћајница у правцу је 2,50% док је максимални подужни нагиб 12%.

Ради безбедног одвијања саобраћаја веома је битно предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију. На приступима туристичким локалитетима и заштићеним културним добрима планирати постављање туристичке сигнализације.

Димензионисање коловозних конструкција вршити на основу саобраћајног оптерећења и геомеханичких испитивања. Коловозну конструкцију државних путева димензионисати за средње тешко оптерећење, општинског пута и осталих саобраћајница за лако саобраћајно оптерећење. Сви путеви су планирани са асфалтним коловозним застором. Завршни слој простора за паркирање возила може бити са растер плочама или другим одговарајућим материјалом у складу са условима надлежних институција.

Слободни простор изнад коловоза (светли профил) за друмске саобраћајнице је минимум 4,5 m.

Паркирање возила је могуће обезбедити и на јавним паркиралиштима и паркинг местима у регулационим профилима саобраћајница, уколико то не ремети моторни и пешачки саобраћај, као и посебне режиме заштите простора.

Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања од 2,40 m*4,80 m. Ширина пролазне саобраћајнице мора бити 5,50 m за одвијање двосмерног кретања возила. Завршни слој на паркинзима може бити од растер плоча код којих се рупе попуњавају песком и земљом и сади се трава. На отвореним паркиралиштима обавезно планирати садњу дрвећа.

За паркирање возила за сопствене потребе, власници објеката по правилу обезбеђују манипулативни простор и паркинг места на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута, по установљеним нормативима.

Смедовачке пивнице

Кроз подручје Смедовачке пивнице правцем исток-запад пролази општински пут ОП-8 који насеље повезује на Државни пут ПА реда број 169 (веза са државним путем 33 - Вељково - Шипиково - Зајечар - Леновац – Бучје).

Ширина коловоза општинског пута у насељу планира се минималне ширине 4,00 m због изграђености објекта уз границу катастарске парцеле пута. Приликом израде пројектно-техничке документације и реконструкције општинског пута ограничити брзину кретања возила. Све саобраћајнице у насељу због изграђености објеката, планиране су као једносмерне саобраћајнице.

Нивелационе решења саобраћајница прилагодити теренским условима уз поштовање граничних вредностима пројектних елемената из важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута. Одвођење површинских вода обезбеђује се попречним и подужним нагибом коловоза. Попречни нагиб коловоза је минимум 2,5% у правцу. а подужни нагиб не сме бити мањи од 0,5%..Завршни слој свих саобраћајница је са застором од асфалта. Коловозне конструкције димензионисати за лако саобраћајно оптерећење.

Ради безбедног одвијања саобраћаја веома је битно предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију.

На крајњем западу, уз границу детаљне разраде планиран је паркинг простор на отвореном. Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања од 2,40 m*4,80 m. Ширина пролазне саобраћајнице мора бити 5,50 m за одвијање двосмерног кретања возила. Завршни слој на паркинзима може бити од растер плоча код којих се рупе попуњавају песком и земљом и сади се трава. На отвореним паркиралиштима обавезно планирати садњу дрвећа.

За паркирање возила за сопствене потребе, власници објеката по правилу обезбеђују манипулативни простор и паркинг места на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута, по установљеним нормативима.

Археолошко налазиште Врело - Шаркамен

До археолошког налазишта односно до његове заштићене околине долази се планираним општинским путем. Са северне стране планиран је паркинг простор на отвореном. У наставку саобраћајнице кроз заштићену околину пролази пешачка стаза променљиве ширине.

Општински пут планиран је са коловозом ширине 5,50 m за одвијање двосмерног саобраћаја. Пут је планиран са застором од асфалта. Коловозну конструкцију димензионисати за лако саобраћајно оптерећење.

Нивелација, примењени радијуси кривина, подужни нагиб и остали пројектни елементи саобраћајница усклађују се са граничним вредностима пројектних елемената из

важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Одводњавање се решава гравитационим отицањем површинских вода (подужним и попречним падом саобраћајница). Попречни нагиб саобраћајница у правцу је 2,5% док је максимални подужни нагиб 12%.

Ради безбедног одвијања саобраћаја веома је битно предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију. На приступима туристичким локалитетима и заштићеним културним добрима планирати постављање туристичке сигнализације.

Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања од 2,40 m*4,80 m. Ширина пролазне саобраћајнице мора бити 5,50 m за одвијање двосмерног кретања возила. Завршни слој на паркинзима може бити од растер плоча код којих се рупе попуњавају песком и земљом и сади се трава. На отвореним паркиралиштима обавезно планирати садњу дрвећа.

За паркирање возила за сопствене потребе, власници објеката по правилу обезбеђују манипулативни простор и паркинг места на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута, по установљеним нормативима.

Пешачка стаза планирана је са завршним слојем од природних материјала.

Рогљевске пивнице

До Рогљевских пивница долази се општинским путевима ОП-6 и ОП-8 који насеље повезују на Државни пут IIА реда број 169 (веза са државним путем 33 – Вељково - Шипиково - Зајечар - Леновац – Бучје).

Приступни пут комплексу пивница, које се налазе у северном делу обухвата, треба реконструисати у саобраћајницу за одвијање двосмерног саобраћаја, минималне ширине коловоза од 5,50 m. На самом улазу у комплекс пивница, планиран је паркинг простор на отвореном, јер је неопходно ограничити кретање возила унутар комплекса. У комплексу је дозвољено кретање трактора за обављање основних делатности као и доставних и комуналних возила ради утовара/истовара.

Кроз комплекс пивница, планиране су пешачко-колске површине различите ширине инфраструктурног појаса што је условљено постојећом изграђеношћу. Пешачко-колске површине планиране су као јединствене површине са застором од природног материјала. Нивелационо решење је условљено постојећом изграђеношћу објеката.

Ширина коловоза општинских путева у насељу планира се ширине 4,00 m због изграђености објекта уз границу катастарске парцеле пута. Због изграђености објеката све саобраћајнице су планиране као једносмерне саобраћајнице и пешачко-колски прилази. Приликом израде пројектно - техничке документације и реконструкције општинског пута ограничити брзину кретања возила у насељу.

Нивелациона решења саобраћајница прилагодити теренским условима уз поштовање граничних вредностима пројектних елемената из важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута. Одвођење површинских вода обезбеђује се попречним и подужним нагибом коловоза. Попречни нагиб коловоза је минимум 2,5% у правцу, а подужни нагиб не сме бити мањи од 0,5%.

Завршни слој свих саобраћајница и колско-пешачких прилаза у јужном делу обухвата је са застором од асфалта. Коловозне конструкције димензионисати за лако саобраћајно оптерећење.

Ради безбедног одвијања саобраћаја веома је битно предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију.

На крајњем западу, уз границу детаљне разраде планирана је површина јавне намене за потребе опслуживања налеглих парцела на којој је могућа изградња додатног паркинг простора на отвореном. Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања

од 2,40 m*4,80 m. Завршни слој на паркинзима може бити од растер плоча код којих се рупе попуњавају песком и земљом и сади се трава. На отвореним паркиралиштима обавезно планирати садњу дрвећа.

За паркирање возила за сопствене потребе, власници објеката по правилу обезбеђују манипулативни простор и паркинг места на сопственој грађевинској парцели изван површине јавног пута, по установљеним нормативима.

Рајачке пивнице

До Рајачких пивница долази се општинским путем ОП-9 који насеље повезује на Државни пут ПА реда број 169 (веза са државним путем 33 – Вељково - Шипиково - Зајечар - Леновац – Бучје).

До улаза у комплекс пивница, планирана је реконструкција општинског пута за одвијање двосмерног саобраћаја и ширином коловоза од 5,50 m. Уз општински пут планиран је паркинг простор на отвореном-са источне стране за путничке аутомобиле и са западне стране пута за аутобусе. Општински пут је планиран са асфалтним коловозним застором. Коловозну конструкцију димензионисати за лако саобраћајно оптерећење.

Нивелационо решење општинског пута прилагодити теренским условима уз поштовање граничних вредностима пројектних елемената из важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута. Одвођење површинских вода обезбеђује се попречним и подужним нагибом коловоза. Попречни нагиб коловоза је минимум 2,5% у правцу, а подужни нагиб не сме бити мањи од 0,5%.

Ради безбедног одвијања саобраћаја веома је битно предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију.

Кроз комплекс пивница, планиране су пешачко-колске површине различите ширине инфраструктурног појаса што је условљено постојећом изграђеношћу. Пешачко-колске површине планиране су као јединствене површине са застором од природног материјала. Нивелационо решење је условљено постојећом изграђеношћу објеката.

У комплексу пивница неопходно је ограничити кретање возила, дозвољено је кретање доставних и комуналних возила и привремено паркирање ради утовара и истовара као и кретање трактора ради обављања основних делатности.

Паркирање се планира на отвореном паркинг простору. Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања од 2,40 m*4,80 m за путничке аутомобиле, ни мања од 3,50m*12,00m за аутобусе. Завршни слој на паркинзима може бити од растер плоча код којих се рупе попуњавају песком и земљом и сади се трава. На отвореним паркиралиштима обавезно планирати и садњу дрвећа.

Рајац село

Југоисточним ободом простиру се државни пут ПА реда број 169 (веза са државним путем ИБ реда број 33 – Вељково - Шипиково - Зајечар - Леновац – Бучје) и регионална једноколосечна железничка пруга (Ниш) – Црвени Крст – Зајечар – Прахово пристаниште.

Кроз Рајац село, простира се општински пут ОП-9 који повезује Рајачке пивнице са државним путем. Неопходна је реконструкција општинског пута за одвијање саобраћаја. Ван насељеног дела планира се коловоз ширине 5,50 m за одвијање двосмерног саобраћаја. У насељеном делу, због изграђених објеката не постоји могућност за значајна проширења попречног профила, па се планира коловоз ширине 4,00 m за једносмерно кретање возила.

Уз општински пут, планиран је јединствен паркинг простор на отвореном за путничке аутомобиле и аутобусе. Општински пут је планиран са асфалтним коловозним застором. Коловозну конструкцију димензионисати за лако саобраћајно оптерећење.

Нивелационо решење општинског пута прилагодити теренским условима уз поштовање граничних вредностима пројектних елемената из важећег Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута. Одвођење површинских вода обезбеђује се попречним и подужним нагибом коловоза. Попречни нагиб коловоза је минимум 2,5% у правцу. а подужни нагиб не сме бити мањи од 0,5%.

Ради безбедног одвијања саобраћаја веома је битно предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну сигнализацију.

Поред општинског пута, неопходна је реконструкција свих саобраћајница и пешачко-колских прилаза кроз Рајац село. Саобраћајнице су планиране са асфалтним коловозним застором са ширином коловоза за одвијање једносмерног саобраћаја. Тамо где просторне могућности дозвољавају, ширина коловоза треба да задовољи двосмерно кретање возила. Пешачко-колски прилази су променљиве ширине инфраструктурног појаса што је условљено постојећом изграђеношћу. Пешачко-колске површине планиране су као јединствене површине са застором од природног материјала. Нивелационо решење је условљено постојећом изграђеношћу објеката.

Паркирање се планира на отвореним паркинг просторима-уз општински пут и уз спортски терен. Величина паркинг места на отвореном не сме бити мања од 2,40 m*4,80 m за путничке аутомобиле, ни мања од 3,50m*12,00m за аутобусе. Завршни слој на паркинзима може бити од растер плоча код којих се рупе попуњавају песком и земљом и сади се трава. На отвореним паркиралиштима обавезно планирати и садњу дрвећа.

1.5. Остала инфраструктура на подручју детаљне разраде

1.5.1. Инфраструктурни коридор за саобраћајну и осталу инфраструктуру

Инфраструктурни коридор за саобраћајну и осталу инфраструктуру је простор намењен за регулацију саобраћајница и постављање свих мрежа комуналне инфраструктуре: водоводна и канализациона мрежа, мрежа снабдевања топлотном енергијом (гасовод, даљинско грејање), електроенергетска мрежа (укључујући обновљиве изворе енергије), ТТ мрежа (ПТТ, кабловска ТВ, интернет). Граница инфраструктурног коридора је линија која омеђава простор погодан за изградњу инфраструктурних система и инсталација. Код израде инфраструктурних решења руководи се: законским нормативима, урбанистичким правилима, потребама становништва и економским могућностима локалне заједнице.

На захтев надлежног органа јединице локалне самоуправе, услове прикључења на саобраћајну и комуналну инфраструктуру утврђиваће органи, организације, предузећа и институције које су законом за то овлашћене.

Општи услови за постављање инсталација:

- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева;
- инсталације се могу планирати под условима којима се спречава угрожавање стабилности пута и обезбеђују услови за несметано одвијање саобраћаја на путу.

У коридору државног пута, паралелно вођење инфраструктурних мрежа по правилу планирати на удаљености од најмање 3 m од крајње тачке попречног профила државног пута ІБ реда. Не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта.

Услови за подземно укрштање инсталација су:

- да се укрштање врши искључиво управно на пут, механичким подбушивањем испод трупа пута, у прописаној заштитној цеви, која мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране државног пута IB реда;
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод пута од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 m за државне путеве IB реда;
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) износи 1,2 m од коте дна канала до горње коте заштитне цеви;

Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:

- стубове предвидети изван заштитног појаса државних путева (10 m мерено од границе путног земљишта за државни пут другог реда, односно 20 m мерено од границе путног земљишта за државни пут првог реда), а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса пута, стубове предвидети на минималној удаљености за висину стуба предметног далековаода мерено од границе путног земљишта државног пута;
- обезбедити ваздушни простор (сигурносну висину високонапонског електровода) од 7 m изнад коловоза, рачунајући од горње коте коловоза државног пута, до ланчанице при најнеповољнијим температурним условима, са предвиђеном механичком или електричном заштитом.

За све предвиђене интервенције и инсталације које се воде кроз путно земљиште (парцелу пута) државног пута потребно је обратити се управљачу државног пута за прибављање услова и сагласности за израду пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са важећом законском регулативом.

Уобичајена ширина зоне за енергетске каблове износи 0,7 m, док ширине зона за остале инсталације зависе од капацитета тих инсталација и расположивог простора. У оквиру расположиве зоне, енергетски каблови се распоређују по ширини и дубини. Полагање енергетског кабла паралелно са зидом или темељем врши се на растојању од најмање 0,3 m.

Најмања дубина укопавања у земљу за планиране подземне водове је:

- електроенергетски каблови ниског напона 0,5 - 0,8 m;
- електронске комуникације 0,4 – 0,8 m;
- водовод 1,4 - 1,8 m;
- канализација 1,4 - 2,0 m.

Најмањи хоризонтални размаци између паралелних водова су:

- електронске комуникације - електроенергетски кабл ниског напона 0,5 m
- електронске комуникације - водовод 0,8 - 1,0 m;
- електроенергетски кабл ниског напона - водовод 0,5 m;
- водовод - канализација 0,4 - 1,5 m.

1.5.2. Водна и водопривредна инфраструктура

На основу претпостављених максималних вода дефинисати максималну површину ретензије и то прогласити водним земљиштем.

Дренажни канал - Прогласити водним земљиштем и обострано обезбедити по 10 m.

Одбрамбени насип - Минимум 5 m, обострано од хоризонталне пројекције, односно ножице насипа.

Водно земљиште - Дефинисана површина представља заштићену зону.

Земљиште које се не брани од поплава (плављени терени) - Дефинисана површина представља натуралну заштићену зону.

Услове за изградњу објеката у непосредној близини издаје надлежно водопривредно предузеће.

За изградњу објеката на водном земљишту неопходни су претходни водни услови према Закону о водама.

Регулативним радовима треба првенствено спречити изливање вода из предметних водотокова на подручју Просторног плана при наиласку таласа великих вода. Радовима на уређењу обезбедити несметано и безбедно протицање малих и великих вода, правилнији пронос суспендованог и вученог наноса, консолидацију корита и обала, заштиту насеља од плављења и пријем атмосферских вода отеклих са подручја налеглих на речни ток.

Поред обезбеђења одбране од поплава, регулативни радови треба да побољшају елементе природног корита чиме би се постигли повољнији услови протицања воде и наноса као и обезбеђење постојећих објеката као и да обезбеде максимално могуће уклапање корита предвиђено урбанистичким планом, што значи дати потоку одговарајући значај са тог аспекта.

Нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину-зазор изнад нивоа меродавних рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са за то важећим прописима.

Планиране изливе атмосферске канализације предвидети пројектном документацијом.

Уколико се радови на регулацији врше фазно, на крају трасе регулисане деонице предвидети грађевину која ће бити тако обликована да не изазива штетне последице на нерегулисану деоницу низводно, као и на саме регулисане грађевине.

Пројектом организације радова на изградњи регулације обезбедити услове којима се неће угрозити стабилност и функционисање грађевинских објеката у непосредној близини водотока.

Сва евентуална оштећења настала у току изградње, морају се санирати и довести у првобитно функционално стање на терет инвеститора.

Водоснабдевање

Правила за инфраструктуру намењену водоснабдевању су:

- улична мрежа се поставља испод коловоза, на 1,0m од његове ивице;
- дубина укопавања: минимална 1,0 - 1,2m;
- мрежа се у начелу полаже у коридору јавног земљишта. Ако не постоји могућност вођења кроз јавно земљиште, трасу полагати кроз приватно земљиште, уз регулисање правно-имовинских односа, у складу са Законом (на бази сагласности, закупа, права службености пролаза и сл.);
- полагање мрежа кроз путно земљиште вишег ранга, испод пруга, водотока и сл., условљено је прибављањем услова / сагласности надлежних предузећа и институција;
- мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електро- и тт-мреже, где је то могуће;
- ако се у истом рову полажу водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите;
- сеоска водоводна мрежа, као и приватни водоводи, могу се градити према посебним водопривредним условима које издаје надлежно предузеће.

Појас заштите главних цевовода успоставља се у ширини од 2,5 m обострано у односу на осовину цевовода. Ширина појаса заштите цевовода ван насеља одређује се у односу на пречник цевовода обострано. У појасу заштите забрањена је изградња објеката високоградње, а евентуална укрштања са осталом инфраструктуром изводе се по важећим прописима и нормативима, уз обострану заштиту и под углом од 90°. Услове за изградњу објеката у непосредној близини цевовода издаје надлежно предузеће – управљач система.

При изградњи у зони укрштања цевовода ископ вршити ручно. Минимална дубина цевовода је 1,2 m. Кућне прикључке решавати у складу са условима на терену појединачно или групно. Мерење потрошње на 1,5 m од регулационе линије код породичног становања. Шахт поставити у парцели власника. У водомерном шахту за вишепородично становање

поставити заједнички водомер који мери укупну потрошњу а у стамбеним јединицама посебно водомере и у локалима.

Обавезно на погодним местима остављати испусне вентиле за случај прања и испирања мреже. Приликом испирања цевовода потребно је да брзина струјања воде у магистралном цевоводу буде што је могуће већа. Да би се то постигло потребно је и да пречник испуста за испирање буде задовољавајући.

На свим тачкама где цевовод има вертикални прелом на доле, где може доћи до скупљања ваздуха, предвидети уградњу ваздушних вентила.

На делу трасе цевовода где пад терена прелази 20% нагиба предвидети попречне прагове, како би се обезбедила стабилност цевовода и спречило испирање испуне из рова. У складу са условима заштите природе прагове предвидети од ломљеног камена у цементном малтеру.

На месту преласка цевовода испод водотока предвидети да се цевовод положи у ров који ће бити прокопан у кориту реке. У том циљу потребно је да се прво положи цевовод на једној половини корита реке, а да се након тога вода преусмери на другу страну како би се прокопао ров и положио цевовод на другој половини корита реке. Скретање реке и преусмеравање воде вршило би се уз помоћ привремених загата. Прелазе испод река обавезно изводити у периоду малих вода у летњем и раном јесењем периоду.

У кориту и у обали реке цевовод осигурати бетонском облогом односно обалоутврдом у камену. Изнад бетонске облоге као и узводно и низводно од цевовода осигурати дно водотока и сам цевовод од ерозије материјала и поткопавања. Цевовод водити кроз заштитне цеви тако да горња ивица заштитне цеви мора бити на минимум 1,5м испод нивелете дна нерегулисаних, као и на мин. 0,8-1 m испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза.

Уколико се цевовод веша о мост не сме смањити протицајни профил моста и потребно је извести адекватну заштиту цевовода.

Врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уграђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних утицаја, како у току самог полагања и монтаже, тако и у току експлоатације. Избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличког прорачуна али не мањег пресека од Ø 100 mm за јавну мрежу.

Број и распоред противпожарних хидраната одредити на основу Закона о заштити од пожара и Правилника о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара. Препоручује се постављање хидраната у близини раскрсница саобраћајница као и уградња надземних хидраната.

Црпна станица

Објекат димензионисати за смештај најмање два агрегата, један радни и један резервни. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Снабдевање електричном ће се обезбедити са постојећих капацитета НН мреже или изградњом нових објеката ВН мреже што ће се одредити кроз даљу урбанистичку разраду и услове надлежног оператера електроенергетске мреже.

Објекат црпне станице димензионисати за смештај најмање два агрегата, један радни и један резервни. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Снабдевање електричном енергијом ће се обезбедити са постојећих капацитета НН мреже или изградњом нових објеката ВН мреже што ће се одредити кроз даљу урбанистичку разраду и услове надлежног оператера електроенергетске мреже.

Резервоар

Објекат резервоара треба да покрије осцилације у дневној потрошњи воде, обезбеди уједначен притисак у мрежи и снабдевање санитарном и противпожарном водом.

Потребан резервоарски простор предвидети на основу планираних количина воде за потребе становништва и привреде са сигурносном резервом од минимум 30%, у којима сагледати и потребну количину воде за гашење пожара и са додатком за препумпавање у вишу зону.

Резервоарски простор може бити вишекоморни, тако да се омогућава и фазна изградња зависно од потреба и реализације планиране изградње.

Објекат је наткривен насипом земљаног материјала минималне дебљине 0,8m са косинама насипа у нагибу 1:1,5. Коморе треба да буду водонепропусне и да испуњавају услове "Правилника о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору" ("Сл. гласник РС бр.47/06").

Уз објекат резервоара планирати затварачницу у којој треба предвидети сву потребну арматуру за довод и одвод воде и из које се остварује приступ резервоарским коморама. Улаз у затварачницу остварује се преко приступне колско-пешачке саобраћајнице. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Објекте заштити од електричног удара уградњом темељних уземљивача. Количину воде за гашење пожара и са додатком за препумпавање у вишу зону.

Канализационе мреже употребљених вода

Правила за инфраструктуру намењену третману отпадних вода су:

- дубина укопавања: минимално 1,0m;
- мрежа се у начелу полаже у коридору јавног земљишта. Ако не постоји могућност вођења кроз јавно земљиште, трасу полагати кроз приватно земљиште, уз регулисање правно-имовинских односа, у складу са Законом (на бази сагласности, закупа, права службености пролаза и сл.);
- мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електро- и тт-мреже, где је то могуће;
- ако се у истом рову полажу водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите.

Појас заштите канализационе мреже и колектора успоставља се у ширини од 1,5 m обострано у односу на осовину цевовода. Забрањена је изградња објеката високоградње, а евентуална укрштања са осталом инфраструктуром изводе се по важећим прописима и нормативима, уз обострану заштиту и под углом од 90°. Услов за изградњу објеката у непосредној близини издаје надлежно предузеће – управљач система.

Атмосферске канализационе мреже:

- траса уличних водова се поставља испод коловоза, на удаљености 1,5m од осовине коловоза;
- мрежа се поставља изнад нивоа подземних вода, уз обавезно заптивање спојева;
- мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електро- и тт-мреже, где је то могуће;

Ако се у истом рову полажу водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите.

Објекте заштити од електричног удара уградњом темељних уземљивача. Количину воде за гашење пожара и са додатком за препумпавање у вишу зону.

Паралелно вођење водова електроенергетике, телефоније, гаса, водовода и др. у односу на колектор дозвољено је на 2,50 m од осе цевовода. Код укрштања са другим инсталацијама обезбедити минимални висински размак од 0,50 m и то под углом од 90° или тупим углом.

Минимална ширина рова у дну треба да буде једнака $D+2 \times 0,30$ m где је D спољашњи пречник цеви. Код дела трасе цевовода који се налази у оквиру регулације улице (путно земљиште) приликом копања рова асфалт, бетон и сл. одбацује се на једну страну или утовара у камионе и одвози на депонију, а земља из ископа на другу. Лево и десно од рова мора се оставити пролаз од најмање 1.0 m чиме се постиже то да ископана земља не оптерећује страну рова како не би изазвала обрушавање у ров. Минимална ширина радилишта је 6,00 m. Код већих дубина ископа потребна је и већа ширина радилишта. На делу где ће се поставити потисни цевовод може се у исти ров поставити и гравитациони. За цевовод који је трасиран ван појаса регулације улице (дворишта, баште, њиве) приликом копања рова први слојеви хумуса се одбацују на једну страну а земља на другу. У земљишту у коме постоји опасност од обрушавања, или ако се састоји од финог песка и шљунка, обавезна је подграда и то од дрвене грађе за мање дубине или од челичне (Крингс-вербау оплате или Ларсенових талпи) за веће дубине.

При проласку испод државног пута, колектор поставити у заштитну челичну цев већег пречника, при чему растојање од коловоза до ивице облоге цеви не сме бити мање од 2,00 m. Код делова трасе који пролазе испод природних водотока цевовод штитити бетонским цевима при чему минимално растојање од дна потока до ивице заштитне цеви мора бити на минимум 1,5m испод нивелете дна нерегулисаних, као и на мин. 0,8-1m испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза. На деловима трасе на којима ће се цевовод наћи испод нивоа подземне воде потребно је исти заштитити анкер блоковима од испливавања. Због аксијалних сила које настају у хоризонталним или вертикалним скретањима, предвидети анкер блокове који ће преузети исте и пренети на тло. Обратити посебну пажњу на водопропусност цевовода као и споја шахта и цеви. Обавезно вршити пробе на водопропусност цевовода (заптивеност), исто се може вршити на више начина. Сипањем воде у деонице цевовода и одређивањем времена испитивања проверавати спојеве на цурење или стављањем под притисак деоница ваздуха уз додавање дима или сипање станци које дезодоришу ваздух и сачињавањем записника о проби.

Будући објекти морају бити удаљени минимално 2,50 m од осе цевовода.

За контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције: на месту вертикалног прелома цевовода, на месту промене хоризонталног правца пружања цевовода и на месту улива бочног огранка, предвидети изградњу ревизионих шахтова. Исти морају бити од ПЕХД материјала или од префабрикованих бетонских елемената или ливени на лицу места.

Избор грађевинског материјала од кога су начињене канализационе цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличног прорачуна и услова на терену.

Радове, око ископа рова, разупирања зидова рова, полагања и међусобног повезивања цеви, затрпавања цевовода и рова песком и ископаним материјалом, испитивања цевовода и пуштања у рад, извршити на основу важећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација.

Потребно је да се за будуће стање сви будући потрошачи придржавају правилника о потребном квалитету отпадне воде која се може упустити у јавну канализацију.

Пре почетка радова извршити снимања и обележавања траса постојећих подземних комуналних инсталација уколико их има и пријавити почетак радова надлежним јавним предузећима.

Обезбедити несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица на деловима на којима се одвија пешачки саобраћај.

Постројење за третман отпадних вода -ЛПОВ

Комплекс постројења предвидети у ограђеном – контролисаном простору ради заштите објеката, контролисаног уласка и извођења интервенција на објекту, као и других мера заштите и одржавања. Улаз у комплекс обезбедити кроз клизну колску и пешачку капију.

Положај и висину објеката унутар комплекса дефинисати према захтевима технолошког процеса поштујући мере безбедности и заштите које таква врста објеката треба да испуни.

У оквиру комплекса предвидети неопходне манипулативне површине, тротоаре и зеленило.

Слободне површине засађују се декоративним зеленилом, са формирањем заштитног појаса дуж оgrade комплекса који треба да обезбеди заштиту од ширења евентуалних непријатних гасова ван комплекса као и прикладан пејсаж, уз употребу претежно аутохтоних дрвенастих врста.

Предвидети уређаје за мерење и регистровање количина отпадних вода пре и после третмана на постројењу са одговарајућим анализама квалитета отпадних и пречишћених вода као и места за узорковање за потребе испитивања биохемијских и механичких параметара квалитета отпадних вода.

Концепцију постројења прилагодити савременим и рационалним технологијама уз сагледавање утицаја посебних загађивача на њихов рад.

При пројектовању и изградњи свих објеката у обзир узети могуће услове високих нивоа подземних вода и евентуални утицај великих вода.

Пројектованим решењем доказати да ће се реализацијом постројења за пречишћавање отпадних вода, без обзира на фазност реализације, очувати прописани услови за упуштање отпадних вода у реципијент, у складу са планом заштите вода од загађивања и посебним законима који уређују област заштите животне средине.

Изградњу колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода планирати истовремено или најпре постројење, јер се непречишћене отпадне воде не смеју упуштати у реципијент.

Предвидети мере за заштиту објеката од великих вода и дати прорачуне утицаја испуштених вода на реципијент.

Пројектом предвидети објекте и контејнере за прихват хазардних и загађујућих материја насталих у процесу пречишћавања, (остатак из процеса пречишћавања, муљ,...). Место њиховог коначног одлагања одредиће надлежни санитарни орган.

На месту изливне грађевине предвидети одговарајућу заштиту дна и косина водотока, и иста не сме да негативно утиче на режим вода, пронос наноса, и сл.

Урадити пројекат управљања постројењем у оквиру кога се морају дефинисати начин и динамика праћења контроле пројектом утврђених параметара појединих процеса пречишћавања за очекиване променљиве услове у погледу квантитативно-квалитативних особина дотеклих отпадних вода као и прорачуне утицаја испуштених вода на реципијент.

Утицај испуштања пречишћених отпадних вода у реципијенту, прорачунати на меродавни протицај, средње месечну малу воду 95% обезбеђености.

Канализациона црпна станица

Објекти могу бити надземни или шахтног типа са потребним резервоарским простором и агрегатима за оптимално препумпавање сакупљених употребљених вода. Објекат димензионисати за смештај најмање два агрегата, један радни и један резервни. Надземни део објекта уклопити у природни амбијент избором природних материјала за облагање крова и фасаде.

Резервоарски простор димензионисати за прикупљање најмање 20-минутних употребљених вода.

Снабдевање електричном ће се обезбедити са постојећих капацитета НН мреже или изградњом нових објеката ВН мреже што ће се одредити кроз даљу урбанистичку разраду и услове надлежног оператера електроенергетске мреже.

1.5.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетски објекти, као и објекти у близини истих, могу се градити уз поштовање важећих прописа, одговарајућих техничких препорука “Електродистрибуције Србије” и техничких услова “Електромереже Србије”, као и услова и сагласности надлежне електродистрибуције.

За одређивање величине трафореона и снаге трафоа трафостанице 10/0,4kV користити Техничке препоруке бр. 14 (Планирање електродистрибутивне мреже) за становање и податке о потребном специфичном оптерећењу за поједине врсте.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, одређен је Законом о енергетици и има следеће ширине:

1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV:

- за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
- за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
- за самоносеће кабловске снопове 1 метар;

2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара;

3) за напонски ниво 110 kV, укључујући и 110 kV, 25 метара;

4) за напонски ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Свака градња испод или у близини далековода је условљена:

- Законом о енергетици;
- Законом о планирању и изградњи;
- Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV;
- Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1000 V“;
- Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења називног напона изнад 1000 V;
- Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, са припадајућим правилницима, од којих посебно издвајамо: Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима и Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања;
- SRPS N.C0.105 Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења;
- SRPS N.C0.101 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од опасности;
- SRPS N.C0.102 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од сметњи; и
- SRPS N.C0.104 – Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења.

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала и
- потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Уколико постоје објекти од електропроводног материјала, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 100м од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000м од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

У коридору далековода не дозвољава се подизања објеката високоградње, као ни подизање засада виших од 3,0m. У делу вода где већ постоје објекти високоградње и на прелазима саобраћајница, морају се задовољити прописана хоризонтална и вертикална одстојања, а сам вод мора имати појачану механичку и електричну сигурност.

Изградња објеката (који нису намењени за трајни боравак људи) и друге инфраструктуре у коридору заштитног и извођачког појаса далековода је, по правилу, могућа али је обавеза инвеститора је да у фази планирања, пројектовања и изградње објекта или инфраструктуре прибави услове, сагласност и по потреби обезбеди надзор од стране електропривредног предузећа надлежног за изградњу/газдовање далеководом.

Планиране трафостанице 10/0,4kV градити, као слободностојећи објекат или у оквиру објекта.

Планиране електроенергетске каблове (10kV) полагати по планираним трасама и по трасама постојећих електроенергетских водова према техничким прописима. Мрежу 10kV радити као кабловску. Електроенергетске каблове полагати у просторима тротоара. При преласку каблова преко саобраћајница, исте полагати у кабловнице са најмање 6 (шест) отвора или пластичне цеви, ради сукцесивног полагања каблова.

Мрежу 0,4kV радити као кабловску.

Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу ОИЕ чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине, имовинско-правних односа.

За све пројекте везане за изградњу обновљивих извора енергије неопходно је, у складу са "Листом пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину" ("Службени гласник РС", бр. 114/2008) и другим законима везаним за заштиту животне средине, утврдити да ли постоји потреба за изградњу Студије о процени утицаја на животну средину.

Соларне панеле са фотонапонским ћелијама је могуће постављати на крововима објеката и на околном земљишту. Локације соларних панела ће се одредити накнадно, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. Дозвољена је постављање соларних панела на свим локацијама у обухвату детаљне разраде плана које испуњавају услове у складу са законом.

Локације за објекте предвиђене за коришћење биомасе у захвату плана утврдиће се на основу техноекономских анализа, и могуће их је градити на свим локацијама које испуњавају услове за то, у складу са законом и важећим прописима.

Критеријуме енергетске ефикасности треба уважити код пројектовања и избора опреме постројења, а касније и приликом коришћења и одржавања свих објеката обновљивих извора енергије.

1.5.4. Електронске комуникације

Трасе каблова претплатничке ТК мреже одређене су регулацијом саобраћајница и налазе се по правилу у простору тротоара на 1,0 m од ивичњака или регулационе линије, зависно од постојећих инфраструктурних мрежа у саобраћајници.

На деловима где није извршена регулација саобраћајница по урбанистичкој документацији, полагање каблова вршиће се у регулационој ширини саобраћајница и то на растојању 0,5 m од ограда дворишта, тј. од регулационе линије саобраћајнице, са обавезом да се исти заштите или измeste о трошку инвеститора код реализације саобраћајница по урбанистичкој документацији.

Дубина полагања каблова претплатнике ТК мреже је по правилу 0,8 - 1,0 m од коте терена.

Кабловску ТК канализацију са минимално 4 (четири) отвора градити под следећим условима:

- дубину рова одредити према профилу канализације, с тим да заштитни слој земље у тротоару над блоковима буде најмање 0,60 m, док заштитни слој земље над блоковима у коловозу буде најмање 0,8 m,
- за израду кабловске ТК канализације употребити ПВ цеви спољњег пречника 110 mm, преко песка до 0,1 m. ПВ цеви постављати на ПВ држачима,
- нивелета горње бетонске плоче и поклопца кабловског окна биће једнака нивелети површине на којој је изграђен тротоар односно коловоз,
- кабловска окна изградити од опека унутрашњих димензија 2,0 x 1,5 x 1,8 m.

Оптички кабл се може полагати у исти ров са претплатничким кабловима. Димензије рова за полагање оптичког кабла по правилу износи 0,4 x 0,8 m.

Капацитет претплатничке телефонске мреже, тј. претплатничких каблова срачунати тако да задовољи постојеће и планиране потребе насеља.

Ров за полагање каблова је димензија 0,4 x 0,8 m.

На местима преласка каблова преко саобраћајница, поставити полиетиленске цеви пречника 110 mm, а дужине једнаке ширини коловоза плус 0,60 m, кроз које ће се положити кабл. Дубина полагања полиетиленских цеви износи 1,20 метара од коте терена.

Изводе градити самостојећим изводно-разводним орманима и унутрашњим изводима у објектима.

Самостојећи ормани су на бетонском постољу габарита на већег од 50 x 40 cm и дубине до 0,6 m постављени на граници тротоара и стамбених парцела (на граници регулационе линије), тако да се не омета прилаз објектима.

Код пројектовања и изградње приступне (претплатничке) телефонске мреже морају се поштовати услови за паралелно вођење и укрштање телефонских и енергетских каблова и за паралелно вођење и укрштање телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом

Телекомуникационе каблове (оптичке и претплатничке) и кабловску тк канализацију по правилу полагати - градити у просторима тротоара.

Све базне радиостанице сва три оператера пројектовати и градити са примопредајницима малих снага, због смањења електромагнетног зрачења и мањег утицаја на животну средину.

За градњу базних станица, антена и система мобилне телефоније потребно је испунити следеће услове:

- обавезно спровођење поступка процене утицаја пројекта на животну средину за сваку базну станицу,
- планирање локација за постављање базних станица, које ће у складу са техничким решењем за сваку базну станицу, омогућити изложеност мањег броја грађана, нижим нивоима електромагнетног зрачења,
- поштовати правила грађења мобилне телекомуникационе мреже:
 - избегавати постављање уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на објектима: здравствених установа, дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта,
 - минимална удаљеност базних станица мобилне телефоније од објеката здравствених установа, дечијих вртића, школа и простора дечијих игралишта, односно ивице парцеле ових објеката не треба бити мања од 100 m,
- постављање антенских система базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости, на стамбених и другим објектима и на антенским стубовима само под условом да: висинска разлика између базне антене и тла износи најмање 20m, удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу, у зони главног снопа

зрачења антене, износи најмање 30m, и то у случају када је висинска разлика између базе антене и кровне површине објекта у окружењу најмање 10m,

- антенски систем базне станице мобилне телефоније, који се поставља на кровној површини стамбеног објекта не сме бити видљив из стамбеног простора или терасе стамбеног објекта на који се поставља, односно стамбеног објекта или терасе суседног стамбеног објекта у низу, изузев у случају сагласности власника наведених станова,
- при избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:
 - могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима других оператера, грађевинама попут димњака топлана, водоторњева, стубова са рефлекторима, телевизијских стубова и сл.
 - неопходност поштовања постојећих природних и обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и сл.
 - избор дизајна и боје антенских система у односу на објекат или окружење на ком се врши његова инсталација, те потребу/неопходност маскирања базне станице.
- антенски системи не могу бити постављени на фасадама објеката
- антенски системи не могу бити постављени на кровним терасама ако на тим етажама постоје просторије у којима људи живе или бораве дуже од 2 сата;

У фази планирања, пројектовања и изградње објекта базних станица мобилне телефоније обавезна је примена мера за Заштиту од нејонизујућих зрачења – смањења штетног утицаја нејонизујућег зрачења на животну средину и здравље људи.

Кабловски дистрибутивни систем изградити подземно (кабловски) у рову потребних димензија у регулационом профилу постојећих и планираних саобраћајница, а у складу са техничким условима.

1.5.5. Гробље

Уређење гробља подразумева: формирање гробних парцела/места; формирање и уређење колских и пешачких саобраћајница и прилазних путева; уређење пешачких и зелених површина; ограђивање гробља. Правила грађења се утврђују за изградњу објеката (на неизграђеном делу гробља) и за реконструкцију постојећих објеката. Под објектима на гробљима подразумевају се: гробне парцеле/места, капеле, колске и пешачке саобраћајнице и прилазни путеви, пешачки трг, зелене површине, ограда гробља и други објекти у функцији погребне делатности (верски објекат, сала за парастос, продавница погребне опреме, розаријум, колумбаријум и сл).

Проширење постојећег гробља је могуће на основу директне примене плана.

За изградњу гробља на новој локацији неопходна је израда одговарајућег урбанистичког плана.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: Изградња производних и стамбених објеката, као и оних који имају негативне утицаје на животну средину.

Услови за формирање грађевинске парцеле: Величина парцеле усаглашава се са потребама конкретне намене у складу са прописима и одговарајућим техничким нормативима.

Положај објеката у односу на регулацију: Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије је 5,0m.

Међусобна удаљеност објеката: У случају када се гробље граничи са зоном становања, приликом одређивања положаја гробних парцела на неизграђеном делу гробља, ивица гробне парцеле мора бити удаљена минимално 25,0m од стамбеног објекта. Простор између гробне парцеле и границе гробља има улогу заштитног зеленог појаса (ширине од 10-15m) и мора се озеленити високом вегетацијом.

Урбанистички параметри: Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је 80%, (рачунајући манипулативне и паркинг просторе, односно површине за сахрањивање).

Спратност и висина објеката: Максимална висина објекта је 10,0m. Могућа је изградња подземних етажа, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: На једној грађевинској парцели може бити изграђено више објеката у функцији основне делатности. Могу се градити и помоћни или пратећи објекти основне намене.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Сваки објекат мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама и функционални приступ простору за паркирање. Прилазна колска саобраћајница је минималне ширине коловоза 5,5m (изузетно 3,5m за гробља, када се прилаз утврђује преко пољског, односно некатегорисаног пута).

Паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле и то једно паркинг место на 70m² корисне површине, односно према одговарајућим техничким нормативима.

Гробна места: Површину за сахрањивање треба поделити на гробна поља у којима се предвиђа сахрањивање у једном гробном месту: једног умрлог лица или два умрла лица.

Ширина бетонских прилазних стаза је 1,30m, а растојање између гробних места 0,50m.

Габарит гробног места износи:

- за једно умрло лице је 1,1x2,2m,
- за два умрла лица 2,0x2,2m.

Дубина сахрањивања износи 1,6m.

Гробно поље треба третирати као пејзажноархитектонски објекат обогаћен мањим пластикама или једноставним малим плочама од камена. На затрављеној површини око споменика се може засадити цвеће или украсно шибље. Основни елеменат садржаја гробља је гробно место. На гробљу треба предвидети ортогоналан распоред гробних места ради оптималне искоришћености земљишта, уз једноставније обележавање на терену и истовремено максимално озелењавање међупростора.

Ограђивање: мора бити ограђено транспарентном или зеленом оградом.

1.6. Јавне службе

Врста и намена објеката који се могу градити: објекти образовања и васпитања, објекти здравствене и социјалне заштите, објекти културе, науке, управе и администрације.

Пољопривредна школа

Компатибилни садржаји и врсте објеката (могу бити заступљени до 100%): објекти и садржаји других јавних функција и служби и јавно зеленило.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: објекти који нису у функцији основне или компатибилне намене.

Услови за формирање грађевинске парцеле: Величина парцеле усаглашава се са потребама конкретне намене, у складу са одговарајућим прописима и техничким нормативима. Најмања ширина грађевинске парцеле - 20,0 m.

Положај објеката у односу на регулациону линију: Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије је 3,0 m.

Међусобна удаљеност објеката: Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката је минимално половина висине вишег објекта, али не мање од 6,0 m.

Удаљеност објеката јавних функција и служби од стамбених објеката износи најмање 10,0 m, а од објеката производних делатности и пословања најмање 50,0 m.

Урбанистички параметри: Код израчунавања урбанистичких параметара на грађевинској парцели, узимају се у обзир сви објекти на парцели.

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле = 60%.

Предвидети најмање 15% површине грађевинске парцеле под уређеним зеленилом у директном контакту са тлом.

Спратност и висина објеката: Максимална висина објеката је 18,0m. Дозвољена је различита спратност за објекте исте максималне висине (објекти јавне службе могу имати различите спратне висине, а које се одређују у складу са важећим прописима за одговарајуће делатности које ће се обављати у објекту). Могућа је изградња подрумских или сутеренских просторија, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе. Спратност, висина и габарит објеката морају бити у складу са важећим прописима за одговарајуће делатности које ће се обављати у објекту.

Уколико се ради о објекту (парцели) који је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за спратност и висину објеката првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: Могућа је изградња других објеката јавне намене (компатибилних садржаја), као и помоћних или пратећих објеката у функцији основне или допунске намене (спратности до П+Пк).

Уколико се ради о парцели која је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за могућност изградње других објеката, њихову висину и габарит, првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови за пејзажноархитектонско и партерно уређење: Пејзажноархитектонско и партерно уређење треба да обезбеди функционални и естетски склад са принципима уређења зелених површина посебне намене уважавајући структурне и визуелне карактеристике типа карактера предела. Посебну пажњу усмерити на композиционо обликовање у светлу чињенице да је школа позиционирана у идентификованом Културном пределу Буковског виногорја. Избор биљног материјала треба заснивати на употреби аутохтоних биљних врста, при чему треба бирати врсте које немају алергени карактер. Постављање садржаја као што су платои, стазе и спољашња расвета мора бити у складу са пејзажним дизајном и функцијом објекта. Пејзажноархитектонско и партерно уређење је потребно да садржи јасне зоне и целине по намени прилагођене корисницима, пре свега броју ученика и потребама за реализацију наставног процеса. Потребно је дефинисати улазе и прилазе у двориште школе, тематске целине које обезбеђују разноликост и доприносе визуелном квалитету простора и његовом сагледавању („поглед изнутра и поглед споља“).

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Приступ грађевинској парцели омогућити са јавне саобраћајне површине, уз обезбеђење доступности и сигурности приступа парцели. Ширина колског прилаза је најмање 3,5 m.

Паркирање возила се обезбеђује у оквиру грађевинске парцеле објекта, или на контактної јавној површини (јавно паркиралиште или обележен паркинг простор у регулационом профилу саобраћајнице), уколико то дозвољава стање на терену, и то: једно паркинг/гаражно место на 100 m² корисне површине, односно према стандарду за специфичне намене, (објекти образовања и васпитања, објекти здравствене и социјалне заштите, објекти културе, науке, управе и администрације).

1.7. Спорт и рекреација

Врста и намена објеката који се могу градити: спорт, рекреација и туризам. Посебно се у оквиру спорта издвајају пешачке и бицикличке површине.

Пешачке површине (тротоари) су саставни елеменат попречног профила саобраћајница у насељима, а намењене су искључиво за саобраћај пешака. Оне се физички издвајају у посебне површине, којима се обезбеђује заштита од осталих видова моторног

саобраћаја, изузев код интегрисаних улица. Ширина тротоара зависи од намене и атрактивности околног простора и интензитета пешачких токова, а у складу са важећим Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Бициклистичке површине (стазе) могу бити саставни елемент свих јавних путева, у складу са Законом о путевима и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута. Оне могу бити физички раздвојене (разделним тракама) од моторизованог саобраћаја, а код реконструкције постојећих саобраћајница могуће их је организовати уз ивицу коловоза. Ширина бициклистичке стазе у регулационом појасу јавног пута одређује се у складу са меродавним саобраћајним оптерећењем, а у регулационом појасу државног пута у насељу не може бити мања од 2x1,5 m.

Компатибилни садржаји и врсте објеката (могу бити заступљени до 50%): трговина, угоститељство и здравство.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: становање, производне делатности.

Услови за формирање грађевинске парцеле: Величина парцеле усаглашава се са потребама конкретне намене, у складу са одговарајућим прописима и техничким нормативима. Најмања површина грађевинске парцеле износи 0,3ha.

Положај објеката у односу на регулациону линију: За постојеће објекте се задржава растојање грађевинске линије од регулационе линије према фактичком стању. За остале планиране објекте минимално растојање између регулационе и грађевинске линије је 5,0m, док је за спортске терене 10,0m.

Положај објеката у односу на границе грађевинске парцеле: Минимално растојање објеката од бочних граница парцеле је 3,5 m. За постојеће објекте задржава се према фактичком стању растојање у односу на границе парцеле.

Међусобна удаљеност објеката: Најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката је минимално половина висине вишег објекта, али не мање од 4,0m.

Урбанистички параметри: Код израчунавања урбанистичких параметара на грађевинској парцели, узимају се у обзир сви објекти на парцели.

Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле до 40%, осим за комплексе који за функционисање имају платое – отворене површине где може да буде до 60%. **У случају постављања балон хале на минималној површини грађевинске парцеле од 0,3ha дозвољен је индекс заузетости до 80%.**

Спратност и висина објеката: максимална висина је 15,0m, осим за објекте спортских сала и дворана. Могућа је изградња подземних етажа, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе. Уколико се ради о објекту (парцели) који је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за спратност и висину објеката првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: Дозвољена је и изградња помоћних или пратећих објеката везаних за делатност која се обавља на парцели, или у функцији садржаја компатибилних овој зони, који не угрожавају основну намену и немају негативних утицаја на животну средину (приступни путеви, стазе, шанк-барови, одморишта, просторије за опрему и сл.) површине до 40,0m², спратности до П+1. Уколико се ради о парцели која је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за могућност изградње других објеката, њихову висину и габарит, првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Комплекс мора имати добро организован унутрашњи саобраћај, функционалн приступ паркинг простору а сваки објекат унутар комплекса одговарајућу везу са приступним

саобраћајницама. Ширина колског прилаза је најмање 3,5 m. Паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле и то 1 паркинг место на 10 гледалаца, 1 паркинг место за аутобусе на 100 гледалаца и 1 паркинг место на сваких 100m² објеката.

1.8. Зелене и слободне површине

Уређивање земљишта за подизање или реконструкцију јавних и осталих зелених површина, обухвата његово припремање и опремање. Припремање земљишта обухвата припремне и истражне радове (израда биолошких основа, студијске и пројектне документације, израда геодетских и других подлога, евиденција постојеће вегетације и др.), санирање и нивелацију терена, и друге радове. Опремање земљишта обухвата: изградњу комуналне инфраструктуре за редовни режим коришћења и одржавања зелене површине (водовод, канализација, јавна расвета и др.), као и уређење осталих јавних површина које су у контакту са зеленом површином (саобраћајне, пешачке и др.) у складу утврђеном наменом.

Партерна решења ускладити са наменом и функцијом јавне зелене површине, тако да се не угрозе њене постојеће вредности. С тим у вези планирати одговарајућу опрему и садржаје, као и однос попличаних површина, ниског и високог раста. Хортикултурна решења ускладити са трасама подземних инсталација, уз поштовање прописаних минималних одстојања у складу са важећим техничким прописима. Избор врста за озелењавање усагласити са наменом и функцијом јавне зелене површине као и условима станишта.

Дозвољени радови: санитарна сеча стабала, реконструкција и подизање нових цветњака, нова садња, реконструкција и подизање нових вртно-архитектонских елемената, реконструкција и изградња нових стаза, реконструкција постојећих објеката, изградња фонтана, постављање елемената урбаног мобилијара, изградња игралишта за рекреацију и дечјих игралишта, ограђивање и сл.

1.9. Визиторски центар

Врста и намена објеката који се могу градити: Визиторски центар.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: становање, производне делатности.

Положај објеката на парцели: Грађевинска линија се утврђује у односу на регулациону линију и представља линију до које је дозвољено грађење основног надземног габарита зграде. Површина дела грађевинске парцеле на којој се може вршити извођење грађевинских радова (зона грађења) одређена је грађевинским линијама, минималним растојањима од бочних и задњих граница парцеле и индексом заузетости. Ниједан део приземља објекта не сме бити испред регулационе линије. Уколико се грађевинска и регулациона линија не поклапају, испред грађевинске линије дозвољене су отворене спољашње степенице до нивоа приземља, ненакривене терасе у нивоу приземља и рампе за возила или пешаке, на растојању не мањем од 1,2 m од регулационе линије. Објекти треба да буду постављени тако да максимално искористе природне карактеристике локације. Препорука је да се граде слободностојећи објекти. Дозвољено је повезивање објеката надстрешницама или топлим везама. Прописана растојања и грађевинске линије не односе се на објекте нискоградње и уређење терена, уколико њихова висина не прелази максималну дозвољену висину оградне.

Индекс заузетости: Максимални индекс заузетости износи 15,5%.

Висина објеката: Кота приземља је највише 1 m од коте терена. Максимална висина новог и реконструисаног објекта је 8,0 m. Максимална спратност објеката је Ст+П. На свим грађевинским парцелама дозвољена је изградња подрума. Изградња сутерена је дозвољена само на теренима у нагибу већем од 15%.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели: На свим грађевинским парцелама дозвољена је изградња више објеката у функцији планиране или

компатибилне намене, као и помоћних и пратећих објеката, уз поштовање правила грађења и максимално дозвољених урбанистичких параметара. Дозвољена је изградња објеката за пратеће садржаје као што су помоћне зграде, складишта и техничке просторије, уз поштовање максималне висине од 4,0 m. За међусобна растојања објеката и растојања других објеката на парцели од граница парцеле важе иста правила као за главни објекат.

Услови за обнову и реконструкцију објеката: Приликом обнове и реконструкције постојећег фонда морају се поштовати естетски и функционални захтеви који обезбеђују очување и унапређење туристичке понуде. Постојећи објекти који не одговарају планираним параметрима не могу се реконструисати нити дограђивати, већ само санирати, адаптирати и одржавати. Свака реконструкција мора добити одобрење надлежних органа уз презентацију пројекта који укључује задржавање естетских и функционалних стандарда.

Услови за оградавање: Дозвољава се оградавање парцела. Дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру исте грађевинске парцеле (разграничење смештајног и економског дела парцела). Ограде морају бити претежно од дрвета, традиционалног типа, а дозвољена је примена металних елемената, стубића за жичаном испуном. Нису дозвољене зидане нити бетонске ограде. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Изузетно, када постоји писана сагласност суседа, могу се постављати на међу суседних грађевинских парцела. Ограда објекта на углу саобраћајница, својом висином и материјализацијом не сме да угрожава прегледност раскрснице. Капије на регулационој линији не смеју се отварати на споља, ван регулационе линије. Није дозвољена изградња потпорних зидова, виших од највеће дозвољене висине ограде, на граници парцеле. Уколико је неопходно извршити нивелацију и каскадирање терена уз примену потпорних конструкција виших од највеће дозвољене висине ограде, за њих важе правила о растојању од суседних парцела и објеката иста као за саме објекте. Оградавање грађевинске парцеле је дозвољено уз употребу природних материјала као што су дрво и камен, са максималном висином ограде од 1,5 m, од којих је зидани део ограде максималне висине 0.9 m.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила: Свака грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину. Приступ се по правилу остварује посредно, контролисаним изласком на помоћну саобраћајницу преко регулисане раскрснице, никако директним изласком на магистрални пут. Минимална ширина приступног пута и интерне сукорисничке саобраћајне површине је 3,5 m. Паркирање решити у оквиру јавног паркинга.

Услови за пејзажноархитектонско и партерно уређење: Пејзажноархитектонско уређење треба да обезбеди естетски и функционални склад са типом карактера предела, уз употребу аутохтоних врста и природних материјала. Постављање садржаја као што су баште, стазе и спољашња расвета мора бити у складу са традиционалним дизајном и функцијом објекта.

Минимални степен опремљености инфраструктуром: Грађевинска парцела мора имати прикључак на електроенергетску инфраструктуру, као и решено водоснабдевање, одвођење отпадних вода и евакуацију отпада, у складу са важећим прописима и стандардима. Објекти морају имати обезбеђену интернет везу и друге модерне комуникационе сервисе.

Правила архитектонског обликовања: Архитектонско обликовање објеката треба да буде савремено, у духу народног градитељства. Волумен и габарит објекта прилагодити условима окружења, водећи рачуна о очувању предела. Архитектура објеката треба да тежи високим естетским донетима. Није дозвољена примена архитектуре историјских стилова нити псеудостилских елемената. Волумен и габарит објеката треба прилагодити условима окружења, уз очување и унапређење структурних и визуелних карактеристика типа карактера предела. Примењени материјали за обраду фасаде морају бити природни и високог квалитета: дрво, камен, опека и малтерисане фасаде бојене у природним тоновима. Кровови треба да буду четвороводни са нагибом до 35% и покривени традиционалним материјалима као што је цреп. Препоручује се употреба дубоких надстрешница у функцији наглашавања

аутохтоног градитељства. Архитектонски елементи, терасе и балкони, требају бити постављени тако да не ремете традиционални карактер објекта.

Мере енергетске ефикасности: Сви нови објекти морају испуњавати минималне стандарде енергетске ефикасности у складу са важећим прописима. Препоручује се примена обновљивих извора енергије као што су соларни панели и топлотне пумпе.

1.10. Урбанистички услови и правила грађења за површине осталих намена

1.10.1. Верски објекти

Врста и намена објеката који се могу градити: Верски објекти.

Компатибилни садржаји и врсте објеката (могу бити заступљени до 50%): У комплексу, поред верског објекта, могу се градити: парохијски домови; манастирски конаци и други пратећи садржаји за потребе верских објеката; стамбени објекти у функцији делатности објекта; објекти намењени комерцијалним делатностима, пољопривреди, угоститељству, туризму, образовању, култури, здравству и рекреацији и објекти социјалне заштите за потребе запослених и корисника у функцији делатности објекта.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: Изградња индустријских објеката.

Услови за формирање грађевинске парцеле: Величина парцеле усаглашава се са пратећим садржајима верског објекта и одговарајућим нормативима за предметне објекте. Најмања ширина парцеле је 20,0 m.

Положај објеката у односу на регулацију и границе грађевинске парцеле: Минимално растојање између грађевинске и регулационе линије је 3,0 m. Минимално растојање објеката од граница грађевинске парцеле је 3,5 m.

Урбанистички параметри: Максималан индекс заузетости грађевинске парцеле износи 30%. Предвидети најмање 30% површине грађевинске парцеле под уређеним зеленилом у директном контакту са тлом, а остатак слободне површине уредити у складу са основном наменом објекта (паркирање, пешачке и слободне површине, спортска игралишта и терени, и сл.);

Спратност и висина објеката: Максимална висина објеката је 15,0 m. Могућа је изградња подземних етажа, уколико не постоје сметње геомеханичке и хидрогеолошке природе. Уколико се ради о објекту (парцели) који је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за спратност и висину објеката првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови за изградњу других објеката на грађевинској парцели: На једној грађевинској парцели може бити изграђено више објеката у функцији верског комплекса, као и помоћни или пратећи објекти у функцији основне или допунске намене. Уколико се ради о парцели која је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за могућност изградње других објеката, њихову висину и габарит, првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Верски комплекс мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама и функционални приступ простору за паркирање. Простор за паркирање предвидети у оквиру грађевинске парцеле (комплекса) и то: једно паркинг или гаражно место за најмање 10 посетилаца ако је објекат смештен у централној зони насеља, односно, 1 паркинг место за најмање 5 посетилаца ако је објекат смештен на удаљености већој од 500 m од централне зоне насеља.

За изградњу верског објекта на локацијама које нису предвиђене овим Просторним планом неопходна израда урбанистичког пројекта.

1.10.2. Правила грађења на пољопривредним површинама

У структури пољопривредног земљишта разликујемо: плодно пољопривредно земљиште (оранице, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, шуме и трстици катастарске класе од I до VIII) и неплодно пољопривредно земљиште (стришта, кршеви, јаруге, камењари, вододерине, голети, остала природно неплодна земљишта и вештачки створене неплодне површине).

Пољопривредно земљиште користи се за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Просторним планом. Правила грађења су конципирана тако да се максимално заштити од градње плодно пољопривредно земљиште до пете катастарске класе, док је на пољопривредном земљишту од пете до осме катастарске класе и неплодном пољопривредном земљишту начелно могуће планском документацијом извршити промену намене и омогућити изградњу за потребе пољопривредне делатности и компатибилних намена.

Пољопривредно земљиште које је у складу са Просторним планом одређено као грађевинско земљиште, до привођења планираној намени, користи се за пољопривредну производњу. Коришћење пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, вршиће се према условима утврђеним важећим Законом о пољопривредном земљишту.

Врста и намена објеката који се могу градити: На пољопривредном земљишту је забрањена изградња. Забрањено је коришћење пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе осим, за: подизање вештачких ливада и пашњака на пољопривредном земљишту четврте и пете катастарске класе, као и за подизање шума без обзира на класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде; експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, тресета, камена и др.), односно извођење радова на одлагању јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту на одређено време по претходно прибављеној сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде; и у другим случајевима ако је утврђен општи интерес на основу закона, уз плаћање накнаде за промену намене.

У складу са Законом о пољопривредном земљишту, дозвољена је изузетно:

- изградња објеката и коридора саобраћајне инфраструктуре (јавни путеви, путни објекти и саобраћајне површине) и то првенствено на земљишту ниже бонитетне класе, као и изградња и проширење пољских путева који доприносе рационалном коришћењу пољопривредног земљишта;
- изградња комуналне инфраструктуре (јавна расвета, водовод, канализација и др.) и комуналних објеката (гробља, сточне јаме) и то првенствено на земљишту ниже бонитетне класе;
- регулација водотокова и изградња објеката који служе за одбрану од поплава, за спровођење противерозионих мера, као и за одводњавање и наводњавање земљишта;
- изградња пољопривредних објеката (винарија, подрума, пивница), објеката за комуналне и друге потребе насеља, као и других објеката за коришћење пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, на начин утврђен законом.
- под другим објектима за коришћење пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе могу се сматрати мањи појединачни објекти, до 200 m² корисног простора, у функцији винског туризма и сеоског туризма, објекти за пружање услуга исхране и смештаја са пратећим садржајима у функцији туризма и рекреације (дегустационе сале, бунгалови, административни и помоћни објекти и сл.), за које је обавезна израда урбанистичког пројекта. Изградња и реконструкција таквих објеката, могућа је у оквиру планом одређених комплекса. У случају реконструкције већ изграђених комплекса, дозвољена је и доградња објеката и успостављање нових функционалних целина, под условом да не нарушавају амбијенталне и природне вредности и да су у складу са инфраструктурним капацитетима локације.

Објекте обновљивих извора енергије: ветроелектране, електране на биомасу и соларне електране могуће је градити на пољопривредном земљишту у складу са Законом уз обавезну изразу Плана детаљне регулације.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: Простори и објекти за развој интензивне или еколошке пољопривредне производње (помоћни објекти за потребе прегонске испаше животиња - летњи торови са надстрешницама; специјализованог ратарства - склоништа са оставама репроматеријала и алата; и сл.). Помоћни и службени објекти за потребе других комплементарних активности – шумарства (шумске куће, лугарнице, расадници); узгоја дивљачи и рибе (хранилишта, склоништа, мрестилишта); водопривреде; чисте енергетике (водозахвати, цевоводи за мале хидроелектране); саобраћаја; заштите од елементарних непогода (склоништа).

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: Садржаји и објекти који нису наведени у претходним ставовима и све делатности које угрожавају основну намену и животну средину негативним утицајима (бука, вибрације, гасови, мириси, отпадне воде и друга штетна дејства). Забрањено је дубоко фундаирање објеката, изградња подземних етажа и употреба био-неразградивих или материјала који у фази труљења ослобађају токсичне материје, осим у случају изградње подземних етажа искључиво за потребе објеката намењених производњи и складиштењу вина (винарије, вински подруми, пивнице и сл.), уз услов да се подземна градња врши у оквиру грађевинске парцеле, без нарушавања природне морфологије терена и без подизања насутог терена изнад постојеће коте земљишта.

Забрањена је и изградња објеката који својом величином и изгледом нарушавају амбијенталне вредности, као и објеката који не испуњавају услове заштите природе и еколошке услове.

Изградња објеката: могућа је уз предуслов да постоји могућност инфраструктурног опремања локације (што подразумева: приступ јавној саобраћајној површини, снабдевање водом бушењем бунара у складу са прописима или прикључивањем на водоводну мрежу; одвођење отпадних вода у септичке јаме или прикључивањем на канализациону мрежу; и прикључивање на електроенергетску мрежу). Изградња се спроводи на основу урбанистичког пројекта, који је обавезан за све објекте у оквиру комплекса винарија и пратећих садржаја.

Дозвољена је изградња и реконструкција:

- породичних стамбених зграда у циљу побољшања услова становања или природног раздвајања домаћинства, површине највише до 200 m² стамбеног простора, спратности до П+1;
- објеката у функцији винског туризма, као што су бунгалови за смештај, сале за дегустацију, мањи угоститељски објекти и објекти за презентацију и продају производа, површине највише до 200 m² корисног простора, спратности до П+1;
- економских објеката у функцији примарне пољопривредне производње, површине највише 200 m², с тим да индекс заузетости парцеле не сме бити већи од 30%, спратности П.

Сви објекти морају бити у складу са условима заштите амбијента и природе, као и са правилима архитектонског обликовања прописаним овим планом. Уколико се парцела налази у обухвату културно-историјске целине, урбанистички пројекат и свака изградња морају бити усклађени са условима надлежног завода за заштиту споменика културе.

Услови за формирање парцеле: Пољопривредна парцела је постојећа са директном или индиректном везом са јавним путем, при чему њен облик има произвољну геометријску форму, форму правоугаоника или други облик који је прилагођен конфигурацији терена и одређеном типу карактера предела.

Пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара (пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара) у складу са важећим законом о

пољопривредном земљишту. Дозвољено је укрупњавање пољопривредних парцела при чему није ограничена горња граница величине парцеле.

Положај објеката у односу на регулациону линију: Минимално растојање између објекта и границе парцеле јавног пута је 5m од локалног пута, односно 10 m од државног пута II реда. За парцеле са индиректним прилазом јавном путу (преко приватног пролаза) положај објекта се утврђује у складу са правилима Просторног плана.

Положај објеката у односу на границе парцеле: Најмање дозвољено растојање слободностојећег објекта и границе суседне парцеле износи 3,5 m на делу северне оријентације, односно 6,5 m на делу јужне оријентације. За изграђене објекте чије је растојање до границе парцеле мање од претходно утврђених вредности, у случају реконструкције, не могу се на наспрамним странама предвиђати отвори за осветљење просторија.

Међусобна удаљеност објеката: Минимална међусобна удаљеност слободностојећих пољопривредних објеката на суседним парцелама је 10 m, а на истој парцели 15 m. За изграђене пољопривредне објекте чија међусобна удаљеност износи мање од прописаних, у случају реконструкције, не могу се на наспрамним странама предвиђати отвори за осветљење просторија.

Удаљеност пољопривредних и суседних стамбених, јавних и других објеката високоградње, одређује се у односу на потребне услове заштите животне средине, а најмање је 30 m.

Удаљеност производних објеката у функцији пољопривреде од грађевинског подручја насеља износи најмање 100 m (не односи се на стакленике, пластенике и силосе).

Удаљеност објеката за узгој животиња (интензиван узгој свиња, говеда, живине), одређује се у складу са техничким нормативима и законском регулативом која третира ову област, а износи најмање 40 m од државних путева, 200 m од стамбених објеката и водотокова, односно 500 m од изворишта водоснабдевања. Ови објекти се не могу градити на заштићеним подручјима природе и водозаштитним подручјима.

Услови за изградњу других објеката на парцели: Могућа је изградња више пољопривредних, помоћних и пратећих објеката на парцели, без прекорачења прописаног општег принципа за градњу (урбанистички параметри).

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Приступ парцели на јавну саобраћајницу се остварује непосредно, преко приступног/пољског пута, или посредством службености пролаза. За смештај возила и машина за потребе садржаја и објеката на парцели (пољопривредне машине, теретна и путничка возила), обезбеђује се простор на сопственој парцели, изван површине јавног или пољског/приступног пута.

Ограђивање и одводњавање: Дозвољено је ограђивати парцелу на којој се налази пољопривредни објекат, а ограду прилагодити врсти и намени објекта и окружењу. Одводњавање површинских вода са парцеле врши се слободним падом према јавној површини. Површинске и друге отпадне воде из парцеле одводе се регулисано до ђубришне јаме.

Архитектонско обликовање: Архитектонско обликовање објеката прилагодити традиционалној архитектури народног градитељства, (не односи се на помоћне објекте), али и потребама савремене пољопривредне производње, уз обавезу стилског уклапања објекта у одређени тип карактера предела у коме се налази. Максимално примењивати аутохтоне грађевинске материјале.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и други услови: У току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, смештају возила, изношењу шута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови, услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област,

односно са законском регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

1.10.3. Правила грађења на шумском земљишту

Шумско земљиште је земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније гајити шуме, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума, које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним законском регулативом. На шумском земљишту није дозвољено смањење шумских засада и њихова неконтролисана експлоатација. Разликујемо шумско земљиште у државној својини и шуме сопственика.

За формирање ветрозаштитних појасева у коридорима саобраћајница и пољозаштитних појасева на пољопривредном земљишту, на угроженим локалитетима се прописује минимална ширина заштитног појаса шума од 10 m. Заштитни шумски појасеви се планирају и на контакту изграђених и планираних стамбених и привредних зона, минималне ширине 25 m. Могуће је пошумљавање пољопривредног земљишта шесте, седме и осме катастарске класе, у складу са важећим Законом о пољопривредном земљишту.

Врста и намена објеката који се могу градити: На шумском земљишту је забрањена градња. Дозвољена је изузетно изградња:

- објеката у функцији шумске привреде (одржавање и експлоатација шума – шумске куће, лугарнице, расадници и др.);
- саобраћајних површина (јавни, приступни и шумски путеви, уређене стазе за кретање у природи);
- мреже и објеката инфраструктуре у складу са Просторним планом.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: Објекти у функцији туризма и рекреације, са пратећим објектима (шанк-барови, надстрешнице, одморишта, стазе, просторије за опрему и сл.); објекти у функцији ловства и узгоја дивљачи (ловно-технички објекти за лов и контролу бројног стања дивљачи).

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: На шумском земљишту је забрањена градња, осим за намене предвиђене Просторним планом (поштујући одредбе важећег Закона о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 89/15 и услове ЈП „Србијашуме”), уз максималну заштиту шумског земљишта у заштитним шумским подручјима, а уз омогућавање градње на оном шумском земљишту које не ужива висок степен заштите и пружа могућност за развој шумске привреде, туризма и ловства.

Изградња објеката: на основу урбанистичког пројекта.

Услови за формирање парцеле: Шумска парцела је постојећа, са директним или индиректним излазом на јавну саобраћајницу, при чему њен облик има произвољну геометријску форму, форму правоугаоника или други облик који је прилагођен конфигурацији терена и не нарушава основне структурне карактеристике типа карактера предела.

Положај објеката у односу на регулациону линију и границе парцеле: Минимално растојање од објекта до границе парцеле локалног и шумског пута је 5,0 m, а до парцеле државног пута другог реда 10,0 m.

Урбанистички параметри: За објекте у функцији шумске привреде (објекти за узгој, заштиту и искоришћавање шума; објекти за прихват животиња), максимални индекс заузетости парцеле је 10%; за објекте у функцији туризма и рекреације (ловачка вила или колиба и други објекти за пружање услуга исхране и смештаја) на шумском земљишту он износи 20%, али не више од 600m² максималне бруто развијена грађевинска површина објеката.

Спратност и висина објеката: Максимална спратност објеката у функцији шумске привреде и ловства = П, а максимална висина објекта = 9,0 m.

Максимална спратност пратећих објеката = П, а максимална висина објекта = 7,0 m. Максимална спратност објеката у функцији туризма и рекреације = П+1+Пк, а максимална висина објекта = 12,0 m.

Услови за изградњу других објеката на парцели: Могућа је изградња више објеката основне и пратеће намене на парцели, у оквиру прописаних урбанистичких параметара.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Приступ парцели на јавну саобраћајницу се остварује непосредно, преко приступног/шумског пута, или посредством службености пролаза. За смештај возила и машина за потребе садржаја и објеката на парцели, обезбеђује се простор на сопственој парцели, изван површине јавног или шумског/приступног пута.

Ограђивање: Дозвољено је ограђивање објеката заштитном транспарентном оградом до висине 2,2 m. Ограђивање парцела на шумском земљишту није дозвољено, осим привремено у циљу заштите ретких и проређених врста дивљачи.

Архитектонско обликовање: Архитектонско обликовање објеката прилагодити природном амбијенту (шумско окружење, ловиште) и традиционалној архитектури народног градитељства, уз максималну примену аутохтоних природних грађевинских материјала у складу са типом карактера предела.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и други услови: У току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, смештају возила, изношењу шута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови, услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област, односно са законском регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

1.10.4. Правила грађења на водном земљишту

Водно земљиште је земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито, пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави, као и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и др.). Подручје заштићено од поплава је појас земљишта између речног корита и одбрамбеног насипа (инундациони појас), чији је саставни део и заштитни појас са шумом или заштитним зеленилом.

Врста и намена објеката који се могу градити: На водном земљишту (водотокова), а на основу позитивних законских прописа који регулишу област водопривреде и уз претходне услове и сагласност надлежног јавног водопривредног предузећа, могућа је изградња:

- објеката у функцији водопривреде и одржавања водотокова;
- саобраћајних површина (јавни и приступни путеви, путеви за потребе водопривреде, уређене стазе за кретање у природи);
- мреже и објеката инфраструктуре у складу са Просторним планом.

Компатибилни садржаји и врсте објеката: На водном земљишту (речних водотокова), а на основу позитивних законских прописа који регулишу област водопривреде, уз претходне услове и сагласност надлежног јавног водопривредног предузећа, и у складу са условима заштите животне средине, могућа је и изградња:

- објеката туристичко-рекреативне сврхе (уз обавезу каналисања и пречишћавања

отпадних вода, у складу са важећим Законом о водама);

- партерних објеката (спортски терени без ограда и трибина, са одговарајућом опремом, мобилијаром и сл.);
- пратећих објеката (надстрешнице, просторије за опрему, одморишта и сл.);
- објеката на води (воденице, ваљарице и сл.), уз обавезу израде хидрауличких прорачуна (ови објекти не смеју да утичу на пропусну моћ корита, у смислу пропуштања таласа великих вода);

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена: На водном земљишту је забрањена изградња стамбених, пословних, производних и других објеката чије отпадне материје могу загадити воду и земљиште, или угрозити безбедност водопривредне инфраструктуре, као и објеката којима се смањује пропусна моћ корита.

Услови за формирање парцеле: Парцела је постојећа са директним или индиректним излазом на јавну саобраћајницу, при чему њен облик има произвољну геометријску форму, форму правоугаоника или други облик који је прилагођен конфигурацији терена и не нарушава основне структурне елементе типа карактера предела. За објекте водопривреде и енергетике (мале хидроелектране) могуће је формирати мање парцеле, у складу са законом.

Положај објеката у односу на регулациону линију и границе парцеле: Положај објекта на парцели мора да обезбеди лак приступ објекту са јавне саобраћајне површине, али и да испоштује заштитна удаљења: 5,0 m од локалног и шумског пута; 10 m од државног пута другог реда. Приликом позиционирања објеката поштовати правила о заштитним удаљењима објеката од рени-бунара, подводних инсталација, водозавата и др.

Урбанистички параметри: Максимални индекс заузетости парцеле је 20% за објекте у функцији водопривреде, као и за објекте туристичко-рекреативне сврхе. За објекте енергетике (мале хидроелектране) максимални индекс заузетости парцеле је 40%. Максимална бруто развијена грађевинска површина појединачних објеката у функцији водопривреде је 250 m², објеката туристичко-рекреативне сврхе 150 m², а објеката енергетике и пратећих објеката 50 m².

Спратност и висина објеката: Максимална спратност објеката туристичко-рекреативне сврхе је П+1+Пк, са максималном висином од 12 m: Максимална спратност објеката у функцији водопривреде и енергетике, као и пратећих објеката је П, са максималном висином од 7,0 m. Уколико се ради о објекту (парцели) који је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за спратност и висину објеката првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови за изградњу других објеката на парцели: Могућа је изградња више објеката основне и пратеће намене на парцели, у оквиру прописаних урбанистичких параметара. Уколико се ради о парцели која је у зони заштите или заштићеној околини, непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, за могућност изградње других објеката, њихову висину и габарит, првенствено су меродавни услови које прописује Завод за заштиту споменика културе Ниш.

Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и паркирања возила: Приступ парцели (објекту) за снабдевање робом/материјалом и одвожење чврстог отпада, мора бити непосредно са јавне или приступне (колске или колско-пешачке) саобраћајнице, минималне ширине 3,0 m. До објекта је обавезно обезбедити пешачки приступ. За смештај возила и машина за потребе садржаја и објеката на парцели, обезбеђује се простор изван површине јавног пута, у близини објекта

Ограђивање: Дозвољено је ограђивање објеката заштитном транспарентном оградом до висине 2,2 m.

Архитектонско обликовање: Архитектура објеката условљена је уређењем приобалне зоне. Објекти треба да буду обликовани тако да не угрожавају визуелно сагледавање воденог простора и супротне обале водотока. Обликовање објеката извести тако да позицијом, габаритима, материјалима, изгледом и начином коришћења буду уклопљени у

околни простор и намену, тј. да не наруше природне вредности и структурне и визуелне карактеристике типа карактера предела. При архитектонском обликовању објеката предност дати традиционалној архитектури народног градитељства, уз максималну примену аутохтоних природних грађевинских материјала.

Услови заштите суседних објеката, животне средине и други услови: У току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама (према техничким и другим нормативима за одређену врсту објекта), као и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, одводњавању површинске воде, изношењу шута, смећа и др.). Услови заштите животне средине, санитарни и хигијенски услови, услови заштите од пожара, безбедносни и други услови, у складу су са мерама заштите према прописима и нормативима за конкретну област, односно са законском регулативом која дефинише утицај објекта и делатности на животну средину.

1.10.5. Правила грађења за туристичко- угоститељске објекте

1.10.5.1. Правила уређења и грађења за објекте у окружењу манастира Буково

Положај објеката на парцели: Грађевинска линија се утврђује у односу на регулациону линију и представља линију до које је дозвољено грађење основног надземног габарита зграде. Површина дела грађевинске парцеле на којој се може вршити извођење грађевинских радова (зона грађења) одређена је грађевинским линијама, минималним растојањима од бочних и задњих граница парцеле и индексом заузетости. Ниједан део приземља објекта не сме бити испред регулационе линије. Уколико се грађевинска и регулациона линија не поклапају, испред грађевинске линије дозвољене су отворене спољашње степенице до нивоа приземља, ненакривене терасе у нивоу приземља и рампе за возила или пешаке, на растојању не мањем од 1,2 m од регулационе линије. Угоститељски и туристички објекти треба да буду постављени тако да максимално искористе природне карактеристике локације. Минимална удаљеност објеката је од регулационе линије 5 m, а од граница парцеле 3 m. Препорука је да се граде слободностојећи објекти. Дозвољено је повезивање објеката надстрешницама или топлим везама. Прописана растојања и грађевинске линије не односе се на објекте нискоградње и уређење терена, уколико њихова висина не прелази максималну дозвољену висину оградe.

Индекс заузетости: Максимални индекс заузетости за угоститељске и туристичке објекте износи 30%.

Висина објеката: Кота приземља је највише 1 m од коте терена. Максимална висина новог и реконструисаног објекта је 8,0 m. Максимална спратност објеката је П+1 (приземље и један спрат). На свим грађевинским парцелама дозвољена је изградња подрума. Изградња сутерена је дозвољена само на теренима у нагибу већем од 15%. Становање и привремени смештај нису дозвољени у нивоу сутерена.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели: На свим грађевинским парцелама дозвољена је изградња више објеката у функцији планиране или компатибилне намене, као и помоћних и пратећих објеката, уз поштовање правила грађења и максимално дозвољених урбанистичких параметара. Дозвољена је изградња објеката за пратеће садржаје као што су помоћне зграде, складишта и техничке просторије, уз поштовање максималне висине од 4,0 m. За међусобна растојања објеката и растојања других објеката на парцели од граница парцеле важе иста правила као за главни објекат.

Услови за обнову и реконструкцију објеката: Приликом обнове и реконструкције постојећег фонда морају се поштовати естетски и функционални захтеви који обезбеђују очување и унапређење туристичке понуде. Постојећи објекти који не одговарају планираним параметрима не могу се реконструисати нити дограђивати, већ само санирати, адаптирати и одржавати. Свака реконструкција мора добити одобрење надлежних органа уз презентацију пројекта који укључује задржавање естетских и функционалних стандарда.

Услови за ограђивање: Дозвољава се ограђивање парцела на којима се налазе туристичко-угоститељски садржаји. Дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру исте грађевинске парцеле (разграничење смештајног и економског дела парцела). Ограде морају бити претежно од дрвета, традиционалног типа, а дозвољена је примена металних елемената, стубића за жичаном испуном, посебно за економска дворишта. Нису дозвољене зидане нити бетонске ограде. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Изузетно, када постоји писана сагласност суседа, могу се постављати на међу суседних грађевинских парцела. Ограда објекта на углу саобраћајница, својом висином и материјализацијом не сме да угрожава прегледност раскрснице. Капије на регулационој линији не смеју се отворити на споља, ван регулационе линије. Није дозвољена изградња потпорних зидова, виших од највеће дозвољене висине ограде, на граници парцеле. Уколико је неопходно извршити нивелацију и каскадирање терена уз примену потпорних конструкција виших од највеће дозвољене висине ограде, за њих важе правила о растојању од суседних парцела и објекта иста као за саме објекте. Ограђивање грађевинске парцеле је дозвољено уз употребу природних материјала као што су дрво и камен, са максималном висином ограде од 1,5 m, од којих је зидани део ограде максималне висине 0.9 m.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила: Свака грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину. Приступ се по правилу остварује посредно, контролисаним изласком на помоћну саобраћајницу преко регулисане раскрснице, никако директним изласком на државни пут IB реда. Минимална ширина приступног пута и интерне сукорисничке саобраћајне површине је 3,5 m. За паркирање возила корисника простора у оквиру грађевинске парцеле, мора се обезбедити паркинг место на предметној грађевинској парцели. Нормативи за одређивање броја паркинг места су једно паркинг место на 50 m² нето корисне површине угоститељског објекта, односно једно паркинг место на две смештајне јединице за туристички смештај.

Услови за пејзажноархитектонско и партерно уређење: Пејзажноархитектонско уређење треба да обезбеди естетски и функционални склад са типом карактера предела, уз употребу аутохтоних врста и природних материјала. Постављање садржаја као што су баште, стазе и спољашња расвета мора бити у складу са традиционалним дизајном и функцијом објекта.

Минимални степен опремљености инфраструктуром: Грађевинска парцела мора имати прикључак на електроенергетску инфраструктуру, као и решено водоснабдевање, одвођење отпадних вода и евакуацију отпада, у складу са важећим прописима и стандардима. Угоститељски и туристички објекти морају имати обезбеђену интернет везу и друге модерне комуникационе сервисе.

Правила архитектонског обликовања: Архитектонско обликовање објекта треба да буде савремено, у духу народног градитељства. Волумен и габарит објекта прилагодити условима окружења, водећи рачуна о очувању предела. Архитектура објекта треба да тежи високим естетским донетима. Није дозвољена примена архитектуре историјских стилова нити псеудостилских елемената. Волумен и габарит објекта треба прилагодити условима окружења, уз очување и унапређење структурних и визуелних карактеристика типа карактера предела. Примењени материјали за обраду фасаде морају бити природни и високог квалитета: дрво, камен, опека и малтерисане фасаде бојене у природним тоновима. Кровови треба да буду четвороводни са нагибом до 35% и покривени традиционалним материјалима као што је цреп. Препоручује се употреба дубоких надстрешница у функцији наглашавања аутохтоног градитељства. Уколико се производна делатност комбинује са смештајем за туристичке потребе, архитектонски елементи, као што су отворени терасе и балкони, требају бити постављени тако да не ремете традиционални карактер објекта.

Мере енергетске ефикасности: Сви нови објекти морају испуњавати минималне стандарде енергетске ефикасности у складу са важећим прописима. Примена обновљивих извора енергије као што су соларни панели и топлотне пумпе се препоручује.

1.10.5.2. Правила уређења и грађења за објекте у насељима и пивницама Смедовац, Рајац и Рогљево

Положај објеката на парцели: Грађевинска линија се утврђује у односу на регулациону линију и представља линију до које је дозвољено грађење основног надземног габарита зграде. Површина дела грађевинске парцеле на којој се може вршити извођење грађевинских радова (зона грађења) одређена је грађевинским линијама, минималним растојањима од бочних и задњих граница парцеле и индексом заузетости. Ниједан део приземља објекта не сме бити испред регулационе линије. Уколико се грађевинска и регулациона линија не поклапају, испред грађевинске линије дозвољене су отворене спољашње степенице до нивоа приземља, ненакривене терасе у нивоу приземља и рампе за возила или пешаке, на растојању не мањем од 1,2 м од регулационе линије. Угоститељски и туристички објекти треба да буду постављени тако да максимално искористе природне карактеристике локације. Минимална удаљеност објеката на парцелама са руралним становањем је од регулационе линије 5 m, а од граница парцеле 3 m, док на парцелама на којима се налазе пивнице, грађевинска линија објекта је на минимум 3,0 m од регулационе линије, а најмања удаљеност објекта од граница парцеле износи 2 m. Препорука је да се граде слободностојећи објекти. Дозвољено је повезивање објеката надстрешницама или топлим везама. Прописана растојања и грађевинске линије не односе се на објекте нискоградње и уређење терена, уколико њихова висина не прелази максималну дозвољену висину оградe.

Индекс заузетости: Максимални индекс заузетости за угоститељске и туристичке објекте износи 30% на парцелама са руралним становањем, односно 50% на парцелама на којима се налазе пивнице.

Висина објеката: Кота приземља је највише 1 m од коте терена. Максимална висина новог и реконструисаног објекта је 8,0 m (од коте приземља до слемена) на парцелама са руралним становањем, односно 5,0 m (од коте приземља до слемена) на парцелама на којима се налазе пивнице. Максимална спратност објеката је П+1 (приземље и један спрат). На свим грађевинским парцелама дозвољена је изградња подрума. Изградња сутерена је дозвољена само на теренима у нагибу већем од 15%. Становање и привремени смештај нису дозвољени у нивоу сутерена.

Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели: На свим грађевинским парцелама дозвољена је изградња више објеката у функцији планиране или компатибилне намене, као и помоћних и пратећих објеката, уз поштовање правила грађења и максимално дозвољених урбанистичких параметара. Дозвољена је изградња објеката за пратеће садржаје као што су помоћне зграде, складишта и техничке просторије, уз поштовање максималне висине од 4,0 m. За међусобна растојања објеката и растојања других објеката на парцели од граница парцеле важе иста правила као за главни објекат.

Услови за обнову и реконструкцију објеката: Приликом обнове и реконструкције постојећег фонда морају се поштовати естетски и функционални захтеви који обезбеђују очување и унапређење туристичке понуде. Постојећи објекти који не одговарају планираним параметрима не могу се реконструисати нити дограђивати, већ само санирати, адаптирати и одржавати. Свака реконструкција мора добити одобрење надлежних органа уз презентацију пројекта који укључује задржавање естетских и функционалних стандарда.

Услови за ограђивање: Дозвољава се ограђивање дворишта и окућница сеоских домаћинстава. Дозвољено је преграђивање функционалних целина у оквиру грађевинске парцеле (разграничење стамбеног и економског дела парцела). Ограде морају бити претежно од дрвета, традиционалног типа, а дозвољена је примена металних елемената, посебно за економска дворишта. Нису дозвољене зидане нити бетонске ограде. Ограда, стубови оградe и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Изузетно, када постоји писана сагласност суседа, могу се постављати на међу суседних грађевинских парцела. Ограда објекта на углу саобраћајница, својом висином и материјализацијом не сме да угрожава

прегледност раскрснице. Капије на регулационој линији не смеју се отварати на споља, ван регулационе линије.

Није дозвољена изградња потпорних зидова, виших од највеће дозвољене висине оградe, на граници парцеле. Уколико је неопходно извршити нивелацију и каскадирање терена уз примену потпорних конструкција виших од највеће дозвољене висине оградe, за њих важе правила о растојању од суседних парцела и објеката иста као за саме објекте. Ограђивање грађевинске парцеле је дозвољено уз употребу природних материјала као што су дрво и камен, са максималном висином оградe од 1,5 m, од којих је зидани део оградe максималне висине 0.9 m. Ограђивање грађевинске парцеле на којима се налазе пивнице није дозвољено.

Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила: Свака грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину. Приступ се по правилу остварује непосредно, целом ширином фронта парцеле. Изузетно, приступ се може остварити преко приступног пута у оквиру саме грађевинске парцеле и посредно, преко интерне, сукорисничке, саобраћајне површине која није јавна. Минимална ширина приступног пута и интерне сукорисничке саобраћајне површине је 3,5 m. За паркирање возила корисника простора у оквиру грађевинске парцеле, мора се обезбедити паркинг место на предметној грађевинској парцели. Нормативи за одређивање броја паркинг места су једно паркинг место на 50 m² нето корисне површине објекта, или једно паркинг место по једној стамбеној јединици за становање руралног типа, односно једно паркинг место на две смештајне јединице за туристички смештај.

Услови за пејзажноархитектонско и партерно уређење: пејзажноархитектонска решења треба да обезбеде естетски и функционални склад са типом карактера предела, уз употребу аутохтоних биљних врста и природних материјала. Постављање садржаја као што су баште, стазе и спољашња расвета морају бити у складу са традиционалним дизајном и функцијом објекта.

Минимални степен опремљености инфраструктуром: Грађевинска парцела мора имати прикључак на електроенергетску инфраструктуру, као и решено водоснабдевање, одвођење отпадних вода и евакуацију отпада, у складу са важећим прописима и стандардима. Угоститељски и туристички објекти морају имати обезбеђену интернет везу и друге модерне комуникационе сервисе.

Правила архитектонског обликовања: Архитектонско обликовање објеката треба да буде савремено, у духу народног градитељства. Волумен и габарит објекта прилагодити условима окружења, водећи рачуна о очувању структурних и визуелних карактеристика карактера предела. Архитектура објеката треба да тежи високим естетским дoметима. Није дозвољена примена архитектуре историјских стилова нити псеудостилских елемената. Волумен и габарит објеката треба прилагодити условима окружења, уз очување и унапређење аутентичног карактера предела. Примењени материјали за обраду фасаде морају бити природни и високог квалитета: дрво, камен, опека и малтерисане фасаде бојене у природним тоновима. Кровови треба да буду четвороводни са нагибом до 35% и покривени традиционалним материјалима као што је цреп. На парцелама на којима се налазе пивнице, за изградњу нових објеката препоручује се употреба дубоких надстрешница у функцији наглашавања аутохтоног градитељства. Уколико се производна делатност комбинује са смештајем за туристичке потребе, архитектонски елементи, као што су отворени терасе и балкони, требају бити постављени тако да не ремете традиционални карактер објекта.

Мере енергетске ефикасности: Сви нови објекти морају испуњавати минималне стандарде енергетске ефикасности у складу са важећим прописима. Примена обновљивих извора енергије као што су соларни панели и топлотне пумпе се препоручује.

Опште и посебне мере и смернице за заштиту евидентираних непокретних добара:

Рогљево село, општи услови

- Забрањена пренамена пољопривредног земљишта у грађевинско;
- Забрана препарцелације без сагласности надлежне установе заштите;
- Очувати морфологију терена и затечену матрицу, уличну регулацију, облик и ширину улица, као и формираних малих тргова;
- Планирати изградњу паркинга код улаза у село тако да не нарушава споменичке вредности Цркве и Старе школе;
- Очување типологије градње, карактера простора и амбијента;
- Очување јединственог урбанистичког концепта уређења насеља и задате регулације са двориштем и карактеристичним оградама, као и постојећих пропорцијских односа изграђених и неизграђених површина парцела и наслеђеног типа грађења;
- Нова изградња је могућа у оквиру постојећих домаћинстава заменом већ постојећег објекта уз сагласност надлежне установе заштите. Максимална спратност новоизграђеног објекта је По+П+1 (висинска регулација не сме да прелази регулацију Дуњиног конака), максимални индекс заузетости парцеле 50%;
- Реконструкција, санација, адаптација и доградња постојећих објекта је могућа уз сагласност надлежне установе заштите. Максимална спратност новоизграђеног објекта је По+П+1 (висинска регулација не сме да прелази регулацију Дуњиног конака), максимални индекс заузетости парцеле 50%;
- Могућа је пренамена објекта искључиво у циљу афирмације културног добра и уз сагласност надлежне установе заштите;
- Могуће је уклањање објекта трајног или привременог карактера, који својом наменом, габаритом или обликом деградирају простор, као и нехигијенских или објекта лошег бонитета уз сагласност надлежне установе заштите;
- Планирати редовно комунално уређење и опремање;
- Трасирање свих врста инсталација могуће је подземним путем;
- Постављање туристичке сигнализације и реклама се обавља уз претходно прибављену сагласност надлежне службе заштите.

Рогљево пивнице, општи услови

- Забрањена пренамена и препарцелација земљишта без сагласности надлежне установе заштите;
- Забрањена изградња објекта која се односи на нове позиције у оквиру простора споменика културе;
- Очувати морфологију терена и затечену матрицу, уличну регулацију, облик и ширину улица, као и формираних малих тргова;
- Реконструкција, санација и адаптација постојећих објекта је могућа уз сагласност надлежне установе заштите;
- Могуће је уклањање објекта трајног или привременог карактера, који својом наменом, габаритом или обликом деградирају простор, као и нехигијенских или објекта лошег бонитета уз сагласност надлежне установе заштите;
- Планирати редовно комунално уређење и опремање;
- Ограничити коришћење возила на моторни погон кроз саобраћајнице. Изузетак могу бити само мештани села Рогљево који поседују пивнице;
- Трасирање свих врста инсталација могуће је подземним путем;
- Постављање туристичке сигнализације и реклама се обавља уз претходно прибављену сагласност надлежне службе заштите.

Посебни услови

Редовно одржавање објеката и спровођење мера техничке заштите прописаних од стране Републичког завода за заштиту споменика културе на парцелама: 2300, 2301, 2176, 2175, 2173, 2174, 2172, 2462, 2463, 2464, 2163, 2164, 2165, 2496, 2107 (објекат 2), 2104, 2116 (објекат 1), 2094, 2092, 2103 (објекат 1), 2592, 2593, 2594, 2569, 2567, 2485, 2486, 2567, 2565, 2564, 2572, 2573, 2574, 2575, 2596, 2597, 2598, 2094, 2071, 2072, 2076, 2067, 2603, 2604, 2558, 2534, 2535, 2536, 2537, 2527, 2526/1, 2526/2, 2525, 2524, 2439, 2440, 2538, 2521, 2520, 2547, 2546, 2545, 2544, 2555, 2556, 2564, 2565, 2518, 2517, 2516, 2459, 2550, 2551, 2552, 2553, 2476, 2450 (објекат 2), 2447 (објекат 1), 2365, 2364, 2363, 2362, 2454, 2307, 2306, 2452, 2455, 2473, 2472, 2471, 2470, 2457, 2458, 2464, 2463, 2462, 2459, 2466, 2492, 2490, 2489, 2488, 2500, 2499, 2498, 2487, 2477, 2478, 2479, 2505, 2506, 2486, 2485, 2567;

Могуће је реконструисати: 2465, 2167, 2107 (објекат 1), 2106 (објекта 2), 2599, 2580, 2069, 2557, 2522, 2519, 2446, 2491, 2494, 2501, 2502, 2503, 2504. 2482, 2483;

Уколико постоје поуздани подаци објекте је могуће реконструисати, у супротном остатке зидова на парцелама 2514, 2515, 2475, 2474, 2448, 2449 конзервирати;

Уклонити објекте на парцелама: 2105, све објекте на парцели 2116 осим објекта 1), 2092, 2066 (објекат 1), 2065, 2438, 2447 (објекат 2);

Објекат вратити у првобитно стање и уклонити све накнадно додате делове: објекат на парцелама 1097 и 1098, објекат 2 на 2103, 2561, 2530, 2533, 2539, 2540, 2450 (објекат 1);

Објекти који су порушени и није могућа њихова реконструкција: 2110/2, 2588, 2589, 2590, 2591, 2587, 2511, 2568, 2602, 2529, 2531, 2523, 2554;

Објекте на парцели 2560, 2559, 2541, 2542, 2543, 2374, 2375, 2376, 2445, 2444, 2453, 2456 (објекте 1, 2 и 3) је потребно ремоделовати односно ускладити са стилским карактеристикама амбијента или уколико има података вратити у првобитно стање.

Рогљево гробље

Забрањено је ново сахрањивање на источном делу парцеле 3373 где се налазе старији споменици;

Планирати уређење гробља крчењем шуме и редовним комуналним одржавањем; Уколико су споменици својим дислоцираним положајем угрожени планирати њихово усправљање;

Потребно је спровести конзерваторске поступке на надгробним споменицима како би се заштитили од даљег пропадања;

Гробље обележити и поставити интерпретативне табле како би се промовисала његова споменичка вредност.

Рајац село, општи услови

Забрањена пренамена пољопривредног земљишта у грађевинско;

Забрана препарцелације без сагласности надлежне установе заштите;

Очувати морфологију терена и затечену матрицу, уличну регулацију, облик и ширину улица, као и формираних малих тргова;

Очување типологије градње, карактера простора и амбијента;

Очување јединственог урбанистичког концепта уређења насеља и задате регулације са двориштем и карактеристичним оградама као и постојећих пропорцијских односа изграђених и неизграђених површина парцела и наслеђеног типа грађења;

Нова изградња је могућа у оквиру постојећих домаћинстава заменом већ постојећег објекта уз сагласност надлежне установе заштите. Максимална спратност новоизграђеног објекта је По+П+1, максимални индекс заузетости парцеле 50%;

Реконструкција, санација, адаптација и доградња постојећих објекта је могућа уз сагласност надлежне установе заштите. Максимална спратност новоизграђеног објекта је По+П+1, максимални индекс заузетости парцеле 50%;

Могућа је пренамена објекта искључиво у циљу афирмације културног добра и уз сагласност надлежне установе заштите;

Могуће је уклањање објекта трајног или привременог карактера, који својом наменом, габаритом или обликом деградирају простор, као и нехигијенских или објекта лошег бонитета уз сагласност надлежне установе заштите;

Планирати редовно комунално уређење и опремање;

Трасирање свих врста инсталација могуће је подземним путем;

Постављање туристичке сигнализације и реклама се обавља уз претходно прибављену сагласност надлежне службе заштите.

Планирати изградњу паркинга на улазу у село. Забрањен пролазак кроз село и пивнице за аутобусе и теретна возила, осим за она са посебном дозволом;

Кућа првоборца Момчила Ранковића се налази на кп 5639 и 5640, а заштићена околина обухвата парцеле: 5637, 5638, 5635, 5641, 5645, 5646, 5647 и 5638. Утврђена је за културно добро за које важе посебне мере заштите.

Рајац пивнице, општи услови

Забрањена пренамена и препарцелација земљишта без сагласности надлежне установе заштите;

Забрањена изградња објекта која се односи на нове позиције у оквиру простора споменика културе;

Очувати морфологију терена и затечену матрицу, уличну регулацију, облик и ширину улица, као и формираних малих тргова;

Реконструкција, санација и адаптација постојећих објекта је могућа уз сагласност надлежне установе заштите;

Могуће је уклањање објекта трајног или привременог карактера, који својом наменом, габаритом или обликом деградирају простор, као и нехигијенских или објекта лошег бонитета уз сагласност надлежне установе заштите;

Планирати редовно комунално уређење и опремање;

Ограничити коришћење возила на моторни погон кроз саобраћајнице. Изузетак могу бити само мештани села Рајац који поседују пивнице;

Трасирање свих врста инсталација могуће је подземним путем;

Постављање туристичке сигнализације и реклама се обавља уз претходно прибављену сагласност надлежне службе заштите.

Посебни услови:

Редовно одржавање објекте и спровођење мера техничке заштите прописаних од стране Републичког завода за заштиту споменика културе на парцелама: 4585, 4586, 4587, 4588, 4589, 4590, 4591, 4593, 4603, 4604, 4605/1, 4605/2, 4606, 4607, 4620, 4619, 4621, 4617, 4616, 4615, 4614, 4613, 4609, 4610, 4611, 4929, 4928, 4925, 4921, 4922, 4923, 4914, 4913, 4912, 4910, 4908, 4637, 4634, 4641, 4651, 4656, 4657, 4660, 4659, 4658, 4649, 4898, 4896, 4893, 4662, 4665, 4696, 4695, 4694, 4691, 4690, 4689, 4667, 4680, 4679, 4681, 4682, 4687, 4676, 4672, 4701, 4837/2, 4838/1, 4836/2, 4835/2, 4705, 4703, 4832/2, 4831/2, 4811, 4825, 4840, 4849, 4853, 4835/1, 4835/3, 4834/1, 4811, 4810, 4809, 4808, 4726, 4727, 4728, 4697, 4698, 4732, 4731, 4734, 4718, 4743, 4739, 4708, 4706, 4705, 4713, 4712, 4743, 4742, 4715, 4829, 4828, 4827, 4832/1, 4831/1, 4765, 4763, 4949, 4644, 4626, 4629, 4628, 4625, 4613, 4614, 4546, 4547, 4548, 4549, 4749, 4750, 4574, 4575, 4573, 4570, 4752, 4567, 4755, 4758, 4759, 4507, 4511/1, 4511/2, 4504, 4773, 4777, 4502, 4501, 4500, 4780, 4781, 4782, 4784, 4494, 4493, 4770, 4763, 4831/1, 4832/1, 4827, 4828,

4829, 4712, 4713, 4710, 4711, 4739, 4745, 4747, 4759, 4758, 4755, 4754, 4885, 4884, 4882, 4881, 4878, 4874, 4593, 4541, 4595, 4596;

Могуће је реконструисати: 4926, 4663, 4664, 4668, 4669, 4675, 4699, 4839, 4724, 4723, 4722, 4721, 4720, 4741, 4742, 4764, 4627, 4572, 4571, 4753, 4754/1, 4569, 4568, 4756, 4757, 4760, 4505, 4506, 4771, 4772, 4774, 4491, 4490, 4778, 4783, 4803, 4800, 4799, 4807, 4769, 4768, 4767, 4875, 4598, 4579, 4850;

Уколико постоје поуздани подаци објекте је могуће реконструисати, у супротном остатке зидова на парцелама: 4943, 4941, 4939, 8, 4652, 4633, 4650, 4891, 4890, 4887, 4895, 4894, 4686, 4843, 4735, 4710, 4711, 4717, 4716, 4566, 4805, 4804, 4592, 4871/2, 4904, 4952, 4939 конзервирати и уредити парцелу;

Уклонити објекте на парцели: 4622;

Објекат вратити у првобитно стање и уклонити све накнадно додате делове: 4945, 4944, 4909, 4897, 4700, 4834/2, 4837/1, 4836/1, 4838/2, 4737, 4738;

Објекти су порушени и није могућа њихова реконструкција: 4592, 4918, 4636, 4635, 4639, 4640, 4661, 4683, 4684, 4685, 4796, 4719, 4503, 4785, 4786, 4872; Објекте на парцели 4822, 4821, 4813, 4646, 4647, 4648, 4751, 4791, 4790 (објекат 1), 4776, 4787, 4761, 4535 је потребно ремоделовати односно ускладити са стилским карактеристикама амбијента или уколико има података вратити у првобитно стање;

Парцеле 4790, 4792, 4794, 4793 партерно уредити као јавни простор уз могућност постављања привремених објеката (отворено огњиште, клупе за одмор, подијуми рекреацију и одмор);

Пивнице на парцелама 4494 и 4493 се налазе у оквиру гробља и могуће их је уредити као капеле.

Рајац гробље

Забрањено сахрањивање на парцели 4478;

Гробље уредити и редовно комунално одржавати;

Уколико су споменици својим дислоцираним положајем угрожени планирати њихово усправљање;

Потребно је спровести конзерваторске поступке на надгробним споменицима на парцели 4478, као и на старијим надгробним споменицима и капелама на парцелама 4480, 4481 и 4479/2 како би се заштитили од даљег пропадања; Гробље обележити и поставити интерпретативне табле како би се промовисала његова споменичка вредност.

Смедовац

Забрањена пренамена пољопривредног земљишта у грађевинско;

Забрана препарцелације без сагласности надлежне установе заштите;

Очувати морфологију терена и затечену матрицу, уличну регулацију, облик и ширину улица, као и формираних малих тргова;

Очување типологије градње, карактера простора и амбијента;

Очување јединственог урбанистичког концепта уређења насеља и задате регулације са двориштем и карактеристичним оградама, као и постојећих пропорцијских односа изграђених и неизграђених површина парцела и наслеђеног типа грађења;

Нова изградња је могућа у оквиру постојећих домаћинстава заменом већ постојећег објекта уз сагласност надлежне установе заштите. Максимална спратност новоизграђеног објекта је По+П+1, максимални индекс заузетости парцеле 50%;

Реконструкција, санација, адаптација и доградња постојећих објекта је могућа уз сагласност надлежне установе заштите. Максимална спратност новоизграђеног објекта је По+П+1, максимални индекс заузетости парцеле 50%;

На парцелама на којима се налазе пивнице: 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681,

1682, 1683 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1415, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1096, 881, 882, 869/1, 2742, 2744, 2745, 2074, 2076 редовно одржавање објекте и спровођење мера техничке заштите прописаних од стране надлежне службе заштите. У оквиру ових парцела забрањена је изградња и замена објеката. Уколико постоје поуздани подаци објекте је могуће реконструисати, у супротном конзервирати остатке зидова на парцелама или уредити парцелу;

На парцелама 880 и 1086 забрањена је изградња, на постојећим објектима спровести мере техничке заштите, простор око објеката уредити;

Могућа је пренамена објеката искључиво у циљу афирмације културног добра и уз сагласност надлежне установе заштите;

Могуће је уклањање објеката трајног или привременог карактера, који својом наменом, габаритом или обликом деградирају простор, као и нехигијенских или објеката лошег бонитета уз сагласност надлежне установе заштите;

Планирати редовно комунално уређење и опремање;

Трасирање свих врста инсталација могуће је подземним путем;

Постављање туристичке сигнализације и реклама се обавља уз претходно прибављену сагласност надлежне службе заштите.

Планирати изградњу паркинга на улазу у село. Забрањен пролазак кроз село и пивнице за аутобусе и теретна возила, осим за она са посебном дозволом.

1.11. Смернице за спровођење плана у границама детаљне разраде

Планска решења овог Просторног плана за подручје у границама детаљне разраде представљају основ за:

- издавање акта надлежног органа за све планиране радове у целини детаљне разраде „Комплекс Буковско брдо“;
- издавање акта надлежног органа за све планиране радове у целини детаљне разраде „Смедовачке пивнице“;
- утврђивање јавног интереса и спровођење поступка експропријације;
- израду пројеката парцелације и препарцелације;
- израду урбанистичких пројеката.

По потреби, дозвољена је измена планских решења у обухвату детаљних разрада израдом планова детаљне регулације са циљем кориговања регулација јавних саобраћајних површина и регулација водотока, на основу одговарајуће техничке документације.

Препоручује се спровођење јавног конкурса за дизајн мобилијара и визуелних комуникација у свим целинама детаљне разраде“.

Обавезно је да се пројектом парцелације/препарцелације за локације које се састоје из више катастарских парцела обухвати цела локација.

За потребе израде техничке документације обавезно је:

- урадити биоеколошку основу постојећег стања (снимити постојећу дрвенасту) и унети је у геодетску подлогу, уз обавезу задржавања квалитетног зеленила и заштићених групација шумског дрвећа;
- извршити теренска геомеханичка истраживања на локацији и урадити елаборат о геотехничким условима изградње.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организације и јавних предузећа у складу са законом.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

У односу на принципе и препоруке Просторног плана Републике Србије, националних стратегија и европских политика у области одрживог социо-економског и просторног развоја, заштите природе и културних добара, одређен је оквир имплементације Просторног плана као подручја на којем ће се плански, систематски и трајно чувати и унапређивати природне и културно-историјске вредности заштићених целина од изузетног, националног и међународног значаја (Комплекс Буковско брдо, Рајачке, Рогљевске и Смедовачке пивнице и археолошко налазиште „Врело - Шаркамен“).

Уз државну помоћ и свесрдно залагање јединица локалних самоуправа и локалних заједница потребно је извршити одговарајуће инфраструктурно опремање целог планског подручја, пре свега у циљу развоја одрживог туризма и пољопривреде, демографског опоравка и снажења и бољег саобраћајног повезивања.

Кључни учесници у имплементацији Просторног плана, у складу са својим надлежностима и делокругом рада су републички ресорни државни органи, јавна предузећа и установе, посебне организације, град Зајечар и општина Неготин. По потреби, у имплементацију Просторног плана ће се укључити и други меродавни и заинтересовани субјекти као што су Епархија Тимочка, винарије и удружења произвођача вина, удружења грађана и суседне јединице локалне самоуправе.

Поред наведених учесника неопходно је анимирати и организовати учешће других актера у остваривању овог Просторног плана, у првом реду власнике непокретности, привредна предузећа, асоцијације произвођача и друге потенцијалне инвеститоре и носиоце развоја.

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом подразумева развој информационих и мониторинг система и унапређење контролних система у различитим областима, које ће у складу са законом обезбедити:

- Министарство надлежно за послове културе, Републички завод за заштиту споменика културе, Завод за заштиту споменика културе Ниш, у сарадњи са Епархијом Тимочком по питању заштите манастира Буково и Заводом за заштиту природе Србије по питању заштићене околине културних добара, праћењем стања заштићених културних добара и ефеката примене мера и режима заштите, даљим истраживањима утврђених и евидентираних културних добара и учешћем у дефинисању политике просторног развоја и презентације културних добара;
- Министарство надлежно за послове заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије и управљачи заштићених природних подручја, одржавањем и обнављањем на терену обележја заштићених подручја и просторних јединица са различитим режимима заштите и њихових граница, спровођењем мера заштите установљених актима о проглашењу, праћењем стања и вођењем законом предвиђене евиденције природних вредности и ефеката примене мера и режима заштите природе односно заснивањем географског информационог система о наведеним садржајима, даљим истраживањима и учешћем у дефинисању политике просторног развоја и презентације природних вредности и културних добара;
- Министарство надлежно за шумарство (Управа за шуме), у сарадњи са ЈП „Србијашуме“, Ловачким савезом Србије и локалним самоуправама успостављањем информационог и мониторинг система о шумама, дивљачи и ловству;
- Министарство надлежно за интегрално планирање развоја туризма, у сарадњи са управама јединица локалних самоуправа, формирањем информационог система о

туризму и утицајима туризма на животну средину активностима, садржајима и осталим елементима туристичке понуде;

- управе јединица локалних самоуправа у спречавању противправне (нелегалне) изградње, посебно појачаним надзором на терену и ефикаснијом сарадњом са управљачима;
- управе јединица локалних самоуправа, преко својих јавних предузећа и у сарадњи са управљачима заштићених подручја, ефикаснијом организацијом комуналних услуга и појачаним надзором над радом тих предузећа и стањем комуналних објеката, приоритетно прикупљања и одношења отпада из зона заштите и туристичко-рекреативних пунктова и зона на подручју Просторног плана.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план се спроводи, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, на следећи начин:

А) Директно:

- 1) Издавањем акта надлежног органа за све планиране радове, у целинама детаљне разраде: „Комплекс Буковско брдо”; „Смедовачке пивнице”; „Археолошког налазишта Врело - Шаркамен”; „Рогљевске пивнице”; „Рајац село”; и „Рајачке пивнице”;
- 2) Утврђивањем јавног интереса и спровођењем поступка експропријације за планиране површине јавне намене, у границама целина детаљне разраде: „Комплекс Буковско брдо”; „Смедовачке пивнице”; „Археолошког налазишта Врело - Шаркамен”; „Рогљевске пивнице”; „Рајац село”; и „Рајачке пивнице”;
- 3) Израдом пројеката парцелације и препарцелације, у границама целина детаљне разраде: „Комплекс Буковско брдо”; „Смедовачке пивнице”; „Археолошког налазишта Врело - Шаркамен”; „Рогљевске пивнице”; „Рајац село”; и „Рајачке пивнице”;

Б) Индиректно:

- 1) Израдом урбанистичког плана односно, плана детаљне регулације за потребе изградње објеката ветрогенератора, соларних фотонапонских постројења (соларних електрана), постројења за биомасу уколико су снаге веће од 1,0 MW. Планом дефинисати правила уређења и грађења као и неопходне мере заштите животне средине, диспозицију објеката за производњу енергије из обновљивих извора као и место прикључка на електроенергетски систем Републике.
- 2) Израдом урбанистичких пројеката за локације за изградњу објеката за производњу енергије из обновљивих извора, осим оних за које је дефинисана или се показала неопходна разрада плановима детаљне регулације;
- 3) Применом и разрадом планских решења овог Просторног плана у другим просторним плановима подручја посебне намене у зонама директне примене: Просторни план подручја посебне међународног водног пута Е 80 - Дунав (паневропски Коридор VII) („Службени гласник РС”, број 14/15.); и Просторни план подручја посебне намене НП „Бердап“, („Службени гласник РС”, број 117/22.);
- 4) Применом и разрадом планских решења овог Просторног плана у планским документима греда Зајечара;
- 5) Применом и разрадом планских решења овог Просторног плана у планским документима општине Неготин.

2.1. Смернице за спровођење Просторног плана у другим планским документима и однос према донетим планским документима

Важећи плански документи донети до дана ступања на снагу овог Просторног плана, примењују се на следећи начин:

1. Не примењује се Просторни план општине Неготин („Службени лист општине Неготин”, бр.16/11) на подручју детаљних разрада овог Просторног плана за: „Комплекс Буковско брдо”, „Смедовачке пивнице”, „Археолошког налазишта Врело - Шаркамен” „Рајачке пивнице” и „Рогљевске пивнице”;
2. Примењује се Просторни план подручја посебне намене;
3. Примењују се Просторни план општине Неготин („Службени лист општине Неготин”, бр.16/11) ван детаљних разрада овог Просторног плана за: „Комплекс Буковско брдо”, „Смедовачке пивнице” и „Археолошког налазишта Врело - Шаркамен”.

На површинама на којима се преклапају зоне заштите културних добара и природе, примењује се строжији режим заштите и коришћења простора.

Надлежни органи града Зајечара и општине Неготин донеће одлуку и покренути поступак усаглашавања (измене и допуне) донетих планских докумената са овим Просторним планом, у року који не може бити дужи од две године од дана доношења овог планског документа.

2.2. Смернице за спровођење просторног плана у секторским плановима и програмима

Спровођење и разраду планских концепција, решења и пропозиција утврђених Просторним планом у секторским плановима и програмима у складу са законом обезбеђују:

- 1) Републички завод за заштиту споменика културе, Завод за заштиту споменика културе Ниш систематским и детаљним истраживањима археолошких локалитета, градитељског наслеђа, посебно објеката народног градитељства и другог културног блага;
- 2) Завод за заштиту природе Србије и министарство надлежно за послове заштите животне средине, израдом студије заштите или друге неопходне документације и предлога акта о заштити/проглашењу подручја.
- 3) Управа за шуме, ЈП „Србијашуме”, Епархија Тимочка и управа општине Неготин, ревизијом основа газдовања државним шумама, израдом основа газдовања манастирским шумама и програма газдовања шумама сопственика;
- 4) Јавно предузеће „Путеви Србије” надлежно за управљање државним путевима, у сарадњи са надлежном службом општине Неготин, усклађивањем средњорочних и годишњих програма изградње, рехабилитације и одржавања државних путева.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритетна планска решења и пројекти одређени су у складу са основним циљем обезбеђења просторних услова за одрживи развој подручја посебне намене, који ће се заснивати на заштити, унапређењу и коришћењу културних добара и природних вредности, развоју туризма, спорта и рекреације и функционалној интеграцији у форму специфичних типова карактера предела.

Приоритетна планска решења и пројекти су:

- увођење непокретности са споменичким својствима у поступак утврђивања за непокретна културна добра;
- дефинисање зона заштите културних предела „Културни предео Буковског виногорја“ (опциони назив: „Културни предео Братујевачког виногорја“) и „Културни предео виногорја Рајца и Рогљева“.

- израда стратегија, акционих планова и предузимање мера социјалне политике за ублажавање негативних демографских трендова, усмерене нарочито према посебним категоријама становништва као што су: деца, жене, старији грађани и др.;
- израда студије о утврђивању граница, валоризације елемента вернакуларног предела и именовање територија које имају потенцијал да добију статус непокретних културних добара у категорији културних предела за подручја типова карактера предела Аграгни предео Карбулова и Чубре (Неготинска област) и Шумовити предео Сиколске реке (Рајачка област);
- израда стратегија, акционих планова и предузимање мера економске политике за покретање привредних активности у циљу ублажавање негативних демографских трендова (подршка унапређењу виноградарства и винарства, формирању мини-породичних фирми у области виноградарства, винарства, туризма, услуга, услужног занатства и домаће радиности и др.);
- израда програма и спровођење перманентних обука/едукација локалног становништва о значају и начину развоја допунских/алтернативних извора прихода пољопривредних газдинстава;
- предузимање мера за обнову и изградњу локалне саобраћајне и комуналне инфраструктуре, као и за опремање насеља додатним функционалним садржајима и базичним услугама (птт услуга, интернет и сл.) у оном нивоу који је довољан да смањи привлачну снагу околних општинских центара и градова;
- израда и спровођење програма за повећање површина под виноградима са сортама грожђа са географским пореклом, као и за развој виноградарства и винарства, усклађене са успостављеним режимима заштите и мера заштите животне средине;
- подршка убрзаној регистрацији пољопривредних газдинстава, уз предузимање мера за укрупњавање поседа, пораст нивоа специјализације и комерцијализације, упис произвођача у виноградарски и винарски регистар, увођење нових технологија у виноградарску праксу и др.;
- подстицајне мере локалне самоуправе за развој виноградарства и винарства и развој саветодавне стручне службе;
- подршка удруживању виноградарских и винарских удружења, кластери и задруге са циљем размене знања и искустава, примене савремених агро- и ампело- техничких мера у производњи, маркетиншке промоције, лакшег продора на домаће и интернационално тржиште, увођења стандарда, праћења савремених трендова у виноградарству и сл.;
- подршка развоју микро/мини породичних фирми у области пољопривреде (винарства), прехрамбених делатности из домена агроиндустрије, занатства и домаће радиности, туризма, сектора услуга и старих заната у сеоским домаћинствима са циљем комерцијализације истих и обезбеђивања допунских извора прихода локалног становништва, уз поштовање режима заштите и мера заштите животне средине;
- предузимање мера за побољшање сарадње са Средњом пољопривредном школом „Рајко Боснић“ Буково за школовање образованог кадра и са научнообразовних институција за ширење засада са испитаним сортама;
- обезбеђење просторних, саобраћајних и инфраструктурних услова као стимулација развоју микро/мини погона унутар пољопривредних газдинстава и диверзификацији економских активности у складу са успостављеним режимима заштите;
- предузимање мера за прилагођавање европским стандардима и директивама ЕУ и унапређење квалитета винских производа, успостављање система категоризације вина у складу са европским системом заштићених ознака географског порекла кроз идентификоване типове карактера предела, увођење система квалитета ИСО 9000, ХАССП стандарда и сл.;
- изградња и реконструкција 110 kV преносног система;
- постављање нових базних станица и телекомуникационих коридора.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.1. ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ МЕРЕ

За планска решења заштите непокретних културних добара:

- обезбеђење и удруживање средстава из буџета Републике Србије, прихода локалних самоуправа Зајечара и Неготина и средстава приватног сектора за реализацију заштите непокретних културних добара;
- увођење накнаде за коришћење вредности културних предела и стимулације за реконструкцију елемента културног предела;

За планска решења заштите, уређења и коришћења природних система и ресурса:

- обезбеђивање повољних кредита за инвестирање у уређење пољопривредног земљишта у зонама заштите природних вредности;
- обезбеђење директних државних улагања из буџета Републике Србије, као и буџета локалних самоуправа Зајечара и Неготина за одржавање и унапређење виноградарства и пласмана производа;

За планска решења у области становништва:

- кредитно-финансијска подршка samozapošljavanju, здравствено-социјалне политике и система образовања (програми преквалификације и други облици образовања одраслих, ПТТ услуге, доступност интернета и сл.) за побољшање квалитета живота на селу (како младог, тако и остарелог становништва);
- предузимање финансијских мера за побољшање наталитета;
- предузимање низа мера економске и социјалне политике од стране локалних самоуправа, шире друштвене заједнице и државе за побољшање социјалног статуса појединих категорија становника (одраслих особа без образовања, деце, жена, старих и других посебно угрожених група).

За планска решења у области развоја мреже насеља и јавних служби:

- пореске олакшице и субвенције за обављање традиционалних делатности;
- обезбеђење и удруживања средстава из буџета Републике Србије, буџета локалних самоуправа Зајечара и Неготина и средстава приватног сектора за ревитализацију домова културе.

За планска решења привредног развоја:

- обезбеђивање и удруживање средстава Републике Србије (Фонд за развој Републике Србије, и сл.), пословних банака (са највећим степеном осигурања и најнижим каматним стопама) и средстава локалних самоуправа за отварање нових радних места, за samozapošljavanje и запошљавање млађег и женског дела популације;
- пореске олакшице, стимулативне мере комуналне политике и политике цена грађевинског земљишта за развој сектора малих и средњих предузећа;
- повољни кредити и порески подстицаји за модернизацију и изградњу винарија и других објеката за откуп и примарну прераду грозђа и осталог воћа;

За планска решења у области туризма:

- обезбеђење и удруживање директних државних улагања из буџета, као и из буџета локалних самоуправа Зајечара и Неготина и других фондова, привлачење страних донаторских средстава, развојни кредити и субвенционирани камате и друго за изразу и спровођење програма развоја туризма, прибављања и уређења грађевинског земљишта, развоја туристичке инфраструктуре и супраструктуре и друго;
- фискални инструменти су: ослобађање или смањење пореза на новозапослене, ослобађање или смањење пореза на добит, диференциране туристичке накнаде, преношење губитака у наредне године, убрзана амортизација, концесије, ниже царине на увоз опреме и друго.

За планска решења развоја саобраћајне инфраструктуре:

- удруживање средстава за развој мреже државних путева из буџета Републике Србије, средстава ЈП „Путеви Србије” и кредитних средстава међународних асоцијација, и др;

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

- обезбеђење и удруживање средстава из буџета Републике Србије, буџета обухваћених јединица локалне самоуправе, средстава јавних комуналних предузећа и приватног сектора, кредита и средстава из донација, за израду и реализацију планова и развој система управљања комуналним отпадом.

За планска решења инфраструктурних мрежа:

- обезбеђење и удруживање средстава из буџета Републике Србије, јавних предузећа, прихода локалних самоуправа Зајечара и Неготина и приватног сектора за реализацију објеката и комплекса инфраструктурних мрежа;
- порески подстицаји за коришћење обновљивих извора енергије.

За планска решења заштите животне средине:

- увођење накнаде за коришћење природних вредности и санације и рекултивације деградираног простора;
- увођење накнаде за загађивање животне средине.

4.2. ОРГАНИЗАЦИОНЕ МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ

За планска решења заштите непокретних културних добара:

- обезбеђење неопходне саобраћајне у друге инфраструктуре, обележавање и уређење приступа непокретним културним добрима и евидентираним непокретностима у оквиру туристичке презентације истих.

За планска решења заштите природних добара:

- обезбеђење неопходне инфраструктуре за одрживо коришћење од стране посетилаца, обележавање и уређење приступа заштите природних добара у оквиру њихове туристичке и рекреативне презентације.

За планска решења у области становништва, развоја мреже насеља и јавних служби:

- организовање програма квалификације и преквалификације и други облици образовања одраслих;
- коришћење слободног стамбеног фонда за развој система социјалног становања;
- формирање мобилних екипа примарне здравствене заштите и социјалне заштите.

За планска решења привредног развоја:

- оснивање регионалне агенције за рурални развој и повећање конкурентске способности привредних субјеката и локалних заједница за коришћење средстава из различитих јавних и приватних, домаћих и страних извора;
- креирање повољног привредног амбијента кроз стварање ефикасне администрације (смањење административне процедуре) у правцу формирања „one stop shop” (све на једном месту) и пружања on - line услуга и сервиса;
- организовање обука и курсева за заинтересоване предузетнике;
- формирање базе података о грађевинском земљишту;
- организовање едукација сакупљача и прерађивача лековитог и зачинског биља.

За планска решења у области туризма:

- модели уговорног повезивања/организовања, односно различити видови кластерског и просторног удруживања (пре свега регионалних и локалних) туристичких субјеката, у креирању туристичких производа;
- формирање информационог система о туристичким ресурсима и тражњи;
- увођење мониторинга туристичког пословања, промоције и пропаганде.

За планска решења у области развоја водне инфраструктуре:

- организација службе осматрања и обавештавања на већим водотоцима, ради

благовременог обавештавања о опасностима од поплава;

- оспособљавање грађана за заштиту и спасавање од поплава, кроз личну и узајамну заштиту.

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

- набавка потребних возила и контејнера, изградња станица за сакупљање и организовање комуналне службе на туристичким локалитетима;
- набавка потребних мобилних станица за сакупљање отпада;
- дефинисање распореда (плана) рада мобилних ветеринарских јединица;
- набавка потребних возила за рад мобилних ветеринарских станица.

За планска решења развоја заштите животне средине:

- одређивање локација и постављање мерних станица за праћење и контролу квалитета ваздуха, воде, земљишта и нивоа буке.

4.3. ПЛАНСКО-ПРОГРАМСКЕ МЕРЕ

За планска решења заштите, уређења и коришћења природних система и ресурса:

- доношење програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта;
- израда пројеката рекултивације пољопривредног земљишта;
- доношење програма газдовања шумама.

За планска решења заштите непокретних културних добара:

- израда студије градитељског наслеђа са валоризацијом споменичких вредности, дефинисањем граница заштите и заштићене околине и утврђивањем услова и мера заштите за сва добра под претходном заштитом;
- доношење урбанистичких планова;
- израда студија о утврђивању границе, валоризације елемента вернакуларног предела и именовање територије које имају потенцијал да добију статус непокретних културних добара у категорији културних предела за подручја типова карактера предела Аграгни предео Карбулова и Чубре (Неготинска област) и Шумовити предео Сиколске реке (Рајачка област);
- израда студије валоризације научно-образовних, културно-историјских и туристичких потенцијала непокретних културних добара и евидентираних непокретности уз одређивање приоритетних локалитета и активности у погледу предузимања мера на заштити, ревитализацији и презентацији.

За планска решења привредног развоја:

- израда неопходне планске и пројектне документације за опремање локација (за обезбеђење просторних, саобраћајних и инфраструктурних услова за отварање нових МСП).

За планска решења у области туризма:

- доношење програма развоја туризма;
- израда пројеката развоја туристичке инфраструктуре и супраструктуре.

За планска решења развоја саобраћајне инфраструктуре:

- израда планске и пројектне документације за реконструкцију и рехабилитацију државних путева;
- израда планске и пројектне документације за реализацију нових општинских путева.

За планска решења у области развоја енергетске инфраструктуре:

- израда студија просторног размештаја и потенцијалних локација електрана на обновљиве изворе енергије, интеграције у енергетски систем као и друге могућности коришћења ове енергије;
- израда студија о могућности коришћења биомасе и других капацитета ОИЕ локалног карактера.

За планска решења у области развоја водне инфраструктуре:

- израда плана за проглашење ерозивних подручја;
- израда плана одбране од поплава од бујичних вода.

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре:

- доношење регионалних планова управљања отпадом;
- израда пројекта санације и рекултивације сметлишта (са претходном проценом ризика, дефинисаним начином ремедијације и утврђеним приоритетима за санацију).

За планска решења заштите животне средине:

- доношење планова управљања заштићеним подручјима;
- доношење програма заштите животне средине за подручја јединица локалних самоуправа;
- доношење програма мониторинга квалитета животне средине за подручја јединица локалних самоуправа.

4.4. НОРМАТИВНО-ПРАВНЕ МЕРЕ

За планска решења заштите природе:

- доношење аката о проглашењу евидентираних природних добара за споменике природе (стара стабла и стабла - записи).

За планска решења заштите непокретних културних добара:

- доношење аката о проглашењу евидентираних непокретности за културна добра;
- доношење аката о проглашењу заштите непокретних културних добара у категорији културни предео за територије „Културног предела Буковског виногорја“ (опциони назив: „Културни предео Братујевачког виногорја“) и „Културног предела виногорја Рајца и Рогљева“.

За планска решења развоја комуналне инфраструктуре;

- доношење законске регулативе, техничких прописа и стандарда везаних за економску ефикасност на регионалном и општинском нивоу;
- доношење одлука о поверавању управљања и уређења сеоских гробалја јавном комуналном предузећу;
- доношење одлука о поверавању управљања и уређења пијаца јавном комуналном предузећу.